

Milli Eğitim Bakanlığı Müfredatına Uygun

ONLINE SINAVLAR SÜRÜCÜ EĞİTİM KİTABI

**TRAFİK DERSİ - TRAFİK ADABI
İLK YARDIM DERSİ - MOTOR DERSİ**

ISBN: 978-625-96933-0-9

 ONLINE
SINAVLAR.COM.TR

KİTAP **SİPARİŞ HATTI**
0216 784 26 25
0532 347 58 24
0532 471 58 24
0532 429 26 25

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehadetleri dinin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım;
Her cerihamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

MEHMET AKİF ERSOY

KÜNYE

ONLINE SINAVLAR SÜRÜCÜ EĞİTİM KİTABI DERSLER

Trafik ve Çevre Bilgisi - Trafik Adabı
Motor ve Araç Tekniği - İlk Yardım Dersi

ISBN:978-625-96933-0-9

Kitap Yazarı : Ecenaz METE

İç Sayfa Sayısı : 224

İMTİYAZ SAHİBİ

Online Sınavlar Canan DURAN

Bağlarbaşı Mah.Bağdat Cad.No:350/17 Maltepe - İstanbul

Vergi No : 29617917372 Vergi Dairesi: Küçükyaşı

info@onlinesinavlar.com.tr - www.onlinesinavlar.com.tr

BASKI YERİ

YENİ DEVİR MATBAACILIK VE GAZETECİLİK A.Ş.

Adres : Cemal Ulusoy Cad No:38/A Bahçelievler-İSTANBUL

Trafik ve Çevre Bilgisi - İÇİNDEKİLER

Trafikle İlgili Kuruluşlar	Sayfa : 7-9
Trafik Psikolojisi	Sayfa : 9-11
Trafik Ortamında Güvenli Davranışlar	Sayfa : 11-14
Güvenli Sürüş Davranışları	Sayfa : 14
Konu Testi	Sayfa : 15-16
Trafikle İlgili Tanımlar	Sayfa : 17
Geçiş Üstünlüğüne Sahip Araçlar	Sayfa : 18
Karayolu Üzeri Ve Kenarındaki Tesislerle İlgili Tanımlar	Sayfa : 19-20
Yaya-Okul Geçitleri	Sayfa : 21
Araçlarla İlgili Tanımlar	Sayfa : 22-24
Karayolu Yapısı Ve Trafik İşaretlerinin Korunması	Sayfa : 25
Trafik İşaretlerine Uyma Öncelik Sırası	Sayfa : 25
Trafik Polisinin Hareketleri	Sayfa : 25
Işıklı Trafik İşaretleri	Sayfa : 26
Trafik İşaret Levhaları	Sayfa : 26-33
Yol Çizgileri	Sayfa : 33-35
Karayollarında Araç Sürme Yasağı	Sayfa : 35
Konu Testi	Sayfa : 36-39
Alkollü Araç Kullanma Yasağı	Sayfa : 40
Sürücü Belgesiz Araç Kullanma	Sayfa : 40
Araç Kullanma Süreleri	Sayfa : 41
Mesleki Yeterlilik Belgeleri	Sayfa : 41
Karayolu Kullanım Kuralları	Sayfa : 41
Hız Kuralları	Sayfa : 42
Hızın Azaltılması Gereken Yerler	Sayfa : 43
Takip Mesafesi	Sayfa : 43
Öndeki Aracı Geçme Kuralları	Sayfa : 44
Öndeki Aracı Geçmenin Yasak Olduğu Yerler	Sayfa : 44
Araçların Manevraları	Sayfa : 45-46
Kavşaklarda İlk Geçiş Hakkı	Sayfa : 46-47
Geçiş Üstünlüğüne Sahip Araçlar	Sayfa : 47
Kavşaklarda İlk Geçiş Hakkı	Sayfa : 48
Tepe Lambaları	Sayfa : 48
Geçiş Üstünlüğüne Sahip Araçlara Yol Verme	Sayfa : 48
Gelen Trafikte Karşılaşma Halinde Geçiş Kolaylığı Sağlama Kuralı	Sayfa : 49
Durma-Duraklama Ve Park Etme Kuralları	Sayfa : 49-51
Araçların Işıklandırılması Ve Işıkların Kullanılması	Sayfa : 51-53
Araçların Yüklenmesi	Sayfa : 53
Tehlikeli Maddelerin Taşınması	Sayfa : 53-54
Yolcu Taşıma Kuralları	Sayfa : 54

Trafik ve Çevre Bilgisi - İÇİNDEKİLER

Arızalı Araçların İşaretlenmesi	Sayfa : 54-55
Sürücü Ve Yolcuların Koruyucu Tertibat Kullanmaları	Sayfa : 55
Konu Testi 3	Sayfa : 56-57
Yayalarla İlgili Kurallar	Sayfa : 58
Trafik Kazaları Ve Cezalar	Sayfa : 58
Trafik Kazaları	Sayfa : 59-62
Araçların Tescili/Trafik Belgesi/Araçların Muayeneleri	Sayfa : 63
Araçlarda Bulundurulması Zorunlu Malzemeler	Sayfa : 64
Sürücü Belgeleri	Sayfa : 64
Sürücü Olur Sağlık Şartları	Sayfa : 65
Çevre İle İlgili Tanımlar	Sayfa : 66
Tedbirsiz Ve Saygısız Araç Sürme	Sayfa : 66
Asli Kusur Sayılan Haller	Sayfa : 67
Ses-Müzik-Görüntü Ve Haberleşme Cihazları	Sayfa : 67
Konu Testi 4	Sayfa : 68-72

Trafik Adabı - İÇİNDEKİLER

Trafik Adabı	Sayfa : 70
Trafikte Adap	Sayfa : 71-74
Trafikte Adabın Temel Kavramları	Sayfa : 75
Trafikte Saygı-Sevgi	Sayfa : 75-76
Trafikte Yardımlaşma Ve Birbirini Uyarma	Sayfa : 77-79
Trafikte Tolerans	Sayfa : 79-80
Trafikte Sabır	Sayfa : 81-82
Trafikte Sorumluluk	Sayfa : 83-85
Dikkat Dağınıklığı	Sayfa : 85-86
Trafikte Diğergamlık	Sayfa : 87-90
Trafikte Dezavantaj Ve Engelli İnsanlara Karşı Davranışlar	Sayfa : 91-94
Trafikte İletişim	Sayfa : 94
Trafikte Konuşma Üslubu	Sayfa : 94-99
Trafikte Güler Yüzlü Davranma	Sayfa : 99
Trafikte Öfke Kontrolü	Sayfa : 100-102
Empati	Sayfa : 103
Trafikte İletişim	Sayfa : 104
Trafik Görevlileri İle İletişim	Sayfa : 105
Trafikte Heyecan Ve Stes	Sayfa : 106
Trafikte Heyecan Ve Heyecanı Etkileyen Faktörler	Sayfa : 106-111
Trafikte Stres Ve Stresi Etkileyen Faktörler	Sayfa : 111-114
Trafikte Hak İhlalleri	Sayfa : 115-119
Trafik Kültürü	Sayfa : 120-121

Trafik Adabı - İÇİNDEKİLER

Trafik Psikolojisi	Sayfa : 122-124
Trafikte Öz Denetim	Sayfa : 125-127
Konu Testi	Sayfa : 128-130

İlkyardım Dersi - İÇİNDEKİLER

İlkyardım	Sayfa : 131
İlkyardımın Amacı	Sayfa : 131
İlkyardımcının Özellikleri	Sayfa : 133
İlkyarımda Öncelik Sırası	Sayfa : 134
İlkyardımın Hedefleri	Sayfa : 134
İlkyardımın İlkeleri-Aşamaları	Sayfa : 134
İlkyardım Çantası	Sayfa : 134
İnsan Vücudu	Sayfa : 135
İnsan Vücudu Bölgeleri Ve Boşlukları	Sayfa : 135-136
Hareket Sistemi	Sayfa : 136
Dolaşım Sistemi	Sayfa : 136-137
Sinir Sistemi Ve Organları	Sayfa : 137
Sindirim Sistemi	Sayfa : 137
Konu Testi	Sayfa : 138-139
Solunum Sistemi	Sayfa : 140
Suni Solunum	Sayfa : 140-142
Suda Boğulma	Sayfa : 143
Kalp Durması	Sayfa : 143-145
Kanama	ayfa : 145-148
Yaralanma	Sayfa : 148-151
Çıkık	Sayfa : 151
Burkulma	Sayfa : 151
Şok.....	Sayfa : 152
Bayılma	Sayfa : 152
Koma	Sayfa : 152
Yanıklar	Sayfa : 153
Konu Testi 2	Sayfa : 154-156
Zehirlenmeler	Sayfa : 157-161
Yaralıların Taşınması	Sayfa : 162
Bağışlanabilecek Doku Ve Organlar	Sayfa : 163
Konu Testi 3	Sayfa : 164-165

Motor ve Araç Tekniği - İÇİNDEKİLER

Motor	Sayfa : 166
Motorların Sınıflandırılması	Sayfa : 166-169
Benzin-LPG'li Motorların Çalışma Sistemi.....	Sayfa : 170
Dizel Motorların Çalışma Sistemi	Sayfa : 170
Araçta Genel Olarak Bulunan Kısım Ve Sistemler	Sayfa : 171
Ateşleme Sistemi	Sayfa : 171-173
Benzinli Motorların Yakıt Sistemi	Sayfa : 173-175
Araç Egsozundan Çıkan Duman Renkleri	Sayfa : 176
Dizel Motorların Yakıt Sistemi	Sayfa : 176
Yağlama Sistemi	Sayfa : 177
Soğutma Sistemi	Sayfa : 178-179
Hararet	Sayfa : 179
Şarj Sistemi	Sayfa : 180-181
Marş Sistemi	Sayfa : 181
Vurdurma Yöntemi Ve Akü Takviyesi	Sayfa : 182
Egsoz Sistemi	Sayfa : 182
Elektrik-Aydınlatma Ve İkaz Sistemi	Sayfa : 183
Konu Testi 1	Sayfa : 184-186
Göstergeler Sistemi	Sayfa : 187-188
Güç Aktarma Organları	Sayfa : 188-189
Tekerlekler Ve Lastikler	Sayfa : 190-191
Fren Sistemi	Sayfa : 191-192
Süspansiyon Sistemi	Sayfa : 193
Direksiyon-Ön Düzen Sistemi	Sayfa : 193
Rodaj	Sayfa : 194
Bakımlar	Sayfa : 195-196
Araç Kullanmaya Hazırlık	Sayfa : 196
Konu Testi 2	Sayfa : 197-199

DENEME TESTLERİ

Deneme Testi 1	Sayfa : 200-207
Deneme Testi 2	Sayfa : 208-215
Deneme Testi 3	Sayfa : 216-223

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

TRAFİKLE İLGİLİ KURULUŞLAR

Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri:

- a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldirmek,
- b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,
- c) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretleme,
- d) Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldirmek,
- e) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,
- f) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile işaretlemeyle dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldirmek,

Emniyet Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri:

- a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücülerini ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek,
- b) Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek, el koyduğu trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek,
- c) Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takip etmek,
- d) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek,
- e) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek,
- f) Sürücülerin belgelerini vermek.
- g) Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukukî değişiklikleri işlemek, işletmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek,

Trafik zabıtası ve genel zabitanın görev ve yetki sınırı:

A Trafik zabıtası: (Trafik Polisi):

Trafik zabıtası görevi sırasında karşılaştığı acil ve zorunlu hallerde genel zabıta görevi yapmakla da yetkilidir. Mülki idare amirlerince, emniyet ve asayiş bakımından zorunlu görülen haller dışında, trafik zabıtasına genel zabıta görevi verilemez, araç, gereç ve özel teçhizatı trafik hizmetleri dışında kullanılamaz.

B) Genel Zabıta: (Asayiş Polisi):

Trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde polis; polisin ve trafik teşkilatının görev alanı dışında kalan yerlerde de jandarma, yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak trafiği düzenlemeye ve trafik suçlarına el koymaya görevli ve yetkilidir.

Millî Eğitim Bakanlığı:

- a) Motorlu araç sürücülerinin yetiştirilmesi için sürücü kursları açmak, özel sürücü kursu açılmasına izin vermek, bunları her safhada denetlemek
- b) Sürücü adaylarının teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak
- c) Okul öncesi, okul içi ve okul dışı trafik eğitimi düzenleyen trafik genel eğitim planı hazırlamak ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak uygulamak

Sağlık Bakanlığı:

- a) Karayollarında meydana gelen trafik kazaları ile ilgili ilk ve acil yardım hizmetlerini planlamak ve uygulamak
- b) Trafik kazalarında yaralananların en kısa zamanda sağlık hizmetlerinden istifadelerini temin etmek üzere, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü de alınarak karayolları üzerinde ilk yardım istasyonları kurmak, bu istasyonlara gerekli personeli, araç ve gereci sağlamak
- c) Her ilde trafik kazaları için eğitilmiş sağlık personeli ile birlikte yeteri kadar ilk ve acil yardım ambulansı bulundurmak
- d) Trafik kazalarında yaralanıp sağlık kuruluşlarına sevk edilenlerden kazanın sebep ve tesiriyle otuz gün içinde ölenlerin kayıtlarını tutmak ve takip eden ayın sonuna kadar Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirmek

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı:

Karayolu taşımasına ilişkin gerekli koordinasyonu sağlamak, tescile bağlı araçların muayenelerini yapmak veya yaptırmak, muayene istasyonlarını denetlemek, aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenleyerek idari para cezası vermek, bu maddede belirlenen idari tedbirleri almak, trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere, araçların ağırlık ve boyut kontrollerini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek, aykırı görülen hususlarla ilgili olarak sorumlular hakkında idari para cezasına dair tutanak düzenlemek .

Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri:

- a) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,
- b) Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,
- c) Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve denetlemek,

- d) Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,
- e) Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,
- f) Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

İl ve ilçe trafik komisyonları:

İl Trafik Komisyonu; ilerde vali veya yardımcısının başkanlığında, belediye, emniyet, jandarma, milli eğitim, karayolları ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna bağlı ilgili odanın temsilcileri; Valilikçe uygun görülen trafik ile ilgili üniversite, oda, vakıf ve kamuya yararlı dernek veya kuruluşların birer temsilcisinden oluşur.

İlçe Trafik Komisyonu; ilçelerde kaymakamın başkanlığında, aynı kuruluşların yöneticileri veya görevlendirecekleri temsilcilerinden oluşur.

Görev ve yetkiler:

- a) İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak,
- b) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlemek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulunun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek.
- c) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek.

TRAFİK PSİKOLOJİSİ

Trafik psikolojisinin amacı, kazaların insana bağlı nedenlerini araştırarak, riskleri inceleyerek ve öğrenme kuramlarını kullanarak kişileri daha iyi sürücü olmaları için eğitilmesini sağlamak, trafik toplumunu tehlikeli sürücülerden korumaktır.

Sürücülük nedir? : Sürücülük belli bir zeminde, bir araç yardımıyla (araba), bir varış noktasına hareket etmektir. Buradaki en temel aktivite aracın hız ve yönünü belirlediği bir yola girmek ve bu yolun yapısına uyarak, karşılaşılan engellere çarpmadan (diğer araçlar, yayalar vb.) ilerlemeyi başarmaktır. Bu nedenlerle sürücülük, çevresel bilginin uygun zaman ve uzaklıkta sürücüye ulaşmasını ve daha sonraki trafik ortamını tahmin etmeyi sağlayan görme algısı ile olur. Kişi bir sonra yapacağı davranışı bu bilgilere göre ayarlar ve karar verir.

Algı: Dünyaya ilişkin bilgilerin alınmasını sağlayan sistemdir; beş duyu ile olur. Bunların en önemlisi görme algısıdır.

SÜRÜCÜ DAVRANIŞ MODELİ

A. YATKINLIKLAR

SÜRÜŞ UYGUNLUĞU: Sürücünün araç sürmek için fiziksel ve psikolojik yatkınlığı olarak tanımlanmaktadır. Bunlar bireyin kazada rol oynayan bazı becerilerden

yoksun olmasıdır. Örn; görsel algı (görsel olarak dış dünyayı yani çevreyi algılayma becerisi), seçici dikkat (çevredeki farklılıkları yakalayabilme becerisi), tepki zamanı (tepkini vermedeki süre/ne kadar hızlı tepki verdiği).

SÜRÜCÜ NİTELİKLERİ: Araç kullanmak için sonradan edinilen fiziksel ve psikoloji nitelikleridir. Örn, araç kullanmayı öğrenme, deneyim, öğrenilen kazanılan algılar, beklentiler ve belleğin rolü vb.

SÜRÜCÜ KAPASİTESİ: Sürücünün o esnadaki araç kullanma becerisi, uygunluk ve kapasitesinden az olabilir. Örneğin; alkol, ilaç yorgunluk etkileri.

B. HAREKET BELİRLEYİCİ (Tutumlar, Bilgi Asimilasyonu, Motor Beceriler)

DAVRANIŞI BELİRLEYİCİ OLAN TUTUMLAR: Rahatsız edici uyaranlara verilecek tepkileri, kişinin alternatif tepkiler arasında sıralaması. Kişinin kendi değer sistemi ne göre hareket etmesi.

BİLGİ ASİMİLASYONU/BİLGİ ÖZÜMSEME: Nesnelerin koşulların gözlenmesi ve değerlendirilmesi.

MOTOR BECERİLER: Vücut ve vücudun parçalarının zaman ve mekâna uyumlu bir biçimde hareket etmesi. Bedenin koordinasyonu.

C. DURUMSAL ETKENLER:

- **RUTİN DURUMLAR:** Hareketlerin karar ve seçim gerektirmeyecek şekilde otomatik olarak işlemesi. Öğrenme sonucunda hareketlerin otomatikleşmesi. Acemiliğin atılması.

- **KARMAŞIK DURUMLAR:** Alternatif tepkiler arasında seçim yapılmasını gerektiren durumlar. Genellikle acil durumlar.

SAPKIN SÜRÜCÜ DAVRANIŞLARI

Yolda yapılması uygun olmayan sürücü davranışları "sapkın sürücü" davranışları olarak isimlendirilir.

Sapkın sürücü davranışları ikiye ayrılmıştır. Bunlar hatalar ve ihlallerdir. Hatalar bilginin yanlış işlenmesi sonucu ortaya çıkar. İhlaller ise motivasyon eksikliği sonucu ortaya çıkar.

İki tip hata vardır;

1. Dalgınlıklar ve Unutkanlıklar: Eylemin istemeden niyetten sapmasıdır.

Örneğin; sinyal vermek isterken, silecekleri çalıştırmak, trafik işaretlerini yanlış okuyup, yanlış yola girmek, kontağı çevirmeden gaza basıp arabayı hareket ettirmeye çalışmak, arabayı park ettiği yeri karıştırmak, hangi viteste olduğunu hatırlamayıp elle kontrol etmek, A yönüne gitmeyi planlarken B yönü sık kullandığı bir yol olduğu için kendini birden B yönüne giden bir yolda bulmak, uzun farları açık unutup başka bir sürücünün uyarmasıyla farkına varmak gibi...

2. Yanlışlıklar: İstenen amaca ulaşmak için planlanan eylemin yolunun yanlış olması.

Örneğin; geçmeye çalıştığı aracın hızının yanlış tahmin edilmesi, bir kavşakta yanlış yere girme, park edeceği boşluğu yanlış tahmin edip park ederken bitişikteki aracı sıyırma, ana yoldan sola dönüp, yaklaşan aracı görmeden tali yola girme gibi. Hatalar genellikle bireyin zihinsel süreçleriyle (dikkat, algı gibi süreçler) açıklanır ken, ihlaller; davranışların alışkanlıkları, normlar, kurallar gibi süreçlerle düzenlen diği sosyal ortamda tanımlanabilmektedir.

İhlaller potansiyel olarak tehlikeli bir ortamda, güvenliğini sağlamak için gerekli kurallardan ve gerekli uygulamalardan bilinçli olarak sapma, bilinçli olarak kuralı çiğneme olarak tanımlanmaktadır. Örneğin; kırmızı ışıkta geçme, bilerek hız sınırının üstüne çıkma, öndeki sürücünün yavaş gitmesinden sabırsızlanarak sağından geçme gibi. Bu uygulamaların her zaman resmi olarak ifade edilmesi gerekmez. Örneğin; güvenli bir sürüş biçimi ya da kabul edilebilir davranış olarak kabul edilen gayri resmi bir yerel kurala (örneğin; iki şeritli kırsal bir yolda çok yavaş araba kullanmak gibi) uymayarak da ihlal yapılabilir. Hatalar ve ihlaller arasındaki kavramsal sınırlar kesinlikle katı ve değişmez değildir. Her ikisi de aynı olay silsilesinde var olabilir. Kuralları ihlal etmeden hata yapmak mümkündür. Benzer olarak bir ihlalin mutlaka hata içermesi gerekmez.

TRAFİK ORTAMINDA GÜVENLİ DAVRANIŞLAR

Bir kaza olduğunda, aynı kazanın bir daha tekrarlanmaması için nedenlerinin araştırılması ve ortadan kaldırılması zorunludur. Ancak; en önemli görev, insan hayatına ve maddi kayıtlara yol açan kazaları üretebilecek riskleri; henüz bir kaza yaşamadan evvel kontrol ederek, kazaları önlemektir.

Kazaların önemli bir bölümü önlenebilir nitelik taşır. Sürücünün trafik ortamında, kazaları engellemek için tehlikeleri öngörerek ve doğru davranışları sergileyerek araç kullanması "güvenli sürücünün" en önemli özelliğidir.

Sürüş yeteneğini etkileyen faktörler:

A) Yaş: Yaş değiştiremeyeceğimiz özelliklerimizdendir. Ancak bunları göz önüne alıp davranışlarımızı düzenleyebiliriz. Genç olduğumuz dönemlerde daha çok fiziksel yeteneğimiz ve daha az deneyimimiz vardır. Yaşlandıkça fiziksel yeteneklerimiz azalır. Ve sabrınız artar. Her yaş grubundaki kişiler bunları anlamalı ve göz önünde bulundurarak araç kullanmalıdır.

B) İşitme: Çoğu sürücü araç kullanırken görüş yeteneklerinin en önemli duyu olduğunu düşünürler. Ancak bulgular işitmenin de görmediklerimizi fark etmemiz açısından önemli olduğunu belirtmektedir.

C) Görüş: Araç sürüşü esnasında en yoğun görevi yapar, bu nedenle görüşümüzü engelleyen bir durum varsa, bunu kontağı açmadan düzeltemeyiz. (farlar, aynalar, camlar, güneşlikler gibi).

D) Hastalık ve ilaç kullanımı: Ne zaman hasta olacağımızı veya ilaç kullanmamız gerektiğini kontrol edemeyiz, ancak araç kullanırken hastalığımızı göz önünde tutarak sürüşümüzü ayarlayabiliriz.

E) Yorgunluk: Yorgunluk ve dalgınlık otobanlardaki sessiz katildir. Araç kullanmaya çok kadar yorgun olduğunuz gösteren tipik durumlar aşağıdaki gibidir.

- Düşüncelerimiz karışır
- Dikkatimiz kolayca dağılır.
- Esnemeyi engelleyemeyiz.
- Gözlerimiz kapanır ve dalar gider.
- Geçtiğimiz son birkaç kilometreyi hatırlamayız.
- Şeritten saparız, yakın takip yaparız, trafik işaretlerini kaçıırız vb.

Uyuklamaya başladığımızda mümkün olduğunca çabuk dinlenmek için durmalıyız.

F) Hız ihlali

G) Alkollü araç kullanma

RISK DAVRANIŞI

Risk belirsizliğe işaret eden bir sözcüktür. Doğrudan olumlu ya da olumsuz bir göndermeyi içermemektir. Risk alma davranışının olumlu veya olumsuz sonuçları olabilir.

Risk alma davranışı; normal, uyumsuz, sapan, norm dışı, kuraldışı davranış ya da sapma olarak tanımlanıyor. Psikoloji literatüründe risk alma davranışını zihinsel süreçlere, sosyal öğrenmelere, kişisel eğilimlere veya tümüne dayandırarak açıklayan çeşitli kuramsal yaklaşımlar vardır. Zihinsel süreç yaklaşımları kişinin yarar/kar ve bedel/zarar hesabı yaparak davranış konusunda karar verdiğini söylemektedir.

"Karar alma" yaklaşımı:

1. Olası seçeneklerin belirlenmesi

2. Her seçenekte izlenecek yolların belirlenmesi

3. Sonuçların istenir liginin belirlenmesi

4. Eylem gerçekleştirildiğinde sonuçların gerçekleşme olasılığını değerlendirmesi

5. Mantıksal olarak savunulabilir kurallarla bu basamakları birleştirme

Kişi, davranışının olumlu sonuçlanma olasılığının yüksek olduğuna karar verdiğinde bu davranışı gerçekleştirmektedir.

Hız kurallarını çiğneme ve alkollü araç kullanımı trafik ortamı için riskli sürücü davranışı kapsamında tanımlanmaktadır.

HIZ İHLALI

Hız limitlerini aşmanın insanın davranışına nasıl yansıdığı ve hız kurallarına uymanın neden bu kadar önemli olduğunu pek çoğumuz atlamaktayız.

Hız artışı sürücünün sürüş sırasında çevredeki bilgileri toplama sürecinde, ayırt etme ve tanımlama için gerekli süreyi yok etmektedir. Burada esas önemli nokta ise hiç bir sürücünün (deneyimli-deneyimsiz, kadın, erkek, genç-yaşlı vs...) bu etkiden kaçınamamasıdır. Bir kaç kilometre/saatlik hız artışı yanlış algılama ve tahmine sebebiyet vermesi sonucu kazaya neden olabilecek bir tehlike olarak pusuda beklemektedir.

Eğer hızınızı normal hız limitlerine yani 50 km/saat hıza çektiğinizi düşündüğünüzde; tüm ölümlerin %30'unun, tüm yaralanmaların ise %100'ünün yani tamamının gerçekleştiği hıza çıkmış olursunuz. Buradan çok çarpıcı bir sonuç çıkmaktadır. Buna göre toplam ölümlerin %30'u ve toplam yaralanmaların ise hemen hemen tamamı şehir içi hız limitleri altında oluşmaktadır. Saydığımız hızlarda bile çok büyük ölüm ve yaralanma risklerini üzerimize alıyoruz.

HIZ KÖRLÜĞÜ:

Hız ne kadar artarsa, sürücünün bakış alanı o oranda daha uzağa odaklanır. Bunun sonucunda sürücü yol kenarında neler olduğunu, tehlike yaratabilecek gelişmeler olup olmadığını denetleyemez.

"Hız körlüğü, artan hız sonucunda sürücünün görüş açısının düşerek, çevresini tam olarak algılayamaması anlamına geliyor".

Yani yüksek hızda sürücü tüm olayları çok geç fark etmektedir. Saatte 35 kilometre hızla giden bir otomobil sürücüsünün görüş açısı 104 derece iken, hız 130'a çıktığında görüş açısı 30'a kadar düşüyor. Görüş açısı hız arttıkça kademeli olarak düşüyor. Bu da yolculuğu güvensiz kılıyor."

Alkollü Araç Kullanma

Meydana gelen trafik kazaları incelendiğinde sürücülerin bir anlık dikkatsizlikleri sonucu kazaların meydana geldiği görülmektedir. Bu nedenle de alkollü araç kullanmanın kaza nedenlerinin başında gelmektedir. Genel olarak araştırmalar 0,2 promil düzeyinden itibaren alkol düzeyi arttıkça sürücülük üzerinde olumsuz etkilerinin de arttığı yönünde birleşmektedir. Ülkemizde yasal alkol limiti hususi otomobil sürücülerinde 0,5 promil, diğer araç sürücülerinde 0,2 promildir.

SÜRÜŞ YETENEĞİNİ ETKİLEYEN ZİHİNSEL SÜREÇLER

A) Öfke: Öfke, çoğunlukla istediğimiz herhangi bir şeyin gerçekleşmesine bağlı olarak yaşanan hayal kırıklıkları, engelleme, bireysel değerimize yönelik herhangi bir saldırı gibi durumlarda ortaya çıkan bir duygudur. Bu duygunun kontrol edilmesinde en önemli kriter oto-kontroldür. Kendi duygularımızın farkında olmalıyız, öfkemizin kaynağını belirlemeye çalışmalıyız ve bu kaynak nedeni ortadan kaldırmak için, adeta bir problem çözer gibi sakin ve sistematik bir yol izlemeliyiz. Öfkenin; tepkisel olarak sergilenmesi kimseye fayda sağlamaz. Biz farklı ortamda problem çözmeye çalışan kişi olmalıyız.

B) Stres: Sürüş güvenliğimize ve çevremizdekilere tehlike yaratan bir başka süreç de streştir. Modern hayatta çeşitli zorluklar stres yaratır ancak zeki sürücüler bir çarpışmanın veya trafik kuralını ihlalin sadece streslerini daha da fazla arttıracığını farkındadırlar.

GÜVENLİ SÜRÜCÜLÜK ve ÖFKE KONTROLÜ

A) Öfkeli Sürücülük;

1-Nezaket Eksiliği :

- * Sol şeritten yavaş sürme
- * Yaya geçitlerinde yol vermeme
- * Diğer araçlara yol vermeme
- * Dar yoldan gelen araçlarla inatlaşma

2-Kuralları İhlal Etmek :

- * Aşırı hız
- * Sık şerit değiştirme
- * Hatalı çıkış
- * Sinyal vermede şerit değiştirme
- * Durak harici durma

3-Öfkeli Araç kullanma :

- * Diğer bir sürücünün yaptığı davranış karşısında duyulan kızgınlığın ifade edilmesi
- * Kızgın biçimde kornaya basma
- * Flaşörleri kullanma
- * El ve yüz hareketleri
- * Bağırma / hakaret - küfür etme
- * Düşmanca bakışlar
- * Yakın takip

B) Destekleyici Sürücülük;

- Sorumlu Sürücülüktür
- Usta Sürücülüktür
- Güvenli Sürücülüktür.

GÜVENLİ SÜRÜŞ DAVRANIŞLARI

A) Kontrol ve Sorumlulukla ilgili bazı önemli noktalar:

Araç içerisinde davranışlarınızı kontrol eden tek kişi sizsiniz. Kendi yargılarınızı vermek durumundasınız ve aracınızı diğer sürücülerin rasgele davranışlarının kontrollerini bırakmamalısınız.

Araç sürerken kontrol edemeyeceğiniz durumların olduğunu unutmayın (ışık, hava, yol, trafik ve diğer sürücüler). Siz sadece kendi hareketleriniz ve bu durumlarla nasıl başa çıkabileceğinizin kontrol edebilirsiniz.

Her verdiğiniz kararın bir sonucu vardır. Güvenli bir sürüş için bunları düşünerek hareket etmelisiniz.

Kötü sürüş trafikte aksamalara ve kazalara neden olmaktadır. Bu kazalar ölümler sonuçlanabilir.

B) Güvenli Sürücü Alışkanlıkları:

- Arabayı sürmeye başlamadan önce rotanızı kilometre kilometre düşünün ve planlayın.
- Yol şartlarını inceleyin.
- Diğer sürücüler ne yaparsa yapsın kendi kontrolünüzü kaybetmeyin.
- Takip mesafesi kurallarını kullanın.
- Herhangi bir kaza durumuyla ilgili olarak plan yapın. Tehlikeli durumları tanımaya çalışın, doğru davranış doğru zamanda göstermeye çalışın.
- Her zaman emniyet kemeriniz takın.
- Kazaların en sık olduğu noktalar; yerleşim yeri giriş ve çıkışları, eş düzey kavşaklar, anayol tali yol birleşimleri, rampalar, akaryakıt istasyonları giriş ve çıkışları, virajlardır. Buraların birer tehlike faktörü olduğunu bilerek bu tehlikeleri öngörerek aracınızı kullanın.

SÜRÜCÜLÜKTE PROFESYONELLİĞİ SAĞLAYAN İLKELER VE ÖZELLİKLER

- Sağlığına önem veren
- İş emniyetine ve çevre temizliğine önem veren
- Trafik kurallarına uyan
- Yayalara saygılı
- Trafik levhalarını önemseyen
- Eğitilmiş
- Asabi olmayan
- Argo kelimeler kullanmayan

KONU TESTİ 1

1-Yapım ve bakım sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak veya aldır mak.

Yukarıda verilen bilgiler hangi kurumun görevidir?

- A) Emniyet Genel Müdürlüğü'nün
- B) Trafik Zabıtası'nın
- C) Karayolları Genel Müdürlüğü'nün
- D) Ulaştırma,Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın

2-Aşağıdakilerden hangisi Sağlık Bakanlığı'nın görevleri arasında yoktur?

- A) Karayollarında meydana gelen trafik kazaları ile ilgili ilk ve acil yardım hizmetlerini planlamak ve uygulamak.
- B) Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaret levhaları koymak.
- C) Trafik kazalarında yaralananların en kısa zamanada sağlık hizmetlerinden faydalanmalarını sağlamak.
- D) Trafik kazası sonrası 30 gün içinde içinde ölenlerin kayıtlarını tutup Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bildirmek.

3-Trafik psikolojisinin amacı için aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Kazaların insana bağlı nedenlerini araştırmak.
- B) Daha iyi bir sürücü olmaları için eğitilmesini sağlamak.
- C) Trafik toplumunu tehlikeli sürücülerden korumak.
- D) Sürücüler için ileri sürüş tekniğini öğretmek.

4-Sürücülükte en temel aktivite nedir?

- A) Hız yapabilmek
- B) Uzun süre araç kullanabilmek
- C) Aracın hız ve yönünü belirlediği bir yola girmek ve bu yolun yapısına uyarak karşılaşılan engellere çarpmadan ilerlemeyi başarmak.
- D) Drift yaparken araca takla attırmamak.

5-Rahatsız edici uyaranlara verilecek tepkiler,kişinin alternatif tepkiler arasında sıralaması.Kişinin kendi değer sistemine göre hareket etmesidir.

Yukarıda verilen bilgi neyi ifade etmektedir?

- A) Sürüş uygunluğunu
- B) Davranış belirleyici olan tutumları
- C) Motor becerilerini
- D) Bilgi asimilasyonu

6-Yolda yapılması uygun olmayan sürücü davranışları davranışı olarak isimlendirilir.

Boş bırakılan yere hangi ifade gelmelidir?

- A) Sapkın sürücü
- B) Dengesiz sürücü
- C) Düşüncesiz sürücü
- D) Acemi sürücü

KONU TESTİ 1

7-Aşağıdakilerden hangisi sürüş yeteneğini etkileyen faktörlerden değildir?

- A) Yaş B) İşitme C) Görme kapasitesi D) Vücut ağırlığı

8-Karar alma yaklaşımı içerisinde aşağıdaki ifadelerden hangisi bulunmaz?

- A) Olası seçeneklerin belirlenmesi.
b) Her seçenekte izlenecek yolların belirlenmesi.
C) Uyumsuz , norm dışı , kural dışı davranışlar.
D) Sonuçların istenirliğinin belirlenmesi.

9-Sürücünün bakış alanı daha uzağa odaklanır.Bunun sonucunda sürücü yol kenarında neler olduğunu , tehlike yaratabilecek gelişmeler olup olmadığını denetleyemez.

Yukarıdaki açıklama neyi ifade etmektedir?

- A) Hız körlüğünü
B) Renk körlüğünü
C) İşitme sorununu
D) Dikkat dağınıklığını

10- *Sol şeritten yavaş süren

*Yaya yollarında yol vermeyen

*Dar yoldan gelen diğer araçlara yol vermeyen

Yukarıda tanımlanmış sürücü için hangi ifade doğrudur?

- A) Nezaket eksikliği olan sürücü
B) Aceleci sürücü
C) Öfke kontrolü olmayan sürücü
D) Bencil sürücü

CEVAPLAR :

1- C , 2- B , 3- D , 4- C , 5- B , 6- A , 7- D , 8- C , 9- A , 10- A

- Yola çıktığında evini ve çocuklarını unutmayan
- İnsanları seven
- Dürüst
- Hız kurallarına dikkat eden
- Saygılı
- Araç bakımına riayet eden
- Alkollü araç kullanmayan
- Emniyet kemeri kullanan
- Başkalarının hakkını istismar etmeyen
- İşini, ne kadar tehlikeli olduğunun bilincinde olarak yapan
- Ailesine düşkün
- Uykulu ve yorgun araç kullanmayan
- Reflekslerine önem veren
- Dinlenme zamanlarını yararlı şekilde kullanan
- Hız sınırları ve trafik levhalarının önemini bilen
- Anlayışlı olan kişiler profesyonelliğin kurallarına uymaktadırlar.

PROFESYONELLİĞİN DOĞURDUĞU SONUÇLAR VE KAZANÇLAR

- Ülke imajı
- Çevre sağlığı
- Kazasız trafik ortamı
- Can ve mal güvenliği
- Verimlilik
- Ülke ekonomisine katkı

TRAFİKLE İLGİLİ TANIMLAR

Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

Karayolu: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır.

Taşıt Yolu (Kaplama): Karayolunun yalnızca araç trafiğince kullanılan kısmına taşıt yolu denir.

Araç: Karayollarında kullanılabilen motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adıdır.

Taşıt: Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlardır. Bunlardan makine gücü ile yürütülenlere "Motorlu Taşıt", İnsan veya hayvan gücü ile yürütülenlere "Motorsuz Taşıt", bir kazanç sağlamak için kullanılanlara "Ticari Taşıt", kazanç sağlama amacı olmayanlara "Hususi Taşıt", resmi amaçla kullanılanlara "Resmi Taşıt" denir.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜNE SAHİP ARAÇLAR

- 1-Ambulans (Cankurtaran)
- 2-İtfaiye
- 3-Güvenlik ve asayiş ile ilgili görevli araçlar (Polis araçları)
- 4-Trafik hizmetlerine ait araçlar (Trafik polisi)
- 5-Kar ve buz mücadelesi çalışmalarında görevli araçlar
- 6-Afet ve acil durum hallerinde görevli araçlar
- 7-Koruma araçları ve korunan araçlar.

Geçiş hakkı: Yayaların ve araç kullananların, diğer yaya ve araç kullananlara göre yolu kullanmak sırasındaki öncelik hakkına ilk geçiş hakkı denir.

Durma: Her türlü trafik zorunluluğu sebebi ile aracın durdurulmasına durma denir. (kırmızı ışıkta beklemek, polisin dur emrinde durmak, arıza veya kaza halinde durmak gibi)

Duraklama: Trafik zorunlulukları dışında; araçların yolcu indirmek veya bindirmek, eşya yüklemek veya boşaltmak veya kısa süre beklemek amacı ile durdurulmasına duraklama denir

Park etme: Durma ve duraklama halleri dışında araçların, uzun süre bekletilmek üzere bırakılmasına park etme denir.

Trafik kazası: Karayolunda hareket halinde olan bir veya birden fazla aracın karıştığı; ölüm, yaralanma veya maddi hasarla sonuçlanan olaylara trafik kazası denir

Bir kazanın trafik kazası sayılabilmesi için;

- Kazanın karayolunda olması
- Aracın hareket halinde olması zorunludur
- Park halinde olan bir aracın infilak etmesi trafik kazası değildir
- Park halindeki bir araca, diğer bir aracın çarpması trafik kazasıdır.
- Bir aracın uçurumdan yuvarlanması trafik kazasıdır.
- Tarlada çift süren traktörün devrilmesi trafik kazası değildir.

Trafikten Men: Trafik zabıtasınca, kanunda belirtilen hallerde araç ile ilgili belgelerin alınması ve aracın belirli bir yere çekilerek trafikten alıkonulmasıdır.

Tek Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun yalnızca bir yöndeki araç trafiğince kullanıldığı karayoluna tek yönlü karayolu denir

Karayolu üzeri ve kenarındaki Tesislerle ilgili Tanımlar

İki Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun her iki yöndeki taşıt trafiğince kullanıldığı karayoluna iki yönlü karayolu denir.

Bölünmüş Karayolu: Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile belirli şekilde diğer taşıt yolundan ayrılması ile meydana gelen karayoludur.

Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol): Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yer ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak, izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur.

•Otoyola girerken hızlanma şeridi, çıkarken ise yavaşlama şeridi kullanılır.

•Otoyolda duraklamak, park etmek, geri gitmek ve geriye dönmek yasaktır.

Kaza ve arıza gibi zorunlu hallerde taşıtın emniyet şeridine alınarak işaretlenmesi gerekir. Emniyet şeridinde seyretmek yasaktır.

Bağlantı Yolu: Bir kavşak yakınında, karayollarının taşıt yollarını birbirine bağlayan, kavşağın dışında kalan ve trafiğin tek yönlü kullanıldığı kısma bağlantı yolu denir.

Geçiş Yolu: Araçların; herhangi bir özel mülke girip çıkmaları için kullandıkları yolun karayolun üzerinde bulunan kısmına geçiş yolu denir.

Bisiklet Yolu: Karayolunun yalnızca bisikletliler tarafından kullanılan kısmına bisiklet yolu denir

Demiryolu geçidi (Hemzemin geçit) :

Karayolu ile demiryolunun aynı seviyede kesiştiği bariyerli veya bariyersiz geçitlerdir.

Anayol: Ana trafiğe açık olan ve bunu kesen karayolundaki trafiğin, bu yolu geçerken veya bu yola girerken, ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği işaretlerle belirlenmiş karayoludur

Tali Yol: Genel olarak üzerindeki trafik yoğunluğu bakımından, bağlandığı yoldan daha az önemde olan yoldur.

Tehlikeli Eğim: Araçların emniyetle seyrine devamı için, vites küçültmeyi gerektiren uzunluk veya açıdaki yol eğimidir.

(T-3a) TEHLİKELİ EĞİM (inç)

TEHLİKELİ EĞİM ÇIKIŞ

Kavşak: İki veya daha fazla karayolunun kesişmesi veya birleşmesi ile oluşan ortak alandır.

Ada: Yayaların geçme ve durmalarına, taşıtlardan inip binmelerine yarayan, trafik akımını düzenleme ve trafik güvenliğini sağlama amacıyla yapılmış olan, araçların bulunamayacağı, koruyucu tertibatla belirlenmiş bölüm ve alanlardır.

Motorlu taşıt sürücüsü sertifikası: Teorik ve uygulamalı sınavlarda başarı gösteren sürücü adaylarına verilen belgedir.

Sürücü belgesi: Kanunda belirtilen motorlu araçların sürülmesine yetki veren belgedir.

Uluslararası sürücü belgesi: İki veya çok taraflı anlaşmalar uyarınca sınıflarına göre araç kullananlara belli süre ile verilen belgedir.

YAYA-OKUL GEÇİTLERİ

Yaya Geçidi: Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere trafik işaretleri ile belirlenmiş alanlardır.

Okul Geçidi: Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için , taşıt yolundan ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır. Yaya ve okul geçitlerine yaklaşan bütün sürücüler araçlarını yavaşlatmak, bu geçitten geçen veya geçmek üzere olan yayalara ilk geçiş hakkını vermek ve varsa okul geçidi görevlilerinin verecekleri işaret ve talimata uymak zorundadır. Yaya ve okul geçitlerinde öndeki aracı geçmek, duraklamak ve park etmek yasaktır.

Üst Geçit: Karayolunun diğer bir karayolu veya demiryolunu üstten geçmesini sağlayan yapıdır.

Alt Geçit: Karayolunun diğer bir karayolu veya demiryolunu alttan geçmesini sağlayan yapıdır.

Park Yeri (Otopark): Araçların park etmesi için kullanılan açık veya kapalı alandır. Taşıt yolundaki veya buna bitişik alanlardaki park yerine Karayolu üzeri park yeri, karayolu sınır çizgisi dışında olan ve bir geçiş yolu veya servis yolu ile taşıt yoluna bağlanan park yerine Karayolu dışı park yeri denir.

Araç Muayene İstasyonu: Araçların niteliklerini tespit ve kontrol edebilecek cihaz ve personeli bulunan yerdir.

Araç Tartı İstasyonu: Araçların yüklü veya yüksüz olarak tartıldığı yerdir.

Servis İstasyonu: Araçların bakım, onarım, yağlama ve yıkama gibi işlerinin yapıldığı yerdir.

Akaryakıt İstasyonu: Araçların akaryakıt, yağ ve basınçlı hava gibi ihtiyaçlarının karşılandığı yerdir.

ARAÇLAR İLE İLGİLİ TANIMLAR

Otomobil: Sürücü dahil en fazla 9 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır.

Otobüs: Yolcu taşımacılığında kullanılan sürücü dahil 9 dan fazla oturma yeri olan motorlu taşıttır. Sürücüsü dahil oturma yeri on yediyi aşmayan otobüslere minibüs denir.

Kamyonet: Azami yüklü ağırlığı 3.500 kg geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır. (Sürücüye yanındaki oturma yerleri dışında başka oturma yeri de bulunabilen, sürücü bölümü gövde ile birleşik kamyonetlere panelvan denir.)

Kamyon: Azami yüklü ağırlığı 3.500 kg'dan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır.

Çekici: Römork ve yan römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan motorlu taşıttır.

Oto Kurtarıcı: Arızalı araçları çeken araçlara oto kurtarıcı denir.

Lastik Tekerlekli Traktör: Belirli şartlarda römork ve yarı römork çekebilen, ancak ticari amaçla kullanılmayan tarım aracıdır.

Römork: Motorlu araçla çekilen insan ve yük taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıttır.

Yarı Römork: Taşıdığı yükün ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu araç tarafından taşınan römorktur.

Hafif Römork: Azami Yüklü ağırlığı 750'kg.ı geçmeyen römork veya yarı römorktur.

Arazi Taşıtı: Karayolunda yolcu veya yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla beraber bütün tekerlekleri motordan güç alabilen motorlu taşıtlardır.

Bisiklet: Üzerinde bulunan insanın adale gücü ile pedal veya el ile tekerleği döndürülmek suretiyle hareket eden motorsuz taşıtlardır. (Azami gücü 0,25 KW'ı geçmeyen, hızlandıkça gücü düşen ve hızı en fazla 25 km/saate ulaşıktan sonra veya pedal çevrilme ara verildikten hemen sonra gücü tamamen kesilen elektrikli bisikletler de bu sınıfa girer)

Motorlu Bisiklet (Moped): Azami hızı 45 kilometreyi, içten yanmalı motorlu ise silindir hacmi 50 santimetre küpü, elektrik motorlu ise azami nominal güç çıkışı 4 kilovattı geçmeyen iki veya üç tekerlekli taşıtlar ile aynı özelliklere sahip net ağırlığı 350 kg aşmayan dört tekerlekli motorlu taşıtlardır.

Motosiklet: Azami tasarım hızı 45 km/saatten ve / veya silindir kapasitesi 50 santimetreküpten fazla olan sepetli veya sepetsiz iki veya üç tekerlekli motorlu taşıtlar ve net motor gücü 15 kw, net ağırlığı 400 kilogramı, yük taşımacılığında kullanılanlar için ise net ağırlığı 550 kilogramı aşmayan dört tekerlekli motorlu taşıtlardır. Bunlardan karoseri yük taşıyabilecek şekilde sandıklı veya özel biçimde yapılmış olan ve yolcu taşımalarında kullanılmayan üç tekerlekli motosikletlere yük motosikleti (tripotör) denir.

İş Makineleri: Yol yapım makineleri, tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş, karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçlardır.

OKUL TAŞITI

1-Taşıtin arkasında numunesine uygun renk, ebat ve şekilde "OKUL TAŞITI" yazısı olan reflektif bir kuşak bulundurulmalıdır,

2- Okul taşıtı sürücülere öğrenci indirme-bindirme işlemi sırasında aracın arkasındaki 30 cm çapında kırmızı ışık veren siyah renkte "DUR" yazılı ışığı yakmak; diğer araç sürücüler ise bu ışık yandığı sürece durmak zorundadır.

3- Okultaşıtlarında araç içi düzeni sağlamak, iniş ve binişlerde öğrencilere yardımcı olmak üzere 22 yaşını doldurmuş, lise mezunu rehber personel bulundurulması zorunludur.

4- Öğrencilerin kolayca yetişebileceği camlar ve pencereler sabit olmalıdır.

Taşıt Katarı: Karayolunda bir birim olarak seyretmek üzere birbirine bağlanmış
Özel Amaçlı Taşıt: Özel amaçla insan veya yük taşımak için imal edilmiş itfaiye, kurtarıcı, cenaze araçları gibi özel işlerde kullanılan motorlu taşıttır.

Gabari: Araçların yüklü veya yüksüz olarak karayolunda güvenli seyirlerini temin amacı ile uzunluk, genişlik ve yüksekliklerini belirleyen ölçülerdir.

Taşıma Sınırı (Kapasite): Bir aracın güvenli taşıyabileceği, en çok yük ağırlığı veya yolcu ve hizmetli sayısıdır.

Azami Ağırlık: Aracın güvenli taşıyabileceği yük ile birlikte ağırlığıdır.

Yüksüz Ağırlık: Üzerinde insan veya yük bulunmayan ve akaryakıt deposu dolu olan bir aracın taşınması zorunlu alet ve donanımı ile birlikte toplam ağırlığıdır.

Yüklü Ağırlık: Bir taşıtın yüksüz ağırlığı ile taşımakta olduğu sürücü, hizmetli, yolcu ve eşyanın toplam ağırlığıdır.

Dingil ağırlığı: Araçlarda aynı dingile bağlı tekerleklerden Karayolu yapısına aktarılan ağırlıktır.

GENİŞLİĞİ METREDEN FAZLA
OLAN TAŞIT GİREMEZ

YÜKSEKLİĞİ METREDEN FAZLA
OLAN TAŞIT GİREMEZ

UZUNLUĞU METREDEN FAZLA
OLAN TAŞIT GİREMEZ.

DİNGİL BAŞINA TONDAN FAZLA
YÜK DÜŞEN TAŞIT GİREMEZ

YÜKLÜ AĞIRLIĞI TONDAN
FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ.

KARAYOLU YAPISI VE TRAFİK İŞARETLERİNİN KORUNMASI

Karayolu yapısı üzerine, trafiği güçleştirecek, tehlikeye sokacak veya engel yaratacak, trafik işaretlerinin görülmelerini engelleyecek veya güçleştirecek şekilde bir şey koymak, atmak, dökmek, bırakmak ve benzeri hareketlerde bulunmak yasaktır. Karayolu yapısı, trafik işaretleri ve karayoluna ait diğer yapı ve tesisler üzerine yazı yazarak, çizerek veya başka şekillerde bozmak, yerlerini değiştirmek veya ortadan kaldırmak yasaktır. Meydana gelen tehlike ve engeller, ilgili kuruluşlar ve zabıta ortadan kaldırılır, bozukluk ve eksiklikler yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşlarca derhal giderilir, zarar karşılıkları ve masrafları sorumlulara ödetilir.

TRAFİK İŞARETLERİNE UYMA ÖNCELİK SIRASI

- 1-Trafik görevlisinin işaretleri,
2. Işıklı ve sesli trafik işaretleri,
3. Trafik işaret levhaları,
4. Yol çizgileri

TRAFİK POLİSİNİN HAREKETLERİ

ÖNDE VE ARKADAKİ ARAÇLAR DURUP BEKLEMELİ
KOL İSTİKAMETİNDEKİ ARAÇLAR GEÇEBİLİR.

BÜTÜN YÖNLER
DURMALI

TRAFİĞİ YAVAŞLATMA
HAREKETİ

TRAFİĞİ HIZLANDIRMA
HAREKETİ

SOLDAKİ VEYA SAĞDAKİ
ARAÇ DURDURMA

GECE
GEÇ
HAREKETİ

GECE
DUR
HAREKETİ

GECE
YÖN
BELİRTME

GÜNDÜZ
YÖN
BELİRTME

İŞIKLI TRAFİK İŞARETLERİ

Kırmızı ışık: Yolun trafiğe kapalı olduğunu bildirir, aksini gösteren bir işaret yoksa durup beklenir.

Yeşil ışık: Yolun trafiğe açık olduğunu bildirir, aksini gösteren bir işaret yoksa durmadan geçilir.

Sarı ışık: İkaz anlamında olup, yolun trafiğe açılmak veya kapanmak üzere olduğunu bildirir.

Kırmızı ışıkla birlikte yanan sarı ışık: Yolun trafiğe açılmak üzere olduğunu bildirir, harekete hazırlanılır.

Yeşil ışıktan sonra yanan sarı ışık: Yolun trafiğe kapanmak üzere olduğunu bildirir. Yeterli mesafe varsa emniyetli bir şekilde durabilecekseniz durup bekleriz. Emniyetli bir şekilde duramayacaksanız geçeriz.

Fasılalı (aralıklı) olarak yanıp sönen kırmızı ışık: "Dur" işaret levhası ile aynı anlamdadır. Mutlak duruş yapılmasını ve gidilecek yolun açık ve müsait olduğu görüldükten sonra yeniden hareket edilmesini bildirir.

Fasılalı (aralıklı) olarak yanıp sönen sarı ışık: "Yol ver" anlamındadır, bu yerin yavaş ve dikkatli geçilmesini bildirir.

Işıklı oklar: Dönüş yapan sürücülere hitap eder yeşil ışık yanmadan dönüş yapılmaz

Sesli ve yazılı ışık: Araç trafiğine göre yaya trafiğini düzenler, yayalara hitap eder. Kavşaklara yaklaşırken yavaşlamak ve ışıkların durumuna göre hareket etmek gerekir.

TRAFİK İŞARET LEVHALARI

Tehlike Uyarı işaretleri

Yol üzerindeki tehlikeler ve özellikleri hakkında bilgi veren işaretlerdir.

(T-1a) SAĞA TEHLİKELİ VİRAJ

(T-1b) SOLA TEHLİKELİ VİRAJ

(T-2a) SAĞA TEHLİKELİ
DEVAMLİ VİRAJLAR

(T-2b) SOLA TEHLİKELİ
DEVAMLİ VİRAJLAR

Tehlike Uyarı işaretleri

(T-4c) SOLDAN DARALAN KAPLAMA

(T-4) AÇILAN KÖPRÜ

(T-4) DENİZ VEYA NEHİR KUYISINDA BİTEN YOL

(T-7) KASISLI YOL

(T-8) KAYGAN YOL

(T-9) GEVŞEK MALZEMELİ ZEMİN

(T-10) GEVŞEK ŞEV

(T-11) YAYA GEÇİDİ

(T-12) OKUL GEÇİDİ

(T-13) BİSİKLET GEÇEBİLİR

(T-14a) EHLİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR

(T-14b) VAHŞİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR

(T-15) YOLDA ÇALIŞMA

(T-16) IŞIKLI İŞARET CİHAZI

(T-17) HAVYALAN-HAVYALIMANI (Alçak Uçuş)

(T-18) YANDAN RÜZGAR

(T-19) İKİ YÖNLÜ TRAFİK

(T-20) DİKKAT

(T-21) KONTROLSUZ KAVŞAK

(T-22a) ANA YOL-TALI YOL KAVŞAĞI

(T-23a) SAĞDAN ANA YOLA GİRİŞ

(T-23b) SOLDAN ANA YOLA GİRİŞ

(T-24) DÖNEL KAVŞAK

(T-25) KONTROLLÜ DEMİRYOLU GEÇİDİ

(T-26) KONTROLSUZ DEMİRYOLU GEÇİDİ

(T-27a) KONTROLSUZ DEMİRYOLU GEÇİDİ (Tek Hız)

(T-27b) KONTROLSUZ DEMİRYOLU GEÇİDİ (Çift Hız)

(T-28a,b) DEMİRYOLU HEMZEMİN GEÇİT YAKLAŞIMI (Sağ, Sol)

Tehlike Uyarı işaretleri

Trafik Tanzim işaretleri

Çeşitli yasaklama ve kısıtlamalar hakkında bilgi veren işaretlerdir

Trafik Tanzim İşaretleri

(TT-9) MOPET GİREMEZ

(TT-10a) KAMYON GİREMEZ

(TT-10b) OTOBÜS GİREMEZ

(TT-11) TREYLER GİREMEZ

(TT-12) YAYA GİREMEZ

(TT-13) AT ARABASI GİREMEZ

(TT-14) EL ARABASI GİREMEZ

(TT-15) TRAKTÖR GİREMEZ

(TT-16a) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA PATLAYICI VE PARLAYICI MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-16b) TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-17) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA SU KIRILICI MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-18) MOTORLU TAŞIT GİREMEZ

(TT-19) TAŞIT GİREMEZ

(TT-20) GENİŞLİĞİ METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-21) YÜKSEKLİĞİ METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-22) UZUNLUĞU METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-23) DİNGİL BAŞINA TONDAN FAZLA YÜK DÜŞEN TAŞIT GİREMEZ

(TT-24) YÜKLÜ AĞIRLIĞI TONDAN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

(TT-25) ÖNDEKİ TAŞIT METREDEN DAHA YAKIN TAKIP EDİLEMEZ

(TT-26a) SAĞA DÖNÜLMEZ

(TT-26b) SOLA DÖNÜLMEZ

(TT-26c) U DÖNÜŞÜ YAPILMAZ

(TT-27) ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMEK YASAKTIR

(TT-28) KAMYONLAR İÇİN ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMEK YASAKTIR

Trafik Tazim İşaretleri

(TT-29) AZAMİ HIZ
SINIRLAMASI

(TT-30) SESLİ İKAZ
CİHAZLARININ
KULLANIMI YASAKTIR

(TT-31) GÜMRÜK
(DURMADAN GEÇMEK YASAKTIR)

(TT-32) BÜTÜN YASAKLAMA
VE KISITLAMALARIN SONU

TT-33) HIZ SINIRLAMASI SONU

(TT-34a) GEÇME YASAĞI SONU

(TT-34b) KAMYONLAR İÇİN
GEÇME YASAĞI SONU

(TT-35a) SAĞA MECBURİ YÖN

(TT-35b) SOLA MECBURİ YÖN

(TT-35c) İLERİ MECBURİ YÖN

(TT-35d) İLERİ VE SAĞA
MECBURİ YÖN

(TT-35e) İLERİ VE SOLA
MECBURİ YÖN

(TT-35f) SAĞA VE SOLA
MECBURİ YÖN

(TT-35g) İLERİDEN SAĞA
MECBURİ YÖN

(TT-35h) İLERİDEN SOLA
MECBURİ YÖN

(TT-36a) SAĞDAN GİDİNİZ

(TT-41a) MECBURİ
AŞĞARI HIZ

(TT-41b) MECBURİ
AŞĞARI HIZ SONU

(TT-42a) ZİNCİR TAKMAK
MECBURİDİR

(TT-42b) ZİNCİR TAKMA
MECBURİYETİ SONU

(TT-43a, b, c)

TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞITLARIN İÇİN MECBURİ YÖN

Duraklama ve Park Etme İşaret Levhaları

(P-1) PARK ETMEK YASAKTIR

(P-2) DURAKLAMAK ve PARK ETMEK YASAKTIR

(P-3a) PARK YERİ

Bilgi İşaret Levhaları

Yol ve çevresi ile yol güzergahında bulunan yerleşim birimleri ve yolculuk sırasında gerekebilecek diğer yardımcı hizmetler hakkında bilgi veren işaretlerdir

(B-1a) KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHASI

(B-1b) KAPLAMA ÜSTÜ YÖN LEVHASI

(B-2a) GİRİŞİ OLMAYAN YOL KAVŞAĞI

(B-5a) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI

(B-5b) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (TÜRİSTİK MAHAL)

(B-6) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (HAVALANI)

(B-7) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (KAMP YERİ)

Bilgi İşaret Levhaları

(B-9a) MESKUN MAHAL LEVHASI (İl Merkez)

(B-9b) MESKUN MAHAL LEVHASI (İlçe Merkez)

(B-9c) MESKUN MAHAL LEVHASI (Köy/Beldiye/Bucak Merkez)

(B-10a) MESKUN MAHAL SONU LEVHASI (İl Merkez)

(B-10b) MESKUN MAHAL SONU LEVHASI (İlçe Merkez)

(B-10c) MESKUN MAHAL SONU LEVHASI (Köy/Beldiye/Bucak Merkez)

Bilgi İşaret Levhaları

(B-14a) YAYA GEÇİDİ

(B-14b) OKUL GEÇİDİ

(B-16) HASTANE

(B-16) TEK YÖNLÜ YOL

(B-22) DURAK

(B-23) İLK YARDIM

(B-4c) TÜRKİYE HIZ SINIRLARI LEVHASI

(B-37) ÖNCELİĞİ OLAN YÖN

(B-38) ANAYOL

(B-39) ANAYOL SONU

(B-40) JANDARMA

(B-41) POLİS

(B-42) YANGIN TEHLİKESİ

(B-43) RADYO

(B-44) TURİZM DANIŞMA

(B-45) BÖLÜNMÜŞ YOL ÖNCESİ YÖN LEVHASI

(B-49) TUNEL

(B-50a) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI

(B-50b) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI

Otoyol İşaretleri

OTOYOL BAŞLANGICI VE YASAKLARI

OTOYOL REJİMİ

OTOYOL YAKLAŞIM LEVHASI

OTOYOL SONU

OTOYOL ÇIKIŞ LEVHASI

YOL ÇİZGİLERİ

Kesik yol çizgisi: Bu çizgi boyunca kurallara uymak şartıyla öndeki araç geçilebilir.

Devam yol çizgisi: Bu çizgi boyunca hiçbir sebeple sol şeride geçilemez ve üzerinden gidilemez.

Kesikli ve devamlı yol çizgisi: Sadece bir yönde geçme yasağı getirmiştir. Araca en yakın olan çizginin anlamına göre hareket edilir.

YOL ÇİZGİLERİ

Yan yana iki devamlı yol çizgisi: Yolu, bölünmüş yol durumuna getirmiştir. Hiçbir sebeple çizgilerin soluna geçilemez.

Kesikli Çizgi: Öndeki araç geçilebilir.

Devamlı Çizgi: Öndeki araç geçmek yasaktır.

Kesikli ve Devamlı Çizgi: Kesikli çizgi tarafındaki araç öndeki araç geçebilir. Devamlı çizgi tarafındaki aracın öndeki araç geçmesi yasaktır.

Tamamen Şerit: Orta perit sadece geçiş içindir. Devamlı olarak işgal edilemez.

İki Devamlı Çizgi: Her iki yöndeki araçlar da çizginin diğer tarafına geçemez.

Ayrılma

Kabarma

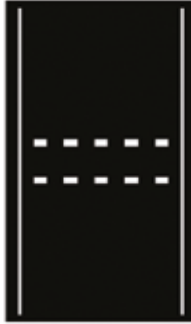

Bölünmüş Yol Başlangıcı

YOL ÇİZGİLERİ

Yaya geçidi

Yaya geçidi

Yaya geçidi uyarı çizgileri

Park Yeri Çizgileri: Araçların duracakları yerleri belirlemek amacıyla park yerlerine çizilen çizgilerdir.

Park Yasağı Çizgileri: Park etmenin yasaklandığı kesimlerde bordür taşlarına veya kaplama üzerine çizilen çizgilerdir.

Yaya Geçidi Çizgileri: Yayaaların karşıdan karşıya güvenli geçmelerini sağlamak amacıyla taşıt yolu üzerine çizilen çizgilerdir.

PARK YERİ ÇİZGİLERİ

PARK YERİ YASAĞI ÇİZGİLERİ

KARAYOLLARINDA ARAÇ SÜRME YASAĞI

Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri almış olan sürücüler ile alkollü olan sürücülerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır.

Uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı tespit edilen sürücülerin sürücü belgesi 5 yıl süreyle geri alınır.

Bu kişiler hakkında ayrıca Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

KONU TESTİ 2

1- 1-Güvenlik ve asayiş ile ilgili görevli araçlar

2-İtfaiye

3-Trafik hizmetlerine ait araçlar

4-Ambulans (Cankurtaran)

Yukarıda verilen Geçiş Üstünlüğüne sahip araçların sıralamasının doğrusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1-3-4-2 B) 4-2-1-3 C) 4-1-3-2 D) 2-4-3-1

2-Yayaların ve araç kullananların,diğer yaya ve araç kullananlara göre yolu kullanmak sırasındaki öncelik hakkına ilk hakkı denir.

Boş bırakılan yere hangi ifade gelmelidir?

A)Durma B)Park etme C)Geçiş hakkı D)Duraklama

3-Trafik zabıtasınca, kanunda belirtilen hallerde araç ile ilgili belgelerin alınması ve aracın belirli bir yere çekilerek trafikten alıkonulmasıdır.

Yukarıdaki ifade neyi ifade etmektedir?

A)Araca el koyulması

B)Aracın park ettirilmesi

C)Aracın trafikten men edilmesi

D)Aracın duraklatılması

4-Şekildeki karayoluna ne denir?

- A) İki yönlü karayolu
B) Bölünmüş karayolu
C) Erişme kontrollü karayolu
D) Tek yönlü karayolu

5-Şekildeki levhanın anlamı nedir?

- A) Taşıt giremez B) Hemzemin geçit
C) Tali yol D) Trafiğe kapalı yol

6-Yandaki levhayı gören sürücü ne yapmalıdır?

- A)Park etmeli
B)Hızlıca geçmeli
C)Yavaşlayarak ilk geçiş hakkını yayalara vermeli
D)Korna çalarak uyarıda bulunmalı

KONU TESTİ 2

7- Görseldekilere hangisi Sürücü dahil en fazla 9 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır?

1

2

3

4

A) 3

B) 1

C) 2

D) 4

8-Trafik İşaretlerine Uyuma Öncelik Sırası hangi şıkta doğru yazılmıştır?

- A) Trafik işaret levhaları / Yol çizgileri / Işıklı ve sesli trafik işaretleri / Trafik görevlisinin işaretleri
- B) Yol çizgileri / Trafik görevlisinin işaretleri / Trafik işaret levhaları / Işıklı ve sesli trafik işaretleri
- C) Trafik görevlisinin işaretleri / Işıklı ve sesli trafik işaretleri / Trafik işaret levhaları / Yol çizgileri
- D) Trafik görevlisinin işaretleri / Yol çizgileri / Trafik işaret levhaları / Işıklı ve sesli trafik işaretleri

9-Şekildeki trafik polisinin işareti ne anlama gelmektedir?

- A) Trafiği yavaşlatma hareketi
- B) Sol veya sağdaki aracı durdurma
- C) Bütün yönleri durdurma
- D) Trafiği hızlandırma hareketi

10-Şekildeki trafik polisinin hareketi neyi ifade eder?

- A) Bütün yollar kapalı işareti
- B) Trafiği yavaşlatma işareti
- C) Öndeki ve arkadaki araçlar durup beklemeli , kol istikametindeki araçlar geçebilir işareti
- D) Trafiği hızlandırma işareti

11- "Dur" işaret levhası ile aynı anlamdadır. Mutlak duruş yapılmasını ve gidilecek yolun açık ve müsait olduğu görüldükten sonra yeniden hareket edilmesini bildirir.

Yukarıda hangi ışıklı trafik işaretinden bahsedilmektedir?

- A) Fasıllı (aralıklı) olarak yanıp sönen sarı ışık
- B) Fasıllı (aralıklı) olarak yanıp sönen kırmızı ışık
- C) Yeşil ışıktan sonra yanan sarı ışık
- D) Işıklı oklar

KONU TESTİ 2

12- Yandaki trafik levhasının anlamı nedir?

- A) Kaygan yol
- B) Kasisli yol
- C) Gevşek malzemeli zemin
- D) Gevşek şev

13-Şekildeki trafik levhasının anlamı nedir?

- A) Dikkat
- B) Ana yol kavşağı
- C) İki yönlü trafik
- D) Kontrolsüz kavşak

14- Ana yol-tali yol levhası aşağıdakilerden hangisidir?

A

B

C

D

15-Aşağıdakilerden hangisi köprü yaklaşım levhasıdır?

A

B

C

D

16- Şekildeki trafik levhasının anlamı nedir?

- A) Yol ver
- B) Karşıdan gelene yol ver
- C) Taşıt giremez
- D) Dur

KONU TESTİ 2

17- Şekildeki levhanın anlamı nedir?

- A) Yüksekliği metreden fazla olan taşıt giremez.
- B) Genişliği metreden fazla olan taşıt giremez.
- C) Uzunluğu metreden fazla olan araç giremez.
- D) Yüklü ağırlığı tondan fazla olan taşıt giremez.

18-Yanda yer alan levhayı gören sürücüler neyi yapamaz?

- A) Yan yana park edemez
- B) Öndeki aracı geçemez
- C) Yan yana araç süremez
- D) Sellektör yapamaz

19- Şekildeki yol çizgisi sürücüye neyi bildirir?

- A) Bu çizgi boyunca kurallara uymak şartıyla öndeki araç geçilebilir.
- B) Sadece bir yönde geçme yasağı getirmiştir
- C) Hiçbir sebeple çizgilerin soluna karşı, yondan gelen araçlar bölümüne geçilmez.
- D) Çizginin sağında ve solunda araç kullanılabılır.

20-Yandaki yol çizgilerinin anlamı nedir?

- A) Hiçbir sebeple çizgilerin soluna geçilemez.
- B) Bu çizgi boyunca hiçbir sebeple sol şeride geçilemez ve üzerinden gidilemez.
- C) Bu çizgi boyunca kurallara uymak şartıyla öndeki araç geçilebilir.
- D) Sadece bir yönde geçme yasağı getirmiştir. Araca en yakın olan çizginin anlamına göre hareket edilir.

CEVAPLAR :

1-B , 2-C , 3-C , 4-D , 5-B , 6-C , 7-A , 8-C , 9-B , 10-C , 11-B , 12-D , 13-D
14-A , 15-C , 16-B , 17-B , 18-B , 19-C , 20-D

ALKOLLÜ ARAÇ KULLANMA YASAĞI

0,50 promilin üzerinde alkol almış hususi otomobil sürücüleri ve **0,20** promil üzerinde alkol almış diğer araç sürücüleri aşağıda belirtilen şekilde cezalandırılır. Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı yada alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, teknik cihazlar kullanılmasını kabul etmeyen sürücülerin sürücü belgesi **2 yıl** süre ile geri alınır.

Belirtilen değerden fazla alkol alarak araç kullandığı tespit edilen araç sürücüleri suçun işlendiği tarihten geriye doğru **5 yıl** içinde;

***Birinci defada ,**

idari para cezası ile birlikte sürücü belgesi 6 ay süre ile geri alınır.

***İkinci defada,**

idari para cezası ile birlikte sürücü belgesi 2 yıl süre ile geri alınır. Ayrıca bu sürücüler Sağlık ve İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikte gösterilen Sürücü Davranışlarını Geliştirme Eğitimine tabi tutulur. Eğitimi başarı ile tamamlayanlara ehliyetleri süre sonunda geri verilir

*** Üç veya üçten fazla ise,**

idari para cezası ile birlikte sürücü belgesi 5 yıl süre ile geri alınır.

Ayrıca Psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulur. Süre sonunda uygun görülenlere belgeleri iade edilir.

*** Ceza puanı 20 :**

Yapılan tespit sonucunda 1.00 promilin üzerinde alkollü olduğu tespit edilen sürücüler hakkında Türk Ceza Kanununun 179 uncu maddesinin 3 fıkrası hükümleri uygulanır (2 yıla kadar hapis cezası)

SÜRÜCÜ BELGESİZ ARAÇ KULLANMA

Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır. Sürücü belgesi olmayan, sürücü belgesi geçici olarak veya tedbiren geri alınan ve sürücü belgesi iptal edilenlerin araç kullanarak trafiğe çıktıkları tespiti halinde, bu kişilere idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir. Sürücü belgesi sahiplerinin, sürmeye yetkili oldukları araçların dışındaki araçları sürmeleri yasaktır. Aykırı hareket eden sürücüye idari para cezası ve 20 puan cezası verilir. Bu kişilere araç kullandıran araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir. Sürücü sertifikaları, sınıfına uygun sürücü belgesine dönüştürülmedikçe sahiplerine karayolunda araç kılınma yetkisi vermez. Sürücü sertifikasını sürücü belgesine dönüştürmeden karayolunda araç kullandığı tespit edilen sürücüye idari para cezası verilir. Bu kişiye araç kullandıran araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir.

ARAÇ KULLANIM SÜRELERİ

Ticari amaçla yük ve yolcu taşımacılığı yapan sürücüler;

24 saatlik herhangi bir süre içinde toplam olarak 9 saat ten ve devamlı olarak 4,5 saat fazla araç sürmeleri yasaktır. 4,5 saatlik devamlı araç kullandıktan sonra 45 dk. dinlenmek zorunludur. Bu dinlenme süresi 4,5 saatlik kullanım süresinin içinde 15 er dk olarak ta kullanılabilir. en az yarım saat mola vermeleri şartıyla toplam olarak 9 saatten fazla araç kullanmaları yasaktır. Otobüs, kamyon ve çekici araçlarında sürme ve dinlenme sürelerinin tespiti takoğraf cihazı ile yapılır. Takoğraf kayıtları 1 ay süre ile araçlarda, 5 yıl süre ile işyerlerinde muhafaza edilir.

MESLEKİ YETERLİLİK BELGELERİ

Ticari amaçla yük ve yolcu taşımacılığı yapacak sürücüler; ehliyet aldıktan sonra ayrıca mesleki yeterlilik belgesi ve psiko-teknik belgesi alması gerekmektedir.

Mesleki Yeterlilik Belgeleri:

- * SRC1:Uluslararası yolcu taşımacılığı
- * SRC2:Yurt içiyolcu taşımacılığı
- * SRC3:Uluslararası eşya- kargo taşımacılığı
- * SRC4:Yurt içi eşya-kargo taşımacılığı
- * SRC5:Tehlikeli madde taşımacılığı

KARAYOLU KULLANIM KURALLARI

Aksine bir işaret bulunmadıkça bütün sürücüler araçlarını;

- *Gidiş yönüne göre yolun en sağındansürmek,
- *Çokşeritli yollarda yol ve trafik durumuna göre hızının gerektiği şeritten sürmek,
- * Şerit değiştirmeden önce, gireceği şeritteki araçların emniyetle geçmesini beklemek,
- * Trafiği aksatacak veya tehlike oluşturacak şekilde şerit değiştirmemek,
- *İki yönlü dört veya daha çok şeritli yollarda motosiklet, otomobil, minibüs, kamyonet ve otobüs dışındaki araçları sürenler geçme ve dönme dışında sağ şeridi kullanmak zorundadırlar.

Sürücülerin;

- * Geçme,dönme, duraklamave park etme gibihaller dışında şerit değiştirmek,
- * İkişeridi birden kullanmak,
- * Sinyalvermeden veya sinyal verdiği an şerit değiştirmek,
- * Sol şeridi sürekli olarak işgal etmek,
- * Tehlikeli eğimli yollarda motorun çalışmasını durdurup, vitesi boşa alarak araç sürmek,*Bölünmüşyollarda karşı yönden gelen trafik için ayrılmış yol kesimine girmek yasaktır.

HIZ KURALLARI

TÜRKİYE'DE ARAÇLARIN UYMASI GEREKEN YASAL HIZ SINIRLARI

ARAÇ CİNSİ	YERLEŞİM YERİ İÇİNDE (km/sa)	YERLEŞİM YERİ DIŞINDA		OTOYOLLARDA (km/sa)	
		ŞEHİRLERARASI ÇİFT YÖNLÜ KARAYOLLARINDA (km/sa)	BÖLÜNMÜŞ YOLLARDA (km/sa)	KGM tarafından işletilen otoyollarda (km/sa)	Yap-İşlet-Devret (YİD) modeliyle işletilen otoyollarda (km/sa)
Otomobil (M1), (M10)	50	90	110	130*	140*
Minibüs (M2),	50	80	90	100	
Otobüs (M2-M3),	50	80	90	100	
Kamyonet (N1), N10)	50	80	85	95	
(Ek satır:RG-21/3/2012-28240)					
Panelvan (N1)	50	85	100	110	
Kamyon (N2-N3),					
Çekici (N2-N3)	50	80	85	90	
Motosiklet (L3)	50	80	90	100	
Motosiklet (L4, L5, L7)	50	70	80	80	
Motorlu bisiklet (L1, L2, L6)	30	45	45	Giremez	
Motorlu bisiklet					
(Değişik satır: RG-17/4/2015-29329)					
Tehlikeli maddetaşıyan araçlar (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa)	30	50	60	70	
(Ek satır:RG-17/4/2015-29329) Özel yük taşıma için belgesi veya özel izin belgesi ile karayoluna çıkan araçlarda (B Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa)	30	50	50	60	
Lastik tekerlekli traktörler	20	30	40	Giremez	
Arızalı bir aracı çeken araçlar	20	20	30	40	
İş makineleri	20	20	20	Yolun yapım, bakım veya işletilmesinden sorumlu kuruluştan izin alınmadan giremez	

* Not: İçişleri Bakanlığı'nın 02.06.2022 tarihli 29635644-249-31129 sayılı yazısına istinaden otomobiller için otoyollarda hız sınırı artırılmıştır.

* Şehirlerarası karayolunu kullanan motorlu araçlarda, araç cinsi gözetmeksizin asgari hız sınırı 15 km/saattir. Otoyollarda ise 40 km/saattir.

*Araçlara römork veya yarı römork takıldığında azami hız sınırından saatte 10 km/s düşülmesi gerekir.

*Tehlikeli madde taşımaya mahsus olup, boş olarak trafiğe çıkan araçlar kendi sınıfındaki araçlara ait hız ile sürülebilirler.

* Geçme sırasında, azami hız sınırları aşılabılır. Geçiş tamamlanınca belirtilen hız limitlerine inilmesi gerekir. Hız sınırlarını; %10aştığı tespit edilen sürücülere, ceza işlemi uygulanmaz. %10dan%30a kadar aşan sürücülere hafif para cezası ve 10 ceza puanı, - %30danfazla aşan sürücülere hafif para cezası ve 15 ceza puanı uygulanır.Hız sınırını %30 dan fazla aşmak suretiyle ihlal suçunun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içerisinde 5 defa ihlal ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri 1 yıl süre ile geri alınır. Süresi sonunda psikoteknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mani hali olmadığı anlaşılanların belgeleri iade edilir. Hız sınırlarının aşılp aşılmadığını, tespit etmekte kullanılan cihazların yerini tespit eden her türlü cihazın imali, ithali ve araçlarda bulundurulması yasaktır. İmal ve ithal edenlere idari para cezası ve 6-8 ay hapis cezası verilir. Bu cihazları araçlarında bulunduranlar hafif para cezası ile 4-6 ay hafif hapis cezası ile cezalandırılır. Azami ağırlığı 12 tonu geçen kamyon ve çekiciler ile azami ağırlığı 10 tonu geçen otobüslerde hız sınırlayıcı cihaz bulundurulması ve kullanılması zorunludur

HIZIN AZALTILMASI GEREKEN YERLER

Sürücüler: o Kavşaklara yaklaşırken,

- 1- Dönemeçlere girerken ve dönemeçli yollarda ilerlerken,
 - 2- Yaya, okul ve demiryolu geçitlerine yaklaşırken,
 - 3-Tünel, dar köprü ve menfezlere yaklaşırken,
 - 4-Tepeüstüne ve görüşün yetersiz olduğu yerlere yaklaşırken,
 - 5-Yapım, bakım ve onarım çalışmaları yapılan yol kesimlerine yaklaşırken
- hızlarını azaltmak zorundadırlar.

TAŞITIN DURDURULMASI

Sürücünün tehlikeyi görüp ayağını gaz pedalından çekerek, frene basması için geçen süreye "İntikal Süresi" (Reaksiyon Süresi) denir. İntikal süresi 0.75 sn dir. Aracın intikal süresi içerisinde almış olduğu yola "İntikal Mesafesi" denir. Fren pedalına basılması ile tekerleklerin tam kilitlenip kızaklamanın başlaması arasında bir zaman geçmektedir ki buna "Fren Mesafesi" denir. İntikal mesafesi ile fren mesafesinin toplamı duruş mesafesini oluşturur. Düz asfalt kaplamalı, kuru yüzeyli bir yolda 90 km/s hızla giden bir aracın intikal mesafesi 18.75 m, duruş mesafesi yaklaşık 72 m dir.

TAKİP MESAFESİ

Sürücüler önlerinde giden araçları, güvenli ve yeterli bir mesafeden takip etmek zorundadır. Bu mesafe, kendi araçlarının kilometre cinsinden saatteki hızının en az yarısı kadar metredir. Örneğin 90 km/s hızla giden bir aracın öndeki aracı takip mesafesi 45 m dir. Takip mesafesi; Bir aracın 2 saniyede kat ettiği yol uzunluğu kadardır. Bu sürenin tespitinde 88-89 yöntemi kullanılır.

ÖNDEKİ ARACI GEÇME KURALLARI

Öndeki aracı geçmek isteyen sürücü:

1. Önündegiden aracın bir başka aracı geçme niyetini belirtmemiş olmasına,
2. Arkadan gelen bir başka sürücünün kendisini geçmeye başlamamış olmasına,
3. Geçmek için kullanılacak şeridin yeteri kadar ilerisinin görüşe açık ve boş olmasına,
4. Geçişin, geçilen araç için büyük bir güçlük oluşturmamasına ve araçların geçişe uygun durumdabulunmasına,dikkat etmek zorundadır.

Geçiş işlemi:

1. Sola sinyal işareti verilir.
 2. İki yönlü ve dar yollarda geçilecek aracın sürücüsü gündüz korna ile gece selektör ile uyarılır.
 3. Geçilecek araca takip mesafesi kadar önceden sol şeride geçilir.
 4. Geçilen araç geriye görme aynasından görülünceye kadar geçiş şeridinde ilerlenir.
 5. Sağa sinyal işareti verildikten sonra sağ şeride girilerek geçiş işlemi tamamlanır.
- Çok şeritli yollarda, bir şeritteki taşıtın diğer şeritteki taşıttan daha hızlı gitmesi araç geçme işlemi sayılmaz.

Sürücü, geçmek isteyen diğer araçların işaretini alınca;

1. Çok şeritli yollarda bulunduğu şeridi izlemek,
2. İki yönlü ve dar taşıt yollarında, yolun sağ kenarına yakın gitmek, yavaşlamak, gerekirse durmak zorundadır.

Geçişler sol şeritten yapılır. Ancak şu durumlarda sağdan geçiş yapılabilir.

1. Yolun ortasından giden tramvayların,
2. Sola dönüş yapmak için yolun soluna yanaşan aracın,
3. Görev gereği yolun solunda duran geçiş üstünlüğüne sahip araçların sağından geçilebilir.

ÖNDEKİ ARACI GEÇMENİN YASAK OLDUĞU YERLER

Öndeki aracı geçme yasağı olan yerler:

1. Trafik işaret levhası ile yasaklanmış olan yerlerde
2. Görüşün yeterli olmadığı tepe üstlerine yaklaşıırken,
3. Dönemeçlere yaklaşıırken ve dönemeçli yollarda ilerlerke
4. Kavşaklara yaklaşıırken ve kavşak içerisinde
5. Yaya, okul ve demiryolu geçitlerine yaklaşıırken,
6. Gidiş ve geliş için birer şeridi bulunan köprü ve tünellere yaklaşıırken araç geçmek yasaktır.

ARAÇLARIN MANEVRALARI (SAĞA DÖNÜŞ):

Sürücüler kavşaklara yaklaşırken; yerleşim yerlerinde 30 metre, yerleşim yerleri dışında 150 metre mesafe içinde ve kavşaklarda şerit değiştirmeleri yasaktır. Bu nedenle dönüş yapacak olan sürücüler bu mesafelerden önce gidecekleri yöne göre uygun şeride girmelidirler.

- 1- Sağ sinyal işareti verilir, sağ şeride veya işaretle dönüş izni verilen şeride girilir.
- 2- Hız azaltılır. Vites küçültülür
- 3- Dar bir kavisle dönüş yapılır, dönüş tamamlanıncaya kadar işaret vermeye devam edilir.
- 4- Dönüş sırasında yayalara, varsa bisiklet yolundaki bisikletlilere ilk geçiş hakkı verilir.
- 5- Dönülen yolun gidiş şeridine veya gidişe ayrılmış en sağ şeride girilir.

ARAÇLARIN MANEVRALARI (SOLA DÖNÜŞLER):

- 1- Sol sinyal işareti verilir.
- 2- Çok şeritli yollarda gidiş ayrılan şeritlerden en soldaki şeride, iki yönlü karayollarında sağ şeridin soluna yaklaşılır,
- 3- Hız azaltılır. Vites küçültülür
- 4- Dönüşe başlamadan karşıdan ve sağdan gelen taşıtlara ilk geçiş hakkı verilir.
- 5- Geniş kavisle dönülür, dönüş sırasında yayalara, varsa bisiklet yolundaki bisikletlilere ilk geçiş hakkı verilir.
- 6- En sağ şerit veya uygun bir şeritten yola devam edilir.

ARAÇLARIN MANEVRALARI (DÖNEL KAVŞAKLARDA DÖNÜŞLER):

- 1- Sürücüler, dönel kavşağa yaklaşırken döneceği veya gideceği yöne göre uygun şeride girmelidir.
- 2- Sağa dönmek isteyen sürücüler en sağ şeride.
- 3- Sola veya geriye dönmek isteyen sürücüler en sol şeride
- 4- Doğrudan devam edecekler ise yol üç şeritli ise orta şeride iki şeritli ise sağ şeride girmelidir.
- 5- Kavşak içerisinde şerit değiştirmek yasaktır.

ARAÇLARIN DÖNÜŞLERİ VE MANEVR KURALLARI

Sürücülerin ;

- 1- İşaret vermeden manevraya başlamaları,
- 2- İşaret verdiği anda aniden şerit değiştirmeleri,
- 3- Manevraya başladıktan sonra işaret vermeleri yasaktır.

ARAÇLARIN DÖNÜŞLERİ VE MANEVRA KURALLARI

İşaret verilmeden önce, iç ve dış aynalardan ve gerekli hallerde sürücünün başını çevirip bakması ile ön, arka ve yanlarda trafik durumu kontrol edilmelidir

SOLA GENİŞ
KAVİSLE DÖNÜLÜR.

SAĞA DAR KAVİSLE
DÖNÜLÜR

ADA DÖNÜŞLERİ

GERİ GİTME VE GERİ DÖNÜŞLER

Sürücülerin:

- 1-Bağlantı yolları, otoyollar ve tek yönlü yollarda geri gitmeleri yasaktır.
- 2-Kamyon, otobüs, çekici, römork ve yarı römork takılı bir aracın geri manevrası sürücünün görüşüne açık alanda emniyetle yapılamıyor ise sürücü, aracın arkasında bir gözcü bulundurmak zorundadır.

KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI KURALLARI

Kavşaklara yaklaşan sürücüler, yavaşlamak, dikkatli olmak, geçiş hakkı olan araçların önce geçmesine imkan vermek zorundadırlar.

Kavşaklara yaklaşan sürücüler;

- 1- Görevli kişilerin verecekleri talimatlara,
- 2- Trafik ışıklı işaret cihazlarına,
- 3- Trafik işaret levhalarına,
- 4- Yol ve yer işaretlerine uymak zorundadır.

KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI

- 1- Tali yoldan gelen araç sürücüleri anayoldaki araçlara ilk geçiş hakkını verirler.
- 2- Bütün sürücüler doğru geçmekte olan tramvaylara ve bu yoldan geçen diğer araçlara ilk geçiş hakkını verirler.

KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI

3- Normal bir yoldan bölünmüş kara yoluna çıkan araçlar bölünmüş yoldaki araçlara ilk geçiş hakkını verirler.

4- Bir iz veya mülkten kara yoluna çıkan sürücüler karayolundaki araçlara ilk geçiş hakkını verirler.

5- Dönel kavşak dışındaki sürücüler dönel kavşak içindeki araçlara ilk geçiş hakkını verirler.

Kavşak Kolları Eşit ise ;

1- Motorsuz araç sürücüleri, motorlu araçlara,

2-Traktör ve iş makineleri diğer motorlu araçlara,

3- Motorlu araçlardan soldaki, sağdan gelen araca,

4- Kavşağa gelen sürücüler, kurallara uygun olarak karşıya geçen yayalara, ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar.

Ayrıca; Işıklı trafik işaretleri izin verse bile trafik akımı, kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücünün kavşağa girmeleri yasaktır.

5- Motorsuz taşıt sürücüleri, motorlu araçlara,

6-LTT ve iş makineleri sürücüleri, diğer motorlu araçlara ilk geçiş hakkını vermek zorundadır.

7-Motorlu araçlardan soldaki, sağdan gelen araca ilk geçiş hakkını verilmelidir.

8- Dönüş yapan sürücüler kurallara uygun şekilde karşıya geçen yayalara yol verirler.

9- Dönüşyapansürücüler, varsa bisiklet yolundaki bisikletlere yol verirler.

10-Dönüşyapansürücüler, doğru geçmekte olan araçlara yol verir.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜNE SAHİP ARAÇLAR

1- Ambulans (Cankurtaran),

2- İtfaiye,

3- Güvenlik ve asayiş ile ilgili görevli araçlar(Polis araçları),

4- Trafik hizmetlerine ait araçlar (Trafik Polisi araçları)

5- Kar ve buz mücadelesi çalışmalarında görevli araçlar,

6- Afet ve acil durum hallerinde afet ve acil durum hizmetlerinde görevli araçlar,

7 – Koruma araçları ve korunan araçlar (Görevin devamı süresince)

KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI

Bütün sürücüler geçiş üstünlüğüne sahip araçlara ilk geçiş hakkını vermek zorundadır.Sıralama :

1

2

3

4

5

6

TEPE LAMBALARI

Geçiş üstünlüğüne sahip araçların ışık ve sesi 150 m den görülebilecek ve duyulabilecek şekilde olmalıdır.

1- Ambulans,trafik ve genel zabıtaya ait araçlarda mavi-kırmızı veya mavi,
2- Karayolları Genel Müdürlüğünün trafik hizmetlerine ait araçlarında mavi,
3- itfaiye ve sivil savunma araçlarında kırmızı renk ışık veren tepe lambaları bulunur. Sarı renkli tepe lambası yol bakım, onarım araçları, kurtarıcı araçlar, ağırlık ve boyutları bakımından özel izinle karayoluna çıkan araçlara eskortluk eden araçlarda bulunur sarı ışık geçiş üstünlüğü hakkı vermez.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜNE SAHİP ARAÇLARA YOL VERME

Geçiş üstünlüğüne sahip bir aracın duyulur veya görülür işaretini alan sürücüler, bu araçların kolayca ilerlemelerini sağlamak için taşıt yolu üzerinde yer açmak, gerekiyorsa durmak ve bu araçlar tarafından tamamen geçilinceye kadar beklemek zorundadırlar. Bir kavşakta iken böyle bir işaret alan araç sürücüleri, derhal kavşağı boşaltmak ve gerekiyorsa emniyetli bir mesafe uzaklaştıktan sonra geçişi engellemeyecek şekilde durmak ve bu araçlar tamamen geçinceye kadar beklemek zorundadır. Cankurtaran dışında, yaralı ve acil hasta taşıyan ve geçiş üstünlüğüne sahip oldukları ayırım işaretiyle belirlenmemiş olan araçlar, geçiş üstünlüğü hakkını, gereksiz olmamak şartı ile kendilerine taşıt yolu üzerinde yer açılmasını sağlamak için yeterli şekilde ses cihazlarını ve ışık işaretlerini kullanarak, gerektiğinde el ve kol işareti yaparak, karayolunu kullananları uyarmak suretiyle kullanılır.

GELEN TRAFİKLE KARŞILAŞMA HALİNDE GEÇİŞ KOLAYLIĞI SAĞLAMA KURALI

Düz eğimsiz, dar taşıt yollarında aksini gösteren bir trafik işareti yoksa; Otomobil, minibüs, kamyonet, otobüs, kamyon, arazi taşıtı, LTT, iş makinelerini sürerler, Motorsuz araçları sürerler yazılış sırasına göre kendisinden önceliklere, geçiş hakkı vermek suretiyle geçiş kolaylığı sağlamak zorundadırlar.

GEÇİŞ KOLAYLIĞI SAĞLAMA

Tehlikeli eğimli yollarda karşılaşma hallerinde; çıkan araç için geçiş gücü veya mümkün değilse, güvenli geçişi sağlamak için, inen araçlar varsa sığınma cebine girmek, sığınma cebi yoksa sağ tarafa yanaşıp durmak, çıkan araç için manevra imkânı bulunmadığının açıkça anlaşılması halinde de geri gitmek zorundadırlar. Tehlikeli eğimli ve dar yollarda inen araç, çıkan araca yol vermelidir.

VİRAJLARDA ARAÇ KULLANMA; Viraja girerken hız azaltılır, araç geçme yasağına uyulur, takip mesafesine ve yol güzergahında belirtilen hız limitlerine uyulur.

DURMA, DURAKLAMA VE PARKETME KURALLARI DURAKLAMADA ALINACAK TEDBİRLER:

- 1-Enuygun yerin seçilmesi,
- 2-Bulunulan şeritte en az yer işgal edilmesi, varsa banketten yararlanılması,
- 3- Duraklama amacı uzun süre beklemeyi gerektiriyor ise park etmede alınacak önlemlerin alınması,
- 4- Diğer araçların geçişini ve yayaların yürümesini zorlaştırmayacak, yüklerin boşaltılması veya yüklenmesi sırasında başkalarına zarar vermeyecek, karayolu yapısını bozmayacak ve kirletmeyecek şekilde tedbirler alınması zorunludur.

DURAKLAMANIN YASAK OLDUĞU YERLER

- 1- Duraklamanın yasak olduğu bir trafik işaretleriyle belirtilen yerlerde,
- 2- Sol şeritte,
- 3-Yaya, okul ve demiryolu geçitlerinde,
- 4- Kavşak, tünel, köprü ve bağlantı yollarına yerleşim yerleri içinde 5m, yerleşim yerleri dışında 100 m mesafe içinde,
- 5- Görüşün yetersiz olduğu tepe üstlerine yakın yerlerde ve dönemeçlerde,
- 6- Otobüs, tramvay ve taksi duraklarında
- 7- Duraklayan veya park eden araçların yol tarafındaki yanında,
- 8- İşaret levhalarına yerleşim yeri içinde 15 m, yerleşim yeri dışında 100 m mesafede,
- 9- Yerleşim yeri dışındaki karayollarında taşıt yolu üzerinde (zorunlu haller hariç), duraklamak yasaktır.

PARK ETME

Park etmede alınacak tedbirler:

- 1- Park için yasak olmayan ve güvenli bir yer tercih edilmelidir.
- 2- Araç durdurulduktan sonra, direksiyon kaldırım taşına doğru çevrilir. Motor stop edilir, El freni ile araç sabitlenir. Eğimli yollarda inişte geri, yokuşta birinci vitesle takılır. camlar ve kapılar kilitletir.

PARK ETMENİN YASAK OLDUĞU YERLER

Park etmenin yasak olduğu yerler :

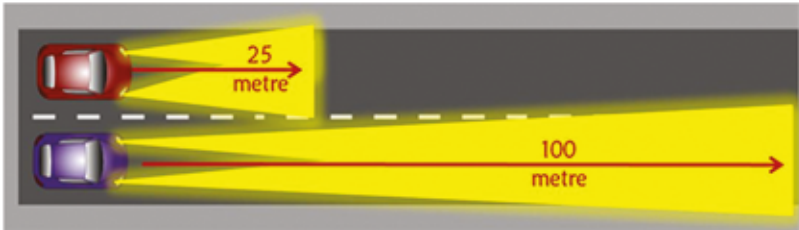
- 1- Duraklamanın yasak olduğu yerlerde,
- 2- Parketmenin trafik işareti ile yasaklandığı yerlerde,
- 3- Geçiş yolu önünde ve üzerinde,
- 4- Yangın musluklarına her iki yönden 5 m mesafe içinde,

PARK ETMENİN YASAK OLDUĞU YERLER

- 5- Yolcu taşıma araçlarının duraklarını belirten levhalara her iki yönden 15 m mesafe içinde,
 - 6- Geçiş üstünlüğü olan araçların giriş ve çıkışlarının yapıldığı yerleri belirten işaret levhalarına 15 m mesafe içinde,
 - 7- Üç veya daha fazla şeritli yollarda aksine bir işaret bulunmadıkça gidişe ayrılmış en sağ şerit dışındaki şeritlerde,
 - 8- Kurallara uygun olarak park etmiş araçların çıkışına engel olacak şekilde,
 - 9- Park, bahçe, garaj, sinema, fabrika, atölye, iş hanı, okul, hastane vb. tesis ve işyerlerinin giriş ve çıkış kapılarına her iki yönde 5 m. mesafe içinde,
 - 10-Alt ve üst geçitler ile köprülere 10 m. mesafe içinde,
 - 11- Zorunlu haller dışında yerleşim yerleri dışındaki karayollarında taşıt yolu üzerinde,
 - 12-Yaya yollarında,
 - 13- Park etmek için ayrılmış yerlerde, şekle aykırı olarak ,
 - 14-Ücretli park yerlerinde ücret ödemeden veya süresi dışında,
 - 15- Belirli bir plakaya ayrılmış park yerine (izin verilen araçlar hariç), park yapılması yasaktır. Bir trafik işareti ile izin verilmedikçe kamyon, çekici, otobüs, lastik tekerlekli traktör ve iş makinelerinin yerleşim birimleri içindeki karayollarında park etmesi yasaktır. (Köy kasaba gibi küçük yerleşim birimleri bu hükmün dışındadır)
- *Yasaklanmış yerlerde ve hallerde park edilen araçlar yetkililerce kaldırılır. Araçların yetkililerce kaldırılıp götürülmesi sebebiyle yapılmış olan bütün masrafları, aracın sürücüsü veya sahibi ödemek zorundadır.
- * Araç kaldırılıp götürülmeden veya götürüldüğü esnada sahibinin gelmesi durumunda trafik idari para cezası karar tutanağı kendisine tebliğ edilmek ve varsa yapılan masraflar ödettirilmek suretiyle sahibine teslim edilir.

ARAÇLARIN IŞIKLANDIRILMASI ve IŞIKLARIN KULLANILMASI

- 1- Araçların ışıkları gündüz kar, sis, şiddetli yağmur ve yeterli derecede aydınlatılmamış yerlerde yakılmalıdır, gece ise ışıkları yakmak zorunludur.

ARAÇLARIN IŞIKLANDIRILMASI ve IŞIKLARIN KULLANILMASI

2-Araçların önünde; beyaz ışık veren kısa ve uzun farlar, portakal sarısı renginde sinyal lambaları ve sis lambaları vardır. Arka kısımda ise park lambası, sinyal lambaları, fren, geri vites lambası ve plaka lambası mevcuttur.

3- Uzun farlar 100 metre, Kısa farlar 25 metre ileriye aydınlatacak şekilde ayarlı olmalıdır. Aracın plakası 20 metre mesafeden okunacak şekilde aydınlatılmış olmalıdır.

IŞIKLARIN KULLANILMASI

Uzağı Gösteren Işıklar (Uzun Farlar):

- 1- Yerleşim birimleri dışındaki karayollarında geceleri seyrederken,
- 2-Yeterince aydınlatılmamış tünellere girerken ve benzeri yerlerde

Yakını Gösteren Işıklar (Kısa Farlar):

- 1-Yerleşim birimleri içinde ve aydınlatmanın yeterli olduğu yerlerde,
- 2- Karşılaşmalarda, öndeki aracı takip ederken ve geçerken yan yana gelinceye kadar,
- 3- Gündüz görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda kullanılır.

Sürücüler, geceleri yakın ilerisi görülmeyen kavşak, dönemeç ve tepe üstlerine yaklaşırken yakın ve uzağı gösteren ışıkları ardı ardına sıra ile yakarak gelişlerini haber vermek zorundadır. (Selektör Yapma)

IŞIKLARIN KULLANILMASINDA YASAKLAR

- 1- Sis lambalarının; sisli, karlı ve sağanak yağmurlu havalar dışında ve diğer farlarla birlikte yakılması,
- 2- Sadece park lambaları veya sis ışıkları ile seyredilmesi,
- 3- Dönüş ışıklarının "geç" anlamında kullanılması,
- 4- Karşılaşmalarda ışıkların söndürülmesi,
- 5- Öndeki aracı geçişlerde uyarı için çok kısa süre dışında uzağı gösteren ışıkların yakılması,
- 6- Yönetmelikte belirlenen esaslara aykırı nitelikte ışık takılması ve kullanılması yasaktır.

ARAÇLARIN YÜKLENMESİ

- 1- Araçlara, taşıma sınırı üstünde yolcu veya yük alınması,
- 2- Aracın toplam ve dingil ağırlıklarını aşacak şekilde yük yüklenmesi yasaktır.
- 3- Ağırlık ve boyutları bakımından standart dışı yüklerin karayolu ile taşınması için Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alınması zorunludur.
- 4- Araçların ağırlık kontrolleri Karayolları Genel Müdürlüğü'nce yapılır.
- 5- Radyoaktif maddelerin yüklenmesi, boşaltılması ve taşınabilmesi için Atom Enerjisi Komisyonu'ndan izin alınması zorunludur.

YÜKLEME SIRASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

- 1- Yükün, karayoluna degecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yüklenmesi,
- 2- Dengeyi bozacak, yolda bir şeye takılacak veya sivri çıkıntılar oluşturacak şekilde yüklenmesi,
- 3- Görüşü engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakalarını, ayırım işaretlerini, fren ve dönüş ışıklarıyla yansıtıcıları örtecek şekilde yüklenmesi,
- 4- Kasanın sağ ve sol yanlarından taşacak şekilde yüklenmesi,
- 5- Aracın boyunu önden 1 m. arkadan 2 m. den fazla aşacak şekilde yüklenmesi,
- 6- Çamurluk, basamak, kasa kenarı, araç üstü, bagaj merdiveni gibi dış kısımlarda ve yük üzerinde yolcu taşınması, yasaktır.

TEHLİKELİ MADDELERİN TAŞINMASI

Patlayıcı, yanıcı, yakıcı veya kolayca ateş alıcı, zehirli veya radyoaktif maddeler ile bunların benzerleri Tehlikeli Madde sayılır.

- 1- Tehlikeli maddelerin yüklenmesi ve boşaltılması sırasında bulundukları yere 30 m. mesafe içinde, sigara ve benzerleri içilmemeli, kibrit, çakmak, aydınlatma cihazı gibi alev ve kıvılcım çıkaran şeyler kullanılmamalıdır.

TEHLİKELİ MADDELERİN TAŞINMASI

- 1- Tehlikeli madde taşıyan araçlarda 6 voltu geçmeyen pilli fener dışındaki aydınlatma cihazları kullanılmaz.
- 2- Buarâçlarda iki adet 6 kg. kapasiteli yangın söndürme cihazı bulundurulur.
- 3- Aracabaşkayük alınmaz, mal sahibi ve hizmetlisinden başka yolcu bindirilmez.
- 4- Duraklamave Park etme halindearaç, bir görevlinin gözetimi altında tutulmalıdır.
- 5- Yerleşim yeri dışındaki karayollarında en az 50 m. takip mesafesi uygulanmalıdır.
- 6- Duraklamaişleminde diğer araçlara 20 m. mesafe bırakarak duraklama yapılmalıdır.

YOLCU TAŞIMA KURALLARI

Aksine bir işaret bulunmadıkça araç sürücülere; Araçlarını, gidiş yönüne göre yolun en sağ kenarında durdurarak, yolcularını sağ taraftan indirmek ve bindirmek, yolcular da araçların sağ tarafından inmek ve binmek zorundadırlar.

- 1- Araçdurmadan kapı açmak,
- 2- Kapıların kapanmasını beklemeden hareket etmek,
- 3- Durakladıktan sonra aracın sağını kontrol etmeden kapı açmak ve kontrolsüz inip binmek yasaktır.
- 4- Taşıt yolu üzerinde araçların sol kapılarından yolcu indirip bindirmek, yasaktır.

ARIZALI ARAÇLARIN İŞARETLENMESİ

Araç sürücülere, bütün imkânları elverdiği ölçüde kullanarak hareket ettirme, itme ve benzeri yollarla, araçlarını karayolu dışına, bu mümkün olmaz ise bankete, bu da mümkün değilse taşıt yolunun en sağına almak ve her durumda yol, hava ve trafik şartları ile gece ve gündüz olmasına göre, gerekli güvenlik ve uyarı tedbirlerini derhal alıp uygulamakla yükümlüdürler.

Arızalanan araçlar için duraklama ve park etme tedbirleri alınmakla birlikte;

- 1- Aracın ön ve arkasına 30 metre mesafede diğer araç sürücülerinin 150 m. mesafeden açıkça görebilecekleri şekilde birer reflektör veya kırmızı ışıklı cihaz konulmalı,
- 2- Otobüs,kamyon ve çekicilerde, 150 x 25 cm. ebadında engel işareti ile işaretleme yapılması,
- 3- Tehlikeli madde taşıyan araçlarda işaretleme işleminden sonra aracın gözetim altında tutulması zorunludur. Arızalı aracın önüne ve arkasına taş dizmek, teneke, bidon, lastik gibi şeyler koymak, ateş yakarak işaretleme yapmak tehlikeli ve yasaktır.

ÇEKEN VE ÇEKİLEN ARAÇLARLA İLGİLİ KURALLAR:

- 1- Çekilen aracın ağırlığı, çeken aracın taşıma sınırından fazla olmamalıdır
- 2- Herikiaraç boş olmalı, yolcu ve yük olmamalı, sürücüleri yönetiminde olmalıdır.
- 3- Aradaki bağlantı yerinden çıkmayacak ve kopmayacak şekilde çelik çubuk, çelik halat veya zincirle yapılmalıdır
- 4- Çekilen aracın ışık donanımı bozuk ise arkasına gündüz 20 x 20 cm. boyutunda kırmızı bez, gece kırmızı ışık veya reflektör konulmalıdır.
- 5- Bağlantı en fazla 5 m. olmalıdır. Bu mesafe 2,5 m'yi geçtiği takdirde, bağlantının orta kısmına gündüz kırmızı yansıtıcı veya 20x20 cm ebadında kırmızı bez, gece kırmızı ışık veya kırmızı yansıtıcı konulmalıdır.
- 6- Çekilen aracın freni bozuk ise, 1 m' lik Çeki demiri ile bağlantı yapılmalıdır
- 7- Freni bozuk aracı çekerken 15 km/s., diğer arızalı araçları çekerken 20 km/s. Hız sınırına uyulmalıdır.
- 8- Kendi kendine hareket gücü olmayan römork ve benzeri arızalı araçlar ile başka bir araçla çekilemeyecek durumda olan araçlar, oto kurtarıcı ile çekilmelidir.

SÜRÜCÜ VE YOLCULARIN KORUYUCU TERTİBAT KULLANMALARI

Sürücünün yanındaki ön koltukta 10 yaşından küçük çocukların taşınması yasaktır. Araçlarda 150 cm'den kısa ve 36 kg'ın altındaki çocukların taşınması sırasında çocukların ağırlığına uygun çocuk bağlama sistemlerinin kullanılması zorunludur. Ancak, 135 cm'den uzun çocuklar çocuk bağlama sistemleri yerine ön koltukta oturmamak şartıyla diğer koltuklardaki emniyet kemerlerini kullanabilirler. Çocuk bağlama sistemleri olmayan araçlarda üç yaşın altındaki çocuklar taşınamazlar. Motosiklet ve motorlu bisiklet sürücülerinin koruma başlığı ve koruma gözlüğü, yolcularının ise koruma başlığı kullanmaları zorunludur.

BİSİKLET, MOTORLU BİSİKLET ve MOTOSİKLET SÜRÜCÜLERİ

- 1- Bu araçların yaya yollarında sürülmesi yasaktır.
- 2- Ayrı bir bisiklet yolu olduğu halde, bisiklet ve motorlu bisikletlerin taşıt yollarında sürülmesi yasaktır.
- 3- İki den fazlasının taşıt yolunun bir şeridinde yan yana sürülmesi yasaktır.
- 4- Sürücü arkasında oturma yeri olmadıkça başka kişilerin taşınması yasaktır.
- 5- Yeterli oturma yeri olsa dahi bir kişiden fazlasının taşınması yasaktır.
- 6- Bu araçların sürülmesi sırasında elde bagaj, paket ve benzerlerinin taşınması yasaktır.
- 7- İzin alınarak yapılan gösteriler haricinde, bu araçlar üzerinde akrobatik hareketler yapılması yasaktır.
- 8- Üç tekerlekli ve özel şekilde imal edilmiş motosikletler hariç, bu araçlar üzerine kasa, sandık vb yaptırılarak ticari amaçla yük taşınması yasaktır.

KONU TESTİ 3

1- 0,50 promilin üzerinde alkol almış bir sürücünün 3 veya 3'ten fazla yasak ihlali yapması sonucu ne gibi bir ceza alır?

- A) İdari para cezası ile Ehliyeti 6 ay süreliğine geri alınır.
 - B) İdari para cezası ile ehliyeti 2 yıl geri alınır.
 - C) İdari para cezası ile ehliyetine 5 yıl el koyulur ayrıca Psiko-Teknik eğitimi ne tabi tutulur.
 - D) Ehliyetine 2 yıl el konulur ayrıca Psiko-Teknik eğitime tabi tutulur.
- 2-Sürücü belgesi sahiplerinin, sürmeye yetkili oldukları araçların dışındaki araçları sürmeleri halinde alacakları ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdari para cezası ve 20 puan
- B) İdari para cezası ve 50 puan
- C) İdari para cezası ve ehliyetine el konulması
- D) İdari para cezası ve aracın trafikten men edilmesi.

3-Ticari amaçla yük ve yolcu taşımacılığı yapan sürücüler 9 saatten ve devamlı olarak en fazla kaç saat araç kullanabilirler?

- A) 5 saat
- B) 7 saat
- C) 4 saat
- D) 4 buçuk saat

4- Şekilde yer alan aracın yerleşim yeri içinde azami hızı ne olmalıdır?

- A) 60
- B) 80
- C) 50
- D) 70

5-Resimde görülen aracın bölünmüş yoldaki azami hızı nedir?

- A) 110
- B) 90
- C) 120
- D) 100

6-Şekildeki aracın otoyollarda azami hızı nedir?

- A) 40
- B) 50
- C) 60
- D) 70

KONU TESTİ 3

7- 100 km hızla giden bir aracın öndeki aracı takip mesafesi ne olmalıdır?

- A) 40
- B) 45
- C) 50
- D) 55

8-Öndeki aracı geçmek isteyen sürücü geçiş işlemine başlarken aşağıdakilerden hangisini yapamaz?

- A) Sola sinyal işareti verir.
- B) Sollama yapacağı aracın yanından hızlı bir şekilde geçer.
- C) Gündüz korna gece sellektör yaparak öndeki aracı uyarır.
- D) Sağa sinyal işareti veridikten sonra sağ şeride girer ve geçişi tamamlar.

9- Kavşaklarda ilk geçiş hakkı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Ambulans - İtfaiye - Polis - Koruma araçları
- B) İtfaiye - Ambulans - Polis - Koruma araçları
- C) Ambulans - Polis - İtfaiye - Koruma araçları
- D) Polis - İtfaiye - Ambulans - Koruma araçları

10- Kavşak, tünel, köprü ve bağlantı yollarına yerleşim yerleri içinde..... m, yerleşim yerleri dışında m mesafe içinde duraklama yapmak yasaktır.

Boş bırakılan yere hangi şık gelmelidir?

- A) 5 - 100
- B) 4 - 75
- C) 3 - 50
- D) 2 - 25

11-Yangın musluklarına her iki yönden kaç metre mesafe içinde park etmek yasaktır?

- A) 10
- B) 7,5
- C) 5
- D) 2,5

12-Aracın ön ve arkasına ... metre mesafede diğer araç sürücülerinin m. mesafeden açıkça görebilecekleri şekilde birer reflektör veya kırmızı ışıklı cihaz konulmalı.

Boş bırakılan yeri doldurunuz.

- A) 10 - 120
- B) 15 - 130
- C) 20 - 140
- D) 30 - 150

CEVAPLAR : 1 - C , 2 - A , 3 - D , 4 - C , 5 - B , 6 - C , 7 - C , 8 - B , 9 - A
10 - A , 11 - C , 12 - D

YAYALARLA İLGİLİ KURALLAR

- 1- Yayalar yaya yolu, banket veya alan varsa buralardan yürümek zorundadırlar.
- 2- Her iki tarafında banket bulunan yollarda, yayalar kendi gidiş yönlerine göre sol banketten yürümek zorundadırlar.
- 3- Yolun karşı tarafına geçmek isteyen yayalar, yaya ve okul geçitlerinden veya kavşaklardan geçmek zorundadırlar. 100 m. yakınında bu gibi yerler yoksa, gelen taşıtların hızını kontrol ederek en kısa doğrultuda karşıya geçebilirler.
- 4- Yaya ve okul geçitlerinden geçerken geçidin sağ bölümünden yürümek zorunludur.
- 5- Yaya yolu bulunmayan karayollarında gece yürümek zorunda kalan yayalar sürücülerini uyarıcı açık renk elbise giymek, üstünde veya elindeki eşyada yansıtıcı bulundurmak veya ışık taşımak zorundadır.
- 6- Yayalar, karşıya geçişlerini yapmak üzere taşıt yoluna girmeden önce, önce sol taraflarını sonra sağ taraflarını kontrol etmelidirler.
- 7- Bir yetkili veya görevli yönetiminde yürüyenler taşıt yolunun en sağ şeridinden fazla kısmını işgal etmeden, gece ve gündüz görüşün az olduğu hallerde imkân oranında tek sıra halinde yürümek, araçların hareketlerini engellemek ve güçleştirmemek, çarpmayı önleyici ve uyarıcı tedbirleri almak şartı ile taşıt yolu üzerinden yürüyebilirler.

TRAFİK KAZALARI VE CEZALAR

Sürücülerin görevleri ;

- Güvenlik tedbirlerini almak
- Kaza durumunu muhafaza etmek
- İstendiğinde karşı tarafa sürücü belgesi, tescil belgesi ve sigorta poliçesini göstermek
- Yetkililer gelmeden olay yerinden ayrılmamak zorundadırlar.
- Maddi hasarlı kazalarda taraflar "maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağı" nı doldurarak olay yerinden ayrılabilirler. (taraflardan birisi alkollü veya sürücü belgesi sahibi olmadan araç kullanıyorsa trafik görevlisi çağrılır)
- Başında sahibi olmayan bir araca çarpan sürücüler; öncelikle aracın sahibini bulmak veya aracın uygun yerine yazılı not bırakmak ve en yakın karakola durumu bildirmek sureti ile olay yerinden ayrılabilirler
- Ölümle sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri ise 1 yıl süre ile geri alınır.

Tüm insanların görevleri ;

- İlk yardım tedbirlerini almak
- Olayı yetkililere bildirmek
- Yetkililerin isteği halinde yaralıları sağlık kuruluşuna götürmek Zorundadırlar.

TRAFİK KAZALARI

Asli kusurlar ;

- Polisin dur emrinde geçmek
- Kırmızı ışıktaki geçmek
- "Taşıt giremez" işaret levhası bulunan yola girmek
- Arkadan çarpmak
- Geçme yasağı olan yerlerde, öndeki aracı geçmek
- Dönüş ve manevraları yanlış yapmak
- Kavşakta manevraları düzenleyen genel şartlara uymamak
- Kavşaklarda ilk geçiş hakkı kurallarına uymamak
- Gelen trafikle karşılaşmalarda geçiş kolaylığı sağlama kurallarına uymamak
- Karşı şeride tecavüz etmek
- Kurallara uygun olarak park etmiş araçlara çarpmak
- * Şehir dışı yollarda taşıt yolu üzerinde duraklamak veya park etmek (mecburi durumda da gerekli önlemleri almamak)

Kaza sonrası yapılacak işlemler ve izlenecek hukuki prosedür ;

- a. Trafik kazası, maddi hasarlı, yaralanmalı ve ölümlü trafik kazaları
 - b. Kaza anında alınacak acil güvenlik önlemleri
 - c. Kazaya ait iz ve delillerin önemi
 - d. Maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağı
 - e. Kazaya karışanların kaza anındaki yükümlülükleri ve bulundurulması zorunlu belgeler
 - f. Kaza anında trafik zabıtasının görevleri
- Kazaya karışan sürücülerin tümü, yetkililerin gelmesini gerekli görmez ve aralarında anlaşılırlarsa, trafik akışını engellemek için olay yerinin fotoğrafları çekilerek kazaya karışan araçlar taşıt yolu dışına çıkarılır ve "Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağını" düzenleyip birlikte imza altına alarak olay yerinden ayrılabilirler. Olay yerinden ayrıldıktan sonra, yetkililerden kaza tespit tutanağı düzenlemesini isteyemezler.

Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağının Düzenlenmesi

Maddi hasarlı kazalarda ve anlaşma durumunda kazaya karışan sürücüler;

- 1- Kaza ile ilgili bir tutanağı karşılıklı olarak doldurarak imzalar.
- 2- Araçların plakaları görünecek şekilde fotoğraflarını çeker,
- 3- Araçların sigorta poliçeleri, ehliyet ve kimlik fotokopilerini karşılıklı olarak birbirlerine verirler ve bu belgelerle araç servise teslim edilir.
- 4- Servis sigorta şirketine bilgi verip onay alarak aracın tamir işlemini yapar.

Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağının Düzenlenmesi

Yetkililer Tarafından Tutanak Tutulması Gereken Durumlar;

- 1- Kazaya bir aracın karışması.
- 2- Taraflardan birinin sürücü belgesinin bulunmaması,
- 3- Araçlardan birinin zorunlu mali sorumluluk sigortasının olmaması.
- 4- Sürücülerden herhangi birinde alkol, uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı şüphesinin bulunması,
- 5- Kazaya karışan araçlardan herhangi birinin kamu kurum veya kuruluşuna ait olması kamu malına veya üçüncü şahısların eşyalarına zarar verilmiş olması
- 6- Kazada ölüm veya yaralanma durumunun olması.

Trafik Zabıtası Çağırılması Durumunda Trafik Zabıtasının Görevleri;

- 1-Yolun trafiğe kapandığı hallerde, yolu trafiğe açmak,
- 2- Karayolunu kullananlar için ek bir tehlikenin oluşmaması için gerekli tedbirleri almak,
- 3- Yaralıları ilk yardım yapılmasını ve en yakın sağlık kuruluşuna gönderilmesini sağlamak,
- 4-Kaza yerindeki mal güvenliğini sağlamak,
- 5- Trafik Kazası Tespit Tutanağı düzenlemek.

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI

1. TARAFLARIN BİLGİLERİ

Sıra No	Adı Soyadı	Doğum Yılı	Kimlik No	Adres	İletişim Bilgisi
1	...	...	...	...	...
2	...	...	...	...	...

2. KAZA YERİ BİLGİLERİ

3. KAZA YERİ ÇİZİMİ

4. KAZA YERİ FOTOGRAFİ

5. KAZA YERİ NOTLARI

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI

1. KAZA YERİ BİLGİLERİ

2. KAZA YERİ ÇİZİMİ

3. KAZA YERİ FOTOGRAFİ

4. KAZA YERİ NOTLARI

5. KAZA YERİ NOTLARI

KAZAYA KARIŞANLAR VE KAZA YERİNDEN GEÇENLERİN SORUMLULUKLARI

Kazaya Karışanlar:

- 1- Durmak ve trafik güvenliği için gerekli önlemleri almak,
- 2- Kaza yerindeki durumu değiştirmemek,
- 3- Olayı görevlilere bildirmek, kaza yerinden ayrılmamak,
- 4- İstendiğinde kimlik ve adreslerini bildirmek, sürücü ve trafik belgeleri ile sigorta poliçelerini göstermek,
- 5- Başında sahibi ve sorumlusu bulunmayan araç veya mala zarar verilmesi halinde; aracın, malın ilgisini bulmak, bulunmadığı takdirde zarar verilen aracın veya malın görülebilen yerlerine not bırakmak, En kısa sürede yetkililere haber vermek zorunludur.

Kaza Yerinden Geçenlerin Sorumlulukları:

- 1- Kaza yerinde usulüne uygun ilk yardım tedbirlerini almak,
- 2- Olayı en yakın zabıtaya veya sağlık kuruluşuna bildirmek,
- 3- Yetkililerin isteği halinde yaralıları sağlık kuruluşuna götürmek.

Sürücü Kusurlarının Tespiti

- 1-Adli mevzuat ve yargılama hükümleri saklı kalmak üzere, trafik kazalarına karışanların kusur durumları; 2918 sayılı Karayolları Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen kurallar, şartlar, hak ve yükümlülükler ile asli kusur sayılan haller dikkate alınarak belirlenir.
- 2- Kaza mahallinde yapılan incelemeler sonunda tespit edilen iz ve delillere ilave olarak kazaya karışanların olay hakkındaki ifadeleri ile varsa tanık ifadeleri de kusur durumunun tespitinde dikkate alınır. Trafik kazalarına karışan sürücülerin kusur oranları; 100 veya 8 sayısı, tam kötü puan olarak esas alınarak hesaplanır.

HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA

Bir motorlu aracın işletmesinin bir kimsenin ölümü veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde motorlu aracı işletenin sorumluluğunu karşılamak üzere yapılması zorunlu sigortaya; Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası denir. Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan araçlar, trafikten men edilir.

- 1- Otobüslerin "Zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası" yaptırmadan trafiğe çıkmasına izin verilmez.
- 2- Araç sahibi, araç sürücüsünün kusurundan sorumludur.
- 3- Zorunlu mali sorumluluk sigortasının süresi 12 aydır. Sigorta süresi dolunca yenilenmesi gerekir.
- 4- Kasko sigortası zorunlu olmayıp isteğe bağlıdır.

HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA

1- Bir motorlu aracın işletmesinin bir kimsenin ölümü veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde motorlu aracı işletenin sorumluluğunu karşılamak üzere yapılması zorunlu sigortaya; Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası denir. Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan araçlar, trafikten men edilir.

2- Otobüslerin "Zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası" yaptırmadan trafiğe çıkmasına izin verilmez.

3- Araç sahibi, araç sürücüsünün kusurundan sorumludur.

4- Zorunlu mali sorumluluk sigortasının süresi 12 aydır. Sigorta süresi dolunca yenilenmesi gerekir.

5-Kasko sigortası zorunlu olmayıp isteğe bağlıdır.

Trafik suçları ve karşılığı cezalar, Ceza puanları Trafik kurallarına aykırı hareket eden sürücülere para ve puan cezası verilir. İhlal edilen her bir trafik kuralı için, ihlalin özelliğine göre 5'ten 20'ye kadar ceza puanı verilir ve sürücü belgesi siciline kaydedilir. Hafif para cezası ve hafif hapis cezasını gerektiren durumlar ile belgelerin geri alınması ve iptali ile ilgili davalara Trafik Mahkemeleri bakar, trafik mahkemesinin bulunmadığı yerlerde Sulh Ceza Mahkemeleri görevlidir. Trafik suçlarını işleyenler hakkında Emniyet Genel Müdürlüğünün Trafik zabıta personeli, Jandarma Genel Komutanlığının yetkili kıldığı personel, Ulaştırma Bakanlığının yetkili kıldığı personel, Karayolları Genel Müdürlüğünün yetkili kıldığı personel suç ve ceza tutanağı düzenler. Sürücülerin trafik kurallarına uyup uymadıklarını denetlemekle sorumlu olan yetkililere yardımcı olmak üzere Karayolları Güvenliği Yüksek Kurulunca uygun görülen kişilere, "Fahri Trafik Müfettişliği" görevi verilir. Fahri Trafik Müfettişleri düzenlediği tutanakları en geç bir hafta içinde herhangi bir trafik kuruluşuna teslim etmek zorundadır. Fahri Trafik Müfettişlik hizmeti ücretsiz olup görevi kötüye kullanan kişiler 2 aydan 6 aya kadar hafif hapis cezası ile cezalandırılır.

Para cezaları tutanağın tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmediği takdirde geciken her ay için %5 faiz uygulanır. Ancak uygulanacak faiz cezanın 2 katını geçemez. Para cezasının peşin ödenmesi durumunda %25 indirim uygulanır. Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması durumunda para cezasının, ilk taksidinin peşin ödenmesi koşuluyla, 1 yıl içerisinde 4 eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Plakaya yazılan cezalar sürücüye tebliğ edilmesinden sonra geçen 15 gün içerisinde peşin ödenirse %25 lik indirim hükmünden yararlanır.

Trafik denetimlerinde neler kontrol edilir? Ehliyet – Ruhsat! Ehliyetin sahte olup olmadığı, kullanılmakta olan araca uygunluğu kontrol edilir. Sonra ruhsat cüzdanının içindeki evraklara bakılır. Ruhsat cüzdanının içindeki evraklar; 1. Tescil Belgesi, 2. Trafik Belgesi, 3. Sigorta evrakları Kontrollerde Trafik belgesi üzerindeki muayene tarihleri ve Trafik sigorta belgesindeki tarihler kontrol edilir, muayene tarihi geçmiş ise veya sigortası yenilenmemişse ceza verilir.

ARAÇLARIN TESCİLİ

- 1- Araç sahipleri, araçlarını yetkili tescil kuruluşuna tescil ettirmek ve tescil belgesi almak zorundadır.
- 2- İlk defa tescilli yapılacak araçların sahipleri, satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren 3 ay içinde tescil yaptırmak üzere gerekli bilgi ve belgelerle yazılı olarak müracaat etmek zorundadırlar. Daha önce tescil edilmiş aracı, satın aldıklarında ise, 1 ay içinde, ilgili tescil kuruluşlarında kendi adlarına tescil yaptırmak zorundadır.
- 3- Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında veya araç sahibi adres değişikliği yaptığında 30 gün içinde ilgili tescil kuruluşlarına bildirmek zorundadır.
- 4- Yeni aracın tescilinin yapılabilmesi için; aracın faturası, taşıt alım vergisi ödeme belgesi, teknik belge (karayolu uygunluk belgesi), zorunlu mali sorumluluk sigorta belgesi, motorlu taşıtlar vergisi ödeme belgesi, çevre kirliliği önleme fonu hesabına yatırılması gereken miktarın ödendiğine dair bilgi ve belgeler ibraz edilir. Bu Bilgi ve belgelerin doğruluğu kontrol edildikten sonra; Trafik belgesi, tescil belgesi ve tescil plaka numarası verilir.
- 5- Daha önce tescilli yapılmış olan araçların satış dolayısıyla yeni sahibine tescili için; Aracı satan kişi; vergi dairesinden aracın vergi ve ceza borcunun bulunmadığına dair "Borcu yoktur belgesi", altıktan sonra alıcı ve satıcı notere giderek noterde satış işlemi gerçekleştirir. Noter satış ile ilgili evrakı tescil kuruluşuna göndererek aracın yeni sahibine göre tescil belgesinin yeniden düzenlenmesini sağlar.

TRAFİK BELGESİ

Trafik belgesi tescil işlemleri tamamlanmış araçların, trafiğe çıkarılmasına müsaade edilen ve muayene sürelerini belirleyen bir belgedir.

- 1- Trafik belgesi, her muayene süresi sonunda muayene istasyonu görevlilerince, aracın teknik kontrolleri yapılarak yönetmelikte belirtilen süre kadar muayene süresi uzatılır. Trafik belgesinin muayeneye ait bölümüne gerekli kayıtlar işlenerek tasdik ve imza edilir.
- 2- Trafik belgesinin kaybolması, muayene bölümlerinin bitmiş olması halinde, herhangi bir tescil biriminde yenilenir.

ARAÇLARIN MUAYENELERİ

- 1- Lastik tekerlekli traktör ve römorkları ilk 3 yaş sonunda, 3 yılda bir,
- 2- Resmi / Hususi otomobil ve römorkları, İki veya Üç tekerlekli araçlar, ilk 3 yaş sonunda ve 2 yılda bir,
- 3- Diğer motorlu araçlar ve römorkları her yıl, periyodik muayeneye tabi tutulur.

ARAÇLARDA BULUNDURULMASI ZORUNLU MALZEMELER

Takoğraf: Otobüs kamyon ve çekicilerde.

Taksimetre: Taksi otomobillerinde

Yangın söndürme cihazı:

a) Otomobil, minibüs ve kamyonetlerde 1 kg. kapasiteli bir adet,

b) Otobüs, kamyon ve çekicilerde 6 kg. kapasiteli bir adet,

c) Tehlikeli madde taşıyan araçlarda 6 kg. kapasiteli iki adet,

Reflektör: Motosiklet ve motorlu bisiklet hariç, bütün motorlu araçlarda iki adet,

Stepne: Şehirlerarası yolcu taşıyan bütün araçlarda,

Tekerlek takozu: Otobüs, azami ağırlığı 3,5 tondan fazla olan araçlar ve iki dingilli römorklarda bir adet. Üç veya daha çok dingilli taşıtlarda ve tek dingilli römorklarda iki adet.

İlk yardım çantası: Motosiklet, motorlu bisiklet ve iş makinesi hariç bütün taşıtlarda.

Engel işareti: Otobüs, kamyon ve çekicilerde Bulundurulması zorunlu

Diğer Malzemeler: Otomobil, minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve L.T.

Traktörlerde (Çekme halatı, pense, tornavida, kırıko, bijon anahtarı, zincir, seyyar lamba veya el feneri)

SÜRÜCÜ BELGELERİ

SINIF	ARAÇ TİPİ	KRİTERLER	YAŞ
A1	Half motosikletler	125 cc ve altı, 11 kW (kilovatt) güç ve 0.1 kW/kg güç/ağırlık oranıyla sınırlı motosikletleri kapsar.	16
A2	Orta derecede motosikletler	35 kW güce kadar olan ve 0.2 kW/kg güç/ağırlık oranıyla sınırlı motosikletleri kapsar.	18
A	Büyük motosikletler	35 kW'tan fazla güce sahip motosikletleri kapsar.	20
B1	Dört tekerli hafif motorlu taşıtlar	B1 sınıfı araçlar için özel olarak belirlenmiş kriterlere sahip dört tekerlekli araçları kapsar.	16
B	Otomobiller ve kamyonetler	Maksimum 3.500 kg ağırlığında ve 8'den az yolcu taşıma kapasitesine sahip araçları kapsar.	18
BE	Otomobiller ve hafif römorklar	B sınıfı araçlar ile römork veya yan römork çekebilmeyi kapsar.	18
C1	Half kamyonlar	3.500 - 7.500 kg arasında ağırlığa sahip kamyon ve benzeri araçları kapsar.	21
C1E	Half kamyonlar ve römorklar	C1 sınıfı araçlarla birlikte 750 kg'dan fazla römork çekebilmeyi kapsar.	21
C	Kamyonlar	7.500 kg üzerindeki ağırlığa sahip kamyonları kapsar.	21
CE	Kamyonlar ve römorklar	C sınıfı araçlarla birlikte her türlü römork veya yan römork çekebilmeyi kapsar.	21
D1	Küçük otobüsler	En fazla 16 yolcu taşıyabilen ve 8 metreden kısa otobüsler için geçerli ehliyet sınıfıdır.	21
D1E	Küçük otobüsler ve römorklar	D1 sınıfı araçlarla birlikte 750 kg'dan fazla römork çekebilmeyi kapsar.	21
D	Otobüsler	16'dan fazla yolcu kapasitesine sahip otobüsler için geçerli olan ehliyet sınıfıdır.	24
DE	Otobüsler ve römorklar	D sınıfı araçlarla birlikte her türlü römork veya yan römork çekebilmeyi kapsar.	24
F	Tarım ve iş makineleri	Tarım ve orman işlerinde kullanılan motorlu araçları kullanabilmek için gereken ehliyet sınıfıdır.	18
M	Mopedler	Motor gücü 4 kW'ı geçmeyen iki, üç veya dört tekerlekli mopedleri kapsar.	16

SÜRÜCÜ OLUR SAĞLIK ŞARTLARI:

- 1- Monoküler kişiler; **A1, A2, B ve F** sınıfı sürücü belgesi alabilir. Ticari araç kullanamaz. Kullandıkları aracın içinde, sağında ve solunda olmak üzere en az 3 ayna bulunması zorunludur. Sürücü sertifikalarına ve belgelerine monoküler yazılır. Sürücü Belgesi aldıktan sonra her yıl göz hekiminden sağlık raporu almaları zorunludur. Kullanacakları araçların azami hız sınırları; yerleşim yerleri içinde **50 km/s**, yerleşim yeri dışında belirlenen hız sınırlarından 10 km/s daha az olmalıdır.
- 2- Gece körlüğü olanlar gün doğumundan **1 saat** öncesinden, gün batımından **1 saat** sonrasına kadar araç kullanabilirler.
- 3- Renk körlüğü olanlar herhangi bir koşul olmadan sürücü olabilirler.
- 4- İşitme cihazı kullananlar **B ve F sınıfı** sürücü belgesi alabilir, ticari araç kullanamazlar.
- 5- İşitme ve konuşma engellilere **H sınıfı sürücü belgesi** verilir. Kullandıkları aracın arka camının sol ve sağ üst köşesine işitme ve konuşma engelli olduklarını belirten işaret konulur.

Tek gözü gören (monoküler) sürücüler için aracın plakasına yapıştırılacak amblem.

İŞİTME ENGELLİ OLAN SÜRÜCÜLERİN ARKA PLAKASINA YAPIŞTIRMASI GEREKEN AMBLEM

SÜRÜCÜ BELGESİNİN GERİ ALINMASI

- 1- Sağlık raporu ile sürücülük yapmasında sakınca görülenlerin,
- 2- Sürücü belgesinin sahte olduğu, hile ile alındığı, şartlarına uygun olmadan verildiği tespit edilenlerin.
- 3- Trafik suçunun işlendiği tarihten geriye doğru 1 yıl içinde toplam 100 ceza puanını; ilk defa dolduran sürücülerin, sürücü belgeleri 2 ay süre ile geri alınır ve eğitime tabi tutulur. (Sürücü kursuna kayıt olarak tekrar trafik dersi alır. Ders sonunda Milli Eğitim Müdürlüğünden Eğitim gördüğüne dair alınan belge ile Emniyete başvurularak süresi sonunda ehliyet geri alınır.) Aynı yıl içinde ikinci defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri 4 ay süre ile geri alınarak, psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulur. Muayene sonucunda sürücülük yapmasına engel hali bulunmayanların belgesi süresi sonunda iade edilir. **1 yıl içinde 3 defa 100 ceza** puanını dolduran sürücülerin belgeleri süresiz olarak iptal edilir.
- 4- Ölümle sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri **1 yıl süre** ile geri alınır.

ÇEVRE İLE İLGİLİ TANIMLAR

Çevre: İnsanı etkileyen ve insanlardan etkilenen dış ortama denir.

Çevre koruma: Çevre kirliliğini önlemek amacıyla yapılan çalışmalara denir.

Çevre Hakkı: Herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını ihlal edenlere karşı yargı mercileri önünde savunma hakkıdır.

Çevre Kirliliği: İnsanların faaliyetleri sonucu havada, suda, toprakta meydana gelen olumsuz gelişmelerle, ekolojik dengenin bozulmasıdır.

Erozyon: Toprağın rüzgar ve su gibi etkilerle bir yerden bir yere taşınmasıdır.

Gürültü: Kişilerin huzurunu, ruh ve beden sağlığını bozacak seviyede çıkartılan, istenmeyen seslerdir.

Taşıtlar ve Sürücülerin Etkisiyle Meydana Gelen Kirlilik

Hava Kirliliği:

- 1-Bakımı yapılmamış araçların fazla yakıt yakması
- 2-Temiz olmayan yakıtların kullanılması
- 3-Trafik yoğunluğunun kirliliği
- 4-Zaruri olmayan durumlarda araç kullanımı
- 5-Araçların duraklama ve park sonrasında gereksiz yere çalışır durumda bekletilmesi

Toprak Kirliliği:

- 1-Araçların bakımının gerekli ortamlarda yapılmaması, motor yağı, asit vb. atığın toprağa dökülmesi
- 2-Araçlarda kullanılan, yenilen veya içilen maddelerin, atıkların çevreye atılması
- 3-Kimyasal ve radyoaktif maddelerin emniyet tedbiri alınmadan taşınması
- 4-Sürücülerin sebep olduğu orman ve tarım arazisi yangınları

TEDBİRSİZ ve SAYGISIZ ARAÇ SÜRME

- 1- Su, çamur ve benzerlerini sıçratmak, atmak, dökmek,
- 2- Korkutmak veya şaşırtmak,
- 3- Sigara külü ve izmaritlerini veya başka şeyleri yola atmak, dökmek,
- 4- Özel amaçlarla, keyfi veya kasıtlı davranışlarda bulunmak, seyir emniyetini ihlal etmek veya tehlikeye düşürmek,
- 5- Seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzeri haberleşme cihazlarını kullanması yasaktır. (Ancak, cep ve araç telefonları ile benzeri haberleşme cihazlarının sürücüler tarafından çeşitli elektronik sistemler vasıtasıyla ele alınmadan kullanılmasında bir sakınca yoktur)

ASLİ KUSUR SAYILAN HALLER

- 1- Kırmızı ışıktaki veya görevlinin dur işaretinde geçmek,
- 2- "Taşıt giremez" levhasının bulunduğu karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya bağlantı yoluna girmek,
- 3- İkidenden fazla şeritli taşıt yollarında, karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girmek,
- 4- Arkadan çarpmak,
- 5- Geçme yasağı olan yerlerde önceki aracı geçmek,
- 6- Kavşaklarda ilk geçiş hakkına uymamak,
- 7- Daralan yollarda geçiş kolaylığı sağlamamak,
- 8- Manevraları düzenleyen kurallara uymamak,
- 9- Yerleşim yerleri dışındaki karayolunda zorunlu haller dışında duraklamak veya park etmek,
- 10- Kurallara uygun olarak park etmiş araca çarpmak

Yukarıda sayılan hal ve hareketlerde bulunan sürücüler asli kusurlu sayılırlar. Ancak, sürücülerin veya yayaların kural dışı hareketleri veya taşıtların teknik arızaları bir başka sürücüyü tehlikeye düşürmüş ve bu sürücü, oluşması muhtemel bir kazayı önlemek, can ve mal güvenliğini korumak amacı ile Karayolları Trafik Kanununun öngördüğü temel kurallardan birini ihlal etmeye mecbur kalmış ve bütün tedbirlere rağmen bir kazaya neden olmuşsa, asli kusurlu sayılamaz.

SES, MÜZİK, GÖRÜNTÜ VE HABERLEŞME CİHAZLARI

Yasa ve yönetmelikte belirtilen şartlara uymayan ses, müzik, görüntü ve haberleşme cihazları ve sürücünün izleme ve kullanma sahası içinde bulunan görüntü cihazları araçlardan söktürülür. Araçlardaki ses cihazlarının:

- 1-Yakın ilerisi görülmeyen kavşak, dönemeç ve tepe üstü gibi yerlere yaklaşırken gelişi haber verme, yol ve trafik durumuna göre karayolunu kullananları uyarma ve geçme halleri dışında kullanılması,
- 2- Kamunun rahat ve huzurunu bozacak şekilde gereksiz veya gereğinden uzun ve ayarsız olarak seslendirilmesi,
- 3- Geçiş üstünlüğüne sahip araçlarda bulundurulması gerekenlerin, diğer araçlara takılarak kullanılması, yasaktır.

KONU TESTİ 4

1-Aşağıdaki durumlardan hangisi asli kusurlar arasında yer almaz?

- A) Polisin dur işaretine uymamak.
- B) Yavaş araç sürmek.
- C) Kırmızı ışıkta geçmek.
- D) Başka bir araca arkadan çarpmak.

2-Aşağıdaki hallerden hangisi asli kusurlar arasında yer alır?

- A) Karşıdan gelene yol vermemek.
- B) "Taşıt giremez" levhasının bulunduğu yola girmek.
- C) Sinirli araç kullanmak
- D) Aracın aynalarını ayarlamadan araç sürmek.

3-Aşağıdakilerden hangisinde Yetkililer Tarafından Tutanak Tutulması zorunlu luğu yoktur?

- A) Taraflardan birinin sürücü belgesinin bulunmaması
- B) Araçlardan birinin zorunlu mali sorumluluk sigortasının olmaması
- C) Sürücülerden herhangi birinde alkol, uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı şüphesinin bulunması
- D) Sürücünün uykusuz olması.

4-Kazaya karışanların sorumlulukları aşağıdaki şıklardan hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) Durmak ve trafik güvenliği için gerekli önlemleri almak
- B) Kaza yerindeki durumu değiştirmemek
- C) Hemen aile bireylerinden birine haber vermek
- D) Olayı görevlilere bildirmek, kaza yerinden ayrılmamak.

5-Bir motorlu aracın işletmesinin bir kimsenin ölümü veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde motorlu aracı işletenin sorumluluğunu karşılamak üzere yapılması zorunlu sigortaya;denir.

Yukarıda boş bırakılan yere doğru ifade olarak ne gelmelidir?

- A) Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
- B) Zorunlu Hasar Tespit Sigortası
- C) Araç Sigortası
- D) Zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası

6-İlk defa tescili yapılacak araçların sahipleri, satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren kaç ay içinde tescil yaptırmak üzere gerekli bilgi ve belgelerle yazılı olarak müracaat etmek zorundadırlar?

- A) 6 ay
- B) 3 ay
- C) 2 ay
- D) 1 ay

7-Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında veya araç sahibi adres değişikliği yaptığında ne kadar sürede ilgili tescil kuruluşlarına bildirmek zorundadır?

- A) 45 gün
- B) 30 gün
- C) 7 gün
- D) 15 gün

8-Resmi / Hususi otomobil ve römorkları, iki veya Üç tekerlekli araçlar, ilk 3 yaş sonunda kaç yılda bir muayeneye tabi tutulur?

- A) 2 yılda
- B) Her yıl
- C) 5 yılda
- D) 3 yılda

KONU TESTİ 4

9-Hangi durumda sürücü Psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulur?

- A) Aynı yıl içinde ikinci defa 100 ceza puanını dolduran sürücüler
- B) Aynı yıl içinde ikinci defa 50 ceza puanını dolduran sürücüler
- C) Aynı yıl içinde ikinci defa 25 ceza puanını dolduran sürücüler
- D) Aynı yıl içinde ikinci defa 75 ceza puanını dolduran sürücüler

10-Hangi durumda sürücülerin belgeleri süresiz olarak iptal edilir?

- A) Ölümle sonuçlanan trafik kazaları sonucunda
- B) 1 yıl içinde toplam 100 ceza puanını dolduran sürücülerin
- C) Aynı yıl içinde ikinci defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin
- D) 1 yıl içinde 3 defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin

11-Aşağıdakilerden hangisi taşıtların hava kirliliğine olan sebepleri arasında yer almaz?

- A) Bakımı yapılmamış araçların fazla yakıt yakması
- B) Temiz olmayan yakıtların kullanılması
- C) Araçlarda kullanılan, yenilen veya içilen maddelerin, atıkların çevreye atılması
- D) Zaruri olmayan durumlarda araç kullanımı

12-Kimyasal ve radyoaktif maddelerin emniyet tedbiri alınmadan taşınması sonucunda oluşan olumsuz durum aşağıdaki ifadelerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Çevre kirliliği B) Erozyon C) Toprak kirliliği D) Gürültü kirliliği

13- (1)Su,çamur ve benzerlerini sıçratmak, atmak, dökmek

(2)Korkutmak veya şaşırtmak

(3)Seyir halinde cep ve araç telefonu ile benzeri haberleşme cihazlarını kullanmak

(4)Seyir emniyetini ihlal etmek veya tehlikeye düşürmek

Yukarıda verilen bilgilerin hangileri tedbirsiz ve saygısız araç kullanmaya yöneliktir?

- A) 1 ve 3 B) 2 ve 4 C) 3 ve 4 D) 1,2,3 ve 4

CEVAPLAR :

1-B , 2-B , 3-D , 4-C , 5-A , 6-D , 7-B , 8-A , 9-A , 10-D , 11-C , 12-C , 13-D

TRAFİK ADABI

1. TRAFİKTE ADAP

1. Trafik

Trafik; yayaaların, hayvanların ve araçların kara yolları üzerindeki hal ve hareketleridir. Diğer bir ifadeyle motorlu ve motorsuz taşıtlarla insanlar ve hayvanlar arasındaki ilişkidir. Bu ilişki kara, hava ve denizlerde belirlenen güzergâhlarda kendini göstermektedir.

2. Adap

Türk Dil Kurumu sözlüğünde edep, "Toplum töresine uygun davranma" olarak açıklanmaktadır. Edep; "terbiye, utanma, usul, yol ve kaide" gibi anlamları ifade ettiği gibi, "davet, iyi tutum, incelik ve kibarlık, hayranlık ve takdir" manalarına da gelmektedir. Edep; dinin gerekli gördüğü ve aklın güzel saydığı bütün söz ve davranışları kapsar. Bu durumda "güzelliği dolayısıyla insanı şaşırtan, takdirini kazanan şey" demektir. Başka bir tarif de ise; "ona sahip olan kişiyi küçük düşürücü durumlardan koruyan meleke" diye tanımlanmıştır. Edebin çoğulu adaptır

Toplum fertlerinin yaşayış ve karşılıklı münasebetlerine genel ve ortak bir tarzda hâkim olan ve aksine davranışların yerine göre ayıp, terbiyesizlik, edepsizlik sayılarak kınandığı; ahlâkî ve içtimâî kuralların bütününe hukukta umumi adap denir. Adap kavram olarak ahlaki kavramdan daha geniş olup bu kavramı da içine alır. Herhangi bir cezai işlem gerektirmeyen ve küçük sayılabilecek hata ve kusurlar edep kavramının kapsamına girer. Her ahlâk edeptir ama her edep ahlâk değildir. Kısaca; adap; "toplumların davranış yöntemlerinin (töreler) temeli", edep de "bu yöntemlere (töre) uygun davranma" olarak özetlenebilir

3. Trafikte Adap Kuralları

Trafikte adap, trafiğe çıkan herkesin uymak zorunda olmadığı ancak uyulduğunda trafiği ve trafik akışını en az trafik kuralı kadar düzene sokan ceza korkusu olmadan nezaketen uyulan hususlara denir. Trafikte adap, trafik kültürünün oluşması ile hayata geçirilebilecek kurallardır. Trafikte adap güvenli seyahat etmenin yollarını bize açmaktadır. Trafikte karşılıklı sevgi, saygı, anlayış ve birbirimize tahammülü öğreterek anlaşmazlıkların birçoğunu çözmektedir. Trafik kurallarının uygulanması trafik adabının oluşması ve yerleşmesine sebep olmaktadır. Trafik adabı, insanların trafik ortamında birbirlerine karşı olumlu tepki ve davranışlarını ifade etmektedir.

Trafikle iç içe yaşamak zorunda olan insanlar bazen sürücü bazen de yaya olarak trafiğin akışını etkilemektedir. Çoğumuz yaya iken sürücülere, sürücü iken yayalara karşı olumsuz tavırlar sergilemekteyiz. Trafikte yaşanan tartışma ve kavgalar bazen istenmeyen sonuçlara da sebep olmaktadır. Bu olumsuzlukları en aza indirmenin yolu hak ve sorumluluklarımızı bilerek adabımuaşeret kurallarına uymakla mümkün olacaktır.

Başkasına saygı duymayan kendisine de saygı duymamaktadır. Toplu yaşama kuralı olarak adlandırabileceğimiz bu kurallara uyan kimseleri medeni insan diye tanımlamaktayız. Trafikte adap kurallarına uymak insanlığın gereği olduğu gibi hayatımızı ve trafiği kolaylaştırarak toplu düzenini sağlayacaktır. Trafik kurallarına uymak bir zorunluluk olup aksi cezayı gerektirir. Trafikte adap kurallarına uymadan araç kullanmak ve diğer sürücülerin haklarına saygı göstererek gerektiğinde onlara yardımcı olmak insanlığımız gereğidir. Yayaya yeşil ışık yandığı halde ona yol vermeden onun yol hakkını kullanmak trafik kuralı ihlalidir. Tespiti durumunda ceza gerektirir. Kendisine yeşil ışık yanarken karşıya geçmek isteyen bir yayanın yolunu tamamlamadan yolun ortasında kırmızı ışık yanarken sürücünün korna çalmadan bu yayaya yol vermesi ve onun güvenli bir şekilde karşıya geçmesini sağlaması ise adap kuralıdır. Bu tür sürücüler adap kurallarını içselleştirmişler demektir. Trafikte adap kurallarını iyi anlayabilmek için kuralın ne demek olduğu, trafik kuralları ve kurallara uymanın faydalarının da bilinmesi gerekmektedir. Şimdi bunlardan kısaca bahsedelim

Kural: "Bir sanata, bir bilime temel olan, yön veren ilke, kaide."

Davranışlarımızı yönlendiren ve uyma zorunluluğu olan prensiplerdir. Belirlenen hedeflere varmak ve istenileni gerçekleştirmek için düzenlenmiş yol haritası diyebileceğimiz yol göstericilerdir. "Belirli olayların ve süreçlerin düzenli tekrarı da kural olarak tanımlanır.

Toplumda insanların birlikte yaşamasını sağlayan ve uyulması zorunlu olan bazı kurallar mevcuttur. Bu kurallar yazılı ve yazısız olmak üzere iki çeşittir. Yazılı kurallar zamana ve ihtiyaca göre değişebilen hukuk kurallardır. Yazısız kurallar ise uzun yıllar içinde oluşan ve değişmeyen, bu nedenle toplumun her kesimi tarafından kabul edilen, benimsenen ve uygulanan kurallardır.

Yazılı kurallar ihtiyaçları gideren hukuk kuralları şeklindeyken, yazısız kurallar örf, adet ve geleneklerden meydana gelen kurallardır. Bu kuralların amacı toplumda belirli bir düzenin oluşması, insanların hak ve sorumluluklarının teminat altına alınması ve refah ortamının sağlanmasıdır.

Toplum huzurunu sağlamak ve insanların mutlu yaşamasını temin etmek için toplumun uyması gereken kurallara ihtiyacı vardır. Bu sebepten insan ihtiyaçlarına cevap veren ve onları önemseyen kuralların konulması ve yaşatılması gerekir. Trafik kuralları da insan hayatının önemsemesi sebebi ile yaşatılması ve uyulması gereken görevlerdendir.

Trafikte kurallar; kara yolunda seyreden araç ve yayaların belli bir düzen içerisinde hareketlerine yön verir. Karşılıklı gidiş gelişleri düzenleyen, birbirlerine yol verme, geçiş üstünlüğü ve önceliğine sahip olma gibi hususların düzenler. Kısaca trafiğin seyir ve akışını düzene sokan hususlardır.

Trafikte adap kurallarına uymamız durumunda aşağıda sıralanan faydaları elde etmiş oluruz.

Bunlar:

- Kurallar karmaşayı önler istikrar sağlar.
- İnsan davranışlarını kontrol altında tutar. Davranışlara sınırlama getirir. Böylece insanın hata yapma ihtimalini azaltır.
- Kurallar kişilerin hangi konularda özgür davranacaklarının yolunu açar. Haliyle yaptıklarından sorumlu tutar.
- Toplumda düzensizliği ve kaos ortamının oluşmasını engeller.
- Toplumun eğitim seviyesinin yükselmesini yolunu açar.
- Toplumun huzur ve refah ortamının oluşmasını sağlar.
- Toplumda adaletin tesisini sağlar.
- Kültürel yozlaşmayı engeller.
- Manevi yıpranmalar ve psikolojik travmaları ortadan kaldırır.

4. Adabımuaşeretin (Toplum Adabı) Trafik Kuralları ile İlişkileri

İnsanlar toplum hayatında yaşamak zorundadırlar. Toplumda kişilerin birbirleri ile olan ilişkileri bir kurala bağlanmıştır. Toplum hayatını düzene sokan bu kurala adap denilmektedir. Yolculuk adabı, konuşma adabı, yeme adabı, oturma adabı gibi. Buna biz beşeri münasebet de demekteyiz. "Muaşeret» ise birlikte yaşayıp iyi geçinme anlamlarını ifade eder. Beşeri münasebetlere genel olarak adabı muaşeretle denilmektedir.

Toplumda normal davranış şekilleri, karşılıklı geçinme usulleri, nezaket ve görgü kuralları anlamına gelmektedir. Adabımuaşeret genel ahlâk prensiplerinin tamamlayıcı unsurlarıdır.

Adabımuaşeret diğer bir ifade ile görgü kuralları olarak da adlandırılabilir. Bunlar kızgınlık ve şiddetten sakınarak yumuşak huylu olmak, dostluğa önem vermek,

2.TRAFİKTE ADABIN TEMEL KAVRAMLARI

1. Trafikte Saygı

A) Saygı

"Değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, hürmet, ihtiram." anlamlarını ifade eder. Ayrıca saygı, "Başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusu."

Saygı, muhatabı dinlemek, kabullenmek ve onun düşüncelerinin değerli olduğunu, dikkate alınması gerektiğini ona hissettirmektir. Karşınızdaki insanı incitmeden ve kırmadan ona yaklaşmaktır. Kısaca muhatabı olduğu gibi kabullenmektir. Başkalarını rahatsız etmekten çekinmek, insanlara karşı dikkatli, ölçülü, özenli davranmaktır. İnsanı insan olarak görüp ona ön yargısız yaklaşarak kabullenmektir.

B) Saygının Temel Dayanakları ve Kazanımları

Saygı ve bunun sonucu olan sevgi toplumun temel dayanaklarıdır. Kişiler birbirlerine ne oranda saygı gösterirlerse toplumun huzur ve düzeni o denli iyi olur. Saygı ve sevgi anlayışı ön plana çıkarıldığı zaman toplumda huzur ve barış sağlanır. İnsanlar birbirlerinin haklarına saygı duyarak bu hakları gözetir İnsanlar uyum içerisinde yaşayarak birlikte yaşamaktan zevk alırlar. Toplumun gelişmesini ve ilerlemesini sağlarlar. Büyüklerle küçükler arasında sağlam köprüler kurulur.

Aile bireyleri birbirlerini daha iyi anlayarak aile bağlarının pekişmesine sebep olur. Kısaca saygı gösteren saygı bulur. Bu durumun trafiğe yansması da haliyle olumlu olur. Böylece kişiler hak ve hürriyet sınırları içerisinde birbirlerine saygı göstererek trafikte olumsuzlukların yaşanmasını engellemiş olurlar. 1

C) Nezaket ve Saygı Arasındaki İlişki

Günlük hayatımızda trafikte geçirdiğimiz zaman azımsanmayacak kadar fazladır. Bu yüzden trafikte insani değerlerimizi korumamız gerekir. Bu değerlerden birisi de insanların trafikte birbirlerine nazik ve saygılı olmasıdır. Bu, trafik kurallarına uyulması kadar önemlidir. Beşeri ve insani ilişkilerin yürütülmesinde en önemli faktör saygı ve hoşgörü davranışının sergilenmesidir.

Nezaket ve sorumluluk sahibi insanların bu davranış ve yaklaşımları sonucunda trafik daha çekilebilir bir halde seyredebilecektir.

Hayatımızı nezaket kuralları içerisinde geçirirsek karşımızdaki muhatabımızdan saygı ve itibar görürüz. Trafikte nazik ve kibar davranış gergin ortamları yumuşatarak insanları nazik davranmaya sevk edecektir.

Ç) Trafikte Saygının ve Nezaketin Önemi

Araç kullanırken trafik kurallarına uymak insani bir görevdir. Çünkü trafikte yalnız değiliz. Bizimle birlikte birçok insan trafikte seyretmektedir. Bunlar yaya, yolcu ve sürücü olabilirler. Kurallara uymamak üzücü ve kötü sonuçlar doğurabilir. Trafikte yapılan hatalardan sadece biz değil, sevdiklerimiz, yakınlarımız, tanıdıklarımız ve diğer insanlar da zarar görüp etkilenebilmektedir.

Öyleyse trafikte öncelikle kurallara uyarak araç kullanmamız durumunda kendimize saygı göstermiş demektir. Kendisine saygılı olan başkalarına da saygılı olacaktır. Bu şekilde karşılıklı saygı ve anlayış sonunda muhtemel olumsuzlukların önüne de geçmiş olacağız demektir.

Yaşanan trafik kazalarının büyük bir çoğunluğu insan hatasından kaynaklanmaktadır. Bu hataların en aza indirilmesi kazalarında azalacağı anlamına gelmektedir. Hayatın her safhasında olduğu gibi trafikte de birbirimize göstereceğimiz anlayış ve saygı bizi trafikte hem stresten uzak bir insan haline getirir hem de başkalarının haklarına zarar vermemiş oluruz. Ayrıca trafikte başkalarına göstereceğimiz saygı geleceğin sürücülere olacak yanımızdaki çocuklarımıza da iyi bir örnek olacaktır.

2. Trafikte Yardımlaşma ve Birbirini Uyarma

A) Yardımlaşma

Yardımlaşma, "birlikte çalışmak, tek başımıza yapamayacağımız şeyleri yeteneklerimizi ve enerjimizi başkalarıyla birleştirmek, başkalarının bilgi ve yeteneğinden faydalanmak" anlamlarına gelmektedir.

Yardımlaşma günlük hayatımızın vazgeçilmezleri arasında olup millet olarak genlerimize işlemiş bir olgudur. Bu olgu her yerde kendini hissettirmektedir. İyilik yapmak ve yardımsever bir millet olma özelliğimiz bir meziyet olup insanlığımızın gereğidir.

B) Trafikte Yardımlaşmanın Önemi

İnsani meziyetlerimizi trafikte göstermek zorundayız. Çünkü trafikte bazen ufak yardımlaşmalar bile hayati önem arz edebilmektedir. Sürücülerin hatalarını uygun bir dille söylemek tamiri imkansız yanlışları da önleyebilir.

Günümüzde iş stresi ile trafik yoğunluğunun stresi birleştiğinde insanlar gergin hissedebilir. Bu gerginlikle birlikte trafikte kırıp dökmek daha kolay hale gelebilecektir. Onun için karşıdaki muhatabı anlayışla karşılayarak ufak tefek hataları görmezden gelmek birçok olumsuzluğu engelleyebilecektir. Yoğun trafikte tali yoldan ana yola girmek isteyen bir sürücüyü bekleyerek

C) Trafik Kazası Geçirenlere Yardım

Araç sürmek riskli bir iş olup her an kaza yapma ihtimali bulunmaktadır. Kaza yapan insanlara yardım etmek ve onların sıkıntılarına ortak olmak insani bir duygu olup bu duygunun yaygınlaştırılması gerekmektedir. Kazada öncelikli olarak tehlikeli yerler belirlenmeli ve güvenli bir alan oluşturulmalıdır. Olası başka kazaları engellemek için kaza yerinin diğer sürücülerin görebileceği şekilde işaretlenmesi gerekir. Öncelikle aracın motoru durdurulmalıdır.

Çevrede zehirlenme ya da patlama olmaması için varsa gaz tüpleri kapatılmalı ve kıvılcıma neden olabilecek ışık araçları ve cihazları kullanılmamalıdır. Yaralı olanlara müdahale edilmelidir. Çevredeki kişileri organize ederek yaralıları yardımcı olmaları sağlanmalı, sağlık görevlisinin talimatlarına uyulmalı, en yakın sağlık kuruluşuna, polise ve yangın söz konusuysa itfaiyeye haber verilmeli, meraklı kişilerin hastaların etrafında toplanması önlenmeli, yaralı kişinin ilk olarak bilinç ve solunum gibi hayati fonksiyonları kontrol edilmeli, bilinci açık olan kişileri sakinleştirip, korkup panik yapmamaları sağlanmalı, kanama, kırık veya çıkık varsa hastaya yerinde müdahale edilmeli, olay yeri güvenliyse yaralıya, olay yerinde müdahale edilmeli, kanama varsa, kanama durdurulmalı, yaralının şikâyetlerine kulak vermeli ve onlarla sakin bir şekilde konuşulmalı, birden fazla kazazede varsa, durumu ağır olanlar için belli bir öncelik sırası belirlenmeli, ilk yardımı yapan kişi, kan, salya gibi vücut sıvılarıyla temas etmemeli, hastanın vücut ısını koruyacak önlemler alarak, hastanın şoka girmesi önlenmelidir.

Ç) Trafikte Birbirini Nezaket Çerçevesinde Uyarma

Trafik kurallarının uygulanması amacı ile sürücülerin birbirlerini uyarmaları trafiğin seyrini açısından çok önemlidir. Ancak uyarı, kırıp dökmeden, birilerini incitmeden yapılmalıdır. İnsanlara hataları uygun ifadelerle söylendiği zaman o insan kırılma yerine aksine memnun kalacak ve hatasını düzeltecektir.

Kurallara uymada birbirimizi uyarmamız ne kadar önemli ise kuralları çiğneme de de birbirimizi ikaz etmemiz o kadar tehlikeli ve etik olmayan bir davranıştır. Karşıdan gelen araçlara ileride polis ekibinin olduğunu bildirmek gibi.

Kişiler yalnız kalmamak için kendi yaptıkları ya da yapmaya meyilli oldukları hata ve kusurlara ortak bulmak amacı ile başkalarına genelde yardımcı olurlar. Yol için belirlenen hız limitini aşarak seyreden sürücülere ileride radarın olduğunu hatırlatmak için uyarılar gönderilmesi başlangıçta yardım gibi görünse de bu bölgeyi geçtikten sonra tekrar hız limitlerini aşarak yoluna devam edenler ummadıkları bir zaman ve yerde kaza tehlikesi ile karşı karşıya gelebilirler. Bu tür dayanışmanın temelinde yeteri kadar sorumluluk duygusunun olmadığı aşikârdır.

3. Trafikte Tolerans (Hoşgörü/Tahammül)

A) Tolerans

Karşımızdaki insanın yaşayışına, fikirlerine ön yargısız bakarak bunları saygı ile karşılayıp anlayış göstermeye tolerans denir. İnsanları anlamak güler yüzlü olmak da toleransın başka bir ifadesidir.

Her şeyi anlayışla karşılayarak olabildiği kadar hoş görme durumu, müsamaha ve tolerans göstermektir

Hoşgörü ve tahammül, insanlığın doğasında var olan ama çoğunun zaman zaman gösteremediği ya da yitirdiği bir duygu.

Tolerans günlük hayatımızın vazgeçilmezleri arasında olup insanları birbirine kenetleyen en önemli duyguların başında gelmektedir. İnsanlar yaratılış itibarı ile hata yapmaya meyilli varlıklardır. Yapılan hataları fark edip vazgeçmek erdem olup bu hatanın diğer insanlar tarafından anlayışla karşılanması o kişinin hem hatalarından vazgeçmesine hem de aradaki muhabbet ve samimiyet bağlarının kuvvetlenmesine sebep olacaktır. İnsanların tahammül sınırlarını zorlayan bazı davranışlar vardır ki bu davranışlara hoşgörü ile bakmak, bardağın dolu tarafını görmek gerginlikleri yumuşatmak anlamına gelmektedir. Bu durumun trafiğe yansması ise fazlasıyla olumlu sonuçlar doğurabilecektir.

Biz Kimseye Kin Tutmayız

Biz kimseye kin tutmayız
Ağyar bile dosttur bize
Nerde ıssızlık varise
Mahalleyi qandır bize

Adımız misikindir bizim
Düşmanımız kindir bizim
Biz kimseye kin tutmayız
Cümle alem bîdir bize

Dünya haramdır hamlara
Lakin helaldir haslara
İçinde sevgi olmayan
O dünya muddardır bize

Yunus eydür ya hak deriz
Hakkı cemalde aranz
Dergahna yüz süreriz
O gökü güzeldir bize
Yunus Emre

B) Trafikte Doğru Tolerans Gösterme

Trafikte insanların birbirlerine tahammül ederek toleranslı davranması çok önemli olup bu davranışlar sayesinde hem stresten uzak bir sürüş gerçekleştirilmiş olur hem de muhtemel kaza ve tehlikelerin önüne geçilmiş olur.

İnsanları herhangi bir ayırım yapmadan kucaklamak gerekir. Mevlana; "Gel, gel, ne olursan ol yine gel. İster inançsız, ister putperest, istersen ateşe tapan ol yine gel. Bizim dergâhımız ümitsizlik dergâhı değildir. Yüz kere tövbeni bozsan da yine gel." sözleri ile insanların dil, din, cinsiyet, ırk ve soy ayırımı yapmadan herkesin birbirine kucak açması ve birbirinin hatalarını görmezden gelmesini tembihlemektedir. Yine Mevlana'nın: "Sevgide güneş gibi ol, dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol, hataları örtmede gece gibi ol, tevazuda toprak gibi ol öfkede ölü gibi ol, her ne olursan ol, ya olduğun gibi görün, ya göründüğün gibi ol." sözleri hayatımıza yön veren düsturlar olmalıdır. İnsanlara yaklaşımımız ve gösterdiğimiz tolerans sayesinde trafikte yaşanacak sıkıntılardan kurtulmuş olacağız. Çünkü bu anlayışa trafikte daha çok ihtiyaç duymaktayız.

C) Trafikte Toleransın Kazandırdıkları

Trafik güvenliğini tehlikeye düşüren kusurlar dikkat, nezaket ve toleransla ortadan kalkabilecektir. Ötekileştirmek her zaman kolay olup empati kurarak kazanmaya çalışmak bir erdemdir. Bu ön plana çıkarıldığı zaman biz kazanmış oluruz. Önemli olan Mevlana'nın dediği gibi hareket edebilmektir.

"Olumsuzlukları hoş görmek ne iyidir. Zira bütün ırmaklara su veren deniz bile her çöpü başının üstünde taşır ama deniz bu kereminden dolayı eksilmez. Zaten sevgi ve hoşgörü insanlıktır. İnsanın kalbinde saklı öyle şeyler vardır ki verdikçe çoğalır.

Bu hazinelerin başında sevgi gelir. İşte bir dostun bir dosta verebileceği hediyelerden bazıları şunlardır ki: gönlü rahatlatacak bir tebessüm, kalbe kuvvet verebilecek bir tatlı söz, morali düzeltecek bir takdir, neşesini yerine getirecek bir şaka, kızgınlığını söndürecek bir hoşgörü, hoşla gidecek bir güzel davranış, Allah'ın rahmetini çekecek bir hayır duâ! Bu düsturların birkaçı bile işleri ciddi bir şekilde düzene sokacaktır. Yeter ki birbirimizi anlayarak davranışlarımızı hoşgörü ile karşılayabilelim.

4. Trafikte Sabır

A) Sabır

Sabır lügatte acıya, üzüntüye ve sıkıntıya katlanma, başa gelen bela ve musibetlere dayanma, nefsi kötülüklerden uzaklaştırmaya çalışma gibi manalara gelir.

Sabır, karşılaştığımız olumsuz koşullara dayanabilme, kendinifrenleme, olumsuz düşüncelere kapılmama, yaşanan olumsuzluklara tahammül etme anlamlarına da gelmektedir.

B) Trafikte Sabrın Önemi

Sabır bizim kültürümüzde değerli bir meziyettir. Günümüz dünyasında yaşadığımız olayların birçoğu bizim kontrolümüz dışında gelişmektedir. Bu anlamda birçok unsur hayatımızı yönlendirebilir Bu olumsuzlukları bertaraf etmenin tek yolu gördüğümüz ve yaşadığımız menfi davranışlara karşı sabır silahımızı kullanmaktır

Sabır insana bahşedilmiş erdemlerden birisidir. Anadolu kültüründe sabır, insanın kendini tanıması, hırslarından arınması, nefsinin terbiye etmesi anlamına gelir. Sabırsızlık ruh zayıflığından kaynaklanmaktadır. Trafik, hayatımızın bir parçası haline gelmiş bulunmaktadır. Trafikten kaçmak veya onu umursamamak mümkün olmadığı için trafikte yaşadığımız olumsuzlukları sabırla hafifletme imkanımız bulunmaktadır.

Sabretmek ve anlayış göstermek hem trafiği katlanabilir hale getirir hem de bizim yıpranmamızı engeller.

Günümüzde trafik, işin içinden çıkılmaz hale gelmiştir. İnsanların birçoğu zamanının bir kısmını trafikte harcamak zorundadır. Trafikteki karmaşanın sıkıntı ve stresinden kurtulmanın yolu sabırlı olmaktır. Hız kurallarına uymadan araç kullanmanın insana birkaç dakika kazandırabileceği ama çok şey kaybettireceğini de akıldan çıkarmamak gerekir.

"Yalnız basit şeyleri tam ve mükemmel yapmaya sabırları olan insanlar, güç şeyleri kolaylıkla öğrenme becerisini kazanabilirler

" (Friedrich Schiller) Gücünü sabrından alan kişiler hep kazanan kişilerdir. "Sabrınız gücünüzden daha çok şey başarır."

(Edmund Burke) ifadesi ile bu duruma işaret edilmiştir. Sabır, zorluklara karşı bir direnç, sıkıntılarda metanetini yitirmeme duygusudur.

Sabır insanın öfkesine engel olan bir zırh gibidir.

Bu zırhı giyen kimse trafikte sakın davranmasını da becerebilmektedir.

Bu durumda da olabilecek birçok kaza ve tehlikenin önü kesilmiş olacaktır.

C) Sabrın Kazanımları

"Sabreden derviş muradına ermiş." atasözü sabırlı olan kişilerin başaracaklarını ortaya koymaktadır. Çünkü başarının sihirli anahtarı sabretmekten geçer. Sabır sayesinde insanlar kurtuluşa erebilirler. Zorluk ve meşakatlere dayanıp sabretmenin sonunda insan dayanma gücü kazanır. Sabır, insanı pek çok yönden geliştirerek melekelerini zenginleştirir. Sabır, ince düşünebilmeyi ve incelikleri görebilmeyi sağlar.

Sabır, iyilik yapabilmeyi sağlar. Adil davranabilmeyi sağlar. Sabrın sonucunda insan neşe ve huzur içinde olur. Trafikte sabır başkalarının haklarına saygı gösterip onların haklarını koruyarak trafiğin normal seyrinde akışını sağlar.

Ç) Sabırsızlığın Sonuçları

Trafikte sabırsız ve aceleci davranmak ömür boyu vicdan azabı çekmemize sebep olabilir. Belki de hayatımızın sonlanması ile neticelenebilir. Bir dakikalık sabır ise telafisi güç olan felaketleri engellememizi sağlayabilir. "Sabrın sonu selamettir." vecizesi bunu en iyi şekilde ifade etmektedir.

Yüce Peygamberimiz sabırla düşmanlarının eziyet ve işkencelerine katlanarak zafere ulaşmıştır. Eyüp aleyhisselam sabırla hastalıklarından kurtulmuştur. Ferhat sabırla dağları delmiştir. Fitratında var olan aceleciliği yenen insan başarıya ulaşmasını bilmiştir. " Sabreden zafere ulaşır." düsturu bunu en güzel şekilde özetlemektedir.

5. Trafikte Sorumluluk

A) Sorumluluk

Sorumluluk diğ er bir ifadeyle mesuliyet, kişinin yükümlölüklerini bilmesi, kendine ve başkalarına karşı yerine getirmesi gerekenleri zamanında yerine getirmesi demektir. Sorumluluk, insanın özgürce yaptığı eylemlerin sonuçlarını üstlenmesidir.

Kırmızı ışık,
mesaj yazma ya da
cevaplama zamanı
değildir.

Sorumluluk, davranış biçimlerinin en önemlilerinden biridir. Sorumluluk sahibi kişiler üzerlerine düşen görevleri zamanında ve istenilen şekilde istenilen biçimde yerine getirmek zorundadır. Sorumluluğı ile ilgili alanlarda inisiyatifi kullanarak yapması gerekenleri zamanında ve aksatmadan yapar. Sorumluluğunu bilmeyen kişiler başkalarının güdümünde hareket eden insan tipidir. Sorumluluk sahibi kişiler aynı zamanda duyarlılık sahibidirler. Çünkü kendine, ailesine, çevresine, yaşadığı topluma, başka insanlara, doğaya kısaca her şeye karşı bir sorumluluğunun olduğunu bilerek hareket eder. Bu yüzden her yerde olduğu gibi trafikte de kendine düşen görevlerin olduğu bilinci içerisinde hareket eder.

Sorumluluk sahibi bir sürücü her şeyden önce trafikte üzerine düşen görevi yerine getirmediği takdirde yaşanacak olumsuzluklarda kendi payının da olduğunu düşünerek kendini sorguya çeker. Bu erdemli davranış sayesinde herkes sorumluluğunu bilerek hareket etmiş olur. Haliyle olumsuzluklar minimum seviyeye inmiş olur.

Toplum hayatında yaşamının belli kuralları vardır. Bu kurallara uymamak toplumda kaosa yol açar. Toplum hayatını etkileyen faktörlerden birisi de trafiktir. Traf için düzenli halde olmaması, toplumda yaşayan insanların trafik düzeninden de sorumlu olmaları sebebiyle davranışlarını bu duruma göre ayarlamaları gerekmektedir. Trafikteki kazaların büyük bir çoğunluğunun sürücü hatalarından kaynaklandığı dikkate alındığında sorumlu davranışın önemi daha da belirgin hale gelecektir.

Trafik kuralları insanların can ve mal güvenliğini korumak ve olumsuzlukları yaşamamak için konulmuştur. Trafikte sorumluluğunu bilerek hareket etmek ve trafik kurallarına uyarak araç kullanmak insan hayatı için çok değerlidir. Bu durumun aynı zamanda bir insanlık görevi olduğu unutulmamalıdır. Trafiğin seyri içerisinde hem yaya, hem de araç içinde bulunan sürücü ve yolcular, birbirlerine karşı saygılı davranmalı ve sorumluluğunun bilinci içerisinde hareket etmelidir. Sürücülerin dinlenmiş ve sakin bir şekilde trafiğe çıkmaları çok önemli olup güvenli bir sürüş hem sürücü hem de trafikte bulunan diğ er kişiler için hayati öneme sahiptir.

B) Trafikte Sorumlu Davranmanın Kazanımları

Sorumlu davranmanın birçok kazanımını saymak mümkündür. Öncelikle insanın kendi sorumluluğunun bilincinde olması durumunda kendisi ve çevresi bu durumdan olumlu bir şekilde etkilenecektir. Toplumda saygın bir konuma gelerek sevilen ve sayılan bir insan olacaktır. Trafikte sorumlu davranmamız durumunda ise sayılamayacak kadar faydalar sağlamış olacağız. Öncelikle kişi rahat bir sürüş gerçekleştirmiş olur. Böylece kendisini ve diğer sürücülerine riske sokmaz, herhangi bir tehlikeye atmaz. Sorumlu davranan sürücü olabilecek kazaları önler. Böylece can ve mal kaybını engeller, Ülke ekonomisini zarara sokmaz. Olabilecek muhtemel tartışma ve kavgaları engellemiş olur. Topluma, çevreye ve kendine karşı görevini yerine getirmiş olur. Muhtemel tehlikeleri engelleyerek insanların mutluluklarına katkıda bulunur.

C) Trafikte Sorumsuz Davranmanın Sonuçları

Trafikte yol kullanıcılarının birbirlerine karşı kaba ve saldırgan davranışları trafiği olumsuz etkilediği için bu tür tutum ve davranışlardan kaçınılmalı, bencil davranışlardan uzak durulmalıdır. Tedbirsiz, saygısız ve sorumsuz bir şekilde araç kullanan sürücüler kara yollarında birçok olumsuzluğu tetiklediği gibi kişilere zarar verecek şekilde yol kenarındaki su birikintilerine hızlı girip yayaları ıslatarak sorumluluk sahibi bir vatandaş ve sürücü olmadığını göstermektedirler. Trafiği tehlikeye sokarak can ve mal kaybına sebep olur. Ülke ekonomisine zarar verir. Birçok insanın yaralanmasına ve sakat kalmasına böylece insanların mutsuz olmalarına sebep olur.

Ç) Trafikteki Diğer Kullanıcılara Karşı Sorumlulukla

♦ Uykusuzluk ve Yorgunluk

Normal hava ve yol koşullarında bir saat süren bir araba yolculuğunda yol çizgisi ve trafik levhalarının takibi, arkadan gelen trafiğin kontrolü, aracın kumanda kollarının ve pedallarının kullanımı sürücüyü zihnen ve bedenlen yormaktadır. Bu nedenle yolculukta bir müddet sonra sürücünün dikkati ve konsantrasyonu dağılır ve üzerine yorgunluk çöker. Buna rağmen araç kullanmaya bilinçli veya bilinçsiz olarak devam ederse yol çizgisini, trafik levhalarını takipte ve arkadan gelen trafiğin kontrolünde zorlanacak ya da kontrol edemeyerek trafik kazası olmasına sebep olacaktır.

Bu olumsuzlukların olabileceğine dair en önemli uyarı belirtileri;

- Sık sık esneme
- Kısıtlı algılama
- Aniden ürkme
- Geciken reaksiyonlar
- Yeni geçtiği yoldaki gördüklerini hatırlamama
- Dönmesi gereken kavşaktan bilmesine rağmen dönmeme
- Gözlerin yanması
- Göz kapaklarının ağırlaşması
- Üşüme

...gibi durumlar ortaya çıktığında sürüş yeteneği önemli ölçüde azalacaktır. Bu durum sürücünün konsantrasyonunu azaltır, sürüş hatalarını çoğaltır ve anlık uykuya dalma tehlikesini artırır.

Yolculukta yukarıdaki uyarıları yaşayan sorumluluk sahibi duyarlı sürücünün aracını park ederek yeteri kadar mola vermesi, hareket etmesi ve temiz hava alarak tekrar sürüş yeteneğini kazanması gerekir

♦ Dikkat Dağınıklığı

Dışarıdan bakıldığında sürücülük, kolay ve sıradan bir iş gibi gözükmemektedir. Bazı sürücüler araçta bulunanlarla hararetli konuşma ve tartışmalar yapar, müziğin sesini dışarıdan gelecek uyarıları duyamayacak şekilde sonuna kadar açar, aracın arka koltuğundaki bir şeyi almaya kalkar, cep telefonu ile konuşur veya gelen mesajlarını okumaya çalışır. Ancak bu hareketleri yapan sürücünün dikkat dağınıklığından dolayı algılama kanalları tam olarak hazır olmaz, karşılaştığı bir olaya tepki gösterme yeteneği önemli ölçüde azalır ve kaza yapma tehlikesi artar.

Araç kullanırken:

- Heyecanlı tartışmalar yapılmamalıdır.
- İçinizdeki trafik canavarının uyanmasına izin verilmemelidir.
- Araç hareket etmeden önce emniyet kemeri takmalı ve aynalar kontrol edilmelidir.
- Haritalar sürüş sırasında incelenmemelidir.
- Araçta gürültülü müzik dinlenmemelidir.
- Sürüş sırasında sigara içilmemelidir.
- Sürüş sırasında telefon kullanılarak dikkat dağıtılmamalıdır.

♦ Alkol

Vücuttaki alkol, üç aşamada metabolize edilir.

- **Emilme aşaması:** Alkol, mide ve ince bağırsak üzerinden kana karışır. Burada, alkol yoğunluğunun ve ısısının yanı sıra midenin doluluk durumu da önemli rol oynar. (Boş mide ile alkol içmek veya uyku ilacı, ağrı kesici veya sakinleştirici gibi belli ilaçlar kullanmak alkolün etkisini artırabilir.) Kandaki alkol yoğunluğu bu durumdan etkilenmez. Kandaki alkol yoğunluğu genelde kan tahlili ile promil şeklinde ölçülür.

- **Yayılma aşaması:** Bu aşamada, alkol kan dolaşımıyla bütün vücuda yayılır ve her organa ulaşır.

- **Eliminasyon aşaması:** Bu aşamada, alkol vücuttan atılır. Bunun yaklaşık % 90'ı karaciğer üzerinden gerçekleşir. (Alkolün vücuttan atılması oldukça uzun sürer. Sağlıklı bir vücut, saatte ortalama 0,1 promil alkol atar. Uyumak veya ayıltıcı olarak bilinen kahve içmek, yürüyüş yapmak, temiz hava almak veya spor yapmak alkolün vücuttan atılmasında etkili olmaz.) Düşük miktarlarda alkol bile merkezi sinir sistemine etki yapar.

Sürme kabiliyeti aşağıdaki faktörlerden dolayı önemli ölçüde azalır:

- Kendini zapt etme olayının ortadan kalkması
- Yüksek ölçüde riske girme isteği
- Bilgi algılama süresinin uzun olması
- Görüş açısının daralması

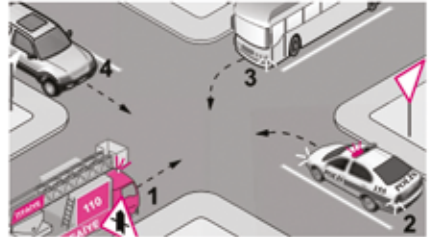
- Saldırganlığın artması
- Tehlike durumlarının yanlış tahmin edilmesi
- Dikkatin azalması
- Hız ve mesafenin yanlış tahmin edilmesi
- Işık hassasiyetinin artması
- Aydınlığa-karanlığa uyum kabiliyetinin sınırlanması
- Kırmızı ışığa karşı hassasiyetin zayıflaması
- Hareket koordinasyonunun zayıflaması
- Tepki verme süresinin uzaması
- Yönün-işitmenin kötüleşmesi

Bu nedenlerle alkollü araç kullanma her zaman önemli ölçüde maddi zarar ve/veya insanlara gelebilecek zararlarla sonuçlanan trafik kazalarının sebebidir.

6. Trafikte Diğerkâmlık (Karşısındakine Öncelik Verme) ve Feragat (Kendi Hakkından Vazgeçme)

A) Diğerkâmlık

Diğerkâmlık sözlük anlamı itibariyle "özgecilik" demektir. Yani başkalarının yararını da kendi yararımız kadar gözetebilmek, "önce ben" yerine "önce sen" veya "önce o" diyebilmektir.

Diğerkâmlığın kültürümüzde de İslam dininde de oldukça önemli bir yeri vardır ve hayatın her safhasında uygulanarak çok ciddi örnekler oluşturulmuştur. Birkaç olay üzerinden örnek verebiliriz. Tarihin altın sayfaları arasında yerini alan Yermük muharebesinde yaşanan bir olaya bakalım. Huzeyfetü'l-Adevî (r.a.) anlatıyor: Savaş bittikten sonra harp meydanında amcamın oğlunu aramaya başladım. Son anlarını yaşayan yaralıların arasında biraz dolaştıktan sonra nihayet aradığımı buldum. Bitkin halde kızgın kumların üzerinde kan seli içinde yatıyordu.

"Su istiyor musun?" diye sordum. Göz işareti ile evet diyordu. Kırbadan suyu kendisine doğru uzatırken yaralıların arasından İkrime'nin sesi duyuldu; "Su, su, ne olur, bir damla su" diye inliyordu. Amcamın oğlu Hâris, bu feryadı duyar duymaz göz işaretiyle suyu hemen İkrime'ye götürmemi istedi. Şehitlerin arasından koşu koşu İkrime'ye yetiştim ve kırbamı kendisine uzattım. İkrime tam suyu içecekken lıyas'ın iniltisi duyuldu.

O da Allah rızası için su istiyordu. Bu feryadı duyan İkrime, içmekten vazgeçerek suyu İyas'a götürmemi istedi. Ben kırıbayı alarak İyas'a yetiştığım zaman son nefesini Kelime-i Şehadetle tamamladı. Derhal geri döndüm koşarak İkrime'nin yanına geldiğimde onun da şehit olduğunu gördüm. Bari amcamın oğlu Hâris'e yetiştireyim diye koşarak ona geldiğimde onun da ruhunu teslim ettiğini gördüm. Böylece savaş meydanında kalakaldım.

O da Allah rızası için su istiyordu. Bu feryadı duyan İkrime, içmekten vazgeçerek suyu İyas'a götürmemi istedi. Ben kırıbayı alarak İyas'a yetiştığım zaman son nefesini Kelime-i Şehadetle tamamladı. Derhal geri döndüm koşarak İkrime'nin yanına geldiğimde onun da şehit olduğunu gördüm. Bari amcamın oğlu Hâris'e yetiştireyim diye koşarak ona geldiğimde onun da ruhunu teslim ettiğini gördüm. Böylece savaş meydanında kalakaldım.

Bütün bunlar bizleri biz yapan ve toplumdaki huzurun kaynağı olan davranış ve düşünce şekilleridir. Fatih Sultan Mehmed'in de dediği gibi toplumumuz bu şekilde yaşadığı müddetçe hiçbir şey onlara zarar veremez ve birliklerini bozamaz.

B) Feragat

Feragat, kelime anlamı itibariyle "Hakkından kendi isteğiyle vazgeçme" demektir. Hukuki bir terim olarak bir kişinin tek taraflı beyanı ile meydana gelmiş ya da meydana gelebilecek bir hak ya da haklarından vazgeçmesidir.

En büyük hak olan yaşama hakkından feragat eden atalarımızı düşünün. Eğer onlar zamanında canlarını vererek bu vatani korumasalardı şimdi ne halde olurduk? Onlar yaşama haklarından feragat ederek bizlerin vatanımızda gönül rahatlığıyla yaşamamızı sağladılar. Böyle bir fedakârlık yapmasalardı şimdi üzerinde yaşadığımız bir vatanımız olmayacaktı. Bizlere düşen de toplumumuzu ve ülkemizi daha güzel günlere taşıyabilmek için rahatımızdan, zevklerimizden bazı isteklerimizden onların yaptığı gibi feragat etmektir.

C) Feragat ve Diğerkâmlık İlişkisi

Yukarıda da belirtildiği üzere diğerkâmlık başkasının iyiliğini kendinden daha önce düşünebilmek; feragat ise kendi hakkından vazgeçme demektir. Bu durumda bir başkası için kendi hakkından vazgeçme doğrudan diğerkâmlıkla ilişkilidir. Zira başkasının mutluluğu için bazı şeylerden feragat etmek gerekebilir.

Örneğin, iş yerinizde ofis arkadaşınız cam kenarında oturuyor siz ise kapı kenarında oturuyorsunuz. Pencereden fazla güneş ışığı geldiğinden pencere kenarı rahatsızlık verici bir yer ve arkadaşınızın da güneşe karşı alerjisi var diyelim. Sizin, arkadaşınızın sağlığını düşünerek kendi yerinizi ona vermeniz bir feragat ve diğerkâmlık örneğidir.

Ç) Trafikte Feragat ve Diğerkâmlık

Feragat ve diğerkâmlık trafik ortamında yaşatıldığında hepimiz için daha yaşanılır bir ortamın oluşmasını sağlayacaktır. Böyle bir ortam hepimizin gerek fiziksel sağlığını gerek ruh sağlığımızı olumlu anlamda etkileyecek ve herkesin memnun olmasını sağlayacaktır.

Diğerkâmlığı trafikte uyguladığımızda, insanların sürekli gerginlikler yaşadığı strese girdiği, tehlikelerin ve kazaların olduğu bir trafik ortamından kurtulmak oldukça kolay olacaktır.

Örneğin, bir yaya olarak kendinizi düşünün. Yağmurlu bir havada yanınızdan geçen şoförlerin sizi ıslatmamak için geçişlerine dikkat etmesi trafikte diğerkâmlığa güzel bir örnektir.

Bir başka örnek verecek olursak, sürücü olduğunuzu, işlek ve dar bir caddede araç kullandığınızı ve diğer araç sürücülerinin araçlarını yol kenarlarına park edip gitmeleri nedeniyle trafiğin yavaş aktığını düşünün. Bu durum trafik ortamında birçok insanın mağdur olması ve stres yaşamasına sebep olacaktır. Oysaki yolu daraltırım düşüncesiyle hiç kimsenin aracını cadde kenarlarına park etmediğini düşünürsek kimse mağdur olmayacak ve trafikte insanlar gereksiz gerginlikler ve stresler yaşamayacaktır. Böyle düşüncelere sahip olan insanlarla yaşamak da hayatı oldukça kolaylaştıracaktır.

Kimi zaman da karşımızdaki insanların yerine kendimizi koyarak hem onlara kolaylık olsun diye hem de trafik ortamını daha yaşanılır hale getirmek için fedakârlıklar yapıp hakkımızdan feragat etmek trafik sorunumuza ciddi katkılarda bulunacaktır.

Örneğin, tali bir yoldan ana yola çıkmak için bekleyen bir araç sürücüsü olduğunuzu düşünün. Ana yoldaki sürücülerin fırsat vermemesi nedeniyle tali yoldan çıkamadığınızı ve bu yüzden arkanızda uzun araç kuyrukları oluştuğunu düşünün. Bu durumda birçok kişi mağdur olacak ve trafikte gerginlikler yaşanacaktır. Hâlbuki ana yoldaki sürücü birkaç saniyesinden feragat edip tali yoldan çıkmak isteyen sürücüye müsaade etse trafik oluşmayacak ve kimse mağdur olmayacaktır.

Başka bir örnekle düşünecek olursak yaya geçidi olmayan herhangi bir sokakta karşıdan karşıya geçmek isteyen ama akan trafik yüzünden bir türlü karşıya geçemeyen yaya düşünelim. Sizin kısacık bir vakit ayırarak durmanız ve bu kişiye yol vermeniz size ve arkanızda sizi bekleyen sürücülere bir şey kaybettirmeyecek lakin yayanın olası bir kaza yaşamasını engelleyerek hem yayayı hem de bir başka şoförü korumanızı sağlayacaktır.

Bu ve buna benzer günlük hayatımızdan birçok örnek verilebilir. Sonuç olarak trafik, büyükşehirler başta olmak üzere tüm kentlerimizde büyük ve derin bir sorundur. Stres faktörünü en çok tetikleyen ve istenmeyen olayların da yaşanmasına oldukça müsait olan böyle bir ortamda insanların birbirlerine karşı anlayışlı, tahammüllü ve saygılı olması hepimizin hayatındaki büyük bir sorunu çözüme kavuşturma noktasında çok önemli bir adım olacaktır.

D) İnsani Duygular Açısından Diğerkâmlık

İnsani değerlerin, akademik ve maddi değerlerden daha üstün olduğunun bilincine sahip olarak en büyük zenginlik olan ahlak güzelliğimizi beslemeli ve büyütmeliyiz. İnsanlık ailesinin her bireyinin kendini bu manada terbiye etmesi, çevresindekileri de bu yönde etkilemesi başlı başına bir vazifedir.

Dünyanın daha güzel bir yaşam alanı olması şüphesiz insanların elindedir ve bu güzellik ancak iyilik ile sağlanır. İyilik bulaşıcıdır ve yapıldıkça etkisi yayılır. İyi insanlar olabilmek için öncelikle ben duygusunu ortadan kaldırarak başkalarının da mutluluğunu önemsemek gerekir. Siz başkasını düşünürseniz başkaları da sizi düşünecek ve bu durumda herkes mutlu olacaktır.

Kısacası ahlaklı ve iyi insanlar olabilmenin ön koşullarından biri de fedakarlık, empati ve diğerkâmlık duygularımızı besleyerek bunları trafik ortamına aktarmaktır.

7. Trafikte Dezavantajlı ve Engelli İnsanlara Karşı Davranışlar

A) Engelli, Yaşlı, Hamile vb. Olanlara Gösterilmesi Gereken Kolaylıklar

Engelli bireyler trafikte hem yaya hem de araç sürücüsü olabilirler. Trafikte engelli bireylerin zorlanmamaları için kurallar ve kolaylıklar sağlanmıştır. Diğer yaya ve sürücülerinde bu kurallara uymaları ve engelli bireylere daha nezaketli davranmaları gerekmektedir.

Engel çeşitleri birden fazla olduğu için trafikte de bunların hepsi göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin, görme engelli bireyler için kaldırımlarda mutlaka sarı çizgiler bulunmalıdır. Sarı çizgiler yıprandığında onarılmalı, çizgilerin devam eden kısımlarında ağaç vs. gibi herhangi bir engel olmamalıdır. Trafik ışıklarında sesli sinyalizasyon bulunmalıdır.

Toplu taşıma araçlarında mutlaka engelli rampası bulunmalıdır. Ayrıca yine bu araçlarda engelli bireylere ayrılan bölüm olmalıdır ve vatandaşlar o bölümü işgal etmemeli engelli bireylere kolaylık sağlamalıdır. Yollardaki kaldırımlarda engelli rampasının da bulunması gerekmektedir. Rampaların eğimleri engelli bireyleri zorlamamalıdır. Ayrıca engelli rampalarının önüne araç park edilmemelidir.

Yaya olarak bulunan engelli bireylere trafikte sürücüler daha nezaketli davranmalı ve bireye gereken yardım yapılmalıdır. Ayrıca engelli sürücüler için ayrılan araba park yerlerine diğer sürücülerin arabalarını park etmemeleri onların hayatlarını kolaylaştıracaktır.

B) Çocuklara Gösterilmesi Gereken Kolaylıklar

Eğitim ailede başlar, trafik eğitimi de ailede başlar. Aileler çocuklarına öncelikle trafik kurallarını öğretmeli ve bu konuda çocuklara örnek olmalıdırlar. Trafiğe çıkacak ebeveynler çocukları için araçlarında çocuk oto koltuğu bulundurmak zorundadırlar. Çocukların boy ve kilolarına uygun oto koltuğuna oturmaları gerekmektedir. Boyu 1,50 metreden kısa ve 36 kilogramın altındaki çocukların ön koltukta oturmamak şartıyla diğer koltuklarda oturmaları ve mutlaka emniyet kemeri takmaları gerekir.

Okul çağındaki çocuklar da trafikte yaya veya yolcu konumundadırlar. Bu yüzden çocukların kullanmaları için okul civarında okul geçitleri bulunmalıdır. Çocuklar için trafik eğitim parkurları kurulmalı, okulda öğrendikleri kuralları buralarda uygulamalıdır. Yine çocuklar için yollarda veya parklarda bisiklet yolları olmalıdır. Çocuklar güvenli bir şekilde bu yolları kullanabilmelidirler.

Çocuklar her şeyden önce trafik içinde büyümelidirler. Trafikte nasıl doğru şekilde davranılması gerektiğini öğrenebilmeleri için iyi örnekleri ihtiyaçları vardır. Tüm yetişkinler bunun için büyük sorumluluğa sahiptirler.

Çocuklar sadece küçük olmalarından dolayı dezavantajlara sahiptirler. Yaklaşan araçları görmekte zorlanabilirler, hızlarını doğru tahmin edebilmek ise hemen hemen imkansızdır.

Çocuklar şöyle düşünür: "arabayı gördüm", Bundan şu sonucu çıkarırlar, araba sürücüsü de beni gördü. Fakat bu tehlikeli bir yanılgıdır.

Çocuklar kendi dünyaları içinde yaşarlar. Oyun oynarlar, aniden hareket ederler ve aklalarına bir şey geldi mi tüm emniyet tedbirlerini unuturlar.

•Yola arabanın önüne bir top yuvarlanırsa, derhal fren yapınız! Çocuk kesinlikle uzakta değildir.

•Kaldırımlarda oynayan çocuklar gördüğünüzde hızınızı hemen azaltınız ve fren yapma hazırlığı içerisinde olunuz. Çocukların davranışlarını yakından takip ediniz!

•Tasması bir çocuğun elinde olan bir köpek aniden yola girebilir ve çocuğu da beraberinde sürükleyebilir veya evcil hayvan kaçır ve çocuk arkasından koşabilir.

•Trafik lambaları ve otobüs durakları çocukların sabırlarını deneyebilecekleri zor yerler arasındadır. Çocuklar, birlikte oyun oynarlar, birbirleriyle boğuşurlar ve birbirlerini iteklerler. Beklemekten sıkıldıklarında kırmızı ışıktaki da yürümeye başlarlar. Bazen, gittikleri yöndeki trafik lambaları henüz yeşilden sarıya geçtiğinde hemen yola fırlatabilirler.

•Çocuklar henüz tam gelişmemiş görüş açısına sahiptir. Kenarda olan hareketleri yetişkinlere göre çok daha geç görürler.

•Tehlike kaynağının yerini hissedebilmeleri için henüz daha çok küçüktürler. Biz bir aracın nereden geldiğini duyarız. Çocuklar böyle değildir.

Tehlike kaynağının yerini algılayamazlar

•Çocukların; otobüs duraklarında, okullarda, spor merkezlerinin yakınlarında, oyun alanlarında, çocuk yuvalarında, mesken yerlerinde, çocuk oyuncaklarının olduğu yerlerde karşınıza çıkabileceği unutulmamalıdır

Ayrıca yayaalara da trafikte gerekli kolaylığı sağlamamız gerekmektedir. Yaya; araçlarda bulunmayan, kara yolunda hareketli veya hareketsiz halde bulunan insandır.

Trafik ortamında yaya olarak bulunanlara rahat hareket edebilecekleri kaldırımlar, trafik ışıkları, yaya geçitleri ve trafik ışıkları yapılması gerekir. Yayalar, karşıdan karşıya geçişlerde araçların kullandığı yola çıkmak zorunda kalabilirler. Bu durumda kurallara uymaları, kendini ve araç sürücülerini tehlikeye sokacak hareketlerden kaçınmaları gerekir. Ayrıca okul çıkışlarında yayalar için okul geçitleri bulunmalıdır.

Trafığın ve geçişlerin yoğun ve zor olduğu yerlerde trafik polisi bulunup yaya ve araç sürücülerini yönlendirmelidir. Araç sürücüleride trafikte yayalara öncelik tanımalıdır.

C) Diğer Canlılara Gösterilmesi Gereken Kolaylıklar

Trafikte insan dışında diğer canlılar da bulunabilir. Özellikle kırsal kesimlerde yollarda hayvanlar olabilir. Sürücüler hayvan çıkabilir levhasını gördüklerinde hızlarını azaltarak varsa hayvanların yoldan geçmelerini beklemelidirler.

Ayrıca hayvanlar dışında yol kenarlarında ve refüjlerde bitki ve çimenler bulunmaktadır. Yayalar kaldırımlardan yürümeli çiçek ve çimleri ezmemeliler, koparıp zarar vermemelidirler.

Ç) Herkesin Engelli Olabileceği Gerçeği

Engelli; doğuştan veya sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yetilerini çeşitli derecelerde kaybetmiş, normal yaşamın gereklerine uyamayan kişilerdir.

2011 TÜİK verilerine göre Türkiye'de yaklaşık 5 milyon engelli var. Yani Türkiye nüfusunun yüzde 6,6'sını engelliler oluşturmaktadır. Bunun yüzde 42,8'ini erkek, yüzde 57,2'sini ise kadınlar oluşturmaktadır. Görülen o ki nüfusumuzun yadsınamayacak kadar önemli bir kısmını engelli bireyler oluşturmaktadır.

Her yıl binlerce sağlıklı insan trafikte engelli olmaktadır. Trafik kazaları fiziksel ve psikolojik birçok engeli beraberinde getirir. TÜİK verilerine göre 2016 yılında ülkemizde 1 milyon 182 bin 491 trafik kazası meydana gelmiştir. Bu kazaların 185 bin 128 tanesi ölümlü ve yaralanmalı trafik kazasıdır. Yaralanan kişi sayısının birçoğu kazadan sonra hayatına engelli olarak devam etmek zorunda kalmaktadır. Engelli bireylerin başkalarının yardımına ihtiyaç duymadan hayatlarını devam ettirmelerini sağlamak için onların önündeki engellerin kaldırılması bu kişilerin yaşam kalitelerinin yükseltilmesi anlamına gelmektedir. Onlarında bizim gibi haklarının olduğu, bu haklarını özgürce kullanabilecekleri bilinmelidir. Bilinmelidir ki kendi kendine yeten kişilerde özgüven artmaktadır. Özgüveni yüksek kişilerde toplumun mutlu bir ferdi haline gelmiş demektir.

Engelli bireylere yaşamın her alanında kolaylıklar sağlanması gerekmektedir. Bu alanların içinde en önemlilerinden biri de trafiktir. Trafik adabı ve trafik güvenliği eğitimi bu sebepten dolayı büyük önem arz etmektedir. Bu eğitimin okul öncesinden itibaren verilmesi gerekmektedir

C. TRAFİKTE İLETİŞİM

1. Trafikte Konuşma Üslubu

İnsanların çektikleri sıkıntı ıların başında dilleri sebebiyle yaşadıkları gelmektedir. Çünkü yaşanan iyi veya kötü birçok şey dil yüzünden yaşanmaktadır. Birçok insan dili sebebiyle en büyük musibetlere uğramışlardır. "Dilin kemiği yoktur." sözü bunun en iyi delilidir.

Bu yüzden konuşma uzvumuz olan dilin ıslah edilmesi gerekmektedir. Sosyal hayatta, özellikle trafikte konuşma üslubu birçok olumsuzlukları ortadan kaldırmaktadır.

Kişilerin birbirlerini dinlemeleri, özellikle de tatlı bir ifade kullanmaları ortamı yumuşatarak tartışmaları ortadan kaldırır ve olay tatlıya bağlanır.

Ayrıca iki kişi arasında konuşulan konuların başkalarına açıklanmamasının da bir adap kuralı olduğu unutulmamalıdır. Konuşurken aşağıdaki hususlara dikkat etmek gerekir.

- Söylenen sözün nereye varacağını hesaplamak
- Gönül kırıcı ifadelerden uzak durmak
- Başkasının düşüncelerine değer vermek ve onun sözünü kesmemek
- Övgüde de yergide de ölçülü olmak
- Gereksiz sözlerden uzak durmak
- Konuşurken muhatabın anlayacağı şekilde tane tane konuşarak lafları eğip bükmemek

Muhatabını dikkate alarak konuşmak, muhatabın sözlerinde ayıp ve kusur aramamak

A) İletişim

İletişim bir mesajın iki kaynak arasında karşılıklı iletilmesi olarak tanımlanabilir. Günlük yaşamın her anında birileri ile iletişim kurmaktayız. Gerek gündelik basit işlerimiz için gerekse belli amaca dönük daha özel işlerimiz için sürekli iletişim halindeyizdir.

İletişim dendiğinde sadece karşımızdaki kişi ile konuşmak anlaşılmamalıdır. Çevremizdeki insanlarla kurduğumuz iletişimin önemli bir kısmı sözsüz iletişimdir. Buradan da anlaşılacağı üzere iletişim sözlü ve sözsüz iletişim olarak iki başlıkta incelenebilir.

•Sözlü İletişim

Sözlü iletişim bir insanla karşılıklı olarak oluşturduğumuz, diyaloglar içeren bir iletişim şeklidir. Duygu ve düşüncelerimizi karşımızdaki kişiye kelimeler kullanarak iletiriz. Örneğin evimizin önündeki otoparka aracını uygunsuz bir şekilde park eden komşumuza "Rica etsem aracınızı daha uygun bir şekilde park eder misiniz?" dememiz sözlü olarak kurduğumuz bir iletişim biçimidir.

• Sözsüz İletişim veya Beden Dili

Sözsüz iletişimse adından da anlaşılacağı üzere kelimelerin kullanılmadığı bir iletişim biçimidir. Duygu ve düşüncelerimizi karşımızdaki kişiye jest ve mimiklerimizle iletiriz. Yukarıda verdiğimiz örnek üzerinden gidecek olursak, aracını uygunsuz bir şekilde park eden komşumuza doğru bakıp, yüzümüzü ekşitt iğimizde veya davranışından rahatsız olduğumuzu belli etmek için yüzümüzle veya bedenimizle yaptığımız bir hareketle duygumuzu ona iletmek istiyorsak burada da sözsüz iletişimi kullanmış oluruz.

İletişim şekillerinden bir diğeri de beden dili ile yapılan iletişimdir. Beden dili iletişim en etkili iletişim şekillerinden birisidir. Beden dili; el, kol, göz hareketleri, yüz ifadesi, jest ve mimiklerden oluşan zihinsel ve fiziksel faaliyetlerle desteklenen sözel olmayan iletişim şekline denir.

"Bir kişi veya hayvanın jestler, mimikler ve hareketler ile sözel olmayan iletişim kurmasıdır."

Beden dilinde; vücudumuzun duruşu, oturma şeklimiz, el, kol, baş hareketlerimiz, göz temaslarımız, jest ve mimiklerimizin her birisine bir anlam yükleyerek iletişimi kurmamız mümkündür.

Trafikte sözel iletişimden daha çok beden dili kullanılmaktadır. Çünkü araçların araya koyduğu mesafe sebebi ile sözel iletişime imkan olmadığı zaman anlaşmalarımız el, kol, jest ve mimiklerle olmaktadır. Uygun beden dili olumlu sonuçlar verebileceği gibi kızgınlığımızı ve öfkemizi ortaya koyan beden dili de olumsuzluklara davetiye çıkarmaktadır.

Beden dilini iyi kullanan kişiler başarılı insanlardır. Bazen birkaç cümle ile ifade edemediğimiz bir olayı bir jest veya mimikle yahut da diğer hareketlerimizle çok rahat ifade etmemiz mümkündür.

• Ben Dili

Sözlü iletişim kurarken de dikkat edilmesi gereken durumlar vardır. Sözlü iletişimde "ben dili" kullanmaya özen göstermek daha sağlıklı iletişim kurulmasını sağlayacaktır. Ben dili karşımızdaki kişiyi suçlamak yerine, ona kendi duygu ve düşüncelerimizi sunarak yaptığı davranışı fark etmesini sağlamak için kullanılan dildir. Ben dilinde duygu ve düşünceler sen dili yerine ben dili ile ifade edilir. Korktum, üzöldüm, düşünüyorum, hissediyorum gibi ifadeler ben diline örnek ifadelerdir. Korkutuyorsun, üzüyorsun, hissettiriyorsun gibi ifadeler ise sen diline ait ifadelerdir. Bir örnekle durumu açıklayalım:

Komşumuz aracını bizim aracımıza çok yakın park etmiş ve bu nedenle biz otoparktan çıkamıyoruz. Sen dili kullanılarak örneği devam ettirdiğimizde şöyle bir tablo ortaya çıkabilir:

Birinci kişi "park etsen de" diyerek sen dilini kullanmış ve karşısındaki kişiye bir suçlamada bulunmuştur. Verdiği gizli mesaj nedir? Ona düzgün bir şekilde park edemiyorsun mesajı vermektedir. Komşusu ise park etme becerisinin sorgulandığını ve beceriksizlikle suçlandığını hissettiğinden kendini savunmakta ve karşı atakta bulunmaktadır. O da komşusunun şoförlük becerisini sorgulayarak " bu kadar boşluktan çıkamıyor musun ?" demektedir. Sen dili yerine ben dili kullanılsaydı örnek şu şekilde ilerleyebilirdi:

İkinci örnekte ortada direk olarak bir suçlama olmadığı için, kimse de kendini savunmak zorunda kalmamıştır.

B) İletişimde Mesajın Önemi

İster sözlü olarak isterse sözsüz olarak iletişim kuralım her durumda karşımızdaki kişilere bir mesaj iletiriz.

Gönderdiğimiz mesaj muhatap olduğumuz kişi tarafından algılanır ve ona gönderdiğimiz mesajda ne dediğimiz anlaşılmaya çalışılır. Burada mesaj gönderen kişi vermek istediği asıl mesajı saklayarak karşı tarafa gönderebilir. Mesajı alan kişi bazen asıl mesajın ne olduğunu anlar bazen ise anlayamayabilir. Bazen de mesaj gönderen kişinin gizli bir mesajı olmadığı halde mesajı alan kişi, sanki başka bir mesaj varmış gibi algılar ve karşısındaki kişiye öyle cevap verir. Mesajları açık bir dille iletme trafikte önem arz etmektedir. Ayrıca iletişimde suçlayıcı bir dil kullanmak karşımızdaki kişiyi savunmaya itebilmektedir. Kişi kendini savunmaya başladığı anda yaptığı davranışı objektif olarak değerlendirme şansını kaybetmektedir. Şimdi bunu bir örnekle açıklayalım:

Yukarıdaki örnekteki birinci kişi aracınızın sinyal kolu satılık mı acaba derken neyi kastediyor? Vermek istediği asıl mesaj nedir? Karşısındaki kişiye hangi duygusunu iletme istiyor? Bu soruların cevaplarına bakalım. Muhtemelen karşısındaki kişi sinyal vermeden şerit değiştirmiş ve diğer aracı tehlikeli bir duruma sokmuş olabilir. Bu duruma öfkelenen birinci kişi öfkesine yenilmemek ve olayı daha da büyütmemek için iletişimin önemli bir unsuru olan mizah dilini kullanmış ve diğer sürücüyü sinyal kolunun satılık olup olmadığını sormuştur.

Burada asıl vermek istediği mesaj, "sinyal vermeden önüme atladın, beni tehlikeye soktun, bu beni öfkeli yaptı" mesajıdır. İkinci kişi ise sinyal vermemekle yaptığı hatayı anlamış ve karşısındaki kişinin aslında hangi mesajı vermek istediğini anlayarak ondan özür dilemiştir.

Günlük yaşantımızdaki iletişimlerimizin çoğu bu şekilde örtük mesajlarla doludur. Çocuğumuza, eşimize, dostumuza bir şey söylerken asıl söylemek istediğimiz mesajları kelimelerimizin altına saklarız. Trafikte de böyledir. Karşımızdaki kişiye öfkeleniriz veya içine düştüğümüz bir durumdan korkarız ve asıl vermek istediğimiz mesajları farklı biçimlerde vermeye çalışırız. Bu noktada dikkat etmemiz gereken bir husus bulunmaktadır. Trafikte yan yana araç sürdüğümüz kişileri tanımamaktayız. Nasıl bir kişilik yapısına ve nasıl bir geçmiş birikime sahip olduklarını bilmemekteyiz. Bu durumda vermek istediğimiz asıl mesajları örtülü şekilde vermeye kalkmak iletişimde bazı sorunlarla karşılaşmamıza neden olabilir. Örneğin yukarıdaki örnekteki ikinci kişi, yaptığı hatayı fark etmemiş olsa muhtemelen birinci kişinin sorduğu soruyu şöyle de anlamlandırabilirdi: "Acaba benimle dalga mı geçiyor?" Eğer mesajı bu şekilde algılamış olsaydı sizce vereceği karşı mesaj (tepki) özür dilemek yerine nasıl olurdu?

Trafikte örtülü olarak ilettiğimiz mesajlarla ilgili sorun yaşamamak için ben dilinin kullanılması önem arz etmektedir.

2. Trafikte Güler Yüzlü Davranma

İnsanların birbirlerine tebessümle bakmaları insanlar arasındaki buzulları erittiği gibi yıkılmaz gönöl köprüleri oluşturmaya da vesile olur. Tebessümün stresi yoğun olan trafik ortamında gösterilmesi ise sihirli bir değnek gibi trafiğin seyrinde ciddi ve olumlu kazanımlar sağlar.

Trafikte kişilerin birbirleri ile olan ilişkilerinde tebessüm ve güler yüz birçok olumsuzlukları önlemektedir. Bizim kültürümüzde ve geleneğimizde bütün davranışların mutlaka olumlu bir karşılığı vardır. Bu yüzden; "Kardeşine gülümsemen, iyiliği emredip kötölükten sakındırman, yolunu şaşıranlara yol göstermen, yol üzerinde eziyet veren diken, kemik gibi şeyleri kaldırmaman, kabından mü'min kardeşinin kabına su boşaltman da sadakadır." ölçülerini dikkate almamız gerekir.

3. Trafikte Öfke Kontrolü

İnsan derin bir zihinsel yapıya sahiptir. İnsanın zihinsel yapısı düşünce ve duygulardan oluşur. Duygusal yanımız her insanda ortak olan belli duyguları barındırmaktadır. Bu duygular yaratılıştan tüm insanlarda içgüdüsel olarak bulunur. Neşe, keder, korku, öfke, şaşkınlık, utanma, endişe, özleme gibi duygular her insanda ortaya çıkan duygulardır.

Beynimizin yapısı incelendiğinde duygularımızı depolayan ve yaşadığımız olayların duygusal yanını işleyen özel bölümlerin olduğunu görmekteyiz. Bu bölümlerin ana işlevi duygularımızı işlemek ve duygusal hafıza deposu olarak görev yapmaktır. Duygularımız insan olarak değiştiremeyeceğimiz ve doğuştan bizde var olan yapılardır.

Duygularımız arasından bazıları sergilendiğinde çevremizdeki insanlar tarafından hoşnutsuzlukla karşılanırsınız. Örneğin insanlara neşeli yaklaşıp onlarla olumlu iletişim kurduğumuzda, bize karşı davranışları olumlu olmakta aramızda sıcak diyaloglar gelişebilmektedir. Bazı duygularımız sergilendiğinde ise düşmanca tepkilerle karşılaşabilmekteyiz. Örneğin karşıımızdaki kişiye öfkeli ve saldırgan bir tutum içerisinde olduğumuzda, sevilmediğimizi, hoş görülmediğimizi hissederiz. Hâlbuki tüm duygular doğuştan içimizde var olan yapılardır ve ortadan kaldırılmaları mümkün değildir.

Öyleyse bir duygu için iyi ya da yapıcı duygu, başka bir duygu için kötü ya da yıkıcı duygu şeklinde bir ayırım yapabilir miyiz? Böyle bir ayırım yapmak doğru değildir. Ancak konu şöyle açıklanabilir: Duygular sergilendikleri bağlama göre değerlendirilmektedir. Örneğin çok sevdiğimiz bir yakınımızın cenazesinde başka bir yakın akrabamızın neşeli tavırları bizi öfkelerdir. Benzer bir durum olumsuz bir duygu olarak nitelendirilebilen öfke duygusu için de geçerlidir. Örneğin vatan savunması yaptığımız bir sırada neşeli bir duygu değil, karşıımızdaki düşmanı da korkutacak öfkeli bir tutum sergilemek takınılması gereken en doğru tutum olarak altı çizilebilir.

Bu iki örnekten anlaşılacağı üzere hiçbir duygu tek başına iyi ya da kötü olarak nitelendirilemez. İçinde bulunduğumuz ortama göre sergilediğimiz duyguların doğru ya da yanlış olduğundan bahsedebiliriz. Duygularımız arasında ayırım yapmamamız gerektiğini vurguladıktan sonra öfke duygumuzdan kısaca bahsedebiliriz.

A) Öfke

Öfkenin nasıl ortaya çıktığı konusunda yapılan araştırmalar, yaşantımızda ve hareketlerimizde başkaları tarafından yapılan kısıtlamaların bizde öfke duygusunu ortaya çıkardığını göstermektedir. Buradan yola çıkarak öfke duygusunun sergilenme amacının bir şeyi elde etmeye yönelik olduğu söylenebilir.

B) Trafikte Öfkenin Görünümü

Öfkenin trafikte nasıl ortaya çıktığını incelediğimizde bazı davranış kalıpları ile karşılaşmaktayız. Hızlı araç kullanma, tehlikeli manevralar yapma veya diğer trafik kurallarını ihlal etme davranışları öfke duygusu ile birlikte ortaya çıkan davranışlardır. Trafikte seyrederken sinyal vermeden aniden önümüze çıkan bir araç, makas atarak önümüzde veya arkamızdan ilerleyen bir araç veya uygunsuz bir şekilde park edilmiş bir araç gördüğümüzde içimizde hızlıca ortaya öfke duygusu çıkmaktadır. Öfkelendiğimizde vücudumuzda bir takım değişiklikler olmaktadır.

Örneğin en belirgin öfke belirtisi olarak kalp atışımız hızlanmakta ve kan basıncımız artmaktadır. O anda sağlıklı düşünme kabiliyetimizde sorunlar yaşayabilmekteyiz. Böyle bir durumu birçoğumuz tecrübe etmişizdir.

• Öfkenin Kontrolü

Öfke uyandıran bir davranışla trafikte karşılaştığımızda gösterebileceğimiz tepkileri üç başlıkta toplayabiliriz. Öfkenin kaynağı olan durumu görmezden gelip öfkemizi bastırabiliriz. Duruma bir anlam vermeye, neden böyle bir davranışın ortaya çıktığını anlamaya çalışarak sabredebiliriz veya üçüncü yol olarak ta öfke duygumuzu kontrol altına almaya çalışabiliriz. Öfkeye neden olan duruma karşı sabretmek de bir anlamda öfkeyi kontrol altına almak anlamına gelmektedir. Bu açıdan baktığımızda öfkeyi kontrol altına almak veya neden olan davranışa sabretmek, öfkeyi bastırmaktan ayrılmaktadır. Öfke uyandıran bir davranışla karşılaştığımızda içimizde öfke duygusunun uyanmasının normal ve doğal bir içsel davranış olduğunun altını çizmemiz gerekmektedir. Duygularımızın bastırılması duygusal birikmelere neden olup, daha sonra benzer durumlarla karşılaştığımızda duygusal patlamalara da yol açabileceği için uygun bir tepki olarak değerlendirilmemektedir. Öfkeyi kontrol altına almaksa, öfkeye neden olan durum ya da davranış görmezden gelmeyi değil tam tersine o durumu anlama davranışını içermektedir.

C) Trafikte Öfke Kontrolü

Öfkemizi kontrol edebilmek için bizde öfke uyandıran davranışın sebebini anlayıp söz konusu davranışın kasıtlı olarak yapılıp yapılmadığı, sürekli bir davranış olup olmadığı, yapan kişinin bağlamı (örneğin acemi şoför mü vb.) gibi hususlarda bir yargıda bulunarak sabretme davranışlarını sergileyebiliriz. Sebebini anladığımız davranışlar öfkemizin yatışmasında yardımcı olan davranışlardır. Davranışın sebebini anlama veya empati yapma bu noktada yararlı olabilecek davranışlardır. Kendimize şu soruları sorabiliriz: Acaba benzer bir hatayı ben de yapar mıydım veya geçmişte yaptığım oldu mu? Acaba bu davranış istemsiz bir şekilde yapılmış olabilir mi? Böyle bir hatayı çok yakın bir tanıdığım yapmış olsaydı ona karşı ne hissederdim ve ne yapardım? Bu davranışı yapan kişi, yaptığı davranışın bana ne hissettireceğini tahmin edememiş olabilir mi? Trafiki tehlikeye düşüren bir davranışsa ve sürekli yapılan bir davranışsa, öfkelenip sürücüyü karşılıklı münakaşa etmek yerine, yetkili mercilere durumu bildirmek mi gerekir? Bu ve benzeri sorular öfke duygumuzu kontrol edebilmemize yardımcı olabilecek sorulardır.

Bizden kaynaklanan hatalarda trafikteki diğer sürücülerin bize karşı öfkelenmeleri durumunda ise genel olarak iki tepki verilebilir. Ya diğer sürücülerin bize gösterdiği tepkiye biz de öfkeyle karşılık veririz ya da karşıımızdaki insanın öfkesinin nedeni olan davranışımızı gözden geçirip karşıımızdaki kişiye hak verebiliriz. İkinci seçeneği seçtiğimizde özür dilemek ve hatalı davranıştan vazgeçmek ortamı sakinleştiren ve sağlıklı trafik ortamını oluşturan bir davranış olacaktır. İlk seçeneği seçtiğimizde ise öfkeye öfkeyle karşılık vermek, üstelik soruna neden olan bizim hatalı davranışımızken, işleri oldukça karmaşık bir noktaya sürükleyebilmekte ve trafikte ardı ardına hatalı davranışların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

Trafik psikolojisi ile ilgili yapılan çalışmalar insaf ve vicdan sahibi olan kişilerin trafikte öfkeli davranış sergilemediklerini ortaya koymuştur. Süratli, tehlikeli ve kurlsız araç kullanma gibi davranışların bu karakter özelliklerine sahip kişilerde daha az ortaya çıktığı yapılan araştırmalarla gösterilmiştir.

Öfke doğuştan geliyorsa kontrol edilebilir mi? sorusuna cevap bulmamız gerekir. Şu bir gerçek ki öfke duygusu ortadan kaldırılamaz. Ancak kontrol edilebilir ve yönetilebilir. Hem dinimizde hem kültürümüzde öfkenin kontrolü ile ilgili, bazıları modern psikolojide de kullanılan tavsiyeler bulunmaktadır.

4. Empati

A) Empati Kavramı

Empati, kişinin karşısındaki bireyin duygularını anlaması ve davranışlarını buna göre düzenlemesi olarak tanımlanabilir. İnsanın olduğu her alanda kişiler arası ilişkilerden bahsetmek mümkündür.

İş hayatımızda, arkadaş ilişkilerimizde ve her türlü sosyal ortamda başkalarıyla iletişim kurarız. Kurduğumuz iletişimde empati kavramı çok büyük bir öneme sahiptir. Kendi arzu ve isteklerimizi, muhatap olduğumuz diğer insanların arzu ve istekleri ile çatışmadan gerçekleştirebilmemiz için bu kavrama ihtiyaç duymaktayız.

Kara yolunda sürücüler diğer taşıt sürücülerini ile iletişim halindedirler. Kurulan bu iletişim zaman zaman iletişim çatışmalarına dönebilmektedir. Trafikte olduğumuz zaman diliminde diğer sürücüler tarafından yapılan kural ihlalleri, kasıtsız olarak yapılan hatalar ve özellikle saygı ve hoşgörü kavramlarının olması gerektiğini düşündüğümüz durumlarda karşımızdaki kişiden saygı ve hoşgörü görememek bizde öfkeye sebep olabilmektedir. Öfke ise trafikte yapılan kural ihlalleri ve hataların ana sebebi olarak nitelendirilebilir.

Örneğin, bir ara yoldan ana yola girmek istediğimizde, diğer taşıt sürücülerinin bize yol vermelerini bekleriz. Eğer sürücüler bizim bu beklentimize karşılık gösterip, yol vermezlerse birden öfkelenip, korna çalma, aracı agresif kullanma gibi öfkeli davranışlar gösterebilmekteyiz. Yaya olarak trafikte bulunduğumuz zamanlarda ise yaya geçitlerini kullanarak karşıdan karşıya geçmek istediğimizde, taşıt sürücülerinin bize yol vermemesi durumlarıyla karşılaşabilmekteyiz. Bu tür durumlar yaya olarak bizi öfkeli olmaktadır.

B) Trafikte Empati

Buraya kadar trafikte bizleri öfkeliendiren bazı durumlara ilişkin örnekler verilmiştir. Bu noktada empati kavramının üzerinde durmak gerekmektedir. Diğer sürücü ve yayaların trafikte sergilemiş oldukları hatalar bizleri öfkeliendirebilmekte, ancak benzer hataları kendimiz yaptığımızda bu hataları önemsenmeyecek davranışlar olarak görebilmekteyiz.

Bir örnek ile açıklayacak olursak, yaya olarak karşıdan karşıya geçmek istediğimizde taşıt sürücüleri yol vermezlerse onlara öfkelenmekteyiz. Tam tersi olduğunda ise, yani aracımızda kara yolunda seyrederken karşıdan karşıya geçmek isteyen bir yaya gördüğümüzde, aracımızın sürati, arkadan akan trafik ve fark etmemek gibi bahanelerle yayalara yol vermeme durumunda kalabilmekteyiz. Hâlbuki yayaların kara yollarını kullanacakları alanlar taşıt sürücüleri için belli tabelalarla işaretlenmiştir. Araç sürücüsü olarak bu işaretlere uymakla yükümlüyüz.

Yukarıdaki örnekte olduğu gibi yaya iken kendisine yol vermediği düşüncesiyle taşıt sürücülerine kızan bir kişi, kendisi sürücü koltuğuna oturduğunda yayalara yol vermeyebilmektedir. Bu durum empati eksikliği ile açıklanabilir. Empati kendimizi bir başkasının yerine koyup onun duygularını anlayabilmek olarak tanımlanmıştır. Başka insanlarla ilişki içerisinde olduğumuz trafik ortamında sürücü ve yayaların haklarına saygı gösterebilmek ve düzenli bir trafik ortamı oluşmasına katkı sağlayabilmek için empati gösterme davranışına da sahip olmamız gerekmektedir.

5. Trafikte İletişim

Sürücünün diğer sürücülerle veya yayalarla trafikte iletişim kurması trafiğin olmazsa olmazlarından. Burada iletişimin bütün kanallarını devreye sokarak iletişim kurmak trafiği inanılmaz rahatlatacaktır. Trafikte başkalarında hata bulmak ve bu hataları kendi hatalı davranışlarımızın ve öfkemizin bahanesi olarak kabul etmek toplumsal bilinçaltımızla uyumlu değildir. "İğneyi kendine çuvaldızı başkasına batırmak" deyişi başkalarında hata aramadan önce kendi tutum ve davranışlarını gözden geçirmeyi ifade etmektedir. Trafikte diğer sürücü ve yayaların kendi davranışlarımızdan nasıl etkilendiğini ve neler hissettiklerini anlamaya çalışmamız önemli bir beceridir. Bu beceriyi sergilemek trafikte istediğimiz sağlıklı ve düzenli ortamın oluşmasına katkı sağlayacaktır.

6. Trafik Görevlileri ile İletişim

Trafikte yalnız olmadığımızı unutmamamız gerekir. Kara yolunu diğer insanlarla birlikte kullandığımızı, bir şekilde o insanlarla zaman zaman diyaloga geçerek iletişim kurduğumuzu aklımızdan çıkarmamamız gerekir. Ayrıca denetim görevi verilmiş trafik görevlileri ile de iletişim içerisinde olma zorunluluğumuz vardır. Hem trafik görevlileri hem de diğer sürücülerle karşılıklı saygı ve anlayış içerisinde iletişim kurmamız trafiğin akışını düzgün hale getirebileceği gibi olası tehlikeleri de engellemiş olacaktır.

Trafik görevlileri ile iletişimde de ben dili önemlidir. Trafikte zaman zaman araç sürücülerinin, rutin kontroller ve benzeri durumlarda görevlileri suçlayıcı tavırlar sergiledikleri görülmektedir. "ne gerek var", "benim her şeyim tam" gibi düşünceler ben merkezci düşünce tarzının ortaya koyduğu düşüncelerdir. Sürücüler trafikteki görevlilerin kendilerine sordukları veya talep ettikleri bilgi ve belgeleri verirken bu talep ve kontrollerin trafikte düzeni sağlamak ve kurallara uyulmasının azami şartlarını oluşturmak amacıyla yapıldığını düşünmelidirler.

İletişimde karşılıklı bir etkileşim olduğu unutulmamalıdır. Nezaket, açıklık ve saygılı bir üslupla kurulan her iletişimde karşımızdaki kişiden de benzer tutum ve davranışları göreceğimizi, aksi durumda da olumsuz tutumlarla karşılaşacağımızı bilmeliyiz. Empati ile ilgili başlıkta belirtildiği gibi, kendimizi zor şartlarda görev yapan ve birbirinden farklı karakterlerdeki kişilerle muhatap olan trafik görevlilerinin yerine koyup davranışlarımızı ona göre ayarlamalıyız.

Ç. TRAFİKTE HEYECAN VE STRES

1. Trafikte Heyecan ve Heyecanı Etkileyen Faktörler

A) Sürücü Kişiliği

Trafikte davranışlarımızı etkileyen faktörler bir hayli olup bunların başında heyecan gelmektedir. Sürüş esnasında sürücü kişiliği bazen çok farklı bir yapıya bürünebilir. Bu esnada diğer trafik faktörlerinin de devreye girmesiyle heyecan daha da artabilmektedir. Bu heyecan duyguları genelde trafiğe çıktığımız zaman davranışlara olumsuz etki yapar ve doğrudan doğruya davranış atılganlıklarına yol açarlar. Heyecanlar ne kadar yoğun olursa sürücü de o kadar çok bununla baş etmeye çalışacaktır. Kimse tarafından tanınmaktan ve kapalı bir araç içinde bulunmanın verdiği güçten dolayı sürüş davranışlarını olumsuz etkileyen önemsiz sebepler güçlü duyguların ortaya çıkmasını tetikleyebilir.

B) Heyecanın Davranış Şeklimizi Etkilemesi

Trafikte bulunan birçok insan oldukça dar bir alanı birbirleriyle paylaşmak zorundadır. Trafikte iken aniden karşılaşılıyor ve birbirimizle anlaşmamız gereken durumlar ortaya çıkıyor. Heyecanlar, birbirimizle olan bu ilişkilerin niteliğine dair bize bilgi verir. Bu konuyu daha iyi açmak için heyecanları genel olarak dört gruba ayırabiliriz.

Otoyolda heyecansal davranış şekilleri çok sık görülmektedir. Birisi için sözde yavaş giden bir kimse, diğeri için ise araba sıkıştıran başka birisi olumsuz heyecanları tetikleyebilir. Kızgınlık ve stres trafikte birçok sürücü için riziko içeren sürüş davranışlarına yol açabilir.

Sonuç olarak aşırı derecede hızlı ve rizikolu sürüş şekli, intikam amacına yönelik heyecanlar özellikle problem oluşturmaktadır. Her kim kendisini aşağılanmış hissederse ve bunun hesabını sorma duygusu içerisine girerse büyük bir tehlike oluşturur. Halbuki sinirli veya zaman baskısı altında olmak, trafik kurallarını hiçe saymak için asla bahane olamaz.

Heyecanlar sık sık araç içerisindeki yolcular arasında da ortaya çıkmaktadır. Sürücü, araba içerisindekilerle ateşli bir şekilde tartıştığı için tehlikeli durumlara gelebilir. Ayrıca sürücü, yanındaki kişinin kendi sürücülüğüne dair beklentilerini de olumsuz yönde etkiler. Böylece örneğin yanınızda kendi arkadaşınızın olması yerine, annenizin olması durumunda zorunlu olarak davranış şekliniz başka türlü olacaktır.

Heyecansal duygular içerisinde boğuşurken direksiyona geçmek problem teşkil eder. Günlük yaşamdaki heyecansal ruh halimiz bir tehlike oluşturduğumuzun bilincine varmadan trafiğe akseder. Olumlu duygular içerisinde geçtiğimizde de sürüş davranışlarımız bundan etkilenebilir. Sevinç, mutluluk veya eğlence duygularına kapıldığımız zaman dikkatimiz dağılır.

Günlük yaşamda tamamen normal olan bu duygular, araba kullanırken çok çabuk hafife almaya veya düşüncesizce hareket etmeye dönüşebilir.

C) Heyecanı Kontrol Altına Alma

Her kim, "iyi bir araba sürücüsü" olarak kalmak istiyorsa kendine özgü kızgınlığını kontrol edebilmeli ve hayal kırıklıklarını hoş görebilmelidir.

Saygı, arkadaşlığa dayalı davranış şekli ve soğukkanlılık aynı şekilde bu kapsam içerisine girmektedir. Sorumluluk duygusuna sahip bir sürücü sadece arabayı kullanmayı öğrenmiş olmayıp aynı zamanda kendisine de hakim olmayı öğrenmelidir. Kendisini olaylara kaptırmayıp duygularına göre hareket etmeyi bilmelidir.

Soğukkanlı bir görüş açısına sahip olunduğunda tüm kozlar elinizde olmuş olur. Her kim heyecansal bir durumda hemen köpürürse bir daha sakinleşmesi zor olur.

Heyecanlarınız üzerinde kontrol hakimiyeti sağlayabilmeniz her zaman kolay olmaz fakat bunun öğrenilmesi mümkündür. Burada atılması gereken ilk adım kendinizi tanımanızdır.

İnsan kendi zihniyeti, ön yargıları, güdü veya duyguları ve bunların trafikteki davranışlarına karşı olan etkileri hakkında çoğunlukla bilinçli değildir. İnsanın kendi zihniyetinin sadece, hangi zihniyete sahip olduğu konusunda bilinçli olduğu zaman değişmesi mümkün olur

Bir sonraki adım ise kendini başkalarının yerine koyabilme, başkalarının davranışlarını mantıklı olarak sorgulayabilme ve onları anlamaya çalışabilme yeteneğinin olmasıdır. Dünyayı başkalarının gözyle görebilmeye çalışıldığında onların davranışları için aşağıdaki sebepleri düşünebiliriz.

- "Muhtemelen yol hakkı olan bir durumu yanlış mı tahmin etti?"
- "Muhtemelen kötü bir şey yaşadı ve bu yüzden gerilim altında mı?"
- "Muhtemelen şahsen benimle ilgili değildir."

Heyecan ortamının iyi bir şey olmadığını bilmek ve bunun için sakin kalmak, başkalarının olası hatalı davranışlarını hoşgörü ile karşılayabilmek ve tüm bunları şahsınıza özel bir saldırı olarak görmemek daha iyi bir düşünce tarzıdır.

İçinizde heyecan fırtınaları koparsa, araba kullanmayı güvenli yapan kendi veya başkalarının sürme davranışlarını rasyonel objektif şekilde değerlendirebilmek mümkün olmaz. Burada rasyonel duygulara dayanan noktayı tespit edebilmek önem kazanmaktadır. Bu durumda örneğin düşüncelerinizi bilinçli durdurmanız sinirlerinizi frenleyebilir. Örneğin çıkılan son tatilin, kişisel ilgi veya hobiler gibi huzur verici olayların düşünülmesine yardımcı olmaktadır.

Kendinize hakim olabilmeniz konusunda genel olarak geçerli olan bir formül yoktur. Birine yardımcı olmaya yönelik bir fikir başka bir kişiye uygulaması zor olarak görünebilir.

Ç) Dikkat

Kim bir tehlikeyi, tehlike olarak algılasa ancak o zaman dikkatli davranabilir. İnsan kendisinin yanlışlığına düşebileceğini hissederse o zaman başka insanların hatalı davranabileceğini tahmin edebilir. Bunun için tehlike bilinci yanında dikkatte gereklidir. Yani önünü görebilecek şekilde aracı sürmesi gerekmektedir.

Önünü görebilme, aktif bir şekilde trafikte olanları gözleyebilmenin yanı sıra kendi aracını da gözlem altında tutabilmektir. Tabi ki bu oldukça yorucudur. Hedef, gerçek bir tehlikeye düşmeden tehlike kaynaklarını öngörebilmektir.

Burada geçerli olan kural: Görüşünüz ne kadar sık ve kısa olursa, toplanabilecek olan bilgilerin sayısı o kadar çok olur.

Örneğin önünde yabancı plakaya sahip bir aracı zamanında gören kişi artık yolu sormak için beklenmedik frenleme, durma veya geç sinyal verme nedeniyle şaşırmayacaktır.

D) Saygı

Trafikte bulunan diğer kişilere karşı saygılı olmak her zaman kolay değildir. Ancak trafiğin düzgün seyri açısından kaçınılmaz bir davranıştır. Bu yüzden trafiğe çıkmadan önce kendini bu davranışlara motive etmelidir. Kişi savunma pozisyonu içerisinde araba kullanırsa, haklı olduğuna dair ısrar etmezse, başkalarının menfaatlerine saygı gösterirse, onların problemlerini ve olası hatalı davranışlarını anlayabilirse onlara yardımcı olur.

E) Mağduriyet

Kara yolları trafiğinde başkaları zarar görmeyecek şekilde davranılmalıdır. Bunun içinde dikkatli bir sürüş gerçekleştiren tehlike oluşturacak hareketlerden uzak durmak gerekmektedir. Sonuçta zarar vereceğimiz kişi veya kişilerinde bizim gibi trafikte hakları olduğunu düşünmek gerekir.

F) Tehlikeye Sokma

Tehlike, kolayca bir zarara yol açabilen davranış tarzları veya korktuğumuzda ortaya çıkan davranış tarzları gibi hususlardır. Tehlikeye sokma durumuna en yakın davranış şekillerine aşağıdaki hususlar örnek verilebilir.

- Viraja keskin girme
- Çok yüksek hız yapma
- Çok yakın sürme
- Farları çok geç kapatma
- Yolda kalan arabalara karşı yeterli güvenlik tedbirinin alınmaması
- Kapıların dikkatsizce açılması
- Trafikte güvenli olmayan bir araba

G) Engel

Kara yolları trafiğinde kaçınılması mümkün olmayan bir çok engel bulunmaktadır. Örneğin; lastik patlaması, aniden ortaya çıkan bir teknik arıza gibi. Ancak kaçınılması mümkün engeller cezaya tabidir. Bunlar arasında birçok şeyi sayabiliriz:

- Trafiğin yoğun olduğu yerlerde yanlış bir hareketle durma
- Geçerli bir sebep olmadan yavaş sürme
- Yakıtın bitmesinden dolayı yolda kalma
- Park etmiş araçları sıkıştırma gibi.

H) Rahatsız Etme

Rahatsız etme, trafikte diğer sürücülere bedensel veya ruhsal olarak sıkıntı verme demektir. Trafikte birçok konuda rahatsız etme durumu söz konusu olabilir.

Örneğin; tehlike esnasında korna çalınması gibi. Fakat kaçınılması mümkün olan rahatsız etmelerde bulunmaktadır.

Örneğin:

- Gereksiz yere korna çalma
- Kapıları çok sesli olarak kapatma
- Gaz pedalıyla oynama
- Arızalı bir ekzoz borusu
- Aşırı derecede atık gaz ve dumana boğma
- Gereksiz yere çevrede dolaşma
- Uzun süre durduğunda motoru açık bırakma
- Hızlı bir şekilde kalkış yapma
- Gürültülü bir şekilde yükleme yapmak gibi

1) Güven Prensipleri

Kara yolları trafiğinde güven prensibine dayalı kurallar bulunmaktadır. Bu bağlamda, trafik kurallarına uygun davranan sürücülerin trafik kurallarına uygun davranmayan bazı kişilerin de olabileceğini hesaplaması ve bunu göz önünde bulundurması gerekir.

Güven prensibi, trafikte uygun davranmayan birisinin olduğu zaman geçerliliğini kaybetmiş olur. Güven prensibi aynı şekilde trafikte zayıf olan kişilere karşı da geçerli olmaz. Bu kişiler arasına çocuklar, hasta olduğu açık şekilde belli olan kişiler, engelliler ve yaşlı insanlar girmektedir. Bu kişiler olduğu zaman hatalı bir davranış şeklinin olabileceği hesaplanmalıdır.

2. Trafikte Stres ve Stresi Etkileyen Faktörler

A) Stres

Akan trafikte kendi yolundan çıkmış bir tırın hızla size doğru geldiğini gördüğünüz zaman olabilecek en hızlı şekilde aracınıza çarpması muhtemel olan tırdan kaçmaya çalışırsınız. Yine akan trafikte hızla yol alıyorsunuz ve beklemediğiniz bir anda karşınıza bir yayanın çıktığını gördüğünüzde yayaya çarpmamak için frenler ya da direksiyonu farklı bir yöne doğru çevirirsiniz.

Yukarıda verilen örneklerin ortak bir yanı bulunmaktadır. Her ikisinde de güvenlik en temel ihtiyaçtır. Birinci örnekte sürücü kendi güvenliğini sağlamak için bir davranış sergilerken, ikinci örnekte sürücü bir başkasının güvenliğini sağlamaya çalışmaktadır. Ancak her iki örnekte de sürücünün bu güvenlik arayışına sebep olan temel etmen strestir.

Stresi en genel haliyle bireylerin kendilerine ilişkin bir tehdit algıladıklarında verdikleri tepkiler olarak tanımlayabiliriz. Aslında stres, varlığımızın devamını sağlamaya yardımcı olan ve insanoğlunun varlığından bu yana taşıdığımız ilkel bir duygudur. 50.000 yıl önce ilkel insanlar mağaralarında vahşi bir hayvan gördüklerinde nasıl tepki veriyorsa bugün günlük hayatımızda yaşadığımız stresli bir durumda bedenimiz aynı tepkiyi verir. Peki bedenimizin vereceği bu tepkiler nelerdir?

- Kalp atışımızın hızlanması,
- Zor ve sık nefes alıp verme,
- Terleme,
- Tüylerimizin diken diken olması vb

Stresin herkeste yarattığı tepkiler birbirinden farklı olacağı gibi her olayın her insanda aynı ölçüde stres yaratmayacağı bilinen bir gerçektir. İnsanların stres yaşamalarına neden olan durumlar travmatik olaylardan (bir yakının ölümü, doğal afetler vb.) trafik sıkışıklığına uzanan bir doğrultuda incelenebilir. Burada önemli olan bir olay ya da durumun insanlar tarafından nasıl algılandığıdır. Bu durum aşağıdaki şemayla kısaca gösterilmiştir:

B) Trafikte Stres

- İşe geç kaldınız ve trafik çok sıkışık. Böyle bir durumda ne hissederdiniz?
- Çok önemli bir iş görüşmeniz var ancak gittiğiniz yerde park yeri bulamıyorsanız. Böyle bir durumda yaşadığınız duygular ne olurdu?
- Dar bir yolda, önünüzdeki araç park etmeye çalışıyor ancak biraz uzun sürdü. Siz gerildiniz ve kornaya basmaya başladınız. Sizce diğer aracın içindeki sürücü hangi duyguları yaşırdı?

Sayılan örneklere vereceğimiz cevap muhtemelen kızgınlık, öfke, gerginlik ve stres olacaktır. Yukarıdaki örneklerle de birlikte, sürücü stresi sürücülerin uzun yol ya da günlük araç kullanımı esnasında trafikte karşılaştıkları olumsuz olaylara karşı göstermiş oldukları bilişsel, duygusal ve fizyolojik tepkilerle görülmektedir. Stres yaşayan sürücülerin kaygıları artar, kalp atışları hızlanır ve saldırganca tutumlar sergileyebilirler. Araç sayısının gün geçtikçe artması ve halihazırdaki karayollarının artan araç sayısına yetmemesinden kaynaklı olarak trafikte yaşanan kargaşa ve stres artmaktadır.

Sürücüler iki kaynaktan dolayı stres yaşayabilirler. Bu kaynaklar aşağıdaki gibi gösterilmektedir.

Yanda verilen kaynaklardan dolayı yoğun stres yaşayan sürücülerin böyle olmayan sürücülere göre beş kat daha fazla ölümcül kazaya neden olma ihtimallerinin olduğunu biliyor muydunuz?

Her ne kadar stres kaynakları kişiden kişiye göre değişmekte ise de sürekli olarak yüksek ses, gürültü, kalabalık, aşırı sıcak ve çevre kirliliğinin hakim olduğu ortamlarda bulunan kişilerin stresin olumsuz etkilerini yaşama ihtimalleri yüksek olmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi sürücü stresinin en tehlikeli etkilerinden birisi sürücü saldırganlığıdır. Bu stresi yoğun olarak yaşayan sürücülerin dalgın olmaları, trafik güvenliğini aksatacak hatalar yapmaları ya da kuralları ihlal etmeleri kaçınılmazdır. Bu nedenle her sürücü adayının ve sürücünün trafik güvenliğini sağlamak için stresin yıkıcı etkileriyle başa çıkmayı öğrenmeleri büyük önem taşımaktadır.

C) Trafikte Stresle Başa Çıkma

Stres her zaman yıkıcı duyguları beraberinde getirmez aksine bireyi başarı için güdüleyebilme özelliğine de sahiptir. Bu nedenle önemli olan yaşadığımız stresi yönetebilme ve bu stresle başa çıkma becerilerini kazanmaktır.

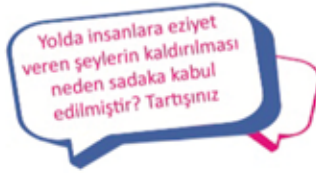
Stresle etkili bir şekilde başa çıkmak için öncelikle doğru bir değerlendirme yapmak gerekmektedir. Şöyle ki; bazen tehlike olarak algılanan durum tehlikeli değildir, bazen de durum kişi için tehdit edicidir ancak çözüm yoktur. Bu nedenle gerçekçi kaygılar ile gerçekçi olmayanları ayırmakta yarar vardır

Trafikte yaşanan stresin hem psikolojik hem de fiziksel sağlığımız üzerinde olumsuz etkileri olabildiği için, trafik ortamında stresle başa çıkma konusunda aşağıdaki önerilere uyulmasında fayda vardır.

- Çeşitli nedenlerle trafik sıkışıklığının oluşabileceği zamanlarda erken yola çıkmalı.
- İlk defa gidilecek yollarla ilgili önceden araştırma yapmak ve olası güzergâhlar belirlenmeli.
- Yorgunluk genellikle stresi artırır. Bu nedenle çok yorgun hissedildiğinde yola çıkmadan önce bir müddet dinlenmeli.
- Öfke ve kızgınlıklarını saldırgan bir biçimde ifade eden diğer sürücülere benzer şekilde tepki vermekten kaçınılmalı, gerektiği takdirde güvenlik güçlerini bilgilendirilmeli.
- Trafikte stres yaşatabilecek durumlarla karşılaşıldığında derin nefes alarak sakin kalmaya çalışılmalı, gerekirse sevilen bir müzik ya da radyo programı dinlenmeli vb.

E. TRAFİKTE HAK İHLALLERİ

Hak: "İnsanların hayatlarını devam ettirebilmeleri ve toplumun düzenini sağlamaları amacıyla faydalandıkları her şeydir. Kişiye kanunların ve geleneklerin tanıdığı çeşitli yetki, özgürlük ve olanaklardır." Diğer bir ifadeyle; "Hukuk tarafından tanınan ve korunmasını isteme hususunda ferdin yetkili sayıldığı menfaattir." Haklar; insanların rahat yaşamalarını sağlayan, birbirlerine saygılı ve birbirinin hukukunu koruyan sınırları çizilmiş, herkesin uyması durumunda toplumun düzenini temin eden kurallar manzumesidir. Genel anlamda haklar; kişisel, sosyal, ekonomik ve siyasal haklar olarak sınıflandırılabilir.

Hak ihlali, herkese kanunlarla belirlenen bazı hakları engelleme, hak kısıtlaması ve haklara ulaşılamaması olarak tanımlanabilir. Trafikte meydana gelen hak ihlalleri de bu çerçevede başkalarının haklarının engellenmesi veya kısıtlanması olarak tanımlanabilir. Trafikte meydana gelen hak ihlalleri genel olarak aşağıdaki başlıklar altında incelenebilir.

1. Diğer İnsanlara Karşı Yapılan Hak İhlalleri

Günlük yaşamımızda olduğu gibi trafikte de diğer insanlara zarar vermeme ve kimsenin hakkını yememe hususlarını göz önünde bulundururuz. Devletler bu hususları düzenleyebilmek için trafik kuralları ve bu kurallara uymamanın yaptırımlarını düzenlemektedir.

Trafik kuralları ile birey olarak bizlerin ve diğer insanların hakları ve yükümlülükleri belirlenmektedir.

İşte bu belirlenen kurallara uyulmadığında yayalar, sürücüler ve bisikletliler diğer insanların haklarını ihlal etmiş olurlar. Bu nedenle trafikte düzenin sağlanması trafikte bulunan diğer insanların hakkını gasp etmemek için trafik kurallarına uyulmalıdır. Diğer bir deyişle trafik kuralları bireyleri hem kendisine hem de başkalarına karşı korumaktadır.

Dinimizde de tehlike oluşturmak günah, tehlikeyi savuşturmak sorumluluktur anlayışı benimsenmektedir. "Kim bir canı kasten öldürürse bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de onu yaşatırsa bütün insanları yaşatmış gibi olur." İlahi fermanı doğrultusunda insanlara karşı görevlerimizi yerine getirerek gerek trafikte gerekse diğer zamanlarda kimseye zarar vermememiz gerekir.

Geçiş üstünlüğü olan araçlara yol vermek bir trafik kuralı olup uyulmaması durumunda cezai müeyyide gerektirir. Yol verilen geçiş üstünlüğüne sahip aracın geçtikten sonra arkasına takılarak yola devam etme uyanıklığı bir hak ihlali olup trafik adabı kazanmamış kimselerin yapabilecekleri bir davranıştır.

Örnek1: Engelli bireyler için kaldırımlara yapılmış sarı bantların üzerine araç park etmek, bisiklet veya diğer araçlarla o bantların üzerinde bulunmak engelli bireylerin haklarını ihlal ederek onları trafikte olumsuz etkileyebilir.

Örnek 2: Yağmurlu havada hızlı bir şekilde ana caddelerden geçerek yayaların ıslatılması yayaların haklarının ihlal edilmesidir.

2. Topluma Karşı Yapılan Hak İhlalleri

Trafikteki hak ihlallerinin yalnızca bireylere değil topluma karşı da önemli etkileri görülmektedir. Hak ihlalleri sonucunda oluşan kazaların can ve mal kayıplarının yanı sıra yaralanmalar ve bunların psikolojik etkileri de göz önünde bulundurulduğunda toplumsal açıdan da çok çeşitli etkileri görülmektedir. Ölümlü kazalar sonucunda ailelerin yok olması, geride kalan bireylerin psikolojik olarak gördükleri zararlar ve bu psikolojik etkiler dolayısıyla özellikle gençlerde meydana gelen zararlı alışkanlıklar toplumun dinamiklerinin bozulması ve yaşam kalitesinin düşmesine sebep olmaktadır. Günümüz toplumlarında özellikle trafikteki hak ihlallerinin psikolojik etkilerinin toplumsal yansımalarında önemli ölçüde artışlar yaşanmaktadır. Bu nedenle trafikteki hak ihlallerinin sadece bireysel olarak değil toplumsal olarak da önemli etkilere sahip olduğu unutulmamalıdır.

3. Diğer Canlılara Karşı Yapılan Hak İhlalleri

Trafikteki bir diğer önemli hak ihlali insanlar dışındaki diğer canlılar üzerinde gözlemlenmektedir. Trafikte insanlar dışında birçok canlı ile muhatap olmak zorunda kalınabilir. Özellikle hayvanlara karşı trafikteki sürücü tutum ve davranışları çok büyük önem arz etmektedir.

Trafikte seyir halinde iken karşımıza herhangi bir hayvanın çıkması veya araçla geçtiğimiz yollarda hayvanların veya diğer canlıların yuva ve benzeri barınaklarının bulunması, kanadından yaralanan bir kuşa trafikte dikkat edilmesi gibi birçok örnekte olduğu gibi günlük yaşamda birçok vaka ile karşılaşılabilir. Diğer canlıların da insanlar gibi haklarının olduğu ve insanların o canlıların özellikle yaşam haklarına saygı göstererek davranışlarına yön vermeleri dünya ekosisteminin daha sürdürülebilir ve daha yaşanabilir olmasını sağlayacaktır.

Yaşama hakkı en kutsal değerlerden birisidir. Haliyle diğer canlıların da yaşama hakkını elinden almak hiç kimseye verilmiş bir hak değildir. Bırakın onun hayat hakkını elinden almak onu yaşatmak için bütün imkanların seferber edilmesi gerekir. Ecdadımız geçmişte kuş evleri ve hayvan barınakları yaparak ve onların ihtiyaçlarını buralarda gidererek güzel örnekler vermişlerdir.

4. Kamu Hakkı İhlalleri

Trafikte kamu hakkı denildiğinde trafik ihlalleri sonucunda ülkenin tamamının uğradığı hak kayıpları akla gelmektedir. Özellikle trafikteki kamu hakkı ekonomik, sosyal ve psikolojik boyutlarıyla karşımıza

çıkılmaktadır. Ülkemizde trafik kazalarının ekonomik boyutları maddi kayıplar ile ilgilidir. 2016 yılında trafik kazalarındaki ekonomik kayıp 30 milyar TL olduğu düşünülürse maddi kaybın büyüklüğü daha iyi tahayyül edilebilir. Burada çöpe atılan bu ekonomik kaybın yatırıma dönüşmesi ile ülkedeki işsizlik oranı büyük ölçüde azalacak, ülkenin gelişmişlik seviyesi yükselecek ve insanlar müreffeh bir şekilde yaşama imkanını elde edeceklerdir.

Ayrıca trafik kazaları sonucunda sosyal güvenlik harcamaları artmakta üretim ve refah kayıpları meydana gelmekte ve büyük çerçevede ülke gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Sosyal ve psikolojik boyutlarında ise daha çok manevi unsurlar ön plana çıkmaktadır. Bu çerçevede trafik kazalarının insan kayıpları, yaralanmalar, engelli nüfus artışı ve toplumsal alandaki psikolojik etkileri önemli konular olarak karşımıza çıkmaktadır.

5. Doğaya ve Çevreye Karşı Yapılan Hak İhlalleri

İçinde bulunduğumuz çağda doğa ve çevre ile ilişkiler daha da önem kazanmaktadır. Bu kapsamda insanların doğa ve çevre ile ilişkileri de trafik açısından ele alınması gereken bir diğer önemli husustur. İnsanoğlunun faaliyetleri sonucunda doğa ve çevreye karşı birçok olumsuz etkiler ortaya çıkabilmektedir. Trafik özelinde ele alındığında trafikte özel araç kullanımı artışının enerji tüketimi, hava kirliliği ve gürültü kirliliği gibi birçok olumsuz etkileri olduğu gözlemlenmektedir.

Örneğin; trafikte meydana gelen kazalar nedeniyle çevremiz kirlenmekte, ekolojik denge bozulabilmekte, insanlar ve diğer canlılar için hayati öneme sahip havanın kalitesi düşmekte, kara yollarına atılan atıklar yüzünden çevre kirlenmekte, ayrıca önemli ölçüde gürültü kirliliği meydana gelebilmektedir. Her gün daha da bozulan çevremiz beraberinde bir çok hastalıkları da beraberinde getirmektedir. Bu yüzden doğayı bozacak her türlü davranışı terk etmemiz gerekir. Çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmalı ve onlara katkı verilmelidir.

6. Birey Haklarına Verilen Zararlar

Trafikteki hak ihlallerinin bir tanesi de birey haklarına verilen zararlar. Birey hakları denildiğinde hiç şüphesiz akla ilk gelen hak yaşam hakkıdır. Yaşam hakkı kişinin fiziksel varlığını devam ettirebilmesinin güvencesini oluşturan insan hakkıdır.

Söz konusu hak tüm dünyada anayasalarla güvence altına alınmış ve kişinin kendisinden de koruma sağlamaktadır. Yani trafik açısından ele alındığında sürücülerin hem kendilerini hem de başkalarının yaşama haklarını tehlikeye atacak davranışlardan uzak durması gerekmektedir. Yaşam hakkı tüm dünyada diğer tüm hakların öncülü olarak ele alınmaktadır. Çünkü yaşam hakkı olmadığında diğer haklar etkisiz kalacaktır. İşte trafikte birey haklarına verilen en önemli zarar bireyin yaşam hakkının elinden alınmasıdır. Birey hakkını korurken kişinin kendi yaşam hakkını da korumak zorunda olduğunu, hayatının kendisine verilen bir emanet olduğunu unutmaması gerekir. "Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayınız" ölçüsü bunu en veciz şekilde anlatmaktadır. Öyleyse trafikte önce kendi güvenliğimizi garanti altına almamız, daha sonrada diğerlerinin güvenliği ile ilgili gerekli tedbirleri almamız gerekir.

7. Trafiktekinin Çevre Kirliliğindeki Rolü

Normal hayatta ve trafikte insanlarla medeni ölçüler içerisinde ilişki kurarak iletişim içerisinde ve onların haklarına saygı göstererek yaşamaya devam etmekteyiz. Diğer canlıların ve doğanın hakları olduğunu neden unuturuz?

Kara yollarında seyreden motorlu araçlar çevre kirliliğini tetikleyen nedenlerden biridir. Araçların trafikte çıkardıkları gürültü, egzoz dumanı, yağ ve yakıt sızıntısı çevreyi kirlileten bir faktördür. Arabada çevreyi rahatsız edecek şekilde yüksek sesle müzik dinlemekte başka bir çevre kirliliğidir. Her gün onlarca yeni aracın trafiğe girmesi ile yukarıdaki olumsuzluklar daha da artmakta ve günümüzün önemli trafik sorunlarından biri haline gelmektedir. Bu olumsuzlukları azaltmak için yeni teknolojilerin kullanılması, daha sessiz araçların kullanılmalarının yaygınlaştırılması ve mevcut araçların gürültü engelleyici ekipmanlara sahip olması gerekir. Araçların periyodik bakımlarının yaptırılması, aşırı yakıt tüketimine yol açacak arızaların vakit geçirmeden giderilmesi ile hava kirliliği önlenir. Ayrıca toplu taşımacılık geliştirilerek teşvik edilmeli, araçlardan kara yolunu kirliletecek çöp vb. şeyler dışarıya hiçbir şekilde atılmamalıdır.

F. TRAFİK KÜLTÜRÜ

1. Trafik Kültürü

Türk Dil Kurumu sözlüğünde kültür, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünüdür. Diğer bir anlatımla bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü olarak tanımlanmaktadır.

Trafik güvenliğini sağlamak için trafik kültürü oluşturmak gerekir. Neden?

Trafik kültürü de kültür tanımından hareketle içinde bulunulan toplum tarafından benimsenen ve o kültüre uygun davranıldığında desteklenen ancak o kültüre aksi davranışlar sergilendiğinde hoş karşılanmayan ve yaptırım uygulanan kurallar bütünü olarak ifade edilebilir.

2. Trafik Kültürü Oluşturmanın Temel Kuralları

Bilinçli, sorumluluk sahibi sürücü ve yayaların yetiştirilmesi ancak eğitim ile gerçekleşebilir. Bir başka deyişle kültür ortak normlar çerçevesinde oluşturulduğundan trafik kültürü oluşturmak da eğitim ile mümkün olabilir.

Trafik kültürü alınan eğitimler ile bu eğitimlere uygun tutum ve davranış geliştirilmesi ve söz konusu olumlu tutum ve davranışların süreklilik kazanması halinde mümkün kılınabilir. Ülkemiz trafik kazalarının en fazla görüldüğü ülkeler arasında yer almaktadır. Kazaların önüne geçebilmek ve güvenli bir sürüş deneyimi ise trafik kurallarına uymaktan geçmektedir. Özellikle emniyet kemeri takmak, alkollü iken araç kullanmamak, sinyal vermeden dönüş yapmamak, aşırı hız yapmamak, hatalı sollama yapmamak, seyir esnasında cep telefonu ile konuşmamak öndeki araç ile takip mesafesi korumak ve sürücülerin yayalara karşı nazik davranarak onların haklarına riayet etmeleri gibi temel trafik bilincine sahip sürücüler yetiştirip bu tutum ve davranışları sürekli kıldığımızda toplumsal olarak ortak bir trafik kültürüne sahip olup hepimizin sürücü veya yaya olarak içinde bulunduğumuz trafikten gelebilecek olumsuz sonuçları da minimuma indirebiliriz.

Ülkemizin en büyük problemlerinden biri trafik kültürü eksikliğidir. Trafik kültürünün oluşmamış olması trafik kazalarında aşırı can kayıpları, yok olan maddi değerler, ulaşım araçlarının doğaya verdiği zararlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Problemin temelinde trafik kurallarına uymakta gösterilen isteksizlik yatmaktadır. Kuralların varlığının nedeni konusundaki bilinç eksikliği, trafik probleminin ana nedeni olarak ortaya çıkmaktadır. Trafikte teknik ve fiziki altyapının iyileştirilmesi denetimin olması, yasaların işlerliğinin ve bu konuyla ilgili kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, bütün bunlardan daha da önemlisi toplumda yer alan bütün fertlerin bilinçlenmesi, trafik içinde yer alan sürücü, yaya ve yolcuların yeterli eğitimle donatılmasıyla trafik kazalarında önemli ölçüde azalma sağlanabilir.

Trafikte güvenli bir şekilde seyahat etmek, kişilerin can ve mal kayıplarını önlemek amacıyla trafik kuralları konulmuştur. Trafik kurallarına uymayanlar çeşitli trafik cezalarına (trafik cezası, trafikten men, hapis cezası) maruz kalmışlar; ancak tüm bu yasal yaptırımlarla da trafikte karşılaşılan problemleri çözmek mümkün olmamıştır. Trafik kurallarına uymayanlara yasalarla belirlenen cezaları vermek trafik kazalarını azaltmaya yetmemektedir.

Toplumda yazılı olan kuralların yanı sıra yazılı olmayan kurallar da vardır. Trafik kazalarının en aza indirilebilmesi için yazılı olmayan bu kuralların, kişilerin trafiğe çıktığı zaman devreye girmesi ve sürücülerde yaşam şekline dönüşmesi gerekmektedir. Kısacası trafik kültürünün oluşturulup yerleştirilmesi trafikte karşılaşılan problemlerin çözümünde en etkili yollardan biridir.

G. TRAFİK PSİKOLOJİSİ

1. Trafikte Sürücülerin Birbirlerini Etkilemeleri

İnsan davranışlarını tepkisel olarak incelemeye ve değerlendirmeye olanak yoktur. İnsanın trafikte yaşadığı süreçleri refleks işlemleri ile de tam olarak açıklayamayız. Tam bir kanaate varabilmek için insanın verdiği tepki organizmasının özelliklerinin incelenmesi gerekir. Bu organizmanın kalıtsal ve yapısal özellikleri çok önemlidir.

Örneğin, sürücüler araçlarını kullanırken hareket duyuları tarafından az uyarıldıklarından, zihnin uyarılması da eksik olmakta olup hız yapabilmektedirler. Bu durum yorgunlukla birlikte, reflekslerin yavaşlamasına sebep olup hafif hız sarhoşluğunu ortaya çıkartmaktadır. Bu ortamda içgüdüsel kuvvetler artarak duygulara hâkim olabilmektedir. Bu durum kişiliği gelişmemiş sürücülerde içgüdülerin yanlış tetiklenmesine sebep olabilmektedir. Aracın kapısını açıp da sürücü koltuğuna oturup, araçtan dışarıya bakıldığında, sanki dış dünya çok daha farklı, çekici ve güzel görünmektedir. Aracı hareket ettirebilmek, istediğin hızda sürmek, onu kontrol edebilmek, trafikte diğer araçlarla birlikte gidiyor olmak sürücüde ayrı bir hazzın oluşmasına neden olmaktadır. Yani bir teknolojik ürün olan aracı istediği gibi özgürce sürebilmek, onun gücünü ve hızını kendi gücü gibi görmek araca olan yapay sevgiyi oluşturmaktadır.

İnsan, çocukluk yıllarından itibaren kendi ailesinde ya da çevresinde gördüğü araçlarla ilgilenir. İlk çocukluk oyuncağı genelde arabadır. Bu çocukluk hayalleri o andan itibaren alt benliğe yerleşmektedir. İnsan, araç kullanırken çok çeşitli zevkler alır, heyecan ve korkuyu aynı anda yaşar. Kendi iç dünyasındaki bütün kişilik özellikleri araç kullanırken ortaya çıkarır. Araç kullanma insan kişiliğini ortaya çıkaran en önemli etkenlerden biridir. İnsan, aracıyla yalnız kaldığında kendi iç dünyasında yaşamak istediği bütün duyguları uygulamaya geçirmek ister. Örneğin; insanın kendisine zarar veren sigara ve içkisini bırakamadığı gibi belki çok daha fazla zarar gördüğü aracını kullanma alışkanlığını da bırakamaz duruma gelebilir. Kişi araç ile hızlı yaşantısında, varlığını sürdürebilmek için bedenini korumak zorunda kaldığında, kendi doğasına ters gelse de beyni otomatik olarak bu duruma uygun bir refleks geliştirebilir. Beynin bu ortamda, irade dışı hızlı işlevler yapmaya yönelmiş olması bütün bedene yayılmakta ve insanı robotlaştırmaktadır.

Araç kullanım kültürü, diğer sürücülerden etkilenme ve onları etkileme üzerine bir modelleme çalışmasında; salgın modeli (sürüş davranışlarının öğrenilerek önlenemez şekilde yayılımı), bağışıklık modeli (öğrenilen ve kötü sonuçlar doğuran sürüş davranışına direnç gelişimi), ekonomi modeli (bireysel olarak yapılan tüm sürüş davranışlarının tüm trafiği etkilemesi), sürekli değişim içindeki düşünceler modeli, yenilenme ve kabul görme modeli gibi modellemeler tanımlanmıştır.

Bazı araştırmacılar için tutum saldırganlık, risk alma, alkollü araç kullanma, hız yapma gibi geniş bir yelpazede değerlendirilirken, bazıları ise genel yapının daha küçük bir parçası olarak görmektedirler. Tutum-davranış ilişkisi çoğunlukla "beklenti-değer" modeline dayandırılmaktadır. Ayrıca trafikte davranışları anlamak ve değerlendirmek için "akılcı davranış kuramı" (bireyin öznel normlarıyla belirlenen tutumların altında yatan niyeti ve bilinçli sosyal davranışı ele alır) ve "planlı davranış kuramı" (algılanan davranışsal kontrol kavramına atıfta bulunur) hala kullanılmaktadır.

Sonuç olarak; sürücülerin birbirlerini etkilemesi trafikte yaşanan en büyük sorunlardandır. Bu anlamda bir sürücünün trafikte seyreden bir sürücüden etkilenmemesi mümkün değildir. Sürücülerin diğer sürücülerden etkilenmemesi yönünde gerekli eğitim ve uyarıların yapılması gerekmektedir.

2. Trafikte Diğer Etmenlerin Sürücü Davranışlarına Etkileri

Geçmişten günümüze süregelen "Trafik Psikolojisi" ile ilgili araştırmalara göre, sürücülerin diğer sürücü davranışlarından nasıl etkilendiği gözlemlenebilmektedir. Trafikte şiddet yanlısı ve öfkeli sürücüler diğer sürücüleri etkilemeleri üzerine birçok araştırmalar yapılmıştır. Öfkeli sürücülerin trafikteki negatif davranışları ve sebepleri ve bunların diğer sürücüleri etkilemesini "Sürücü Davranış Analizi" diye adlandırabiliriz.

Öfkeli sürücü trafikte sinirlendiğinde önce açık bir şekilde el kol hareketleriyle diğer sürücüye bağırır ve sinirine hakim olamaz ise hakaret etmeye başlar. Eğer diğer sürücü cevap verir veya tartışmaya devam ederse kullandığı araçla diğer sürücüye çok yakın takip edip sıkıştırarak onu rahatsız eder. Bu durum diğer sürücülerin olumsuz örnek almasına kendilerinin de aynı öfke davranışını sergilemesine neden olabilmektedir.

Sürücüler trafikte temel olarak birbirleriyle yarış içerisinde olup, duruma kazanmak ve kaybetmek olarak baktıklarından, kullandıkları dil ağırlaşmakta, şerit değiştirmelerine izin vermeyerek provokasyona sebebiyet vermekte ve intikam duygusu ile birbirlerini tehdit etmektedirler. Sürücü süper egosu olarak adlandırabileceğimiz bu durum diğer sürücüler üzerinde olumsuz etki bırakmakta ve etkilenmeye neden olmaktadır. Sürücünün kendisini ve diğer sürücü davranışlarını etkileyen "Sürücü Davranış Analizini" birkaç tane örnekle açıklayabiliriz.

- Trafikte engellendiğinde öfkelenme;

Önündeki araç yeşil ışıktaki hareket etmez ise, park etmek için hazırlanır iken başka biri park ederse, öndeki geniş araç görüşünüzü engelliyor ise, vb

- Trafikte tehlikeli araç kullanma;

Çok hızlı araba kullanma, arkadaki aracın tampona değecek kadar yakın gitme sürekli şerit değiştirme, çapraz aradan öne geçme, kırmızı ışıktaki geçme, hız sınırını üstünde gitme, sağdan geçme, vb.

- Trafikte saygısız davranma;

Araç kullanma biçimine bağırma kızma, hakaret etme,korna çalma, sıkıştırma, hata yapmaya zorlama, sürekli uzun farlarını yakma, vb.

- Trafikte plansız, kontrolsüz davranma;

Trafikte varacağı hedefi hesap edememe, yol şartlarına uygun hareket etmeme, zamanı ayarlayamama vb.

- Trafikte refleks olarak davranma;

(Düşünmeden hareket etme, çabuk sıkılma, anlık tepki verme, çok gereksiz hareketler yapma, birden hızlanma)

Örneklerden de anlaşılacağı üzere sürücüler için arabayı kullanmaktan öte yapılan bu davranışlara nasıl tepki vereceği daha önemli hale gelmektedir. Bütün bu yanlış davranışların her ne kadar kendi davranışı olarak kabul edilse de diğer sürücülerin etki altında kalarak bir zaman sonra aynı davranışları sergilemesinin çok uzak bir ihtimal olduğu unutulmamalıdır.

Sonuç olarak, "Sürücü Davranış Analizi" ile trafikteki öfkeli sürücülerin olumsuz davranışlarını belirlemek, bunu rutinde tespit ederek ve gerektiğinde rehabilitasyon desteği ile trafikteki şiddeti engellemek ve diğer sürücülerin olumsuz etkilenmelerinin önüne geçmek mümkün olabilir.

H. TRAFİKTE ÖZ DENETİM

1. Öz Denetim (Öz Kontrol)

İnsan, sosyal bir varlık olarak çevresiyle daima iletişim ve etkileşim halindedir. İnsani değerler üzerinde yükselen bir hayatın devam etmesi insanın bireysel ve toplumsal ilişkiler kurmasından geçmektedir.

Kendi davranışları hatalı olduğu halde hatayı çevresinde aramak kişinin öz güveni ile ilgili bir durumdur. Yapılan araştırmalar öz güveni yüksek kişilerin hata yaptıklarını daha kolay kabul edebildiklerini, öz güveni düşük olan kişilerin se, kendilerinde eksik olan güveni telafi edebilmek adına çevrelerindeki kişiler de hatalar aradıkları ve başkalarının davranışlarına odaklandıklarını göstermektedir. Trafikte sergilediğimiz saldırganca öfkenin kendi öz güven eksikliğimizle ilgili olabileceği gerçeğini her zaman hatırlamak gerekmektedir. Ayrıca öfkesini kontrol edebilen kişilerin kendi kendine rahatlayabilen, sorunlarla baş etmeyi bilen ve problem çözme kabiliyetleri yüksek kişiler olduğu bilinmektedir. Ben merkezci yapıdaki kişiler her durumu kendi istek ve arzuları çerçevesinde değerlendirecekleri için başkalarının davranışlarını sağlıklı değerlendirme imkânından da yoksun kalacaklardır.

İnsanın en temel özelliklerinden biri, amaç belirlemek, bu amaç için araçlardan yararlanmak, belli yolları denemek, yeni yollar açmak ya da yeni yollar tasarlamaktır. Günlük hayat içerisinde ya da genel olarak yaşam çizgisinde bu özelliğimiz önemli bir yere sahiptir. Ama genel olarak insanların özel olarak gençlerin çoğu, bir amaç belirleme ve bu amaç doğrultusunda mücadele etme özelliğinden yoksun bırakılıyor. Yani gençlerin öz denetim becerisi yok ediliyor. Bu bir birey için çok önemli manevi bir yaradır.

İnsanın kendi iç dünyasının dışa yansımaları olarak aile kurması, iş bulması, meslek sahibi olması, eğitim ve öğretim görmesi gibi insanı doğrudan ilgilendiren hemen her şey insanın duygu, düşünce ve davranış olgunlukları ile ilgilidir. İnsanların kendi iç dünyalarında yaşadıkları duygu ve düşüncelerin, davranış

boyutunda fikirden fiile dönüşmesi ilişkilerin temelini oluşturur. Bu temelde duygu ve düşüncelerin, tepki ve davranışların denetim altında tutulması ve iyi bir amaca yönelme eğilimi olarak ortaya çıkması insanın iradesinde olan bir şeydir. Bu noktada da öz denetim diye tabir edilen bir kavram ortaya çıkar. Aslında mekanik düzlemde otonom bir kontrol olan öz denetim, insanın duygu ve düşünce iradesi olarak davranışlarının yerli yerinde ve zamanında gerçekleşerek amaca hizmet etmesini kolaylaştırır. Bir insanın amacı, iyiye, doğruya, güzele olan ihtiyaçtır. Bu bakımdan adalet, merhamet, vicdan gibi duygu ve düşüncelerin öz denetim olarak kontrol altında tutulması bu ihtiyaçların bir amaç olarak gerçekleştirilmesini kolaylaştırır. Bu nedenlerle öz denetim, her insanın iç dünyasını kendi iradesinde kontrol edebilme, yönetme ve yönlendirme olarak dışa yansır..

İnsan davranışları öz denetim mekanizmasından geçtiği sürece anlamlı bir amaca hizmet eder. Öz denetimin kendisi de insan için bir ihtiyaçtır. Bu iradenin kaybolması bireysel ve toplumsal kargaşa ortamını hazırlar.

Düşündüğümüz, söylediğimiz veya yaptığımız şeyler;

- a) Gerçeğe uygun mu?
- b) İlgililerin tümü için adil mi?
- c) İyi niyet ve daha iyi dostluklar sağlayacak mı?
- d) İlgililerin tümü için yararlı mı?

2. Trafikte Öz Denetim (Öz Kontrol)

Trafiğin nasıl işlediğinden haberi olmayan bir sürücü arabasına binip yola çıktı ığında, yolun sağından gideceğine solundan gidebilir .Aşırı hız sonucu trafik kazasına sebep olarak yanındaki ve kara yolunda seyreden diğer yolcuların hayatlarını tehlikeye atabilir. Buna engel olmak için trafiğe çıkmadan önce gerekli eğitimleri alarak trafik kurallarını öğrenip bu durumu davranış haline getirdikten sonra trafiğe çıkmalıdır.

İnsan, sosyal bir varlık olarak çevresiyle daima iletişim ve etkileşim halindedir. Bu durum insanın araç kullanması esnasında trafiğe yansımaktadır. Kişi trafikte araç kullanırken insan hayatının her şeyin üstünde olduğunun farkında olarak araç kullanmalı ve çevresindeki sürücülerin kendisini örnek alabileceğini unutmamalıdır. Trafikte seyir halindeyken öfke kontrolü yapabilmeli öz denetim mekanizmasını uygulayabilmelidir.

KONU TESTİ 1

1-

--- ; trafik içinde sorumluluk, yardımlaşma, tahammül, saygı, fedakârlık, sabır vb. değerlere sahip olabilme yetisidir.

Verilen ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Beden dili B) Konuşma üslubu
C) Trafik adabı D) Trafikte hak ihlali

2-Trafik adabı aşağıdakilerden hangisini belirler?

- A) Trafik içinde hatalı davranış sergileyen sürücülerin uyarılmaması gerektiğini
B) Bir toplumdaki kişilerin birbirlerine karşı davranışlarıyla trafik ortamındaki davranışlarının farklı olduğunu
C) Öfkeli araç kullanmaya eğilimli olmak ile saldırgan sürücülük davranışlarının birbirleriyle ilişkili olmadığını
D) Trafik kurallarının kişiler tarafından ve her koşulda güvenliği sağlamak amacıyla uygulanıp uygulanmayacağını

3-Trafik adabı;

I. Denetim ve ceza korkusuyla yazılı kurallara uymak,

II. Yazılı olmayan, trafik içerisinde karşılıklı anlayış ve empati gerektiren davranışları oluşturmak ve bu davranışları alışkanlık hâline getirmektir.

Verilenler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. doğru, II. yanlış B) I. yanlış, II. doğru
C) Her ikisi de doğru D) Her ikisi de yanlış

4-"Hiçbir toplum 24 saat trafik zabıtası tarafından denetlenemez. Toplum yararına kesintisiz denetim --- ile mümkündür."

Verilen ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Trafik adabı B) Trafik cezası
C) Trafik terörü D) Trafik müfettişi

5-

I. Trafikteki bütün kuralların nedenini öğrenir.

II. Araç kullanırken yapacağı bir kural ihlalinin sonucunda sadece maddi ceza olduğunu düşünür.

III. Trafik içinde yapacağı bir kural ihlalinde, kendisinin ya da sevdiklerinin canını tehlikeye attığının farkında olur.

Yukarıdakilerden hangileri trafik adabına sahip olan bir sürücü için söylenebilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

6-Trafik içinde sorumluluk, yardımlaşma, tahammül, saygı, fedakârlık, sabır vb. değerlere sahip olabilme yetisidir.

Bu cümlede tanımlanan kavram, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mizaç B) Beden dili
C) Trafik adabı D) Konuşma Üslubu

KONU TESTİ 1

7-Sürücülerin trafik içindeki davranışlarının sonuçlarını düşünerek hareket etmesi hâli, trafikte hangi temel değere sahip olduğunu gösterir?

- A) Kabalık B) Hırçınlık C) Bencillik D) Sorumluluk

8-Aşağıdakilerden hangisi, araç kullanırken öfke duygusuna kapılan bir sürücünün kendisini sakinleştirmek için uygulaması gereken yöntemlerden biri değildir?

- A) Trafik ortamında gerilimli durumların olabileceğini kabul etmesi
B) Karşılaşılan durumla ilgili negatif çözümler üretmesi
C) Radyo veya müzik açması
D) Derin nefes alması

9-Yayalara, özellikle de yaşlı, çocuk ve engellilere; yeşil ışık süresinde karşıya geçişi tamamlayamadığından dolayı korna çalma ya da el kol hareketleri ile çabuk geçmeye zorlama hâli, trafikte hangi temel değere sahip olunmadığını gösterir?

- A) Sabır B) Öfke C) İnatlaşma D) Aşırı tepki

10-Denetim ve ceza korkusu olmadan yazılı kurallara uymanın yanı sıra yazılı olmayan, trafik içerisinde karşılıklı anlayış ve empati gerektiren davranışları oluşturma ve bu davranışları alışkanlık haline getirmedir.

Bu cümlede tanımlı yapılan kavram, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mizaç B) Beden dili C) Trafik adabı D) Konuşma üslubu

11-Sürücü, trafik içinde yapacağı bir kural ihlalinde kendisinin ya da sevdiği lerinin canını tehlikeye attığının farkında olmalıdır. Bu farkındalığı kazanmak için yapılması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trafikteki her kuralın altında yatan güvenlik gerekçelerinin sorgulanıp öğrenilmesi

B) Kural ihlalinin sonucunda sadece maddi ceza olduğunun düşünülmesi

- C) Karşılıklı saygının öncelikle başkalarından beklenmesi

- D) Kızgın ve yarışmacı motivasyon ile araç kullanılması

12-Sürücünün trafik ortamında yaptığı davranışlardan hangisi, diğer sürücülerin dikkatinin dağılmasına ya da paniğe kapılmalarına sebep olabilir?

- A) Davranışlarının sonuçlarını düşünerek hareket etmesi
B) Sürekli şerit değiştirerek (slalom yaparak) araç kullanması
C) Aracını kullanırken trafik kurallarının bilincinde olması
D) Trafik içindeki davranışlarının sorumluluğunu üstlenerek araç kullanması

13-Ters yönden gelen bir sürücüye "Bu sokak tek yönlü, herhalde siz girişteki levhayı görmediniz, lütfen daha dikkatli olun." diyen bir sürücü, trafikte aşağıdaki değerlerden hangisine uygun davranmıştır?

- A) İnatlaşmaya B) Aşırı tepki göstermeye
C) Kaba ve saldırgan davranmaya D) Trafik kültüründe birbirini uyarmaya

KONU TESTİ 1

14-Geçilmekte olan araç sürücüsünün yavaşlayıp geçme yapan araca kolaylık sağlaması durumu, trafikte aşağıdaki değerlerden hangisiyle ifade edilir?

- A) Bencillik B) İnatlaşmak
C) Diğergamlık D) Sorumsuzluk

15-Aşağıdakilerden hangisinin trafikte öfke duygusuna kapılan sürücülerde görülme olasılığı diğer sürücülere göre daha fazladır?

- A) Dikkatin dağılması
B) Kural ihlallerinin azalması
C) Direksiyon hâkimiyetinin artması
D) Kazaya karışma olasılığının azalması

16-I. Orta refüjlere ve yol kenarlarına dikilen ağaçların zarar görmesi

II. Köprü ve tünel gibi noktalarda yaşanan kazalarda ulaşımın aksaması

III. Trafo ve elektrik direğine çarpma gibi durumlarda kesintilerin yaşanması

IV. Yakıt, kimyasal madde, tıbbi atık vs. yüklü araçların yaptığı kazalar

neticesinde büyük ekolojik zararların görülmesi

Yukarıdakilerden hangileri kara yolunda meydana gelen trafik kazalarının kişiye, topluma, kamuya ve çevreye verdiği zararlardandır?

- A) I ve II. B) I, III ve IV. C) II, III ve IV. D) I, II, III ve IV.

17-I. Trafikteki bütün kuralların nedenini öğrenir.

II. Araç kullanırken yapacağı bir kural ihlalinin sonucunda sadece maddi ceza olduğunu düşünür.

III. Trafik içinde yapacağı bir kural ihlalinde, kendisinin ya da sevdiklerinin canını tehlikeye attığının farkında değildir.

Yukarıdakilerden hangileri trafik adabına sahip olan bir sürücü için söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

18-Ailesi ile birlikte yolculuk yapan bir sürücü, aracını hız limitlerini aşarak sürdüğünde ailesinin hayatını da tehlikeye atmış olacaktır.

Bu sürücü, hız ihlalinin kaynaklanan olası bir kazada sevdiklerinin canını riske atmakla trafikte aşağıdaki değerlerden hangisini yerine getirmemiş olur?

- A) Hırçınlık B) Bencillik C) Sorumluluk D) Hoşnutsuzluk

19-Öndeki araç yol kenarına park etmeye çalışırken arkadan gelen diğer aracın onu beklemesi durumu, trafikte aşağıdaki değerlerden hangisine sahip olduğunu gösterir?

- A) Öfke B) Sabır C) İnatlaşma D) Aşırı tepki

CEVAPLAR :

1-C , 2-D , 3-B , 4-A , 5-B , 6-C , 7-D , 8-B , 9-A , 10-C , 11-A , 12-B , 13-D , 14-C , 15-A , 16-D , 17-A , 18-C , 19-B

İLK YARDIM BİLGİSİ

İlk Yardım: Herhangi bir kaza yada hayatı tehlikeye sokan bir durumda, tıbbi görevlilerin yardımı sağlanıncaya kadar, hayat kurtarıcı yada durumun daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla olay yerinde mevcut araç gereçlerle yapılan müdahaleye ilkyardım denir.

Acil Tedavi: Acil tedavi ünitelerinde hasta yada yaralılara, doktor ve sağlık personeli tarafından yapılan tıbbi müdahalelerdir.

İlkyardım ile Acil Tedavi Arasındaki Fark Nedir?

Acil tedavi bu konuda ehliyetli kişilerce gerekli donanımla yapılan müdahale olmasına karşın, ilkyardım bu konuda eğitim almış herkesin olayın olduğu yerde bulabildiği malzemeleri kullanarak yaptığı hayat kurtarıcı müdahaledir.

İlk Yardımın Amacı:

- Hayati tehlikeyi ortadan kaldırmak
- Yaşamsal fonksiyonların sürdürülmesini sağlamak
- Hasta veya yaralının durumunun kötüleşmesini önlemek
- İyileşmeyi kolaylaştırmak

ilkyardımın temel uygulamaları nelerdir?

(KBK) olarak ifade edilir : Koruma, Bildirme, Kurtarma

Koruma:Kaza sonuçlarının ağırlaşmasını önlemek için olay yerinin değerlendirilmesini kapsar. En önemli işlem,olay yerinde oluşabilecek tehlikeleri belirleyerek güvenli bir çevre oluşturmaktır.

Bildirme: Türkiye'de 112 acil telefon numarası üzerinden bildirim gerçekleştirilir. (Acil yardım haberleşmesinde iletilecek mesaj kısa, öz ve anlaşılır olmalıdır. Olay yeri Adresi Kazazedelerin Sayısı, Kazazedelerin Durumu belirtilir.)

Kurtarma (Müdahalede bulunma): Olay yada kaza yerinde, hasta yada yaralılara yapılan müdahaleleri kapsar.

ilkyardımcının müdahale ile ilgili yapması gerekenler nelerdir?

- Yaralıların durumunu değerlendirmek ve öncelikli müdahale edilecekleri belirlemek,
- Yaralıların korku ve endişelerini gidermek,
- Yaralılara müdahalede yardımcı olacak kişileri organize etmek,
- Yaralının durumunun ağırlaşmasını önlemek için kendi kişisel olanakları ile gerekli müdahalelerde bulunmak,
- Yaralıyı sıcak tutmak,
- Yaralının yarasını görmesine izin vermemek,

- Yaralının bilinci kapalı ise ağızdan hiçbir şey verilmemelidir.
- Yaralıları hareket ettirmeden müdahale yapmak,
- Yaralıların en uygun yöntemlerle en yakın sağlık kuruluşuna sevk edilmesini sağlamak
- Ağır yaralıları, hayati tehlike olmadığı sürece asla yerinden kıpırdatmamak.

İlk Yardımcının Özellikleri:

- İlk yardım bilgisine sahip olmalı
- Telaşlanmadan, heyecanlanmadan, ümitsizlik belirtisi göstermeden soğukkanlılıkla bilgilerini uygulamalı,
- Yaralıyı iyi değerlendirmeli, durumu acil olanlara öncelikle yardım etmeli
- Eldeki malzemeyi en iyi şekilde kullanmalı
- Çevre imkânlarından iyi yararlanmalı
- Kendi güvenliğini tehlikeye atmamalı
- Yaralıya moral vermeli
- Ambulans geldiğinde sağlık görevlilerine gerekli bilgileri aktarabilmeli, emin olmadığı uygulamaları yapmamalı

Sürücüler, kaza anında yaralıları ilk müdahale yapabilecek kişiler olduğundan sürücülerin ilk yardım bilgi ve becerisine sahip olması çok önemlidir. Trafik kazası gördüğünde gerekli tedbirleri almayan sürücülere para ve puan cezası uygulanır.

Olay yerinin değerlendirilmesinde yapılacaklar nelerdir?

-Olay yeri, yeterince görünebilir biçimde işaretlenmelidir. Kaza noktasının önüne ve arkasına gelebilecek araç sürücülerini yavaşlatmak ve olası bir kaza tehlikesini önlemek için uyarı işaretleri yerleştirilmelidir. Bunun için üçgen reflektörler kullanılmalıdır.

- Kazaya uğrayan aracın kontak anahtarı kapatılmalıdır

- Olay yerinde yaralıları yapılacak yardımı güçleştirebilecek veya engelleyebilecek meraklı kişiler olay yerinden uzaklaştırılmalıdır.

-Olası infilak ve yangın riskini önlemek için olay yerinde sigara içilmemelidir.

-Gaz varlığı söz konusu ise oluşabilecek zehirlenmelerin önlenmesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

-Gaz tüpünün vanası kapatılmalıdır.

-Kıvılcım oluşturacak ışıklandırma veya çağrı araçlarının kullanılmasına izin verilmemelidir

Yaralının araçtan çıkarılması son derece önemlidir. Yapılacak bir yanlışlık onun ölümüne, durumunun daha kötüye gitmesine veya sakat kalmasına neden olabilir. Eğer yaralı araçta sıkışmamış ise mümkünse 3 kişiyle omurga ekseninin (baş-boyun-gövde) bozulmamasına dikkat ederek çıkarılmalıdır. Ancak bir kişiden başka kimse yoksa ve araç yanıyorsa acele olarak, tek kişi ile çıkarılır.

Yaralı araçtan çıkarılıp ne tür bir ilkyardıma gereksinimi olduğuna karar verilir verilmez hemen uygun bir pozisyon verilmelidir. Aksi halde ilkyardımin etkinliği kalmaz

İlk Yardımda Öncelik Sırası:

- Solunumu duranlar,
- Kalbi duranlar, kanaması olanlar,
- Şoka girenler

İlk Yardımın Hedefleri:

En önemli 3 hedef, ilkyardımin A – B - C si

- A) Solunum yolunu açık tutmak,
- B) Yeterli solunumu sağlamak
- C) Kan dolaşımının sağlanması

İlk Yardımın İlkeleri-Aşamaları:

- 1.Kaza yerinde gerekli emniyet tedbirlerini almak, Yaralıyı tehlikeli yerden güvenli bir yere taşımak,
- 2.Yaralıyı değerlendirmek (Tanı), Hangi konuda ilk yardım yapılacağına karar vermek.
3. İlk yardım yapmak,
4. Haberleşmeyi sağlamak,
5. Hangi yaralının önce taşınacağına karar vermek; gruplamak,
6. Kazazedeleri uygun pozisyonda taşıyarak sevk etmek

İLK YARDIM ÇANTASI

Karayolları Trafik Kanununa göre tüm motorlu taşıtlarda (motosiklet, motorlubilisiklet, işmakinesi hariç) ilkyardım çantası bulundurmak zorunludur. Araçlarda ilkyardım çantasının yeri sürücünün ulaşabileceği en yakın yer olmalıdır. ilkyardım çantasının malzeme miktarı taşınan yolcu sayısına göre belirlenir.

İlkyardım çantasında bulunması gereken malzemeler;

- 2 adet büyük sargı bezi (10 cm x 3-5 m); yaraları sarmak için
- 1 Kutu Hidrofil gaz steril (10X10 cm 50'lik bir kutu); yaraları kapatmak için
- 3 adet üçgen sargı bezi ; kırık, çıkık ve burkulmada kolu askıya almak için, ayrıca el, ayak, boş sargısı olarak kullanılır.
- 1 adet antiseptik solüsyon; yaraları temizlemek için
- 1 adet flaster (2cm x 5 m); sargıyı sabitlemek için
- 10 adet çengelli iğne; sargıların bitim yerinde turnikeyi yakaya tutturmak için
- 1 adet küçük makas; çamaşırları kesmek için

- 1 adet esmark bandajı; çıkık, burkulma ve kanamada
- 1 adet turnike; kanamayı durdurmak için
- 10 adet yara bandı; küçük yaralanmalarda
- 1 adet alüminyum yanık örtüsü
- 2 çift tıbbi eldiven
- 1 adet el feneri

Artık ilkyardım çantasında tentürdiyot ve oksijenli su bulunmamaktadır. Tentürdiyotun listeden çıkarılmasının sebebi açık yaranın üzerine sürüldüğü zaman mikroplarla birlikte canlı hücrelerin ölmesi ve bu sebeple yaranın geç iyileşmesidir. Oksijenli su da yanlış olarak kullanılarak iç organların görüldüğü yaralara döküldüğünden bu organlara zarar vermiştir. Bu nedenle listeden çıkarılmıştır.

İNSAN VÜCUDU:

Hücre: Bağımsız olarak yaşayabilen, vücudumuzun en küçük canlı birimidir. Hücre zarı vasıtasıyla beslenir

Doku: Aynı tip hücrelerin bir araya gelerek meydana getirdikleri yapıya doku denir.

Organ: Aynı görevi yapan dokuların birleşmesiyle organ oluşur.

Sistem : Aynı amaç için bir yapı içerisinde çalışan organların tümü sistemi oluşturur.

İnsan>Sistem>Organ>Doku>Hücre

İNSAN VÜCUDU BÖLGELERİ VE BOŞLUKLARI

Vücut Bölgeleri:

- Baş : Kafa, yüz, boyun, beyin, kulak, çene
- Göğüs Bölgesi: Kalp, akciğer, yemek borusu, nefes borusu
- Karın Bölgesi: Mide, Bağırsaklar, karaciğer, safra kesesi, dalak
- Omurga Bölgesi: Omurga, omurilik, böbrekler, bacaklar, ayaklar, omuzlar, kollar, eller

Vücut Boşlukları

- **Kafatası boşluğu:** Beyin, beyincik, soğanilik
- **Göğüs boşluğunda:** Yemek borusu, soluk borusu, akciğer, kalp
- **Karın boşluğunda:** Mide, bağırsaklar, karaciğer, pankreas, böbrekler, dalak
- **Leğen boşluğunda:** Üreme organları ve idrar kesesi
- **Omurga boşluğunda:** Omurilik ve sinirler bulunur.

Sağlam doku veya organların, faaliyetlerini kaybetmiş organların yerine nakline izin verilmesine doku ve organ bağıışı denir. Ülkemizde uygun şartları taşıyan doku ve organbağıışı hem hukuken, hem de dinen uygundur. Ülkemizde en çok bağıışlanarak nakil yapılan doku kandır. Organ ise böbrektir.

HAREKET SİSTEMİ

Kemik, eklem ve kaslardan oluşur. Hareket ve destek görevi vardır.

Kemikler: Kemikler vücudu ayakta tutan çatı yapıdır. Hareket etmeyi ve sistemlerin kolay çalışmasını sağlar. Vücudumuzda 208 adet kemik iskeletimizi oluşturur. Kemikler yassı, uzun ve kısa olmak üzere 3 türüdür

Eklemler: Kemiklerin birbirine bağılandığı yapılardır. Oynamaz eklemler, yarı oynar eklemler ve oynar eklemler olmak üzere 3 türüdür.

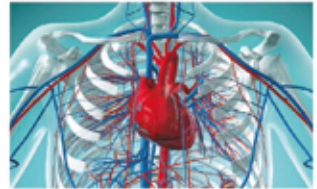
Kaslar : Çizgili kaslar, çizgisiz düz kaslar ve kalp kası olarak 3 türüdür.

DOLAŞIM SİSTEMİ

Dolaşım Sistemi; Kalp, damar (Atar, toplar ve kılcal damarlar) ve kandan oluşur. Sistemin merkezi kalptir.

Kılcal damarlar aracılığı ile kanın içindeki oksijen, besinler, hormonlar, iyonlar tüm vücuda taşınır. Vücudumuzdaki artık maddeler ve karbondioksit, toplar damarlar aracılığı ile toplanarak temizlenmek üzere akciğerlere ve boşaltım sistemine taşınır. Dolaşım sistemi bu görevi yapamaz ise metabolizma artıkları biyokimyasal dengeyi bozar ve giderek yaşam sona erer

Kalp: 4 odacıktır. Üsttekiler kulakçık (atrium), alttakiler karıncıktır. (Ventrikül) kalbinbir tarafı temiz diğer tarafı kirli kanı barındırır.

Kulakçıklar kasılınca kan karıncıklara, karıncıklar kasılınca kan atardamarlara pompalanır.

Kalp Atım Sayısı: Yetişkinlerde 60-100 , Çocuklarda 80-100, Bebeklerde: 100-120 arasındadır

Damarlar:

- a) **Atardamarlar:** Kalbin pompaladığı temiz kanı (Açık Kırmızı) vücuda dağıtır.
b) **Toplar Damarlar:** Kanı dokulardaki kılcal damarlardan alarak kalbe getiren damarlardır. Taşıdıkları kan kirlidir. Bu nedenle koyu kırmızı renktedir. Atardamarlar ve toplar damarlar yan yana bulunduklarından birbirinin kasılmasından etkilenirler ve dolaşımı kolaylaştırırlar
c) **Kılcal Damarlar:** Atardamarların en ince dallarıdır. Kan basıncı en az olan damarlardır. O₂, CO₂ ve madde değişimini sağlarlar.

Bütün vücutta faaliyet gösteren sistem dolaşım sistemidir

SİNİR SİSTEMİ VE ORGANLARI

Beyin, beyincik ve omurilik soğanından oluşur. Anlama, algılama ve dengeyi sağlama görevi vardır. Ayrıca kalbin çalışması ve solunumda da görevi vardır.

Sinir Sistemi Organları:

Beyin : Vücut üzerinde kontrol gücü olan bilinç sistemidir. Duyu sistemlerinin yapılandığı Temel organdır.

Beyinden 12 çift sinir çıkar

Beyincik : Yönetimleri, dengeyi ve hareketi sağlar.

Soğanilik (omurilik soğanı): Temelde dolaşım ve solunum sistemini kontrol eder.

Omurilik : 31 çift sinir çıkar. Beyinden gelen 12 çift sinirle birlikte hareket eder. Sinir sisteminin en yoğun faaliyet gösterdiği vücut bölgesi omuriliklidir. Kas, deri ve iç organlarında işlev yürütürler. Beyin ve omurilikte bir hasar olursa koma, felç ve hissizlik meydana gelir.

SİNDİRİM SİSTEMİ

Sindirim Sistemi Organları: Ağız, yutak, Yemek borusu, Mide, ince bağırsaklar, Tükrük bezleri, karaciğer, pankreas ,

Boşaltım sistemi organları: Kalın bağırsaklar, anüs

KONU TESTİ 1

1-Herhangi bir kaza yada hayatı tehlikeye sokan bir durumda, tıbbi görevlilerin yardımı sağlanıncaya kadar, hayat kurtarıcı yada durumun daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla olay yerinde mevcut araç gereçlerle yapılan müdahaleye denir.

Yukarıdaki boşluğa hangi ifade gelmelidir?

- A) Acil tedavi B) Acil müdahale C) İlk yardım D) Acil kurtarma

2-Aşağıdakilerden hangisi İlk yardımın amaçları arasında bulunmaz?

- A) Hayati tehlikeyi ortadan kaldırmak
B) Yaşamsal fonksiyonların sürdürülmesini sağlamak
C) Hasta veya yaralının durumunun kötüleşmesini önlemek
D) Hasta veya yaralının yakınlarına haber vermek

3-İlk yardımın temel uygulamalarında bulunan "Koruma-Bildirme-Kurtarma" aşamalarındaki "Koruma" neyi ifade etmektedir?

- A) Kaza sonuçlarının ağırlaşmasını önlemek için olay yerinin değerlendirilmesini
B) 112 acil telefon numarası üzerinden bildirim gerçekleştirilmesini
C) Olay yada kaza yerinde, hasta yada yaralılara yapılan müdahaleleri
D) Olay yerinde bulunan ilkyardımcıların kendilerini korumalarını

4- (1)Yaralıların durumunu değerlendirmek ve öncelikli müdahale edilecekleri belirlemek

(2)Yaralıların korku ve endişelerini gidermek

(3)Yaralının durumunun ağırlaşmasını önlemek için kendi kişisel olanakları ile gerekli müdahalelerde bulunmak

(4)Yaralıyı başka yere taşıyarak kalp masajına başlamak

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi ilkyardımcının müdahale ile ilgili yapması gerekenler arasında yer almaz?

- A) 3 B) 4 C) 2 D) 1

5-Aşağıdakilerden hangisi İlk yardımının özellikleri arasında yer almaz?

- A) Telaşlanmadan, heyecanlanmadan, ümitsizlik belirtisi göstermeden soğukkanlılıkla bilgilerini uygulamalı
B) Müdahale öncesi trafik polislerini bekleyip delilleri karartmamaya çalışmak
C) Yaralıya moral vermeli
D) Ambulans geldiğinde sağlık görevlilerine gerekli bilgileri aktarabilmeli, emin olmadığı uygulamaları yapmamalı

6-İlk yardımda öncelik sırası kimlerindir?

- A) Solunumu durmuş olanların
B) Panik yapmış olanların
C) Ailesi ile irtibata geçilmiş olanların
D) Ayağa kalmak isteyenlerin

7-İlk yardımın hedefleri içerisinde yer alan A-B-C'deki "C" neyi ifade eder?

- A) Solunum B) Dolaşım C) Hava yolu açıklığı D) Sindirim

KONU TESTİ 1

8-Aynı tip hücrelerin bir araya gelerek meydana getirdikleri yapıya denir.

Yukarıda boş bırakılan yere ne yazılmalıdır?

- A) Hücre B) Organ C) Sistem D) Doku

9-İnsan vücudunda bulunan Karaciğer hangi bölgede yer alır?

- A) Göğüs bölgesinde B) Omurga bölgesinde
C) Karın bölgesinde D) Leğen boşluğunda

10-Kemiklerin birbirine bağlandığı yapılara denir.

Yukarıdaki boşluğa gelmesi gereken doğru ifade hangisidir?

- A) Eklem B) Kas C) Kemik D) Lif

11-Kanı dokulardaki kılcal damarlardan alarak kalbe getiren damar hangisidir?

- A) Aort damarı B) Atardamar C) Kılcal damarlar D) Toplar damarlar

12-Soğanilik (omurilik soğanı) için aşağıda yazılmış olan hangi ifade doğrudur?

- A) Vücut üzerinde kontrol gücü olan bilinç sistemidir
B) Yönetimleri, dengeyi ve hareketi sağlar
C) Dolaşım ve solunum sistemini kontrol eder.
D) Beyinden gelen 12 çift sinirle birlikte hareket eder

13-Sindirim sistemi içerisinde aşağıdaki organlardan hangisi yoktur?

- A) İnce bağırsaklar B) Karaciğer
C) Kalın bağırsaklar D) Pankreas

14-Yetişkinlerde kalp atım sayısı kaç olmalıdır?

- A) 80-100 B) 90-110 C) 100-120 D) 60-100

15-Bebeklerde solunum sayısı kaç olmalıdır?

- A) 30-40 B) 20-30 C) 30-35 D) 15-20

16-Solunum durmasını tanımada uygulanan BAK-DİNLE-HİSSET yönteminde

DİNLE neyi ifade etmektedir?

- A) Dikkatlice çevreyi dinlemeyi
B) Yaralının karın ve göğüs hareketlerini incelemeyi
C) Kulağı yaralının ağzına burnuna yaklaştırarak soluk sesini dinlemeyi
D) Olay yerine yaklaşan bir Ambulansın gelip gelmediğini

CEVAPLAR :

1-C , 2-D , 3-A , 4-B , 5-B , 6-A , 7-B , 8-D , 9-C , 10-A , 11-D , 12-C ,
13-C , 14-D , 15-A , 16-C

SOLUNUM SİSTEMİ

Solunum; kişinin yaşamı için gerekli olan oksijeni sağlar. Temel fonksiyonu, dokulara oksijen sağlamak ve dokularda oluşan karbondioksiti dışarı atmaktır.

Dolaşım sistemi ile koordineli çalışır. Gaz değişimini solunum sistemi, gaz taşıma işlemini ise dolaşım sistemi yapar

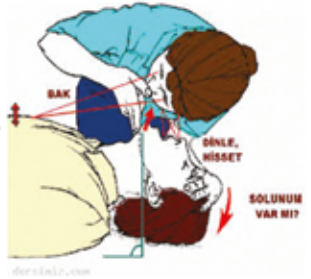
Solunum Sayısı: Yetişkinlerde : 15-20, Çocuklarda : 20-30, bebeklerde :30-40 arasındadır.

Solunum sistemi organları; burun, yutak, dil, gırtlak, soluk borusu, akciğerler diyafram-karın kası, kaburgalar arası kaslar, göğüs kasları

Solunum durmasında ilk etkilenen organ beyindir. Solunum durduğunda kandaki oksijen oranı düşer ve 6 dakika içinde ölüm meydana gelir.

Solunum durmasını tanıma;

- Yaralının karın ve göğüs hareketi incelenir, (BAK)
- İlk yardımcı, kulağını kazazedinin ağzına ve burnuna yaklaştırarak soluk sesini dinler. (DİNLE)
- Elin üzeri veya işaret parmağı yaralının ağız ve burnuna yaklaştırılır, ısınmış havanın gelip gelmediğine bakılır. (HİSSET)

SUNİ SOLUNUM

Kalbi çalıştığı halde solunumu durmuş olan hastaya, hasta kendi kendine soluyuncaya kadar suni solunum yapılmalıdır. Suni solunum sonucu tekrar solumaya başlayan kişiye yan yatış pozisyonu verilir. Suni solunum yöntemi yaralının durumuna göre seçilir.

Ağızdan ağza suni solunum;

En etkili solunum yöntemidir.

Yaralı sırt üstü yatırılır, ilkyardımcı yaralının yan tarafına geçer,ağız boşluğu kontrol edilerek varsa takma dişler veya diğer yabancı cisimler çıkarılır. İlkyardımcı bir eliyle yaralının ensesinin altından tutar, diğer eliyle alından bastırarak başı geriye doğru getirir. Alından bastıran elin baş ve işaret parmakları yaralının burnunu kapatır. İlkyardımcı derin bir nefes alarak yaralının ağızından üfler ve göğsün kabarmasını kontrol eder.İlkyardımcı isterse yaralının ağızına gazlı bez veya mendil koyabilir. Ağız yaralıdan çekilince göğüs aşağı doğru iner bu işlem yetişkin bir kişide dakikada 15-20 kez olmak üzere kendiliğinden soluncaya kadar tekrarlanmalıdır. Ancak ilk 5 soluk verildiğinde göğüs kabarmıyorsa ağız boşluğu tekrar kontrol edilmeli veya suni solunum yöntemi değiştirilmelidir.

Bu yöntem ağızdan kan gelmiyorsa, çene kemiği kırık değilse uygulanabilir. Bebeklerde suni solunum ağız ve burundan birlikte az hava, sık aralıklarla verilmelidir.

Ağızdan buruna suni solunum;

Yaralı ağızdan ağza yönteminde olduğu gibi yatırılır. İlkyardımcının eli bu kez ensenin altında değil yaralının çenesinin altındadır. Çeneyi yukarı iterken baş parmak ağızı kapatır. Burun deliklerinin yukarı gelmesi sağlanarak ilkyardımcı buradan soluğunu üfler. Diğer aşamalar ağızdan ağza olduğu gibidir.

Maske ile suni solunum;

ilkyardım çantasında bulunması yararlı malzemelerden birisi de solunum maskesidir. Özellikle bebeklerde suni solunum hem ağızdan hem burundan aynı anda az fakat sık hava üfleterek yapılacağından maske uygun bir malzemedir. Az havanın ölçütü ilkyardımcını yanaklarını şişirecek kadar hava ile doldurarak bebeğe üflemesidir.

Holger-Nielsen (Sırttan Bastırma);

Ağızdan burundan kan geliyorsa, yüzde büyük yaralanma var ise ağızdan ve burundan suni solunum yapılamayacağı için holger-nielsen yöntemi uygulanır. Bu yöntem göğüs ve omurga yaralanmalarında uygulanmaz.

Yaralı yüzüstü yatırılarak başı yana çevrilir, kolları dirsekten bükülerek başın altına konur, ilkyardımcı yaralının baş ucunda bir diz kalkık diğer diz yerde olacak şekilde durur. İlkyardımcının iki el baş parmağını omurgayı bulacak şekilde, diğer parmaklarını kürek kemiğinin üzerine yerleştirir ve basınç uygular. Böylece kirli hava dışarı atılır. Sonra ellerini kaydırarak dirseklerinden esnetir ve hava girmesini sağlamış olur. Çocuklarda kollar yanda olmalıdır.

Silvester Yöntemi; Göğüsten bastırma;

Ağız ve burunda kanama varsa tercih edilmesi gereken yöntemlerden biridir. Yaralı sırtüstü yatırılır, omzunun altı desteklenerek baş yana çevrilirken biraz geriye doğru çekilir. İlkyardımcı yaralının baş ucunda diz çöker, yaralının dirseklerinden tutarak kolları yukarı ve kendine doğru çeker, sonra dirsekleri yere doğru bastırarak akciğerin genişlemesini sağlar. Son hareket ise yaralının kolları ile kendi göğsüne baskı yaptırmaktır.

BESLENME SIRASINDA SOLUK YOLUNUN TIKANMASI

- **Çocuk ise;** yüzü yere doğru gelecek şekilde dizinin veya kolun üzerine yatırarak 2 kürek kemiğinin ortasına 4 kez vurulur
- Elin ayası göbek çukurunun 3 parmak üstüne konur ve 5-6 kez ani basınç yapılır.
- Solunum yolu tıkanan kişi yan yatırılarak yine iki kürek kemiği ortasına 4 kez vurulur.
- Çocuk ise ayak bileklerinden sarkıtılarak yine sırtına vurulur.
- Öksürtülür.
- Görünüyorsa ağızdan parmakla alınır

Heimlich manevrası

SUDA BOĞULMA;

Sudan kurtarmanın temel kuralı; "At (Simit gibi), çek (Ağaç dalı gibi), işe yaramazsa yüzerek git" Arkadan ve yandan yaklaşıp koltuk altından tutarak sırtını omzunuzun üzerine getirin böylece baş yukarıda kalacaktır. Sırtüstü veya yan yüzerek kişiyi karaya çıkarınız.

Hemen sırt üstü yatırarak başını yan çevirip bu arada diğer bir kişi bacaklarından yukarı kaldırarak suyun boşalması sağlanır veya boğulmanın karnından iki elle tutularak bel yukarı doğru kaldırılır. Vücut ters V şeklinde olmalıdır. Bu pozisyonda su boşalacaktır. Çocuk ise ayak bilekleri tutularak yukarıya kaldırılır.

Su bir miktar boşaldıktan sonra ağızdan takma diş veya başka yabancı cisim varsa çıkarılır. Ağızdan ağza suni solunum yapılır ve her defasında baş yana çevrilerek varsa suyun çıkması sağlanır. Ancak bu işlem 5-6 kez yapılmalıdır.

KALP DURMASI

- 1-Kendisinin ve hasta/yaralının güvenliğini emin olunur,
- 2- Hasta/yaralının omuzlarına dokunup "İyi misiniz?" diye sorularak bilinci kontrol edilir; eğer bilinci yok ise:
- 3- Çevreden yüksek sesle yardım çağrılır; 112 aratılır;
- 4- Hasta/yaralı sert bir zemin üzerine sırt üstü yatırılır,
- 5- Hasta/yaralının yanına diz çökülür,
- 6- Hasta/yaralının boynunu ve göğsünü saran giysiler açılır,
- 7- Hasta/yaralının ağız içi kontrol edilir; görünen yabancı cisim var ise çıkartılır,
- 8- Hava yolunu açmak için bir el hasta/yaralının altına, diğer elin iki parmağı çene kemiğinin üzerine yerleştirilir,
- 9- Çene kemiğinin uzun kenarı yere dik gelecek şekilde alından bastırılıp, çeneden kaldırılarak baş geriye doğru itilir; hastaya baş geri çene yukarı pozisyonu verilir,
- 10- Hasta/yaralının solunum yapıp yapmadığı bak-dinle-hisset yöntemiyle 10 saniye süre ile kontrol edilir:

Göğüs kafesinin solunum hareketlerine bakılır, Eğilip, kulağını hastanın ağzına yaklaştırarak solunum dinlenirken diğer el göğüs üzerine hafifçe yerleştirilerek hissedilir.

- 11- Hasta/ yaralının solunumu yok ise,
- 12- Çevrede başka kimse yok ve ilkyardımcı yalnız ise, kendisi 112'yi arar,
- 13- Kalp basısı uygulamak için göğüs kemiğinin alt ve üst ucu tespit edilerek alt yarısına bir elin topuğu yerleştirilir,
- 14- Diğer el bu elin üzerine yerleştirilir,
- 15- Her iki elin parmakları birbirine kenetlenir,
- 16- Ellerin parmakları göğüs kafesiyle temas ettirilmeden, dirsekler bükülmeden, göğüs kemiği üzerine vücuda dik olacak şekilde tutulur,
- 17- Göğüs kemiği 5 cm aşağı inecek şekilde (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar) 30 kalp basısı uygulanır, bu işlemin hızı dakikada 100 bası olacak şekilde ayarlanır,
- 18- Baş geri çene yukarı pozisyonu tekrar verilerek hava yolu açıklığı sağlanır,
- 19- Alnın üzerine konulan elin baş ve işaret parmağını kullanarak hasta/ yaralının burnu kapatılır,
- 20- Normal bir soluk alınır, baş geri çene yukarı pozisyonunda iken hasta/yaralının ağzını içine alacak şekilde ağız yerleştirilir,
- 21- Hasta /yaralının göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar her biri 1 saniye süren 2 nefes verilir, havanın geriye çıkması için zaman verilir,
- 22- Hasta/ yaralıya 30 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırılır, (30;2)
- 23- Temel yaşam desteğine hasta/yaralının yaşamsal refleksleri veya tıbbi yardım gelene kadar kesintisiz devam edilir.

Bebeklerde;

- Kendisinin ve bebeğin güvenliğinden emin olunur,
- 2- Ayak tabanına hafifçe vurarak bilinci kontrol edilir; eğer bilinci yok ise,
- 3- Çevreden yüksek sesle yardım çağrılır; 112 aratılır;
- 4- Bebek sert bir zemin üzerine sırt üstü yatırılır,
- 5- İlkyardımcı temel yaşam desteği uygulayacağı pozisyonu alır (yerde uygulama yapacak ise diz çöker, masa v.b. yerde uygulama yapacak ise ayakta durur),

- 6- Bebeğin boynunu ve göğsünü saran giysiler açılır,
- 7- Ağız içi gözle kontrol edilir; hava yolu tıkanıklığına neden olan yabancı cisim var ise çıkartılır,
- 8- Hava yolunu açmak için, bir el bebeğin alnına, diğer elin iki parmağı çene kemiğine koyulup baş hafifçe yukarı geri itilerek eğilir, baş geri çene yukarı pozisyonu verilir,
- 9- Bebeğin solunum yapıp yapmadığı bak-dinle-hisset yöntemiyle 10 saniye süre ile kontrol edilir;

Göğüs kafesinin solunum hareketlerine bakılır,

Eğilip, kulağını hastanın ağzına yaklaştırarak solunum dinlenirken diğer el göğüs üzerine hafifçe yerleştirilerek hissedilir,

- 10- Solunum yoksa ağız dolusu nefes alınır ve ağız bebeğin ağız ve burnunu içine alacak şekilde yerleştirilir,
- 11- Bebeğin göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar her biri 1 saniye süren 2 solunum verilir, havanın geriye çıkması için zaman verilir,
- 12- Kalp basısı uygulamak için bebeğin (iki meme başının altındaki hattın ortası göğüs merkezini oluşturur) göğüs merkezi belirlenir,
- 13- Bir elin orta ve yüzük parmağı bebeğin göğüs merkezine yerleştirilir,
- 14- Göğüs kemiği 4 cm aşağı inecek şekilde (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar) 30 kalp basısı uygulanır, bu işlemin hızı dakikada 100 bası olacak şekilde ayarlanır,
- 15- Bebeğe 30 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırılır (30;2) ,
- 16- İkyardımcı yalnız ise; 30;2 göğüs basısının 5 tur tekrarından sonra 112'yi kendisi arar,
- 17- Temel yaşam desteğine bebeğin yaşamsal refleksleri veya tıbbi yardım gelene kadar kesintisiz devam edilir.

KANAMA

Herhangi bir nedenle kanın damarlardan dışarıya akmasına "kanama" denir. Vücut ağırlığının 1/13 ü kandır.Örneğin 65 kg. olan bir kişide 5 litre civarında kan vardır.Bu kanın %20 si kanamalarda kaybedilirse yaşamsal tehlike oluşur.

Kanın aktığı yere göre; Dış kanama,kan damardan vücut dışına çıkmıştır. Kanayan yer gözle görülebilir. İç kanama, kanın damardan çıkarak organların veya iç boşlukların içine akmasıdır.

Kanayan damar cinsine göre;

- Atardamar kanaması (fışkırarak kanamaoluşur, açık kırmızı renkte olup en tehlikeli damar kanamasıdır.)
- Toplar damar kanaması (fışkırmadan sürekli olarak koyu renkte akar kirli kan taşıyan damar kanamasıdır.)
- Kılcal damar kanaması (sızıntı şeklinde kanamadır)

KANAMA TÜRLERİ

Atardamar

Damar

Kılcaldamar

GEÇİCİ KANAMA DURDURMA YÖNTEMLERİ

Kanayan yere parmak bastırma; kanayan damar parmakla kemik arasında sıkıştırılarak kanama durdurulabilir. İkyardım çantasındaki mikropsuz gazlı bez yaranın üstüne konur ve üzerinden parmakla bastırılır. Gazlı bez yoksa temiz elle de aynı işlem yapılır. Bu yöntemle kanama her zaman geçici olarak durdurulabilir. Ancak çöken bir kırıkla birlikte kanama varsa bu yöntem uygulanmaz

Basınç noktalarına basmak; vücutta bazı atardamarların üzerine basınç yapılarak alt tarafa kan geçmesi engellenir. Atardamar parmakla kemik arasında sıkıştırılır. Bu yöntem bazen kanamayı tamamen durdururken bazen de o yara ya birden fazla atardamarla kan geldiğinden tümüyle durdurulamaz. Ama büyük ölçüde azaltılabilir.

Basınç Noktaları:

- Baş derisi kanamasında şakak kemiği üzerindeki damara basınç uygulanır.
- Yüz kanamalarında, kanamanın olduğu tarafta alt çene kemiğinin alt kenar ortalarına bastırılır.
- Kanama baş ve yüzün bir tarafında ise, yaralının arkasından dört parmakla alt çenenin hemen altında boyun başlangıcına bastırılır.
- Omuz ve boyundaki kanamalarda köprücük kemiğinin iç kısmına baş parmak içerde diğer parmaklar dışarıda tutulacak şekilde bastırılır.
- Koldaki kanamalarda, kolun iç kısmında koltuk altına yakın nabız alınan noktaya parmakla bastırılır.
- Bacaktaki kanamalarda, kasık kıvrımının 1/3 iç kısmına iki elin başparmağı veya yumruk yapılarak bastırılır.

Kanayan yer kalp düzeyinden üstte tutulur ise organdaki kan basıncı azalacağından kanama da azalır.

İLK YARDIM MALZEMELERİ İLE KANAMA DURDURMA YÖNTEMLERİ

Basıncılı Sargı Uygulama; kanayan yerin üzerine temiz bir bez veya gaz bezi konulur, sonra sargı bezi veya kravat, eşarp ile birkaç tur sarıldıktan sonra daha önce hazırlanmış olan tampon (pamuk, gazlı bezden veya sert malzemelerden olabilir) sargının üzerine yerleştirilir. Sonra 3-4 tur daha sarılır ve organ kalp düzeyinden üstte tutulur. burada önemli olan yalnız kanayan yerdeki damarın üzerine basınç yapmaktır. Sargı çok sıkılarak aşağıya kan geçmesi engellenmemelidir.

Burun Kanaması; Travmaya bağlı değilse, kendiliğinden oluşmuşsa, önce kanamalı kişi oturtulur baş hafifçe aşağı eğilir. Burun delikleri 2 parmakla sıkıştırılır veya üst dudak ile diş etleri arasına yuvarlak gazlı bez yerleştirilir. Varsa burun üzerine, enseye buz konur, yüz soğuk su ile yıkanabilir. Eğer durmuyorsa sargı bezi rulosu ile yapılan tampon yerleştirilir, hala durmamışsa kbb hekimine sevk edilir.

Kulak ve burun kanaması beraber meydana gelmişse kazazede kanayan kulak altta kalacak şekilde yan yatırılır kanama engellenmez.

Turnike Uygulama; kol ve bacadaki büyük kanamaların durdurulmasında en etkili yöntemdir. Özellikle organ ve doku kayıplarının olduğu kanamalarda kesinlikle turnike yöntemi uygulanmalıdır. Turnike yöntemi tek kemikler üzerine uygulanan ve damarın deri ile kemik arasına sıkıştırılmasını amaçlayan bir yöntemdir. Sıkma bağı olarak da

adlandırılan bu yöntem vücutta 4 kemik üzerine uygulanır. (2 kol-pazu, 2 bacak-uyluk) sıkma bağı olarak ilkyardım çantasındaki turnike (lastik borucuk) kullanılabileceği gibi 5-6 cm enli elastik bandaj, kravat, büyük bez mendil, eşarp, kaşkol, fular, çorap, kemer, ince lastik, gömlek kolu da kullanılabilir. Sicim, tel, kablo, metal malzeme kullanılamaz.

Uygulanışı; el ve koldaki kanamalar için omuz ile dirsek arasına, bacak ve ayaktaki kanamalar için diz ile kalça arasına turnike malzemesi yerleştirilerek 2 kez sarılır ve 2 düğümle bağlanır. İkinci düğümün ortasına turnike çubuğu olarak bir ağaç dalı veya kalem yerleştirilerek kanama duruncaya kadar çubuk döndürülür. Kanama durduğu zaman çubuk bir başka düğümle sabitleştirilir. Turnike 20 dk sıkılı kaldıktan sonra kangreni önlemek, alttaki organ ve dokuları beslemek için 5-10 saniye gevşetilmelidir. Sıkıldığı süre yaralının üzerine bir kağıda yazılarak çengelli iğne ile tutturulmalıdır. Turnikenin en ideal uygulama süresi 1 saattir. Ancak yaralı sevk edilmemiş ve organ kaybı varsa 2 saat de uygulanabilir. Anca bu durumda sıkılı kalma süresi 10 dk ya indirilmelidir

Kırık kemiklerin atellenmesi; kırık kemik atellerle sabitlenir ise kanama durur. Kanayan bölge yıkanarak pıhtılar temizlenmez

YARALANMA

Çeşitli nedenlerle vücut dokularının bütünlüğünün bozulmasına yara denir.

Açık yaralanmada yapılması gereken ilk işlem, varsa kanama ve buna bağlı olarak şokun önlenmesidir. Açık yaralarda yara üzerine tentürdiyot sürülmesi yara yerindeki canlı dokuları öldürerek tedaviyi zorlaştırır. İlk yardım önlemi olarak temiz bir sargı bezi ile sarılarak dış etkilere korunur. Yaralı bölge üstte kalacak şekilde sağlık kuruluşuna sevk edilir.

Kesik yaralarda yaranın vücut eksenine göre yönü önemlidir. Kesik yaralarda yara kenarları birbirine yaklaştırıldıktan sonra sarılarak ilkyardım yapılmalıdır. Bir cisim batması suretiyle meydana gelen yaralanmalarda, yabancı cisim çıkarılmadan yaralı sağlık kuruluşuna sevk edilir.

BAŞ YARALANMALARI

Trafik kazalarının %70 inde kafa travması meydana gelir. Sert bir cismin başa yada başın sert cisimlere çarpması sonucunda, başta yüzeysel yaralar, kırıklar, beyin sarsıntıları veya kanamaları meydana gelebilir

İlk Yardım; solunum yolu açık tutulur, kulaktan kan geliyorsa, kan gelen kulak altta olacak şekilde yan yatırılır, kanama engellenmez, başa-beyine batan cisim varsa asla çıkarılmaz, beyin görünüyorsa emiz bir bez kapatılır,yaralının başı soğuk, vücut sıcak tutulur, beyin kanaması yoksa baş yara üste gelecek şekilde yükseltilir, en az 12-24 saat hastanede gözetim altında tutulur.

GÖĞÜS YARALANMALARI

Göğüs bölgesinde yüzeysel yaralar olabileceği gibi kaburga kırıkları sonucu kaburganın göğsü delip dışarı çıkması veya akciğere batması, sıkışma nedeniyle akciğer dokusunda harabiyet görülebilir. İlkYardım; Göğüste delici yara var ise bu delikten hava girmesi temiz bez ile engellenir. Batan cisim çıkarılmaz, kapalı göğüs yarası ise soğuk uygulanır, kaburga kırığı sabitlenir, yarı oturur veya oturur pozisyonda sevk edilir

KARIN YARALANMALARI

İlkYardım; Kapalı karın yaralanması ise soğuk uygulanır, açık karın yaralanması ve organ dışarı çıkmamış ise yaranın durumuna göre pozisyon verilerek yaranın üzerine temiz bir bez veya şeffaf naylon kapatılır. Eğer organları dışarı çıkmış ise karın içine sokulmadan yaranın üst kısmına toplanarak temiz ıslak bir bezle kapatılır.

Yara enine ise; sırtüstü yatırılarak baş yükseltilirken dizler bükülür.

Yara boyuna ise; bacaklar birleştirilerek ayak gergin tutulur.

Her iki pozisyonda da amaç yarakenarlarının birbirine yaklaştırılarak daha fazla organın çıkmasını engellemek ve yarayı korumaktır. Kesinlikle ağzdan bir şey verilmez, dudakları ıslatılabilir

OMURGA YARALANMALARI

Felç riskinin yüksek olduğu en tehlikeli yaralanmalardandır. Omurgayı meydana getiren omurların kayması omur bağlarının yırtılması, omurların kırılması, sinirlerin zehirlenmesi ve omuriliğin yaralanması olarak ortaya çıkabilirler

YARALANMALARDA YATIŞ POZİSYONLARI

normal pozisyon

ağızdan kan gelmesi halinde oturuş pozisyonu

şok pozisyon

karın bölgesi yaralanmalarında verilecek pozisyon

yan pozisyon

solunum yolunun açık olması için pozisyon

göğüs yaralanmalarında verilecek pozisyon

KIRIK

Herhangi bir nedenle kemik dokusu bütünlüğünün bozulmasına kırık denir. Çıkık ve burkulmalar eklem yerlerinde oluşur, kırıklar ise kemiklerin her yerinde olabilir.

İlk yardım; Kırık kemik uçlarının yakın organlara batarak yara açmaması ve ağrı meydana getirmemesi için kırık bölge hareket ettirilmez. Uzun kemiklerde kırık bölgeyi sabit tutan düz nesneye atel denir

Bacak kemiği kırıkları;

Kırık diz ile kalça arasında ise; dıştaki atel koltuk altından topuğa kadar uzatılır, 2ci atel kırık bacağın iç kısmına yerleştirilerek 2 atel ortada bacak kalacak şekilde bağlanır.

Kırık diz ile ayak arasında ise: atel kalça ile topuk arasına uzatılır,

Eğer atel yok ise: 2 bacak arasındaki boşluk ceket, palto,örtü gibi yumuşak malzemeyle doldurularak 2 bacak birbirine bağlanır. Burada sağlam bacak atelin yerine geçmiştir. Bacak kırığı olan yaralı sırt üstü yatırılarak sedye ile gönderilir

ÇIKIK

Eklem yüzeylerinin birbirinden ayrılmasına çıkık denir.

Eklem bandajla en rahat şekilde tespit edilir, kalp seviyesinden yukarıda ve soğuk tutulur. Çıkan bölgenin hareketsizliği sağlanarak hastaneye sevk edilir.

BURKULMA

Eklem bağları ve yüzeylerinin zedelenmesine burkulma denir.

İlkyardım; burkulan eklem hareket ettirilmemeli, şişmeyi önlemek için ekleme önce 15-20 dk aralıklarla 12 saat soğuk buz sonra sıcak uygulama yapılmalı, elastiki bandajla bandajlanmalı, burkulan eklem kalp düzeyinden üstte tutulmalı, çıkık ve burkulmalarda o bölge soğuk tutulurken vücudun diğer bölgeleri şoku engellemek için üstü örtülerek sıcak tutulur

ŞOK

Dolaşım sisteminin yetersizliği sonucu vücudun her yerine yeterli kan akışının sağlanamaması nedeniyle istemlerdeki çalışmanın azalmasıdır.

Nedenleri; Ani korku ve heyecan, aşırı kanama, geniş yanıklar, şiddetli ağrı, aşırı tuz ve su kaybı, zehirlenme, ağır yaralanma,

İlkyardım; Öncelikle şokun nedeni ortadan kaldırılmaya çalışılır, mutlaka şok pozisyonu verilir (iç kanamalar hariç) sırt üstü baş aşağıda, bacaklaryukarıda, üstü örtülü başı yana döndürülen pozisyonudur. Böylece beyne kan gitmesi sağlanır. Soluk yolu açık tutulur, bilincinin açık kalması için çaba gösterilir. Bilinci açık ve iç kanama yoksa ılık içecekler verilir

BAYILMA

Dolaşım yetersizliği sonucu, beynin kansız kalması nedeniyle geçici olarak kendinden geçmeye bayılma denir.

Nedenleri; Aşırı kanama, kalp yetmezliği, tansiyon düşmesi, aşırı heyecan, yorgunluk, aşırı su kaybı,

İlkyardım; temiz hava alması sağlanır, şok pozisyonu verilir, duyu organları uyarılır, solunumu kontrol edilir, yüzü soğuk su ile yıkanır, tokat atılmaz, ayıldığında yeterli süre dinlendirilir, tüm bu yapılara karşın ayılamıyorsa komaya geçiş düşünülerek hemen bir sağlık kurumuna gönderilmelidir.

KOMA

Hareket sisteminin duyu organlarının işlevsiz kalması sonucu çevreye tepkinin verilemediği derin bir bilinç kaybı ve uyandırılmayacak biçimde uyku halidir.

Nedenleri; baş travmaları, beyin kanaması, kanamalara bağlı şok, elektrik şoku alkol, zehirlenmeler, suda boğulma, sıcak çarpması, donma Belirtileri; Bilinçsizlik, uyku, hareketsizlik, halsizlik, uyarılara reaksiyonsuzluk, refleks kayıpları, hırıltılı solunum

İlkyardım; soluk yolu açık tutulur, yan çevrilir, solunum durmuşsa suni solunum yapılır, komaya neden olan etken ortadan kaldırılır, vücut ısısı korunur sıvı verilmez

YANIKLAR

Alev, ateş, sıcak su, sıcak buhar, kızgın katı cisimler, asit baz, elektrik akımı, yıldırım, güneş, radyasyon gibi nedenlerle dokularda meydana gelen yaraya yanık denir. Vücut yüzeyinin %20'nden daha fazlasının yanması yaşamsal risk oluşturur. Bebeklerde bu oran %10'dur.

Yanıklar derinliklerine göre 3'e ayrılır.

Birinci derece yanıklar: derinin sadece üst tabakası yanmıştır. Deri bütünlüğü bozulmamıştır, gerginlik, ağrı, kızarıklık vardır. İz ve sakatlık bırakmaz. Güneş yanıklarında olduğu gibi.

İkinci derece yanıklar: derinin üst ve orta tabakası yanmış ve bütünlüğü bozulmuştur. Kılcal damar ve sinir uçları açıkta olabileceğinden fazla ağrı vardır. Gerginlik, kızarıklık su dolu kesecikler oluşur, iz bırakabilirler.

Üçüncü derece yanıklar: deri bütünlüğü tümüyle bozulmuştur. Kemiğe kadar inebilir, doku ve organlarda kömürleşme görülebileceği gibi derin iz ve sakatlıklara neden olur. Sinir hücreleri de yandığından çoğu zaman ağrı duygusu yoktur. Sızıntı şeklinde sıvı akar.

- Yanık yere genel olarak soğuk su ve buz uygulaması yapılır.
- Kimyasal madde yanıklarında bol su ile yıkanır
- Motosiklet ve Traktör hariç bütün araçlarda yangın söndürme cihazı bulundurulmalıdır.
- Trafik kazası sonucunda yangın tehlikesine karşı kontak anahtarı kapatılmalıdır.
- Motorda başlayan yangını söndürmek için motorun ön ve altına püskürtme işlemi yapıldıktan sonra kapak açılıp üst kısmına püskürtme işlemi yapılmalıdır

KONU TESTİ 2

1-Bir yetişkinde ağızdan ağıza yapılan suni solunum dakikada kaç defa tekrarlanmalıdır?

- A) 15-20 B) 20-25 C) 25-30 D) 30-35

2-Ağızdan burundan kan geliyorsa, yüzde büyük yaralanma var ise yaralıya hangi suni solunum yöntemi uygulanır?

- A) Silvester yöntemi
B) Holger-Nielsen yöntemi
C) Ağızdan buruna suni solunum
D) Maske ile suni solunum

3-Beslenme sırasında soluk yolunun tıkanması sonucunda hangi yöntemle başvurulması gerekir?

- A) Ağızdan buruna suni solunuma
B) Silvester yöntemine
C) Holger-Nielsen yöntemine
D) Heimlich manevrasına

4-Çocuklarda Heimlich manevrası uygulaması sırasında aşağıdakilerden hangisi uygulanmaz?

- A) Yüzü yere doğru gelecek şekilde dizin veya kolun üzerine yatırarak 2 kürek kemiğinin ortasına 4 kez vurulur
B) Elin ayası göbek çukurunun 3 parmak üstüne konur ve 5-6 kez ani basınç yapılır.
C) Ayak bileklerinden sarkıtılarak sırtına vurulur.
D) Ağızdan buruna suni solunum yapılır.

5- *Hasta/yaralının omuzlarına dokunup "İyi misiniz?" diye sorularak bilinci kontrol edilir.

*Hasta/yaralının solunum yapıp yapmadığı bak-dinle-hisset yöntemiyle 10 saniye süre ile kontrol edilir.

*Hasta/yaralının boynunu ve göğsünü saran giysiler açılır.

Yukarıda verilen bilgiler hangi durum karşısında uygulanır?

- A) Şoka girmiş olana.
B) Baygınlık geçiren kişiye.
C) Kalp durmasında
D)Burun kanamasında

6-Yetişkinlerde kalp masajı uygulaması aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 30 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırılır.
B) 30 kalp masajından sonra 4 solunum yaptırılır.
C) 40 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırılır.
D) 40 kalp masajından sonra 4 solunum yaptırılır.

7-Yetişkinlerde kalp masajı esnasında dakikada kaç bası uygulanır?

- A) 80 B) 90 C) 100 D) 110

KONU TESTİ 2

8-Çocuk ve bebeklerde kalp masajı uygulaması nasıl yapılır?

- A) 30 kalp masajından sonra 2 solunum
- B) 30 kalp masajından sonra 4 solunum
- C) 40 kalp masajından sonra 2 solunum
- D) 40 kalp masajından sonra 4 solunum

9-Fışkırmadan sürekli olarak koyu renkte akar , kirli kan taşıyan damar kanamasıdır.

Yukarıda bahsedilen kanama şekli hangi tür kanamadır?

- A) Atardamar kanaması
- B) Toplardamar kanaması
- C) Kılcaldamar kanaması
- D) Aort damar kanaması

10-Bacaktaki kanamalarda,kanamayı durdurmak için hangi yol izlenir?

- A) Kolun iç kısmında koltuk altına yakın nabız alınan noktaya parmakla bastırılır.
- B) Köprücük kemiğinin iç kısmına baş parmak içerde diğer parmaklar dışarıda tutulacak şekilde bastırılır.
- C) Kasık kıvrımının 1/3 iç kısmına iki elin başparmağı veya yumruk yapılarak bastırılır.
- D) Kanamanın olduğu tarafta alt çene kemiğinin alt kenar ortalarına bastırılır.

11-Turnike uygulaması hangi kemiğe uygulanmaz?

- A) Kol
- B) Pazu
- C) Bacak
- D) Omurilik

12-Turnikedk sıklıkla kaldıktan sonra kangreni önlemek, alttaki organ ve dokuları beslemek için saniye gevşetilmelidir.

Yukarıda boş bırakılan alanları doldurunuz!

- A) 5 dakika - 10 saniye
- B) 10 dakika - 20 saniye
- C) 20 dakika - 30 saniye
- D) 20 dakika - 10 saniye

13-Göğüs yaralanmalarında hastaya hangi pozisyon verilir?

A

B

C

D

KONU TESTİ 2

14-Aşağıdaki görsellerden hangisi şoka girmiş birine verilmesi gereken pozisyonudur?

A

B

C

D

15-Eklem bağları ve yüzeylerinin zedelenmesine denir.

Yukarıda boş bırakılan yere hangi ifade gelmelidir?

- A) Çıkık B) Kırık C) Burkulma D) Zedelenme

16-Ani korku ve heyecan, aşırı kanama, geniş yanıklar, şiddetli ağrı, aşırı tuz ve su kaybı, zehirlenme, ağır yaralanma.

Yukarıda verilen belirtiler hangi duruma sebep olur?

- A) Korkuya B) Ölmeye C) Şoka D) Depresyona

17-Temiz hava alması sağlanır, şok pozisyonu verilir, duyu organları uyarılır, solunumu kontrol edilir, yüzü soğuk su ile yıkanır, tokat atılmaz.

Yukarıda verilen bilgiler hangi durum karşısında uygulanır?

- A) Şok B) Koma C) Bayılma D) Stres

18-Hareket sisteminin duyu organlarının işlevsiz kalması sonucu çevreye tepkinin verilemediği derin bir bilinç kaybı ve uyandırılmayacak biçimde uyku halidir.

Yukarıda tanımı yapılmış olan duruma ne denir?

- A) Uyku B) Bayılma C) Şok D) Koma

CEVAPLAR :

1-A, 2-B, 3-D, 4-D, 5-C, 6-A, 7-C, 8-A, 9-B, 10-C, 11-D, 12-D, 13-A, 14-B, 15-C, 16-C, 17-C, 18-D

Zehirlenmeler

Zehirlenme nedir?

Vücuda zehirli (toksik) bir maddenin girmesi sonucu normal fonksiyonların bozulmasıdır. Vücuda dışarıdan giren bazı yabancı maddeler vücudun yaşamsal fonksiyonlarına zarar verebileceğinden zehirli olarak kabul edilir.

Zehirlenme hangi yollarla meydana gelir?

Sindirim yoluyla: En sık rastlanan zehirlenme yoludur. Sindirim yoluyla alınan zehirler genellikle ev ya da bahçede kullanılan kimyasal maddeler, zehirli mantarlar, bozuk besinler, ilaç ve aşırı alkoldür.

Solunum yoluyla: Zehirli maddenin solunum yolu ile alınmasıyla oluşur. Genellikle karbonmonoksit (tüp kaçakları, şofben, bütan gaz sobaları), lağım çukuru veya kayalarda biriken karbondioksit, havuz hijyeninde kullanılan klor, yapıştırıcılar, boyalar, ev temizleyicileri gibi maddeler ile oluşur.

Cilt yoluyla: Zehirli madde vücuda doğrudan deri aracılığı ile girer. Bu yolla olan zehirlenmeler böcek sokmaları, hayvan ısırıkları, ilaç enjeksiyonları, saç boyaları, zirai ilaçlar gibi zehirli maddelerin deriden emilmesi ile oluşur.

Zehirlenmelerde genel belirtiler nelerdir?

Sindirim sistemi bozuklukları: Bulantı, kusma, karın ağrısı, gaz, şişkinlik, ishal.

Sinir sistemi bozuklukları: Bilinç kaybı, havale, rahatsızlık hissi, kaslarda ağrı, kasılma, hareketlerde uyumsuzluk, şok belirtileri.

Solunum sistemi bozuklukları: Nefes darlığı, solunum durması, baş ağrısı, baş dönmesi, kulak çınlaması, oksijen yetmezliği nedeni ile ciltte kızarıklık, morarma.

Dolaşım sistemi bozuklukları: Nabız bozukluğu, baş ağrısı, soğuk terleme, kalp durması.

Sindirim yoluyla zehirlenmede ilk yardım nasıl olmalıdır?

- Bilinç kontrolü yapılır.
- Ağız zehirli madde ile temas etmişse su ile çalkalanır, zehirli madde ele temas etmişse el sabunlu su ile yıkanır.
- Yaşam bulguları değerlendirilir (ABC).
- Kusma, bulantı, ishal gibi belirtiler değerlendirilir.
- Kusturulmaya çalışılmaz. Özellikle yakıcı maddelerin alındığı durumlarda hasta asla kusturulmaz.
- Bilinç kaybı varsa kurtarma pozisyonu verilir.
- Hasta / yaralının üzeri örtülür.
- Tıbbi yardım istenir (112).
- Olayla ilgili bilgiler toplanarak kaydedilir. Sindirim yolu ile olan zehirlenmelerde tıbbi müdahaleye yardımcı olmak için; zehirli maddenin türü, ilaç ya da uyuşturucu madde kullanımı, hastanın saat kaçta bulunduğu, evde ne tip ilaçların olduğu gibi bilgiler sağlık ekiplerine verilir.

Solunum yolu ile zehirlenmelerde ilk yardım nasıl olmalıdır?

- Hasta temiz havaya çıkarılır ya da cam ve kapı açılarak ortam havalandırılır.
- Yaşam bulguları değerlendirilir (ABC).
- Yarı oturur pozisyonda tutulur.
- Bilinç kapalı ise kurtarma pozisyonu verilir.
- Tıbbi yardım istenir (112).
- İlk yardımcı müdahale sırasında kendini ve çevresini korumak için gerekli önlemleri almalıdır. Maske veya ıslak bez kullanılmalıdır. Elektrik düğmeleri, diğer elektrikli aletler ve ışıklandırma cihazları kullanılmaz.
- Yoğun duman varsa hastayı dışarı çıkarmak için ip kullanılmalıdır.

Cilt yolu ile zehirlenmelerde ilk yardım nasıl olmalıdır?

- Yaşam bulguları değerlendirilir (ABC).
- Ellerin zehirli madde ile teması önlenmelidir.
- Zehir bulaşmış giysiler çıkarılmalıdır.
- 15 - 20 dakika boyunca deri bol suyla yıkanmalıdır.
- Tıbbi yardım istenir (112).

Zehirlenmelerde genel ilk yardım kuralları nelerdir?

- Zehirlenmeye neden olan maddenin uzaklaştırılması (Zehirli madde vücuttan ne kadar çabuk uzaklaştırılırsa o kadar az miktarda emilir.),
- Hayati fonksiyonların devamının sağlanması,
- Sağlık kuruluşuna bildirilmesi (112).

Akrep Sokması Belirtileri:

Yoğun Ağrı
Şişlik ve Kızarıklık
Hassasiyet
Kusma ve Karın Ağrısı
Terleme ve Yüksek Ateş
Kalp Atışında Hızlanma
Tansiyon Değişiklikleri
Nefes Darlığı
Deri Döküntüleri
Şiddetli Kaşıntı
Anjiyoödem

Arı Sokması Belirtileri

Yoğun Şişlik ve Kızarıklık
Ağrı ve Yanma Hissi
Geniş Alanlarda Şişme
Ciltte Döküntü ve Kaşıntı
Nefes Darlığı ve Hızlı Nabız
Bulantı ve Baş Dönmesi

Örümcek Sokması Belirtileri

Ağrı ve Şişlik
Kızarıklık ve Morarma
Baş Dönmesi ve Bulantı
Alerjik Reaksiyonlar
Kas Krampları ve Spazmlar
Ciltte Döküntü ve Kaşıntı

Kene Sokması Belirtileri

Ateş
Baş ağrısı
Yorgunluk
Kas ve eklem ağrıları
Deri döküntüleri
Mide bulantısı ve kusma
Şişmiş lenf bezleri

Güneş Çarpması Belirtileri

Terleme değişiklikleri
Bulantı ve kusma
Ciltte kırmızı renk değişikliği
Soluk alıp vermenin hızlanması
Çarpıntı
Zonklayıcı baş ağrısı

Akrep sokması; sokulan yer yıkanır, sokulan yerin alt ve üst kısmına turnike uygulanır, sokulan yere buz konur, kalp düzeyinden alta tutulur, şoka karşı önlem alınır, akrep serumu için sevk edilir

Arı, örümcek, kene sokması; kene mümkünse sağlık kuruluşunda çıkarılmalıdır,keneyi çıkarmak için yanan kibrit yaklaştırılır, arının iğnesi çıkarılır, sabunlu su ile yıkanır. Sokulan yer soğuk tutulur, amonyak, karbonat, limon, sirke, soğan, yoğurt sürülebilir, arı ağızdan sokmuş ise ağızda bir süre buz parçaları tutulur veya tuzlu su gargarası yapılır. Çamur, tetenoz ve mikroplanma olasılığı nedeniyle sürülmez

Güneş çarpması; serin yere alınır, vücut ısısı düşürülür, varsa ılık- soğuk duşa sokulur, başa, göğse, koltuk altı ve kasıklara soğuk su ile ıslatılmış bez konur varsa soğuk ve ıslak çarşafa sarılır. Bilinci yerinde ise soğuk içecekler verilir. Deride terleme oluncaya kadar işleme devam edilir, çünkü terin buharlaşması ısıyı düşürür.

Donma ve soğuk vurmaları;soğuk ortamdan uzaklaştırılır,ıslak giysileri çıkarılır ve üzeri battaniye ile örtülür, önce ılık sonra sıcak ortama alınarak vücut ısısı yavaşça yükseltilir. Hızlı ve sıcak sert masaj yapılmaz, karla ovulmaz,hafif yüzeysel masaj yapılır, uyuması engellenir,ılık,şekerli içecekler verilir, yara var ise su dolu keseler patlatılmaz, temiz bezle sarılır,

Elektrik Çarpması; Elektrik çarpan kişiye çıplak elle, ıslak veya metal malzeme ile dokunulmaz, varsa şartel indirilir, sigorta çıkarılır, eğer arabanın üzerine akım geçen tel düşmüş ise aracın içinde oturulur inilmez, araba lastikleri yalıtkan görevi görür, yangın tehlikesi varsa içindeki kişiler aynı anda araca dokunmadan araçtan atlamalıdır.

YARALILARIN TAŞINMASI

Yaralıların taşıma sırası belirlenirken en ağır yaralının en önce gitmeyeceğini, en hafif yaralının da önce gitmeyeceği bilinmelidir. Amaç yaşamsal riski olan ama yaşama şansında olana öncelik tanıyabilmektir.

Yaralı sedye ile taşınırken ayakları önde baş arkada olmalıdır, yaralı gittiği yönü görmelidir. Ambulansa gelindiğinde baş öne getirilerek yerleştirilir. Merdiven iniş çıkışlarında sandalye sedye olarak kolaylıkla kullanılabilir. Bu durumda baş hep yukarıda ayaklar önde olmalıdır

Yaralıya destek olunması

Yaralının sırtta taşınması

Yaralının sürüklenerek taşınması

İtfaiyeci yöntemi ile yaralı taşıma

Geri geri yaralı taşıma

Sedye ile yaralı taşıma

İki kişi ile yaralı taşıma

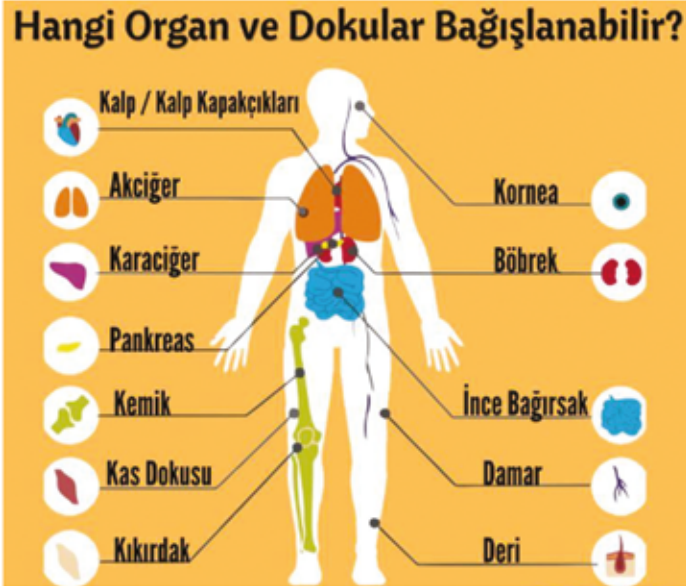

BAĞIŞLANABİLECEK DOKU VE ORGANLAR

Ülkemizde en çok bağışlanan kandır. kan bağışından sonra böbrek gelmektedir.Organ bağışlamak için 18 den büyük 65 yaşından küçük olmak gerekir. Çocuklarda aile izin verirse 2 yaşından sonra organ ve dokusu alınabilir.

Böbrek hastalıkları, şeker hastalığı, kanser, aids, sarılık, ağır iltihabi durumu olan hastalar organ bağışlayamaz.

Doku ve organ nakli 29.05.1979 tarih ve 2238 sayılı yasa ile düzenlenmiştir. Yasa bir bedel karşılığı doku ve organ alınmasını, satılmasını ve reklamını yasaklamıştır. Bundan çıkar sağlayanlara ağır para ve 2-4 yıl hapis cezası verilir

KONU TESTİ 3

1-Aşağıdakilerden hangisi bir zehirlenme türü değildir?

- A) Sindirim B) Cilt C) Boşaltım D) Solunum

2-Bilinç kaybı,havale,rahatsızlık hissi, kaslarda ağrı,kasılma, hareketlerde uyumsuzluk, şok belirtileri.

Yukarıdaki belirtiler hangi sistemin bozulması sonucu ortaya çıkar?

- A) Sindirim sisteminin B) Sinir sisteminin
C) Solunum sisteminin D) Dolaşım sisteminin

3-Sindirim yoluyla zehirlenmede ilkyardım uygulaması esnasında yapılmaması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşam bulguları değerlendirilir (ABC).
B) Bilinç kaybı varsa kurtarma pozisyonu verilir.
C) Tıbbi yardım istenir (112).
D) Kusturulmaya çalışılır.

4-Solunum yolu ile zehirlenmelerde ilk yardımda kesinlikle yapılmaması gereken davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşam bulguları değerlendirilir (ABC).
B) Yüz üstü uzanması sağlanır.
C) Tıbbi yardım istenir (112).
D) Yoğun duman varsa hastayı dışarı çıkarmak için ip kullanılmalıdır.

5-Zehirlenmelerde genel ilk yardım kuralları içerisinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Hastayı kolonya veya saf alkol ile uyarmak.
B) Zehirlenmeye neden olan maddeyi uzaklaştırmak.
C) Hayati fonksiyonların devamını sağlamak,
D) Sağlık kuruluşuna bildirilmek (112).

6-Aşağıdakilerden hangisi kene ısırması belirtilerinden değildir?

- A) Kaşıntı veya tahriş B) Baş ağrısı
C) Ateş D) Görme bozukluğu

7- (1) Herhangi bir işlemde bulunmadan önce ellerinizin ve kullandığınız aletlerin temiz olduğundan emin olmanız gerekir.

(2) Eğer kene cilt seviyesinde ise tutuşunu bırakana kadar bir cımbız yardımıyla çok sert çekmeden keneyi vücuttan uzaklaştırmayı deneyebilirsiniz.

(3) Isırılan bölgeyi suyla temizledikten sonra alkol bazlı herhangi bir dezenfektan ile iyice temizleyin.

(4) Keneyi çıkarmak için gerekirse Vazelin gibi maddeler kullanın.

Yukarıda verilen bilgidен hangisi kene ısırmasında ilk yardım esnasında uygulanmaz?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8-Aşağıdakilerden hangisi güneş çarpması belirtileri arasında yer almaz?

- A) Yüksek vücut ısısı B) Baş dönmesi
C) Kalp ritim bozukluğu D) Kusma

KONU TESTİ 3

9-Egzoz gazına maruz kalma sonucu yetersiz soluyan hastaya aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Yoğurt yedirilir.
- B) Kusturulur.
- C) Açık havaya çıkarılır.
- D) Tuzlu su içirilir.

10-Güneş çarpması sonucunda aşağıdakilerden uygulanabilecek ilk yardım önlemlerindendir?

- A) Beden sıcaklığının yükselmesini sağlamak.
- B) Beden sıcaklığının düşürülmesini sağlamak.
- C) Ateş düşürücü ilaç vermek.
- D) Serum takmak.

11-Asit, baz veya bilinmeyen bir kimyasal sıvıyı yeni içtiği fark edilen kimselere ilk yardım olarak aşağıdakilerden hangisi yaptırılır?

- A) Kusturulur.
- B) Sarımsaklı yoğurt yedirilir.
- C) Asit içene baz, baz içene asit içirilir.
- D) Bol su içirilir.

12-Yılan veya akrebin soktuğu bölgenin kalbe göre seviyesi konusunda aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Kalp seviyesinden yukarıda tutulur.
- B) Kalp ile aynı seviyede tutulur.
- C) Kalp seviyesinden aşağıda tutulur
- D) Sokulan bölgenin seviyesi önemli değildir.

13-Donmaya maruz kalan hastaya, aşağıdakilerden hangisi ilk yardım önlemi olarak uygulanır?

- A) Vücut sıcaklığı yavaşça yükseltilir
- B) Hemen uyutularak dinlenmesi sağlanır
- C) Alkol içilir.
- D) Vücuda sıcak ve hızlı masa] yapılır.

14-Hangi durumdaki kazazede kesinlikle sedye ile taşınmalıdır?

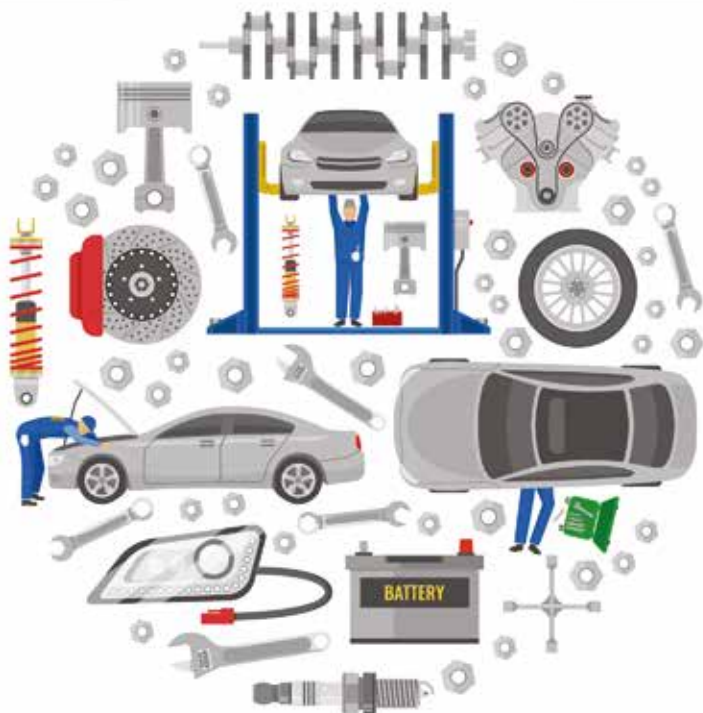
- A) Omurgasında kırık olan
- B) Kaburgasında kırık olan
- C) Birinci derece yanığı olan
- D) Kolunda yara ve kırık olan

15-Kaza geçirmiş yaralının hayatını tehdit eden bir tehlike söz konusu ise omuriliğine zarar vermeden araç içerisinden çıkartmak için olarak adlandırılan teknikten yararlanılır.

Verilen ifadede noktalarla belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Sırtta taşıma yöntemi
- B) Rentek manevrası
- C) İtfaiyeci yöntemi ile omuzda taşıma
- D) Ayak bileklerinden sürükleme yöntemi

CEVAPLAR : 1-C , 2-B , 3-D , 4-B , 5-A , 6-D , 7-D , 8-C , 10-B , 11-D , 12-C , 13-A , 14-A , 15-B

MOTOR ve ARAÇ TEKNIĞİ

MOTOR

Yakıttan elde ettiği ısı enerjisini mekanik enerjiye çeviren makinelere motor denir.

- Motor araçlarda gücün kaynağıdır
- Motor ısı enerjisini Mekanik enerjiye çevirir

MOTORLARIN SINIFLANDIRILMASI

1- Yakıtın yanma yerine göre:

İçten yanmalı motorlar
(Araç Motorları)

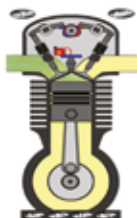

Dıştan yanmalı motorlar
(Buhar Tübinleri)

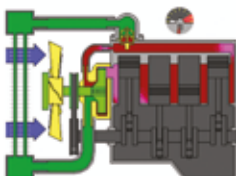

2- Soğutma sistemlerine göre:

• Hava soğutmalı motorlar

• Su soğutmalı motorlar

3-Yakıtlarına Göre Motorlar:

Araçlarda Benzin, Lpg (sıvılaştırılmış petrol gazı) ve Motorin (Mazot) yakıtı kullanılmaktadır. Yakıtlarına göre motorlar ikiye ayrılır

Benzinli Motor : Yakıtı Benzindir. Bu araçlara yakıt ekonomisi sağlamak amacıyla gaz sistemi (LPG) takılmaktadır

-Dizel Motor : Yakıtı Motorindir. Halk arasında Mazot 'da denilmektedir. Dizel motor , benzinli motorlara göre daha ekonomik ve tasarrufludur.

Lpg sisteminin dezavantajları;

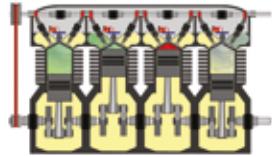
- Motor gücü ve çekişi düşer
- LPG li araç, kapalı otoparklara alınmaz, açık alanlara park edilmesi gerekir.
- Bagaj kullanım alanı azalır, çarpışma anında patlama riski vardır

4-Zamanlarına Göre Motorlar

- 2 zamanlı
- 4 zamanlı

2 zamanlı motor
Motosiklet Motoru

4 zamanlı motor
Araç Motor

ZAMANLAR

4 ZamanlıMotor:

1. Zaman– Emme Zamanı
2. Zaman– Sıkıştırma Zamanı
3. Zaman– Ateşleme Zamanı
4. Zaman– Egsoz Zamanı

2 ZamanlıMotor:

1. Zaman– Emme– Sıkıştırma Zamanı
2. Zaman– Ateşleme – Egsoz Zamanı

4- Yapım özelliklerine göre motorlar

(Sıra Tipi, V Tipi, Boksör Tipi, Yıldız Tipi) olarak sınıflandırılır.

Sıra tipi
motor

V Tipi
Motor

Yıldız Tipi
Motor

Boksör Tipi,
Motor

Motorların Sınıflandırılması

1. Yakıtın yanma yerine göre

- a. İçten Yanmalı
- b. Dıştan yanmalı

4. Zamanlarına göre

- a. 2 Zamanlı (Motosiklet Motoru)
- b. 4 Zamanlı (Araç Motoru)

2. Soğutma sistemine göre

- a. Hava Soğutmalı
- b. Su Soğutmalı

5. Yapım özelliklerine göre

- a. Sıra Tipi
- b. V Tipi
- c. Boksör Tipi
- d. Yıldız Tipi

3. Yakıtlarına göre

- a. Benzinli – Lpg b. Dizel (Yakıtı Motorin)

BENZİN-LPG'Lİ MOTORLARIN ÇALIŞMA SİSTEMİ

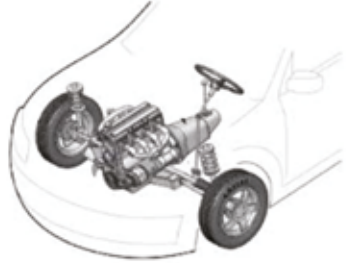
Yakıt ile hava karışımını silindir içerisinde sıkıştırarak buji ile ateşleme sonucu güç elde etmeyi sağlayan sistemdir

1. EMME ZAMANI: Piston silindir içerisinde yukarıdan aşağı doğru inerken karbüratör tarafından hazırlanan yakıt-hava karışımı silindir içine alınır.

2. SIKIŞTIRMA ZAMANI: Piston yukarı doğru çıkarken silindir içerisindeki yakıt hava karışımını sıkıştırır. Sıkışan karışımın sıcaklığı ve basıncı artar, yanmaya hazır hale gelir.

3. ATEŞLEME ZAMANI: Buji kıvılcım çıkartarak karışımı ateşler. Ateşleme sonucu oluşan patlama ve yüksek basınç etkisiyle piston aşağı doğru güçlü bir şekilde inerken diğer pistonların yukarı doğru çıkmasını sağlar. Silindir içerisindeki ateşleme işlemi sayesinde pistonların aşağı yukarı hareketi sağlanır. Pistonların aşağı yukarı hareketi sonucu krank mili döner ve bu dönen hareket tekerleklere aktararak aracın hareket etmesi sağlanır.

4. EGSOZ ZAMANI: Yanma sonucu oluşan gazlar egsoz aracılığı ile dışarı atılır

DİZEL MOTORLARIN ÇALIŞMA SİSTEMİ

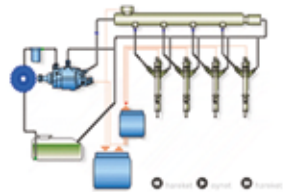
Silindir içerisindeki kızgın hava üzerine enjektör ile motorin püskürtmek suretiyle ateşleme ve güç oluşturmaya sağlayan sistemdir

1. EMME ZAMANI: Piston silindiri içerisinde aşağı doğru inerken, silindir içine sadece hava alınır.

2. SIKIŞTIRMA ZAMANI: Silindir içerisindeki hava sıkıştırılır, sıkıştırma sonucunda havanın basıncı ve sıcaklığı artar.

3. ATEŞLEME ZAMANI: Sıcak hava üzerine enjektör ile motorin püskürtülerek ateşleme ve güç elde edilir.

4. EGSOZ ZAMANI: Yanma sonucunda oluşan gazlar, egsoz aracılığı ile dışarı atılır.

Araçta Genel Olarak Bulunan Kısım ve Sistemler

Şasi : Aracın iskelet yapısına şasi denir.

Karoser : şasiye monte edilen, aracın saçtan yapılmış bölümüdür

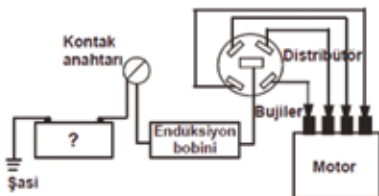

Ateşleme Sistemi, Yakıt Sistemi, Yağlama Sistemi, Soğutma Sistemi, Şarj Sistemi, Marş Sistemi, Egsoz Sistemi Elektrik - Aydınlatma ve ikaz sistemi, Göstergeler Sistemi, Fren Sistemi, Ön Düzen Sistemi, Süspansiyon Sistemi

ATEŞLEME SİSTEMİ

Görevi: Silindir içerisindeki yakıt-hava karışımını ateşleyerek yakmak.

- Parçaları: Akümülatör (Akü-Batarya)
- Kontak Anahtarı
- Endüksiyon Bobini
- Distribütör
- Buji

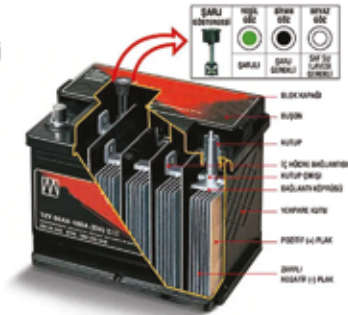

Sistemin Çalışması: Kontak anahtarının çevrilmesi ile aküden 12 voltluk elektrik akımı endüksiyon bobinine gider, endüksiyon bobini bu elektrik akımını **15.000 ile 25.000 volt arasında yükselterek distribütöre gönderir.** Distribütördeki tevzi makarası sayesinde akım sırası ile bujilere iletilir. Bujiye gelen yüksek gerilim bujinin bir tırnağından diğerine atlarken kıvılcım oluşturur ve silindir içindeki yakıt hava karışımını ateşler.

ATEŞLEME SİSTEMİNİN PARÇALARI AKÜMÜLATÖR

Akü: Elektrik enerjisini kimyasal olarak depolar, aracın elektriğe ihtiyacı olduğunda bünyesindeki kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine çevirerek elektrikli cihazların çalışmasını sağlar.

Araçlarda iki tane elektrik kaynağı vardır, birincisi akü, diğeri ise alternatördür. Motor çalışmazken aracın tüm elektrik ihtiyacı aküden karşılanır. Motor çalıştığı sürece ise enerji alternatörden sağlanır. Alternatör motordan hareket alarak çalışır, mekanik hareketten elektrik üretir, aracın tüm elektrik ihtiyacını karşılar ve aküyü şarj eder.

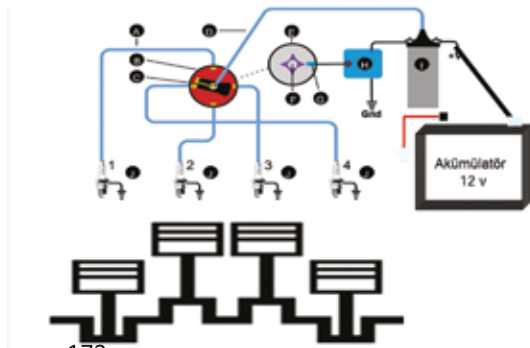

Akümülatörün üzerinde (+) ve (-) olmak üzere iki tane kutup başı vardır. (+) kutup başı diğerine göre daha kalındır ve çevresinde kırmızı bir halka bulunabilir. Akünün kutup başı kabloları takılırken ilk olarak (+) kutup başının bağlantısı yapılır. Sökerken ise ilk olarak (-) kutup başı kablosu sökülür.

Akünün içerisindeki sıvıya elektrolit denir. Elektrolit saf su ile asit karışımıdır. Akünün içerisindeki elektrolitin seviyesi plakaların 1 cm üzerinde olmalıdır. Akünün elektrolit seviyesi azalırsa saf su ilave edilir..

- Soğuk havalarda akünün donmaması için tam şarj yapılır.
- Akünün kutup başları oksitlenmişse sıcak su veya sodalı su ile temizlenir.
- Akünün kendi kendine boşalmaması için üst yüzeyinin temiz olması sağlanır
- Akünün kutup başlarının her ikisine temas edecek bir biçimde üzerine metal bir cisim, anahtar gibi nesneler konulursa kısa devre olur ve patlar

- A- Buji Kablosu,
B-Distribütör,
C-Tevzi Makarası,
D-Endüksiyon Bobini kablosu,
E- Kondansatör (Meksefe) ,
I- Endüksiyon Bobini,
J- Buji

ATEŞLEME SİSTEMİNİN PARÇALARI

Kontak Anahtarı: Aracın elektrik devresini açan – kapatan, motoru çalıştıran ve durduran anahtara kontak anahtarı denir.

Endüksiyon Bobini: Akünün 12 Voltluk enerjisini 15.000 ile 25.000 volt arasında yükselten. Yüksek gerilim üreten parçadır.

Distribütör: Sırası gelen bujiye elektrik akımı verir.

Buji: Ateşlemeyi sağlar. Buji kurum bağlamışsa, kablosu çıkmışsa, ıslanmışsa ateşleme yapamaz.

Bujilerden biri ateşlemezse motor titreyerek, sarsıntılı ve düzensiz çalışır (motosiklet çalışmaz). Motor güçten düşer ve yakıt sarfiyatı artar

BENZİNLİ MOTORLARIN YAKIT SİSTEMİ

Görevi: Motorun çalışması için gerekli olan Benzin-Hava karışımını hazırlayarak silindire göndermek.

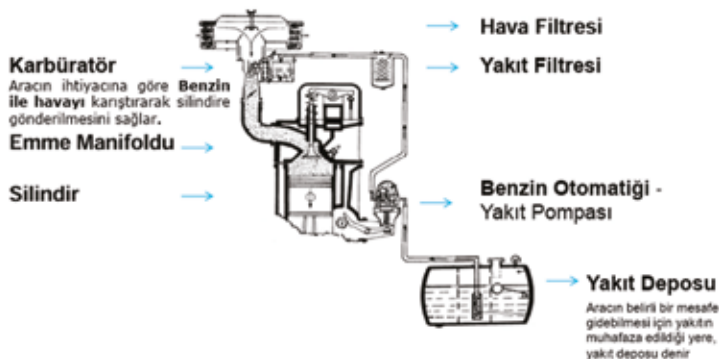
Parçaları:

- Yakıt Deposu
- Yakıt Göstergesi
- Yakıt Boru ve Hortumları
- Benzin Otomatiği (Yakıt Pompası)
- Yakıt Filtresi
- Karbüratör
- Manifoldlar (Emme, Egsoz)

Sistemin Çalışması: Benzin otomatiği depodaki yakıtı karbüratöre pompalar. Karbüratör, motorun devrine ve ihtiyacına göre yakıt– hava karışımı ayarlayarak silindire gönderir. Karışım Silindir içerisinde buji ile ateşlenerek yanma ve güç oluşturulur

BENZİNLİ MOTORLARIN YAKIT SİSTEMİ

YAKIT GÖSTERGESİ
Depodaki yakıt miktarını görüntüler.

YAKIT FİLTRESİ
Yakıtı temizler.

HAVA FİLTRESİ;
Karbüratöre giren havayı temizler. Hava filtresi bakanısa motor zengin karışımı alır. Hava filtresi kuru ve yağlı olmak üzere iki çeşittir. **Kuru hava filtresi basınçlı hava ile temizlenir.** Yağlı olan ise **gaz yağı ile** temizlenir. Servis kitabında belirtilen km'lerde değişir.

BENZİN OTOMATIĞI;
Depodaki yakıtı karbüratöre pompalar.

YAĞ FİLTRESİ

POLEN FİLTRESİ

Egzoz Manifoldu
Yanma sonucu oluşan gazları egzoz'a gönderir

Not: Araçlarda 4 tane filtre vardır. **Yakıt filtresi** yakıtı temizler, **hava filtresi** motora giren havayı temizler, **polen filtresi** klimadan araç içine verilen havayı temizler, **yağ filtresi** ise motor yağını temizler.

BENZİNLİ MOTOR YAKIT SİSTEMİNİN PARÇALARI

Karbüratör: Aracın ihtiyacına göre Benzin ile havayı karıştırarak silindire gönderilmesini sağlar

Karbüratörün Devreleri:

- Rölanti Devresi
- Güç Devresi
- Yüksek Hız Devresi
- Kapanış Devresi
- Jikle Devresi
- Şamandıra Devresi

Rölanti Devresi: Motor çalıştırıldıktan sonra gaz pedalına basmadan motorun kendi kendine boşta çalıştığı döneme rölanti denir. Rölanti devri motorun sarsıntısız ve düzenli olarak çalışabildiği en düşük devirdir.

Güç Devresi: Aracın gitmeye başlaması için gaz verildiği an Karbüratörün güç devresi devreye girer ve gaz verme oranına göre gerekli yakıt– hava karışımını sağlar.

Yüksek Hız Devresi: Motordan tam güç ve yüksek hız elde etmek için çok gaz verildiğinde devreye girer. Araç için maksimum hız ve güç için gerekli olan yüksek karışımları üretir.

Kapanış Devresi: Ani duruş ve kalkışlarda devreye girer. Motora yüksek miktarda karışım gönderilmesini sağlar.

Jikle Devresi: Soğuk havalarda motorun kolay çalışması ve kısa sürede çalışma sıcaklığına ulaşması için kullanılan devredir. Jikle Motorun zengin karışımla çalışmasını sağlar. (Zengin karışım, benzin oranı fazla olan karışımdır.) Jikle otomatik veya elle kumandalı olabilir. El ile kumandalı olanlarda jikle açık unutulmamalıdır.

Şamandıra Devresi: Karbüratörde her zaman belirli bir miktar yakıtın bulunmasını sağlar. Böylece karışımın çok fakir veya zengin olmasına engel olur.

Araç Egsoz'undan Çıkan Duman Renkleri

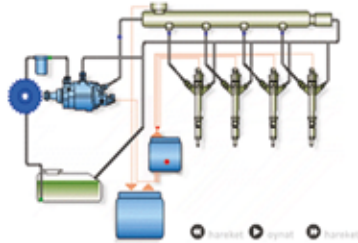
- Normal hava şartlarında ve motor sağlıklı çalışıyorsa şeffaf duman çıkar,
- Motor zengin karışımla çalışıyorsa siyah duman çıkar,
- Motor yağ yakıyorsa mavi duman çıkar

DİZEL MOTORLARIN YAKIT SİSTEMİ

Görevi: Depodaki yakıtın yanmak üzere silindire gönderilmesini sağlar

- Yakıt Deposu
- Yakıt Göstergesi
- Besleme Pompası
- Yakıt Filtresi
- Enjeksiyon Pompası
- Alçak ve yüksek basınç boruları
- Enjektörler
- Isıtma (Kızdırma) Bujileri
- Hava Filtresi

Sistemin Çalışması: Besleme pompası depodan yakıtı enjeksiyon pompasına gönderir, enjeksiyon pompası ise yakıtı basınç uygulayarak enjektörlerden silindir içerisindeki kızgın havanın püskürtülmesini sağlar böylece ateşleme ve güç oluşur.

YAĞLAMA SİSTEMİ

Görevi: Hareketli parçalar arasındaki sürtünmeyi azaltır, aşınmayı önler, aşınmadan dolayı oluşan pislikleri temizler, parçalardaki ısıyı alarak soğutmaya yardımcı olur.

Parçaları:

- Karter
- Yağ Çubuğu
- Yağ Filtresi
- Yağ Pompası
- Yağ Müşürü
- Yağ Göstergesi

Sistemin Çalışması: Yağ pompası karterdeki yağı motorun hareketli parçaları üzerine pompalar. Böylece motor çalışırken bir çok hareketli parça yağlanır

Motor Yağ Seviyesinin Kontrol

Edilmesi: Araç 15-20 dk çalıştırıldıktan sonra düz bir zemine park edilerek motor stop edilir. 4-5 dakika bekledikten sonra yağ çubuğunu çekip temizler ve tekrar yerine takarız sonra tekrar çekip yağ seviyesini kontrol ederiz. Yağ seviyesi, çubukta belirtilen iki çizgi arasında ise motor yağının yeterli anlaşılır.

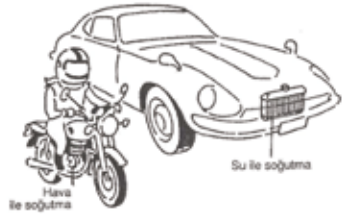

Motorun yağ seviyesi günlük bakımlarda kontrol edilmeli ve periyodik olarak aracın servis kitaplarında belirtilen sürelerde değiştirilmelidir. Motorun içerisindeki mevcut yağ karterin altındaki yağ boşaltma contasından motor sıcakken boşaltılır. Silindir kapağının üzerindeki yağ kapağından yağ eklenir. Genel olarak her yağ değişiminde yağ filtresi de değiştirilir.

Yağ filtresi tıkanır, yağ pompası arızalanırsa, karterde yeterli miktarda yağ yoksa yağlama işlemi yapılmaz. Motor parçaları kuru sürtünme sonucu aşırı ısınır ve zarar görür.

SOĞUTMA SİSTEMİ

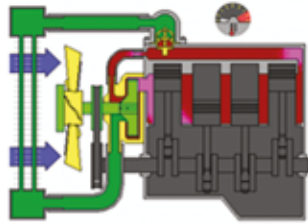
Görevi: Yanma ve çalışma sonucu meydana gelen ısıyı dengede tutmayı ve motoru soğutmayı sağlar.

Görevi: Yanma ve çalışma sonucu meydana gelen ısıyı dengede tutmayı ve motoru soğutmayı sağlar.

Parçaları:

- Radyatör
- Devirdaim- Su pompası
- Vantilatör
- Vantilatör Kayışı
- Termostat
- Hararet Göstergesi ve müşürü
- Takviye su kabı
- Radyatör ve kalorifer hortumları
- Fan (Hava Soğutmalı Motorlarda)

Sistemin Çalışması: Devirdaim-su pompası, radyatördeki suyu motorun iç su kanallarına gönderir. Su, motorun iç kanallarından geçerken, motorun ısınıncı olarak tekrar radyatöre döner. Böylece soğutma işlemi yapılmış olur

SOĞUTMA SİSTEMİNİN PARÇALARI

Radyatör: Soğutma suyuna depoluk eder. Radyatör içerisindeki su seviyesi peteklerin üzerinde olmalıdır. Takviye su kabı kullanılıyorsa, su miktarı belirtilen iki çizgi arasında olmalıdır.

Devirdaim su Pompası: Radyatördeki suyu, motorun su kanallarına gönderir.

Vantilatör: Radyatördeki suyun soğuması için hava akımı oluşturur.

Vantilatör Kayışı: Motorun krank milinden hareket alarak devirdaim-su pompası, vantilatör ve alternatörün çalışmasını sağlar. Haftalık bakımlarda Vantilatör kayışının gerginlik kontrolü yapılmalıdır. Parmağımızla bastırdığımızda kayış 1- 1,5 cm esnemelidir. Kayış Çok gevşek olursa motor hararet yapar. Çok sıkı olursa kayış kopabilir veya alternatörün yatakları bozulabilir.

Termostat: Soğutma suyunun sıcaklığını dengede tutar. Termostat silindir kapağı çıkışında bulunur. Termostat arızalanırsa motor hararet yapar. Motordan Termostat çıkarılırsa motor sürekli soğuk çalışacağından dolayı parçaları aşınır.

Hararet Müşürü: Soğutma suyunun sıcaklığını ölçerek göstergeye bildirir.

Hararet Göstergesi: Soğutma suyunun sıcaklığını gösterir.

Bakım ve Arızaları:

Soğutma sisteminde kullanılacak su içilebilecek nitelikte temiz, yumuşak ve kireçsiz su olmalıdır. Radyatör suyu günlük olarak kontrol edilir. Kış mevsiminde soğutma suyunun donmaması için soğutma suyuna Antifriz ilave edilir.

Vantilatör kayışı ve radyatör suyu servis kitaplarında belirtilen sürelerde değiştirilir.

HARARET

Motorun hararet yapma sebepleri:

- Radyatörün tıkalı, delik veya çatlak olması
- Su pompasının arızalanması
- Su kanallarının tıkalı olması
- Termostatın arızalanması
- Aracın uygun devir ve viteste kullanılmaması
- Vantilatör kayışının gevşek olması veya kopması
- Radyatör suyunun eksik olması
- Su hortumlarında kaçak olması
- Otomatik fanın arızalı olması.
- Fan soğutmalı araçlarda fan motorunun arızalanması, kablo bağlantılarında gevşeklik veya kopukluk olması, fan müşürünün arızalanması, fan sigortasının atması.

Hararet yapmış olan araç 10-15 dk. Rolantide çalıştırıldıktan sonra radyatör kapağı soğuk ve ıslak bir bezle önce gevşetilir hava basıncı alınır, daha sonra açılarak ılık su ilave edilir. Soğuk su ilave edilirse motor bloğu ve silindir kapağı çatlayabilir.

ŞARJ SİSTEMİ

Görevi: Motor çalıştığı sürece, araç için gerekli olan elektrik enerjisini üretir ve aküyü şarj eder

Parçaları:

- Alternatör (Şarj Dinamosu)
- Konjektör (Regülatör)
- Şarj Müşürü
- Şarj Göstergesi
- Sigorta

Sistemin Çalışması: Motor çalıştığı andan itibaren Alternatör motordan aldığı mekanik hareketle elektrik üretmeye başlar. Üretilen elektrik akımı, Konjektör (Regülatör) aracılığı ile sabitlenir ve aracın elektrik ihtiyacı karşılanır. Ayrıca akü şarj edilir.

ŞARJ SİSTEMİNİN PARÇALARI

Alternatör: Ventilator kayışı ile motordan aldığı mekanik enerjiyi elektrik enerjisine çevirir.

Konjektör: Alternatörün ürettiği elektriği sabitler. Konjektör arızalanırsa farlar sık sık patlar. Akünün elektrolit seviyesi azalır. Gaz pedalına basıldığında farların daha canlı yanmasından Konjektörün arızalı olduğu anlaşılır.

Sigorta: Elektrikli alıcıların emniyetli olarak çalışmasını sağlar. Kısa devre olunca sigorta atar. Sigorta attığında aynı amperde yeni sigorta ile değiştirilmelidir.

Sağlam

Bozuk

ŞARJ SİSTEMİ

Şarj Müşürü: Alternatörün elektrik üretip üretmediğini kontrol eder.

Şarj Göstergesi: Şarj sisteminin çalışmadığını gösterir.

Seyir halinde iken göstergede şarj lambası veya yağ lambası yandığı takdirde araç durdurulmalı ve motor stop edilmelidir.

MARŞ SİSTEMİ

Görevi: Motora ilk hareketi vermek ve motorun çalışmasını sağlamak.

Parçaları:

- Kontak Anahtarı
- Akümülatör
- MarşMotoru
- Volan Dişlisi

Sistemin Çalışması

Kontak anahtarı kontağa taktıktan sonra, saat yönünde çevirirken tık diye bir ses gelip durduğu an aracın elektrik devresinin açıldığı andır. Bu konumda akü araç için gerekli elektriği sağlar, Aracın yakıt, ateşleme ve bir çok sistemi çalışmaya hazır duruma gelir. Göstergede birçok ışık yanar, bu ışıklardan Kızdırma bujisi uyarı lambası veya enjeksiyon sistem uyarı lambası söndükten sonra anahtar saat yönünde çevrilerek marş yapılır motor çalıştırılır. marş yapıldığında Marş motorunun dişlisi, volan dişlisini çevirmek suretiyle motora ilk hareket verilmiş olur

Marşa yapma süresi 10-15 saniyeyi geçmemelidir.

Araç çalışmıyorsa biraz beklenir tekrar denenir. Uzun süre ve sıkça marş yapılırsa akümülatör boşalır.

Motor çalışırken tekrar marş yapılmamalıdır.

Tekrar marş yapılırsa marş dişlisi veya volan dişlisi zarar görür.

VURDURMA YÖNTEMİ VE AKÜ TAKVİYESİ

Araç marş yapılarak çalıştırılmadığı zamanlarda; ittirerek (Vurdurma Yöntemi) veya Takviye Akü yöntemi ile çalıştırılabilir

Vurdurma yöntemi; Kontak anahtarı marş konumuna getirilir. Debriyaj pedalına sonuna kadar basılır, vites 2 ye alınır. Aracı arkadan birkaç kişi ittirerek belirli bir hıza ulaşıncaya debriyaj anı olarak bırakılır ve gaza basılır. Böylece motor çalışmaya başlar. Bu yöntem aracın Triger kayışının kopmasına ve araçta bir çok parçanın zarar görmesine sebep olabilir. Otomatik vitesli araçlara uygulanmaz.

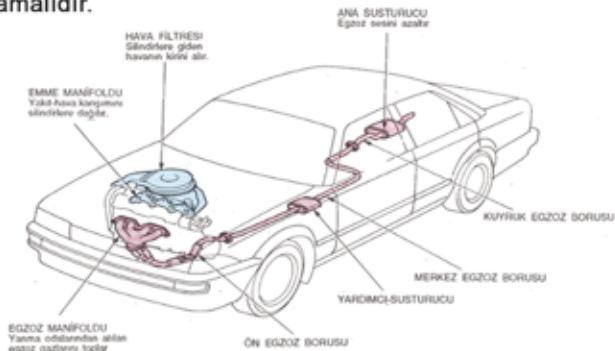

Takviye akü yöntemi; Başka bir aracın aküsünden kendi aracımızın aküsüne (+) kutup (+), (-) kutup (-) 'ye olacak şekilde akü aktarma kablosu ile bağlantı yapılır ve daha sonra marş yapılır. Dijital göstergeli araçlarda akü takviyesi yapılmaz.

EGSOZ SİSTEMİ

Görevi: Yanma sonucu oluşan gazların sessiz ve emniyetli bir şekilde dışarı atılmasını sağlar. Egsoz sisteminde çıkan gazların zararlı özelliklerini azaltan katalitik konvertör, çıkan gazların sesini azaltan susturucu vardır. Bunlar egsoz sisteminden çıkarılmamalıdır.

ELEKTRİK - AYDINLATMA VE İKAZ SİSTEMİ

Görevi: Güvenli bir sürüş için yolun aydınlatılması, sinyallerle hareketlerin bildirilmesini sağlar.

Aracın Önünde Bulunan Işıklar:

- 25 m'yi aydınlatan kısa farlar
- 100 m'yi aydınlatan uzun Farlar
- Portakal sarısı renginde sinyal lambaları
- İsteğe bağlı sis lambaları
- Park Lambası

Aracın Arkasında Bulunan Işıklar:

- Fren lambaları
- Geri vites lambası
- Portakal sarısı renginde sinyal lambaları
- Park Lambası
- Plaka Lambası

Aracın içinde Bulunan Işıklar:

- İç aydınlatma ve bagaj lambaları

Araçta Bulunan Uyarı Sistemi:

- Korna

Aracın elektrik ve aydınlatma sistemi günlük bakımlarda kontrol edilmelidir

AYDINLATMA VE İKAZ SİSTEMİ

- Lambalardan biri yanıyor diğeri yanmıyorsa ampulü geçmiştir, yenisi ile değiştirilir.
- Aynı hattaki lambalardan hiçbiri yanmıyorsa sigortası atmıştır,
- Lambalardan biri parlak, biri soluk yanıyorsa kablo bağlantıları paslanmıştır.
- Fren lambası sağlam olduğu halde yanmıyorsa fren müşürü arızalıdır.
- Geri vites lambası sağlam olduğu halde yanmıyorsa geri vites müşürü arızalıdır.
- Araca bir römork bağlanacağı zaman araç- römork elektrik bağlantıları da yapılmalıdır.
- Araçların ışık ve elektrik sistemi günlük bakımlarda kontrol edilir.
- Far değişimi sonrası ve belirli bakım dönemlerinde far ayarları kontrol edilmelidir.

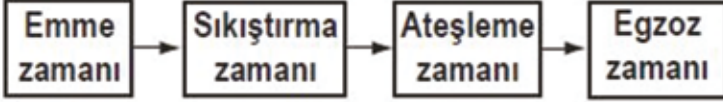
KONU TESTİ 1

1-Yakıttan elde ettiği ısı enerjisini mekanik enerjiye çeviren makinelere denir.

Yukarıdaki boşluğa ne gelmelidir?

- A) Buji B) Motor C) Piston D) Krank mili

2- Dört zamanlı dizel motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda yanma sonucu oluşan gazlar motor dışına atılır?

- A) Emme zamanı B) Sıkıştırma zamanı
C) Ateşleme zamanı D) Egzoz zamanı

3-Dizel motorlarda yakıtın ateşlenmesi nasıl olur?

- A) Buji kıvılcımı ile B) Elektrik motoru ile
C) Dışarıdan ısıtılarak D) Sıkıştırılan havanın sıcaklığı ile

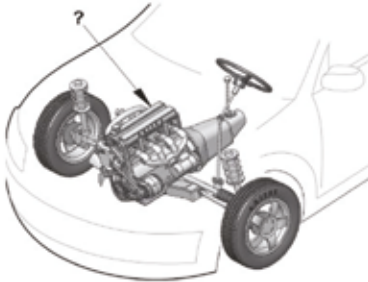
4-Yakıtı doğrudan doğruya silindirlere içersinde yakan ve üretilen ısı enerjisini pistonbiyel mekanizması ile krank miline ileten motorlara ne ad verilir?

- A) Marş motoru B) Elektrik motoru
C) İçten yanmalı motor D) Dıştan yanmalı motor

5-Benzinle çalışan motorlarda, silindirlere sıkıştırılan yakıt-hava karışımının ateşlenmesi ne ile gerçekleştirilir?

- A) Fitil ile B) Kendi kendine
C) Buji kıvılcımı ile D) Dışarıdan ısıtılarak

6-Şekilde soru işareti (?) ile gösterilen ve aracın hareketi için gerekli gücü sağlayan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rot
B) Fren
C) Motor
D) Direransiyel

7-Dört zamanlı bir dizel motorunda emme zamanında silindirlere hangisi emilir?

- A) Benzin B) Motorin
C) Karışım D) Hava

KONU TESTİ 1

8-Dört zamanlı benzinli motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda yakıt-hava karışımı pistonla sıkıştırılır?

- A) Emme zamanı B) Sıkıştırma zamanı
C) Ateşleme zamanı D) Egzoz zamanı

9-Sıkıştırılmış yakıt-hava karışımının buji ile ateşlenmesi sonucu çalışan motor hangisidir?

- A) Dizel motor B) Marş motoru
C) Benzinli motor D) Buhar makinesi

10-Benzinli motorlarda, aşağıdakilerden hangisinin tırnakları arasında oluşan kıvılcımla silindir içerisindeki yanma olayı başlatılmış olur?

- A) Buji B) Flaşör C) Distribütör D) Kontak anahtarı

11-Aşağıdakilerden hangisi buji ile ateşlemeli motorların yakıtıdır?

- A) Benzin B) Motorin C) Antifriz D) Gaz yağı

12-Dört zamanlı bir motorda sıkıştırma zamanı kaçınıcı zamandır?

- A) 1. zaman B) 2. zaman C) 3. zaman D) 4. zaman

13-Aşağıdakilerden hangisi araçlarda gücün kaynağıdır?

- A) Şaft B) Tekerlek C) Motor D) Vites kutusu

14- I- LPG

II- Benzin

III- Motorin

İçten yanmalı motorlarda yukarıdaki yakıtlardan hangileri kullanılır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

15-Dört zamanlı motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdakilerin hangisindeki gibi olur?

- A) Emme – Ateşleme (İş) – Egzoz – Sıkıştırma
B) Egzoz – Emme – Ateşleme (İş) – Sıkıştırma
C) Ateşleme (İş) – Emme – Sıkıştırma – Egzoz
D) Emme – Sıkıştırma – Ateşleme (İş) – Egzoz

16-Dizel motorlarda sıkıştırılmış hava üzerine enjektörle aşağıdakilerden hangisi püskürtülür?

- A) Benzin B) Motorin C) Antifriz D) Su buharı

17-Dizel motorlar hangi prensibe göre çalışır?

- A) Sıkıştırılmış hava üzerine mazot püskürtme
B) Sıkıştırılmış hava üzerine benzin püskürtme
C) Sıkıştırılmış mazot-hava karışımını bujiyle ateşleme
D) Sıkıştırılmış benzin-hava karışımını bujiyle ateşleme

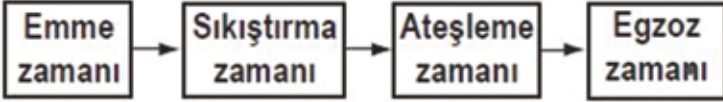
KONU TESTİ 1

18-Benzinli motorlar hangi prensibe göre çalışır?

- A) Sıkıştırılmış hava üzerine mazot püskürtme
- B) Sıkıştırılmış mazot-hava karışımını bujiyle ateşleme
- C) Sıkıştırılmış benzin-hava karışımını bujiyle ateşleme
- D) Sıkıştırılmış benzin-hava karışımını enjektörle ateşleme

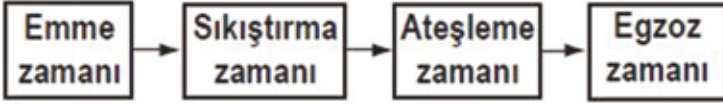
19-Dört zamanlı benzinli motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda emme supabı açılır ve silindirlere yakıt-hava karışımı girer?

- A) Ateşleme (İş) zamanı
- B) Egzoz zamanı
- C) Emme zamanı
- D) Sıkıştırma zamanı

20-Dört zamanlı benzinli motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda yanma sonucu oluşan gazlar motor dışına atılır?

- A) Emme zamanı
- B) Sıkıştırma zamanı
- C) Ateşleme (İş) zamanı
- D) Egzoz zamanı

CEVAPLAR :

1-B , 2-D , 3-D , 4-C , 5-C , 6-C , 7-B , 8-C , 9-C , 10-A , 11-A , 12-B , 13-C , 14-D , 15-D , 16-B , 17-A , 18-C , 19-C , 20-D

GÖSTERGELER SİSTEMİ

Görevi: Güvenli bir sürüş için bilgi ve arıza uyarıları verir.

Parçaları:

- Motor Devir göstergesi
- Hız Göstergesi,
- Yakıt Göstergesi,
- Hararet Göstergesi
- Yağ Göstergesi
- Şarj Göstergesi
- Günlük ve Toplam Kilometre Sayacı
- Havalı fren, hava basınç göstergesi
- Enjeksiyon sistem uyarı lambası veya kızdırma bujisi uyarı lambası
- Göstergede kısa farlar yeşil, uzun farlar ise mavi ışık simgesi ile bildirilir.
- Depodaki yakıt bitmek üzere olunca göstergede uyarı verilir. Bu uyarıdan sonra en az 25-30 km daha yol gidilebilir.

GÖSTERGELER SİSTEMİ

Fren Sistemi uyarı ışığı

Şarj sistemi uyarı ışığı

Yağlama sistemi uyarı ışığı

Motor arızası uyarı ışığı

Düşük yakıt seviyesi uyarı ışığı

Abs Sistemi uyarı ışığı

Hava yastığı uyarı ışığı

Açık kapı uyarı ışığı

Uzun far gösterge ışığı

Kısa far gösterge ışığı

Park lambaları uyarı ışığı

Arka sis lambaları

Ön sis lambaları

Kayma uyarı ışığı

GÖSTERGELER SİSTEMİ

Emniyet kemerleri

Fren balataları aşınmış

Sinyaller

Sağ sinyal

Sol sinyal

Motor soğutma suyu sıcaklığı

Diferansiyel kilidi

Arka cam yıkama/silme

Ön cam yıkama/silme

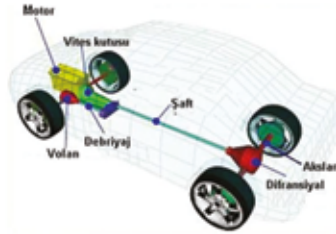
Arka cam rezistans ışığı

GÜÇ AKTARMA ORGANLARI

Görevi: Motorun ürettiği hareketi tekerleklerle aktarmaktır.

Parçaları:

- Debriyaj (Kavrama, Baskı-Balata)
- Vites Kutusu (Şanzuman)
- Şaft (Kardan Mili)
- Diferansiyel
- Aks
- Tekerlekler

Sistemin Çalışması: Motorun hareketi debriyaj ile isteğe bağlı olarak vites kutusuna aktarılır. Vites kutusundaki dişliler vasıtasıyla araca ileri geri hareket, güç veya hız kazandırılarak şaft'a oradan diferansiyel ve aks'a ve tekerleklerle aktarılarak aracın gitmesi sağlanır.

Aktarma Organları;

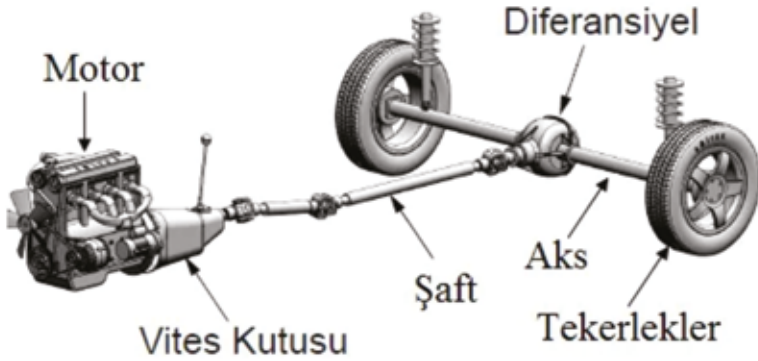
Debriyaj (Kavrama): Motorun hareketini İsteğe bağlı olarak vites kutusuna aktarır veya keser. Baskı ve balata olmak üzere iki parçadan oluşur.

Vites Kutusu (Şanzıman): Aracın hızını, gücünü, ileri ve geri hareketini sağlar.

Şaft (Kardan Mili): Vites kutusundan aldığı hareketi diferansiyele aktarır.

Diferansiyel: Gelen hareketi 90 derece çevirerek akslara ve tekerleklerle aktarır. Ayrıca dönüşlerde tekerleklerin farklı hızlardadönmesini sağlar. Diferansiyel sistemi aracın ön kısmında ise araç önden çekişli, arkada ise arkadan çekişli olur.

Aks: Diferansiyelden aldığı hareketi tekerleklerle aktarır

TEKERLEKLER VE LASTİKLER

Görevi: Aracın yol ile temasını, hareket etmesini ve fren ile uyarıldığında aracın durdurulmasını sağlayan parçadır.

Parçaları: Jant, Lastik, Bijon

Tekerlek, jant üzerine lastiğin takılmasıyla oluşur ve araç üzerine bijon vidaları ile monte edilir.

Lastik üzerindeki rakamlar lastiğin ebatlarını belirtir.

Balans Ayarı: Lastiğin balans ayarı bozuk ise belirli bir hızdan sonra direksiyonda titreşimle oluşur ve tekerlek yatakları aşınır. Balans ayarı Lastiğin titreşim yapmadan dönmesi için yapılan ayardır.

Lastiğin normal aşınması için aracın servis kitabında belirtilen değerlere göre hava vurulur. Lastiklerin hava basıncı normalden az ise direksiyon zor döner, lastikler kenar kısımlardan aşınır, yakıt sarfıyatı artar. Lastiklerin hava basıncı normalden fazla ise direksiyon hafifler, lastikler orta kısımdan aşınır, dönüşlerde savrulmalar olur

Araçtaki yedek tekerleğe stepne denir. Patlayan tekeri değiştirebilmek için bijon anahtar ve kriko kullanılır. jant üzerindeki vidalara bijon vidası denir. Bijon vidaları takılmadan önce kuru bir bezle temizlenir.

Araçla uzun süre sürüş yapıldığında ısıdan dolayı lastiklerin hava basıncı artar. Bu durumda herhangi bir şey yapılmaz. Ayrıca kış aylarında lastiğin hava basıncını azaltmak doğru değildir.

Lastikler araca her binişte kontrol edilmelidir Ön lastiklerin her ikisi de aynı nitelikte olmalıdır. Biri yeni diğeri eski,birinin havası az diğlerinin fazla olursa araç bir tarafa çeker, frenleme anında savrulmalar olur.

Bakımı: Belirli bir hızdan sonra direksiyonda titreşim oluşuyorsa tekerleklerin balans ayarı bozulmuştur. Araç bir tarafa çekiyoorsa rot ayarı bozulmuştur. Lastikler içten dıştan düzensiz aşınıyorsa rot ayarı bozuktur.

Lastiklerin dış derinliği 3mm nin altına düştüğünde yenisi ile değiştirilmelidir. Yapılan kontrollerde Dış derinliği 1,6 mm altında çıkarsa ceza işlemi uygulanır.

1 Aralık– 1 Nisan tarihleri arasında ticari amaçla yük ve yolcu taşıyan araçlar kar lastiklerini takarak kullanmak zorundadırlar diğer araçlarda ise gerektiğinde kullanılmak üzere zincir bulundurulur.

Tekerlek Değiştirme

- I- Jant kapağı çıkartılır.
- II- Kriko ile araç kaldırılır.
- III- Bijon somunları sökülür.
- IV- Bijon somunları gevşetilir.
- V- Aracın hareket etmemesi için gerekli güvenlik önlemleri alınır.

Verilenlere göre, araç lastiğinin sökülmesinde doğru işlem sırası nasıl olmalıdır?

- A) I - II - III - IV - V
- B) II - III - I - IV - V
- C) III - II - IV - V - I
- D) V - I - IV - II - III

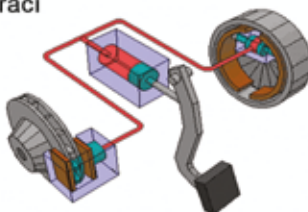

FREN SİSTEMİ

Görevi: Hareket halindeki aracı yavaşlatmak, emniyetli duruş sağlamak veya duran aracı sabitlemektir.

Parçaları:

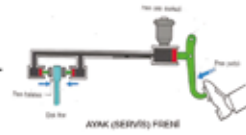
- Fren Pedalı
- Merkez Pompası
- Fren Boruları
- Fren Balataları
- Tekerlek silindirleri
- Kampanalar veya diskler

Fren sistemleri hidrolik ve havalı olmak üzere iki çeşittir. Araçlarda bulunan fren çeşitleri (1-El Freni, 2-Ayak- Servis Freni, 3-Motor- Kompresyon freni) Servis freni ön ve arka tekerleri durdurur. El freni arka tekerlere kumanda eder. Motor kompresyon freni ise çekiş yapan tekerleklere kumanda eder aracı yavaşlatır.

DİSK FREN SİSTEMİ

FREN SİSTEMİ

Soğuk havalarda el freni çekili olarak park edilirse balata donarak kampanaya yapışır. Fren ayarı sıkı olan araçta balatalar aşırı ısınır yanabilir. **Westinghouse fren sistemi kullanan araçlarda motor stop edince fren tutmaz.** El freni tam indirilmeyip yola devam edilirse, aracın kampanaları ve balataları aşırı ısınır ve yanar.

Havalı fren sistemi bulunan araçlarda hava basınç göstergesi yeterli basınç göstermiyorsa araç hareket ettirilmemelidir.

Araçlarda Abs ve Asr gibi bir çok güvenlik sistemleri mevcuttur.

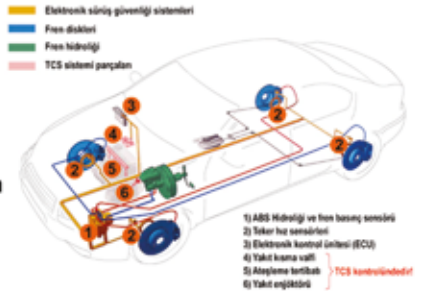
ABS (Anti Bloke Sistem): Frenleme sırasında tekerleklerin kilitlenmesini önler. Direksiyon hakimiyetinin daha iyi olmasını sağlar.

ASR (Patinaj Önleme Sistemi): Harekete geçme ve hızlanma sırasında tekerleklerin patinaj yapmasını engeller.

ESP : Savrulma önleyici sistemi.

Bakımı: Günlük bakımlarda fren hidrolik yağı kontrol edilir. Servis kitabında belirtilen km'lerde fren balataları ve hidrolik yağı değiştirilir.

Disk veya kampana yüzeyinde bozukluk varsa frenleme esnasında fren pedalında titreme oluşur

SÜSPANSİYON SİSTEMİ

Görevi: Yoldan gelen titreşimleri azaltır.

Parçaları:

- Yaylar (Helezon yayı, Yaprak yay)
- Amortisör

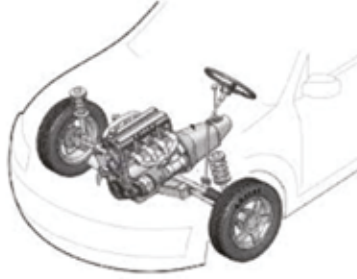

DİREKSİYON – ÖN DÜZEN SİSTEMİ

Görevi: Araca yön verir.

Parçaları:

- Direksiyon simidi
- Direksiyon mili
- Direksiyon dişli kutusu
- Rot
- Rot başları

Ön düzen ayarları: Rot ayarı

Sistemin Çalışması:

Direksiyonu çevirdiğimizde hareket direksiyon mili direksiyon dişli kutusu rot ve rot başına iletilerek tekerleklerin istediğimiz yöne dönmesi ve aracın o yönde ilerlemesi sağlanır.

Bakım ve Arızaları:

Direksiyon dişli kutusunun yağı belirli bakım dönemlerinde kontrol edilir.

Rot başlarının aşınması direksiyon boşluğuna sebep olur.

Aracın rot ayarı bozuksa araç bir tarafa çeker, lastikler içten dıştan düzensiz aşınır.

RODAJ

Trafiğe yeni çıkan 0 km araçların veya motoru yenilenen araçların ilk kullanım dönemidir.

Araçlar rodaj süresi boyunca normal hızla kullanılmalı, aşırı hız, ani duruş ve kalkış ve hep aynı vitesle sürüş yapılmamalıdır. Rodaj süresi sonunda genel bir bakım ve kontrol yapılır.

- Motor yağı ve yağ filtresi değiştirilir.
- Soğutma sistemi suyu kontrol edilir.
- Akü kontrol edilir.
- Ön düzen ayarları kontrol edilir.

Aracın gelecekteki performansı için motorun alıştırılması (rodaj) sürecinde aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğrudur?

- A) Uzun yolda aynı hızla gidilmesi
- B) Tam gaz vermekten kaçınılması
- C) Sürekli sert ve ani fren yapılması
- D) Motor soğukken çok çabuk hızlanması

BAKIMLAR

Günlük Bakım:

- Lastiklerin kontrolü (Araca her binişte)
- Motor yağ seviyesinin kontrolü
- Soğutma suyu seviyesinin kontrolü
- Fren hidrolik yağı seviyesinin kontrolü
- Yakıt seviyesinin kontrolü
- Akü şarj durumu ve elektrik donanımının kontrolü
- Işık ve ikaz sistemlerinin kontrolü
- Aylık Bakım:
- Hava filtresi temizliği
- Yıllık Bakım:
- Yaz ve kışa göre kontroller yapılır

Aylık Bakım:

- Hava filtresi temizliği

Yıllık Bakım:

- Yaz ve kışa göre kontroller yapılır.

Yukarıdaki bakım ifadeleri geneldir. Aracın servis kitabında belirtilen bakım tablosuna göre bakımlar yapılmalıdır

Aracın Fazla Yakıt Yakmasının Sebepleri

Sürücüye Bağlı Sebepler:

- Aşırı hız, 90 km'nin üzerindeki her kilometrede yakıt tüketimi %1 artar
- Yakın Takip, ani fren ve ani gaz, ani duruş ve kalkışlar yakıt tüketimini artırır
- Aracın hızına uygun olmayan vitesle gitmek
- Motoru ısıtmak amacıyla gereksiz yere aracın uzun süre durduğu yerde çalıştırılması.
- Uzun süren duraklamalarda motorun çalışır durumda bırakılması
- Klima yakıt tüketimini artırır.
- Camlar açık iken sürüş işlemi rüzgar direncinden dolayı yakıt tüketimini artırır
- Tavan bagajı ve araçta gereksiz yük taşıma yakıt tüketimini artırır.
- Trafığın yoğun olduğu saatlerin ve güzergahların seçilmesi.
- Araçta harita, şehir planı, ya da navigasyon gibi gereçlerin olmaması nedeniyle gereksiz yere trafikte kalınması
- Gidilecek yere en yakın mesafenin seçilmemesi
- Taşımasının üzerinde yolcu ve yük alınması.

Motor'a Bağlı Sebepler:

- Hava filtresinin tıkanması,
- Bujilerin aşınması ve arızalanması
- Karbüratörün bakımsız ve ayarsız olması
- Rolanti devrinin yüksek olması

Araca Bağlı Sebepler:

- Fren ayarlarının sıkı olması
- Debriyaj kaçırması

Araç Kullanmaya Hazırlık

Aracı kullanmaya başlamadan önce aracın etrafında bir tur atarak, aracın dış kontrolü yapılır sonra sol elimizle aracın kapısını açarak sürücü koltuğuna otururuz. Sürücü koltuğuna oturduktan sonra ilk olarak koltuk ayarı, ayna ayarı ve emniyet kemerini bağlama işlemleri yapılır. Motor çalıştırılır, göstergeler kontrol edilir, herhangi bir sorun yoksa araç harekete geçirilerek sürüş işlemine başlanır

- Aracın dış kontrolünün yapılması
- Koltuk ve ayna ayarı
- Emniyet kemerinin takılması ve baş destekleri
- Aracın çalıştırılması
- Araç göstergelerinin kontrolü

1. İleri - geri ayarı.

2. Yükseklik ayarı.

3. Sırtlık eğim ayarı.

KONU TESTİ 2

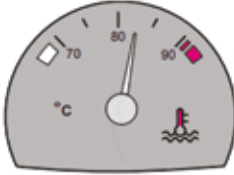
1-Aşağıdakilerden hangisi araçlarda gücün kaynağıdır?

- A) Şaft B) Motor C) Tekerlek D) Vites kutusu

2-Aşağıdakilerden hangisi buji ile ateşlemeli motorların yakıtıdır?

- A) Benzin B) Motorin C) Antifriz D) Gaz yağı

3-Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki gösterge sürücüyü neyi bildirir?

- A) Karterdeki yağ miktarını
B) Depodaki yakıt miktarını
C) Soğutma suyu sıcaklığını
D) Radyatördeki su seviyesini

4-Yakıt içerisinde toz, su veya pislik varsa motor nasıl çalışır?

- A) Yüksek devirde
B) Zengin karışımla
C) Yüksek performansla
D) Düzensiz, tekleyerek

5-Kışın aşırı soğuktan dolayı motor soğutma suyu donduğu zaman meydana gelen genleşme kuvveti; silindir bloğu, silindir kapağı ve radyatörü çatlatabilir.

Buna göre donmayı önlemek için motor soğutma suyuna aşağıdakilerden hangisinin yeterli miktarda karıştırılması gerekir?

- A) Asit B) Antifriz C) Saf su D) Motor yağı

6-Lastiklerin hava basıncı dengesizse frenleme anında aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Araç bir tarafa çeker. B) Fren pedalı sertleşir.
C) Frenlerden ses gelir. D) Fren hidroliği azalır.

7-Aşağıdakilerden hangisi elektrik devresindeki sigortanın görevidir?

- A) Aküyü şarj etmek
B) Bujilere giden akımı yükseltmek
C) Kısa devre olduğunda sistemi korumak
D) Endüksiyon bobinine giden akımı yükseltmek

8-Seyir hâlindeyken araçtan "sürekli yakıt kokusu" alınması durumunda aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Açık camlar kapatılır.
B) Önemsenmez yola devam edilir.
C) Lastiklerin hava basıncı kontrol edilir.
D) Trafik kurallarına uyarak durulur ve kontak kapatılır.

9-Araçlarda yakıt tasarrufu sağlamak için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Termostat çıkartılmalı B)Eskimiş bujiler değiştirilmeli
C) Lastiklerin hava basıncı indirilmeli D) Motor yüksek devirde çalıştırılmalı

KONU TESTİ 2

10-Aşağıdakilerden hangisi aracı istenilen yöne sevk eder?

- A) Marş sistemi B) Yağlama sistemi
C) Direksiyon sistemi D) Aydınlatma sistemi

11- . LPG

- II. Benzin
III. Motorin

İçten yanmalı motorlarda yukarıdaki yakıtlardan hangileri kullanılır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

12-Aşağıdakilerden hangisi aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardan biri değildir?

- A) Klimanın açılması B) Koltuğun ayarlanması
C) Aynaların ayarlanması D) Emniyet kemerinin takılması

13-Aracın gösterge panelinde aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması araç yakıtının bitmek üzere olduğunu bildirir?

A

B

C

D

14-Motorlu araçlarda motorun yağ seviyesini kontrol etmeye yarayan ve özel işaretleri bulunan parçaya ne ad verilir?

- A) Yağdanlık B) Yağ çubuğu C) Yağ filtresi D) Yağ pompası

15-Aracın elektrik devresinde, akım yüksek olduğunda eriyerek güvenliği sağlayan parça aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akü B) Platin C) Sigorta D) Alternatör

16-Kriko ile aracı kaldırırken tekerleklere takoz konulmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aracın motorunu çalıştırabilmek
B) Aracın hareket etmesini engellemek
C) Araç yakıtının buharlaşmasını engellemek
D) Araç motorunun sarsıntısız çalışmasını sağlamak

KONU TESTİ 2

17-Seyir hâlindeyken araçtan "sürekli yakıt kokusu" alınması durumunda aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Antifriz kontrol edilir.
- B) Önemsenmez yola devam edilir.
- C) Lastiklerin hava basıncı kontrol edilir.
- D) Trafik kurallarına uyarak durulur ve kontak kapatılır.

18-Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketiminin artmasında sürücünden kaynaklanan kusurdur?

- A) Aşırı hız yapılması
- B) Frenlerin ayarsız olması
- C) Rölanti ayarının bozuk olması
- D) Lastiklerin havasının az olması

19-Dizel motor kullanan bir araca yanlışlıkla benzin konulması durumunda aşağıdakilerden hangisinin yapılması uygundur?

- A) Aracın düşük hızda sürülmesi
- B) Yakıt deposunun boşaltılması
- C) Aracın yüksek devirde kullanılması
- D) Lastik hava basınçlarının düşürülmesi

20-Seyir hâlindeyken gösterge panelinde şekildeki ikaz ışığının yanması durumunda aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Araç ışıkları açılıp kapatılmalıdır.
- B) Hız azaltılarak sürüşe devam edilmelidir.
- C) Dörtlü ikaz lambaları yakılarak yola devam edilmelidir.
- D) Araç güvenli bir şekilde durdurulmalı ve aracın kontağı kapatılmalıdır.

CEVAPLAR :

1-B , 2-A , 3-C , 4-D , 5-B , 6-A , 7-C , 8-D , 9-B , 10-C , 11-D , 12-A , 13-C , 14-B , 15-C , 16-B , 17-D , 18-A , 19-B , 20-D

DENEME TESTİ 1

1-Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımcıda bulunması gereken özelliklerdendir?

- A) Telaşlı ve tedirgin olması
- B) İletişim becerilerinin zayıf olması
- C) Önce çevrenin güvenliğini sağlaması
- D) İnsan vücudu ile ilgili temel bilgilere sahip olması

2-Kazazedeye sözlü uyararla ya da hafifçe omzuna dokunarak "iyi misiniz?" diye sorularak - - - değerlendirilmesi yapılır.

Yukarıdaki açıklamada boş bırakılan yere hangisi yazılmalıdır?

- A) Dolaşım
- B) Bilinç durumu
- C) Solunum
- D) Hava yolu açıklığı

3- I. El freninin çekilmesi

II. Kontağın kapatılması

III. LPG'li ise aracın bagajında bulunan tüpün vanasının kapatılması

Yukarıdakilerden hangileri kazaya uğrayan araçta alınması gereken güvenlik önlemlerindendir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

4- • Bir el altına yerleştirilir.

• Diğer elin iki parmağı çene kemiğinin üzerine yerleştirilir.

• Alından bastırılıp çeneden kaldırılarak baş geriye doğru itilir.

Uygulama basamakları verilen ve kazazedenin hava yolunu açmak için kullanılan pozisyon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şok pozisyonu
- B) Yarı oturuş pozisyonu
- C) Baş geri-çene yukarı pozisyonu
- D) Yarı yüzükoyun-yan pozisyon

5-Yetişkin bir kazazedenin solunum yapıp yapmadığı bak-dinle-hisset yöntemiyle kaç saniye süre ile kontrol edilir?

- A) 10
- B) 20
- C) 30
- D) 40

6-Aşağıdaki durumların hangisinde kazazedeye Heimlich Manevrası uygulanır?

- A) Kan şekeri düştüğünde
- B) Tam tıkanma yaşadığında
- C) Kanaması olduğunda
- D) Kalbi durduğunda

7-Aşağıdakilerden hangisi atardamar kanamalarının özelliklerindendir?

- A) Kanamanın sızıntı şeklinde olması
- B) Kanın koyu renkli ve küçük kabarcıklar şeklinde akması
- C) Açık renkli kanın kalp atımları ile uyumlu olarak kesik kesik akması
- D) Kanamanın fışkırma olmadan akması ve kısa sürede durdurulabilmesi

8-Aşağıdakilerden hangisi dış kanamalarda yapılan hatalı ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Kanayan bölgeyi aşağıya indirmek
- B) Kanayan yer üzerine temiz bir bezle bastırmak
- C) Uzuv kopması varsa boğucu sargı (turnike) uygulamak
- D) Kanayan yere en yakın basınç noktasına baskı uygulamak

DENEME TESTİ 1

9-Aşağıdakilerden hangisi delici karın yaralanması olan kazazedeye yapılması gereken ilk yardım uygulamalarından biri değildir?

- A) Bilinç kontrolünün yapılması
- B) Yaşam bulgularının sık sık izlenmesi
- C) Dışarı çıkan organlarının içeri sokulmaya çalışılması
- D) Bilinci yerinde ise sırtüstü pozisyonda bacakları bükülmüş olarak yatırılması

10-Aşağıdakilerden hangisi çıkıklarda yapılması gereken ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Çıkığın yerine oturtulmaya çalışılması
- B) Eklem düzeltildikten sonra tespit edilmesi
- C) Çıkık olan bölgeye kuvvetli masaj yapılması
- D) Bölgenin nabzının, deri renginin ve ısisının kontrol edilmesi

11-Beyne giden kan akışının azalması sonucu oluşan kısa süreli, yüzeysel ve geçici bilinç kaybına ne ad verilir?

- A) Koma
- B) Bayılma
- C) Sara krizi
- D) Ateşli havale

12-Kaza sonrası solunum durması, yangın tehlikesi, patlama gibi tehlikeli durumların olasılığı mevcut ise kazazedenin omurliliğine zarar vermeden araçtan çıkarılmasında kullanılan teknik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rentek manevrası
- B) İtfaiyeci yöntemi ile omuzda taşıma
- C) Ayak bileklerinden sürükleme yöntemi
- D) Koltuk altından tutarak sürükleme yöntemi

13- I. Kazazedenin tedavi edilmesi

II. Hayati tehlikenin ortadan kaldırılması

III. Yaşamsal fonksiyonların sürdürülmesinin sağlanması

Yukarıdakilerden hangileri ilk yardımın öncelikli amaçlarındandır?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

14- I. Trafikteki bütün kuralların nedenini öğrenir.

II. Araç kullanırken yapacağı bir kural ihlalinin sonucunda sadece maddi ceza olduğunu düşünür.

III. Trafik içinde yapacağı bir kural ihlalinde, kendisinin ya da sevdiklerinin canını tehlikeye attığının farkında değildir.

Yukarıdakilerden hangileri trafik adabına sahip olan bir sürücü için söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III

15-Ailesi ile birlikte yolculuk yapan bir sürücü, aracını hız limitlerini aşarak sürdüğünde ailesinin hayatını da tehlikeye atmış olacaktır.

Bu sürücü, hız ihlalinin kaynaklanan olası bir kazada sevdiklerinin canını riske atmakla trafikte aşağıdaki değerlerden hangisini yerine getirmemiş olur?

- A) Hırçınlık
- B) Bencillik
- C) Sorumluluk
- D) Hoşnutsuzluk

DENEME TESTİ 1

16-Öndeki araç yol kenarına park etmeye çalışırken arkadan gelen diğer aracın onu beklemesi durumu, trafikte aşağıdaki değerlerden hangisine sahip olduğunu gösterir?

- A) Öfke B) Sabır C) İnatlaşma D) Aşırı tepki

17-Aşağıdaki değerlerden hangisine sahip olan sürücü, yoğun trafikte bir dizi hâlinde gitmekte olan diğer sürücülerin önlerine geçip trafiği daha da sıkışık hâle getirerek yoluna devam etmez?

- A) Bencil B) Sorumsuz
C) Görgü seviyesi düşük D) Empati düzeyi yüksek

18-Seyir hâlindeki sürücünün, yaptığı bir hatadan dolayı eliyle veya yüz ifadesiyle diğer sürücülerden özür dilemesi trafikte aşağıdakilerden hangisinin kullanıldığına örnek olur?

- A) Beden dilinin B) Bencilliğin
C) İnatlaşmanın D) Tahammülsüzlüğün

19-Aşağıdakilerden hangisi trafikte bireye yapılan hak ihlallerindendir?

- A) Aşırı hız yapmaktan kaçınılması
B) Geçiş önceliğine sahip araçlara yol verilmesi
C) Trafikte sürücülerin tek başına olmadığının düşünülmesi
D) Engeli olmadığı hâlde engelli kişiler için ayrılmış yerlere park edilmesi

20-Alkol en çok beyin hücrelerini etkilemekte ve merkezi sinir sisteminde olumsuz etki yapmaktadır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarındandır?

- A) Karar verme ve kendini kontrol edebilme yeteneğinin azalması
B) Yollarda tehdit unsuru oluşumunun azalması
C) Kaza yapma riskinin azalması
D) Sürüş yeteneğinin artması

21-Aşağıdakilerden hangisi tüm kara yollarındaki işaretleme standartlarının tespiti, yayınlanması ve kontrolü ile görevlidir?

- A) Sağlık Bakanlığı B) Millî Eğitim Bakanlığı
C) Emniyet Genel Müdürlüğü D) Karayolları Genel Müdürlüğü

22-Kamu hizmeti yapan yolcu taşıtlarının yolcu veya hizmetlileri bindirmeleri, indirmeleri veya duraklamaları için yatay ve düşey işaretlerle belirlenmiş yere ne ad verilir?

- A) Garaj B) Durak C) Otopark D) Park yeri

23-Aşağıdakilerden hangisi iki yönlü trafik işaret levhasıdır?

A

B

C

D

DENEME TESTİ 1

24-Şekildeki trafik işaretini gören sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Banketten gitmelidir.
- B) Aracının hızını artırmalıdır.
- C) Öndeki aracı geçmemelidir.
- D) Geçiş hakkını kendisi kullanmalıdır.

25-Aşağıdakilerden hangisi karşıdan gelene yol ver anlamındadır?

A

B

C

D

26-Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi tali yolda bulunur?

A

B

C

D

27-Taşıt yolu üzerine çizilen şekildeki çizgilerin anlamı nedir?

- A) Yaya geçidi
- B) Bisiklet yolu
- C) Taralı alana girilmez
- D) Yavaşlama uyarı çizgileri

28-Trafik kuruluşunca, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullandığı tespit edilen sürücüyü aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A) Sürücü belgesi 5 yıl süreyle geçici olarak geri alınır.
- B) Sadece şehir içinde araç sürmesine izin verilir.
- C) Sürücü belgesi 6 ay süreyle geri alınır.
- D) Sadece para cezası verilir.

29-Aksine bir işaret bulunmadıkça otoyolda minibüs ve otobüsler için azami hız saatte kaç kilometredir?

- A) 80
- B) 90
- C) 100
- D) 110

DENEME TESTİ 1

30-Arkadan çarpma şeklindeki trafik kazalarının en önemli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öndeki aracın durması
- B) Öndeki aracın yavaşlaması
- C) Görüş mesafesinin kötü olması
- D) Takip mesafesi kurallarına uyulmaması

31-Şekle göre hangi numaralı aracın sürücüsü hatalı davranmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

32-Manevra yapacak sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Ön, arka ve yanlardaki trafiği kontrol etmeli
- B) İşaret verdiği anda manevraya başlamalı
- C) Manevraya başladıktan sonra işaret vermeli
- D) Manevra bitmeden önce işaret vermeyi sona erdirmeli

33-Şekildeki akaryakıt istasyonundan çıkmak isteyen 2 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) Korna çalıp 1 numaralı aracı durdurmalı

- B) 1 numaralı aracın geçmesini beklemeli

- C) Hızlanarak yoluna devam etmeli

- D) Geçiş hakkını kendisi kullanmalı

34-Geçiş üstünlüğüne sahip araç sürücüsü, bu hakkı kullanırken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmek zorundadır?

- A) Hız sınırlamasına
- B) Trafik yasaklarına
- C) Çevreyi rahatsız etmemeye
- D) Can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamaya

35-Şekildeki aracın sürücüsü, kamu hizmeti yapan yolcu taşıtı durağının en az kaç metre mesafe dışına aracını park edebilir?

- A) 5
- B) 10
- C) 15
- D) 20

DENEME TESTİ 1

36-Geceleyin, görüşün yeterli olmadığı kavşağa yaklaşan sürücü gelişini nasıl haber vermelidir?

- A) Birkaç defa selektör yaparak
- B) Acil uyarı ışıklarını yakarak
- C) Birkaç defa korna çalarak
- D) Dönüş ışıklarını yakarak

37- I. Yüklerin üzerine yolcu bindirilmesi

II. Kasanın yan ve arka kapaklarının kapalı olması

III. Yüklerin sağlam olarak yerleştirilmiş ve bağlanmış olması

Kamyon, kamyonet ve römorklarda yüklerle birlikte yolcu taşınırken yukarıda verilenlerden hangilerinin yapılması zorunludur?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

38-Park hâlindeki araca çarpan sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Aracın sahibini bulamazsa yazılı bilgi bırakması
- B) Zarar fazla değilse olay yerinden uzaklaşması
- C) Zarar verdiği aracın sahibini bulması
- D) Trafik görevlisine haber vermesi

39- I. Reflektör

II. İlk yardım çantası

III. Yangın söndürme cihazı

Yukarıdakilerden hangilerinin otomobillerde bulundurulması zorunludur?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

40-Aşağıdakilerden hangisi Karayolları Trafik Kanunu'na göre sürücü olabilmenin şartlarından biri değildir?

- A) Bir meslek sahibi olmak
- B) Belirli bir eğitim seviyesine sahip olmak
- C) Kullanacağı araca göre belirli bir yaşın üzerinde olmak
- D) Sürücülük yapmaya uygun olduğunu gösterir sağlık raporu almak

41- • Aracın hızı arttıkça fren mesafesi azalır.

• Yol yüzeyinde su birikmesi, buz ya da kar olması fren mesafesini artıran faktörlerdendir.

Fren mesafesi ile ilgili verilen cümleler doğru (D)- yanlış (Y) olarak değerlendirildiğinde sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) D - Y
- B) Y - D
- C) D - D
- D) Y - Y

42-Aşağıdakilerden hangisi atıkların çevreye verdiği zararlardan biri değildir?

- A) Kötü koku yayması
- B) Çirkin görünüm arz etmesi
- C) Hastalık bulaştıran zararlıların üremesine sebep olması
- D) Toplanıp işlenerek tekrar kullanılabilir hâle getirilmesi

DENEME TESTİ 1

36-Geceleyin, görüşün yeterli olmadığı kavşağa yaklaşan sürücü gelişini nasıl haber vermelidir?

- A) Birkaç defa selektör yaparak
- B) Acil uyarı ışıklarını yakarak
- C) Birkaç defa korna çalarak
- D) Dönüş ışıklarını yakarak

37- I. Yüklerin üzerine yolcu bindirilmesi

II. Kasanın yan ve arka kapaklarının kapalı olması

III. Yüklerin sağlam olarak yerleştirilmiş ve bağlanmış olması

Kamyon, kamyonet ve römorklarda yüklerle birlikte yolcu taşınırken yukarıda verilenlerden hangilerinin yapılması zorunludur?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

38-Park hâlindeki araca çarpan sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Aracın sahibini bulamazsa yazılı bilgi bırakması
- B) Zarar fazla değilse olay yerinden uzaklaşması
- C) Zarar verdiği aracın sahibini bulması
- D) Trafik görevlisine haber vermesi

39- I. Reflektör

II. İlk yardım çantası

III. Yangın söndürme cihazı

Yukarıdakilerden hangilerinin otomobillerde bulundurulması zorunludur?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

40-Aşağıdakilerden hangisi Karayolları Trafik Kanunu'na göre sürücü olabilmenin şartlarından biri değildir?

- A) Bir meslek sahibi olmak
- B) Belirli bir eğitim seviyesine sahip olmak
- C) Kullanacağı araca göre belirli bir yaşın üzerinde olmak
- D) Sürücülük yapmaya uygun olduğunu gösterir sağlık raporu almak

41- • Aracın hızı arttıkça fren mesafesi azalır.

• Yol yüzeyinde su birikmesi, buz ya da kar olması fren mesafesini artıran faktörlerdendir.

Fren mesafesi ile ilgili verilen cümleler doğru (D)- yanlış (Y) olarak değerlendirildiğinde sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) D - Y
- B) Y - D
- C) D - D
- D) Y - Y

42-Aşağıdakilerden hangisi atıkların çevreye verdiği zararlardan biri değildir?

- A) Kötü koku yayması
- B) Çirkin görünüm arz etmesi
- C) Hastalık bulaştıran zararlıların üremesine sebep olması
- D) Toplanıp işlenerek tekrar kullanılabilir hâle getirilmesi

1-D 2-B 3-D 4-C 5-A 6-B 7-C 8-A 9-C 10-D 11-B 12-A 13-C 14-A
15-C 16-B 17-D 18-A 19-D 20-A 21-D 22-B 23-A 24-C 25-B 26-C
27-D 28-A 29-C 30-D 31-C 32-A 33-B 34-D 35-C 36-A 37-C 38-B
39-D 40-A 41-B 42-D

DENEME TESTİ 2

1- I. Ambulans ekiplerince müdahaleler yapılması

II. Olay yerinde, ilk yardımcı tarafından temel yaşam desteği yapılması

III. Hastane acil servislerinde müdahale yapılması

IV. Sağlık kuruluşuna haber verilmesi

Hayat kurtarma zinciri halkalarının sıralaması hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) I - III - II - IV

B) II - III - I - IV

C) III - II - IV - I

D) IV - II - I - III

2- İlk değerlendirilmesi yapılan kazazedenin bilincinin kapalı olduğu ve solunumunun olmadığı belirlendiyse bu kazazedeye aşağıdaki ilk yardım uygulamalarından hangisi yapılmalıdır?

A) Temel yaşam desteği uygulanmalıdır.

B) Yarı yüzükoyun-yan pozisyon verilmelidir.

C) Vücudu ıslak havlu ya da çarşafı sarılmalıdır.

D) Bir elin topuğu ile sırtına 5 kez süpürür tarzda vurulmalıdır.

3-Kazazedelere baş geri-çene yukarı pozisyonu verilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kusmayı sağlamak

B) Hava yolunu açmak

C) Kalp masajı yapmak

D) Bilinci değerlendirmek

4-Yetişkinlerde temel yaşam desteği uygulaması ile ilgili olarak verilenlerden hangisi doğrudur?

A) Göğüs kemiği 3 cm aşağı inecek şekilde bası yapılması

B) Temel yaşam desteğine yapay solunum ile başlanması

C) 30 kalp masajı, 2 yapay solunum şeklinde uygulanması

D) Kalp masajı hızının saatte 100 bası olacak şekilde ayarlanması

5-Solunum yolu tıkanıklığı yaşayan dört kazazedeye ait belirtiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tabloya göre bu kazazedelerden hangilerine "Heimlich manevrası" uygulanmalıdır?

A) I ve II.

B) I ve III.

C) II ve IV.

D) III ve IV.

Kazazede	Belirtiler
I.	Konuşabiliyor.
II.	Öksürüyor ve nefes alabiliyor.
III.	Rengi morarmış ve nefes alamıyor.
IV.	Konuşamıyor ve acı çekerek ellerini boynuna götürüyor.

6-İç kanamalar, kazazedeyi şok ve ölüme götürecekt kadar kan kaybına neden olabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iç kanama yaşayan bir kazazedede kan kaybına bağlı olarak gelişen genel belirtilerden biri değildir?

A) Aşırı susuzluk hissi

B) Nemli ve soğuk deri

C) Yavaş ve güçlü nabız

D) Hızlı ve yüzeysel solunum

DENEME TESTİ 2

7-Bir travma sonucu deri ya da mukozanın bütünlüğünün bozulmasına ne ad verilir?

- A) Şok B) Yara C) Koma D) Tıkanma

8-Bilinci açık, kulağından kan gelen, göz çevresinde ve kulak arkasında morlukları olan kazazedeye, olay yerinde herhangi bir tehlike söz konusu değilse aşağıdaki ilk yardım uygulamalarından hangisi yapılmalıdır?

- A) Ayakları 45 cm yükseltilmeli B) Başı 30 cm aşağıya indirilmeli
C) Hareket etmemesi sağlanmalı D) Kulağı temiz bir bezle tıkanmalı

9- I. Deri bütünlüğü bozulmuştur.

II. Kanama ve enfeksiyon tehlikesi yoktur.

Açık kırık ile ilgili olarak verilenler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. doğru, II. yanlış B) I. yanlış, II. doğru
C) Her ikisi de doğru D) Her ikisi de yanlış

10-Aşağıdakilerden hangisi kırık, çıkık ve burkulmaların tespiti sırasında dikkat edilmesi gereken hususlardandır?

- A) Yaralı bölgenin düzeltilmeye çalışılması
B) Yara varsa üzerinin temiz bir bezle kapatılması
C) Tespit yapılırken yaralı bölgenin hareket ettirilmesi
D) Tespit edilecek bölgenin sadece sert malzeme ile kaplanması

11-Aşağıdakilerden hangisi ateşli havalede yapılan hatalı ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Karın ve göğüs bölgesi üzerine direkt olarak buz konulması
B) Musluk suyu ile ıslatılan havlu veya küçük bez parçalarıyla ateşi düşmüyorsa kazazedenin oda sıcaklığındaki su ile yıkanması
C) Kazazedenin koltuk altlarına, kasıklarına, dirseklerin iç yüzü ve avuç içlerine ıslak bez yerleştirilmesi
D) Kazazedenin giysilerinin çıkartılması

12-Aşağıdakilerden hangisi kene ısırması belirtilerinden değildir?

- A) Küçük sert bir yumru B) Kaşıntı veya tahriş
C) Karın ağrısı veya mide bulantısı D) Bayılma

13-Güneş çarpması neticesinde hastada görülen belirtilerden hangisi aşağıda yanlıştır?

- A) Baş dönmesi B) Bilinç kaybı C) Kusma D) Solunum durması

14-Aşağıdakilerden hangisi bir insana yakışmayan tavırlara örnektir?

- A) Işık kırmızıdan yeşile döndüğü anda korna veya selektörle hemen uyarıda bulunmak
B) Otoyollarda aniden trafik sıkıştığında arkadaki sürücülere uyararak için dörtlüleri çalıştırmak.
C) Trafik ortamında karşı tarafın hatalarını tolere edebilecek şekilde araç kullanmak.
D) Sisli, yağmurlu, karlı veya görüşün yetersiz olduğu durumlarda sis lambasını açmak.

DENEME TESTİ 2

15-Aşağıdakilerden hangisi kişinin hem kendisi hem de akan trafikte diğer sürücüler için yapacağı riskli davranışlara örnek olarak değerlendirilemez?

- A) Aşırı hız yapmak B) Emniyet kemeri takmak
C) Uyuşturucu etkisi altında araç kullanmak D) Alkollü araç kullanmak

16-Denetim ve ceza korkusu olmadan yazılı kurallara uymanın yanı sıra yazılı olmayan, trafik içerisinde karşılıklı anlayış ve empati gerektiren davranışları oluşturma ve bu davranışları alışkanlık haline getirmedir.

Bu cümlede tanımı yapılan kavram, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mizaç B) Beden dili C) Trafik adabı D) Konuşma üslubu

17-Sürücünün trafik ortamında yaptığı hangi davranış, diğer sürücülerin dikkatinin dağılmasına ya da paniğe kapılmalarına sebep olabilir?

- A) Davranışlarının sonuçlarını düşünerek hareket etmesi
B) Aracını kullanırken trafik kurallarının bilincinde olması
C) Başkalarının canına ya da malına zarar verme sorumluluğunu üstlenerek araç kullanması
D) Sürekli şerit değiştirerek (slalom yaparak) araç kullanması

18-Kentlerimizin en büyük sorunlarından biri olan trafik sıkışıklığında trafiği açmayacağını bile bile sürekli korna çalarak, çevrede bulunanların gürültü kirliliğine maruz bırakılması hâli, trafikte hangi temel değere sahip olunmadığını gösterir?

- A) Öfke B) Sabır C) İnatlaşma D) Aşırı tepki

19-Sürücünün aracını hareket ettirmesiyle birlikte trafikteki diğer yol kullanıcıları ile iletişimi başlar ve aracını park edinceye kadar da bu iletişim sürer.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi trafikte olumlu yönde iletişim kurma becerisine örnektir?

- A) Korkutmak veya şaşırtmak
B) Su, çamur ve benzerlerini sıçratmak
C) Sola ya da sağa dönüş yapmadan önce sinyal vermek
D) Sigara külü ve izmaritlerini veya başka şeyleri yola atıp dökmek

20-Şekildeki kara yoluna ne ad verilir?

- A) Tali yol
B) Geçiş yolu
C) Bağlantı yolu
D) Bölünmüş yol

21-Sürücüsü dahil oturma yeri on yediyi aşmayan otobüslere ne ad verilir?

- A) Minibüs B) Tramvay C) Kamyonet D) Arazi taşıtı

DENEME TESTİ 2

22-Trafik görevlisinin hangi hareketi geceleyin "dönüş" işaretidir?

A

B

C

D

23-Işıklı trafik işaret cihazında kırmızı ile birlikte sarı ışığın yanması, beklemekte olan sürücüyü neyi bildirir?

A) Geri dönmesini

B) Motoru durdurmasını

C) Harekete hazırlanmasını

D) Biraz sonra kırmızı ışığın yanacağını

24-Taşıt yolu üzerine çizilen şekildeki yatay işaretleme, sürücülere aşağıdaki lerden hangisini bildirir?

A) Kavşağa 50 m kaldığını

B) Asgari (en az) hız sınırını

C) Azami (en yüksek) hız sınırını

D) Öndeki araca 50 m'den fazla yaklaşılmamasını

25-Şekildeki trafik işareti aşağıdakilerden hangisini bildirir?

A) Kasisli yola girileceğini

B) Yolda çalışma olduğunu

C) Yolun trafiğe kapalı olduğunu

D) Motorlu taşıtların giremeyeceğini

26-Kara yolunun sağ ve soluna konan şekildeki trafik işaretleri, sürücülere aşağıdakilerden hangisine yaklaşıldığını bildirir?

A) Kavşağa

B) Köprüye

C) Tali yola

D) Demir yoluna

27-Aralıklı yanıp sönen sarı ışık aşağıdakilerden hangisiyle aynı anlamı taşır?

A

B

C

D

28-Aşağıdakilerden hangisinin tek yönlü yollarda yapılması yasaktır?

A) Yol eğimliyse çıkışta kullanılan vitesle inilmesi

B) Park manevrası yaparken geri gidilmesi

C) Hız azaltmak için frene basılması

D) Ters yönden yola girilmesi

DENEME TESTİ 2

29-Aksine bir işaret yoksa şekildeki aracın yerleşim yeri içindeki azami hızı saatte kaç kilometredir?

- A) 50
- B) 70
- C) 80
- D) 90

30-Şekilde yer alan tepe üstü ve dönemeçlerde, aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Hızın azaltılması
- B) Öndeki aracın geçilmesi
- C) Takip mesafesi kuralına uyulması
- D) Bulunduğu şeridin sağına yaklaşılması

31-Şekilde yer alan arkadaki aracın saatteki hızı 70 kilometredir

Takip mesafesi, saatteki hızın en az yarısı kadar metre olduğuna göre; arkadaki araç ile önündeki araç arasında en az kaç metre olmalıdır?

- A) 35
- B) 50
- C) 70
- D) 140

32-Şekildeki gibi sola dönüş yapacak olan sürücü, aşağıdakilerden hangilerini yapmalıdır?

- I. Sola dönüş lambasını yakmalı
- II. Hızını azaltmalı
- III. Dar bir kavisle dönmeli

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

33-Şekildeki kontrolsüz kavşakta ilk geçiş hakkını hangi araç kullanmalıdır?

- A) At arabası
- B) Motosiklet
- C) Kamyonet
- D) Otomobil

34-" Kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme" trafik kazalarında - - - - sayılan hâllerdendir.

Verilen ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Asli kusur
- B) Tali kusur
- C) Yol kusuru
- D) Kusuru paylaşırma

DENEME TESTİ 2

35-Kara yollarında seyreden araçların yüklenmesine ilişkin usullere göre, aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Araç dengesinin korunması
- B) Trafik güvenliğinin dikkate alınması
- C) Taşıma sınırına ve dingil ağırlığına uyulması
- D) Taşınan yük üzerine veya araç dışına yolcu bindirilmesi

36-Motorlu bisiklet, motosiklet ve sürücüleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Sürücü arkasında yeterli oturma yeri olsa bile bir kişiden fazlasının taşınması
- B) Gidiş yönüne göre yolun en sağından seyredilmesi
- C) Tehlikeli madde taşıyan araçların geçilmesi
- D) Geçme yaparken sinyal verilmesi

37-Araç sahiplerinin aşağıdakilerden hangisini yaptırması zorunludur?

- A) Kasko sigortası
- B) Zorunlu mali sorumluluk sigortası
- C) Zorunlu deprem sigortası
- D) Hırsızlık sigortası

38-Bir araç çevreyi rahatsız edecek şekilde duman ve gürültü çıkarıyorsa aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Sürücüsüne hapis cezası verilir.
- B) Araç sahibine sadece para cezası verilir.
- C) İhtar edilir, tekrarı halinde araç trafikten men edilir.
- D) Sürücüsü trafikten ömür boyu men edilir.

39- I. Sürülen taşıtın cinsine uygun olması

II. Yetkililerin istemesi hâlinde gösterilmesi

III. Taşıt sürerken sürücünün yanında bulundurması

Motorlu taşıt sürücü belgesiyle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri zorunludur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

40-Frene basıldığı andan itibaren, aracın durmasına kadar geçen sürede kat edilen yola "fren mesafesi" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi fren mesafesini etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Aracın hızı
- B) Yolun eğimi
- C) Lastiklerin durumu
- D) Yolun genişliği

41-Haritalarda gösterilen şekildeki işaret, aşağıdakilerden hangisine verilen yol numarasıdır?

- A) Otoyol
- B) Demir yolu
- C) Devlet yolu
- D) Uluslararası yol

DENEME TESTİ 2

42-Aşağıdakilerden hangisi, araçta sürüş konforunu iyileştirmek amacıyla yol yüzeyinin yapısından kaynaklanan titreşimleri, salınımları ve ani şokları sönmüleyerek yumuşatır?

- A) Şarj sistemi B) Soğutma sistemi
C) Süspansiyon sistemi D) Direksiyon sistemi

43-Yakıttan elde ettiği ısı enerjisini mekanik enerjiye çeviren makinelere ne ad verilir?

- A) Alternatör B) Motor C) Diferansiyel D) Vites kutusu

44- I- Koltuğun ayarlanması

II- Aynaların ayarlanması

III- Baş desteğinin ayarlanması

Verilenlerden hangileri, aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardandır?

- A) Yalnız 1 B) 1 ve 2 C) 2 ve 3 D) 1, 2 ve 3

45-Aracın gösterge panelinde bulunan "devir saati" sürücüyü aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) km/saat cinsinden aracın hızını
B) Aracın katettiği toplam kilometreyi
C) dev/dak cinsinden motorun devrini
D) Uzun hüzme anahtarının açık olduğunu

46- I- Jant kapağı çıkartılır.

II- Kriko ile araç kaldırılır.

III- Bijon somunları sökülür.

IV- Bijon somunları gevşetilir.

V- Aracın hareket etmemesi için gerekli güvenlik önlemleri alınır.

Verilenlere göre, araç lastiğinin sökülmesinde doğru işlem sırası nasıl olmalıdır?

- A) I - II - III - IV - V B) II - III - I - IV - V
C) III - II - IV - V - I D) V - I - IV - II - III

47-Sürüş sırasında aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki ikaz ışığının yanması sürücüyü aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) Alternatörün şarj etmediğini
B) Emniyet kemerinin takılmadığını
C) Motor yağ basıncının düştüğünü
D) Motor soğutma suyu sıcaklığının yükseldiğini

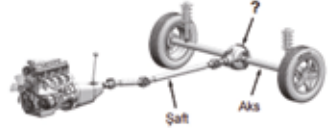
48-Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketiminin artmasında sürücüdün kaynaklanan kusurdur?

- A) Frenlerin ayarsız olması
B) Rölanti ayarının bozulması
C) Bujilerin arızalı ve ayarsız olması
D) Aracın hızına uygun olmayan vitesle gidilmesi

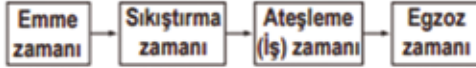
DENEME TESTİ 2

49-Şekilde soru işareti (?) ile gösterilen güç aktarma organının adı nedir?

- A) Volan
- B) Kavrama
- C) Vites kutusu
- D) Diferansiyel

50-Dört zamanlı benzinli motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda emme supabı açılır ve silindirlere yakıt-hava karışımı girer?

- A) Emme zamanı
- B) Sıkıştırma zamanı
- C) Ateşleme (İş) zamanı
- D) Egzoz zamanı

CEVAPLAR :

1-D , 2-A , 3-B , 4-C , 5-D , 6-C , 7-B , 8-C , 9-A , 10-B , 11-A , 12-D , 13-D ,
14-A , 15-B , 16-C , 17-D , 18-B , 19-C , 20-D , 21-A , 22-D , 23-C , 24-C ,
25-A , 26-B , 27-B , 28-D , 29-A , 30-B , 31-A , 32-B , 33-D , 34-A , 35-D ,
36-A , 37-B , 38-C , 39-D , 40-D , 41-C , 42-C , 43-B , 44-D , 45-C , 46-D ,
47-A , 48-D , 49-D , 50-A

DENEME TESTİ 3

1-Hangi temel değere sahip sürücü, yoğun trafikte bir dizi hâlinde gitmekte olan diğer sürücülerin önlerine geçip, trafiği daha da sıkışık hâle getirerek yoluna devam etmez?

- A) Bencil
- B) Sorumsuz
- C) Görgü seviyesi düşük
- E) Empati düzeyi yüksek

2-Trafikte aracıyla kırmızı ışıkta bekleyen sürücünün, ışık yeşile döndüğünde karşıya geçmek için yolu neredeyse yaralamış bir yayanın geçişini tamamlamasını beklemesi, bu sürücünün hangi davranış özelliğine sahip olduğunu gösterir?

- A) Öfke
- B) Bencillik
- C) Diğergamlık
- D) Sabırsızlık

3- • Trafikte temel değerleri içselleştirerek doğru davranış göstermek
• Trafikte karşılaşılan sorunları doğru yöntemlerle çözmek
• Sağlıklı ve güvenli bir trafik ortamı oluşmasına katkı sağlamak

Verilenler aşağıdakilerden hangisinin amacını oluşturur?

- A) Mizacın
- B) Beden dilinin
- C) Trafik adabının
- D) Konuşma üslubunun

4-Aşağıdakilerden hangisi, araç kullanırken öfke duygusuna kapılan bir sürücünün kendisini sakinleştirmek için uygulaması gereken yöntemlerden biri değildir?

- A) Trafik ortamında gerilimli durumların olabileceğini kabul etmesi
- B) Karşılaşılan durumla ilgili negatif çözümler üretmesi
- C) Radyo veya müzik açması
- D) Derin nefes alması

5-Aşağıdakilerden hangisi trafik ortamında sürücülerin en fazla ihtiyaç duyacakları değerlerdendir?

- A) Aşırı tepki
- B) İnatlaşma
- C) Hoşgörü
- D) Öfke

6- I. Dikkatin dağılması

II. Kural ihlallerinin artması

III. Sabırsızlık ve tahammülsüzlüğün azalması

Verilenlerden hangilerinin, trafikte öfke duygusuna kapılan sürücülerde görülme olasılığı diğer sürücülere göre daha fazladır?

- A) I, II ve III
- B) I ve II
- C) Yalnız I
- D) II ve III

DENEME TESTİ 3

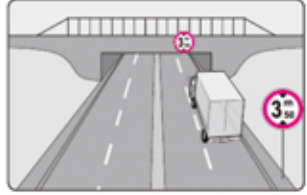
- 7-Araç sürücülerinin duraklanan veya parkedilen yerden çıkarken;
- I. Işıklı veya kolla çıkış işareti vermeleri,
 - II. Araçlarını ve araçların etrafını kontrol etmeleri,
 - III. Yoldan geçen araçları ikaz ederek durdurmaları,
 - IV. Görüş alanları dışında kalan yerler varsa gözcü bulundurmaları
- mecburidir.

Verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I, II ve IV B) I, II, III ve IV
C) II, III ve IV D) I ve III

8-Şekildeki trafik tanzim işareti, kamyonu hangi anlamda gabari sınırlaması getirmektedir?

- A) Uzunluk
B) Yükseklik
C) Genişlik
D) Ağırlık

9-Ölümlü sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri, ilgili mahkeme tarafından kaç yıl süre ile geri alınır?

- A) 4 B) 1 C) 3 D) 2

10- I. Geçme yasağı olan yerlerden geçme

II. Kavşaklarda geçiş önceliğine uymama

III. Doğrultu değiştirme manevralarını yanlış yapma

IV. Kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme

Verilenlerden hangileri trafik kazalarında asli kusurlu sayılacak hâllerdendir?

- A) I, II, III ve IV B) I, III ve IV
C) I ve II D) II, III ve IV

11-Şekildeki kara yolu üzerine çizilmiş yatay işaretlemelere göre 1 numaralı araç sürücüsü nasıl davranmalıdır?

- A) Hızlanmalı, bulunduğu şeritte devam etmeli
B) 2 numaralı aracı uyararak yavaşlamasını sağlamalı
C) Yavaşlamalı, sağ şeride girmeli
D) En sol şeride geçmeli

12-Alkol en çok beyin hücrelerini etkilemekte ve merkezi sinir sisteminde olumsuz etki yapmaktadır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarındandır?

- A) Kaza yapma riskinin azalması
B) Yollarda tehdit unsuru oluşumunun azalması
C) Sürüş yeteneğinin artması
D) Karar verme ve kendini kontrol edebilme yeteneğinin azalması

DENEME TESTİ 3

13- *Görev hâlinde iken geçiş üstünlüğü hakkına sahiptir.

*Görev hâli dışında geçiş üstünlüğü işaretini ve hakkını kullanması yasaktır.

*Hizmetin yerine getirilmesini sağlamak amacına uygun olması şartıyla, Kara Yolları Trafik Kanunu ve bu Yönetmelikte gösterilen trafik kısıtlamalarına ve yasaklarına bağlı değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sürülmelerine ilişkin esas ve kuralları verilen araçlardandır?

- A) İtfaiye B) Kamu hizmeti taşıtı
C) Çekici D) Okul taşıtı

14-Şekildeki trafik işaretlerinin anlamları sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) I. Taşıt trafiğine kapalı yol II. Girişi olmayan yol
B) I. Yol ver II. Girişi olmayan yol
C) I. Azami hız sınırlaması II. Bütün yasaklama ve kısıtlamaların sonu
D) I. Dur II. Taşıt trafiğine kapalı yol

15- I. Azami yüklü ağırlığın %20'den fazla aşılması hâlinde, yükü uygun hâle getirilinceye kadar araç trafikten men edilir.

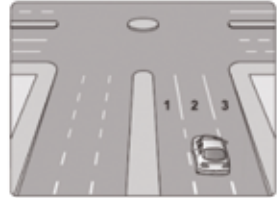
II. Taşıma sınırı üstünde yolcu alınması durumunda bütün sorumluluk ve giderler işletenine ait olmak üzere yolcuların en yakın yerleşim biriminde indirilmesi sağlanır.

Verilen bilgiler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her ikisi de doğru B) Her ikisi de yanlış
C) I. doğru, II. yanlış D) I. yanlış, II. doğru

16-Şekildeki aracın sürücüsü, dönel kavşaktan geriye dönüş yapmak için hangi şeridi izlemelidir?

- A) Sürücünün tercih ettiği şeridi
B) 1 numaralı şeridi
C) 2 numaralı şeridi
D) 3 numaralı şeridi

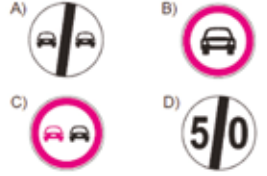
17-Araç ışıklarının kullanılması kurallarına göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Karşı yönden gelen araç sürücülerinin ve kara yolunu kullanan diğer kişilerin gözlerini kamaştıracak bütün hâllerde, uzağı gösteren ışıkların yakılması
B) Sadece park veya sis ışıkları yakılarak araç sürülmesi
C) Gündüzleri görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda sadece sis ışıklarının kullanılması
D) Geçme sırasında uyarı amacıyla uzağı ve yakını gösteren ışıkların çok kısa süre içinde sıra ile veya ikisinin birlikte aynı zamanda yakılması

DENEME TESTİ 3

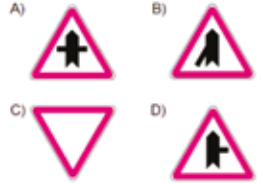
18- Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi öndeki taşıtı geçme yasağının sona erdiğini bildirir?

- A) D
- B) C
- C) B
- D) A

19- Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi tali yolda bulunur?

- A) A
- B) C
- C) D
- D) B

20- Şekildeki trafik işaretlerine göre 1 numaralı araç sürücüsü nasıl davranmalıdır?

- A) Hızını artırmalı
- B) Önündeki aracı geçmeli
- C) Öndeki araçla arasındaki takip mesafesini azaltmalı
- D) Daralan yol kesiminde karşıdan gelen araca yol vermeli

21- İki yönlü trafiğin kullanıldığı yollarda, karşı yönden gelen araçların hareketini zorlaştıran bir durum varsa sürücülerin geçişi kolaylaştırmak için aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Varsa sığınma cebine girmesi
- B) İlk geçiş hakkını kendisinin kullanması
- C) Aracını sağ kenara yanaştırması
- D) Gerekli hâllerde durması

22- Şekildeki aracın bulunduğu kara yoluna ne ad verilir?

- A) Bağlantı yolu
- B) Tali yol
- C) Ana yol
- D) Bölünmüş kara yolu

DENEME TESTİ 3

23- Şekildeki trafik işareti aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) 08.00-16.00 saatleri arasında yolun motorlu taşıt trafiğine kapalı olduğunu
B) 08.00-16.00 saatleri arasında motorlu taşıtların yola girebileceğini
C) 08.00-16.00 saatleri arasında motorlu taşıtların yol kenarına park yapabileceğini
D) 08.00-16.00 saatleri arasında yayaların yola giremeyeceğini

24-Kara yollarında araç kullanan bir sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yasaktır?

- A) Kavşaklarda, demir yolu geçitlerinde ve buralara yaklaşırken öndeki aracı geçmesi
B) Aksine bir işaret yoksa daralan yol kesimlerinde yüklü araçlara geçiş kolaylığı sağlaması
C) Geçiş üstünlüğü bulunan bir aracın duyulur veya görülür işaretini aldığı anda, bu araçların kolayca ilerlemelerini sağlamak için taşıt yolu üzerinde yer açması
D) Kavşağa geldiğinde varsa kurallara uygun olarak karşıya geçen yayalara geçiş hakkını vermesi

25-Şekildeki akaryakıt istasyonundan çıkmak isteyen 2 numaralı aracın sürücüsüne yapmalıdır?

- A) Geçiş hakkını kendisi kullanmalı
B) Hızlanarak yoluna devam etmeli
C) Korna çalıp 1 numaralı aracı durdurmalı
D) 1 numaralı aracın geçmesini beklemeli

26-Şekildeki trafik tanzim işaretine göre hangi numaralı araçlar geçme yasağına uymamıştır?

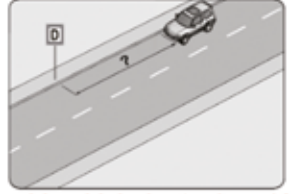
- A) Yalnız 3
B) 1 ve 2
C) 2 ve 3
D) 2, 3 ve 4

DENEME TESTİ 3

27-Şekildeki aracın sürücüsü, kamu hizmeti yapan yolcu taşıtı durağının en az kaç metre mesafe dışına aracını park edebilir?

- A) 20
- B) 15
- C) 10
- D) 5

28-Trafik kuralının ihlal edildiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde, toplam 100 ceza puanını aştığı birinci defa tespit edilen sürücülerin sürücü belgeleri kaç ay süre ile geri alınır?

- A) 2
- B) 6
- C) 3
- D) 7

29-Şekildeki trafik işareti aşağıdakilerden hangisine yaklaşıldığını bildirir?

- A) Demir yolu üst geçidine
- B) Kontrollü demir yolu geçidine
- C) Demir yolu alt geçidine
- D) Kontrolsüz demir yolu geçidine

30-Aşağıdakilerden hangisinin bozulması ön tekerleklerde düzensiz lastik aşınmasına sebep olur?

- A) Avans ayarının
- B) Buji ayarının
- C) Rölanti ayarının
- D) Rot ayarının

31-Dizel motorun soğuk havalarda kolay çalışmasını aşağıdakilerden hangisi sağlar?

- A) Alaşımli jant
- B) Diferansiyel
- C) Isıtma bujisi
- D) Fren hidroliği

32-Araç lastiklerinin yetersiz şişirilmesi aşağıdakilerden hangisine neden olur?

- A) Yakıt tüketiminin artmasına
- B) El freninin arızalanmasına
- C) Şarj lambasının yanmasına
- D) Radyatör peteklerinin tıkanmasına

33-Aracın gelecekteki performansı için motorun alıştırılması (rodaj) sürecinde aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Sürekli sert ve ani fren yapılmalı
- B) Motor soğukken çok çabuk hızlanılmalı
- C) Uzun yolda aynı hızla gidilmeli
- D) Tam gazdan ve ani hızlanmalardan kaçınılmalı

34-Aşağıdakilerden hangisi motorda yapılan ve yakıt tasarrufuna etki eden ayarlardan biri değildir?

- A) Avans ayarı
- B) Rölanti ayarı
- C) Buji ayarı
- D) Far ayarı

DENEME TESTİ 3

35- Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki yeşil renkli ikaz ışığı, aşağıdakilerden hangisi devrede iken yanar?

- A) Kısa hüzmeli farlar
- B) Sol sinyal lambaları
- C) Uzun hüzmeli farlar
- D) Arka sis lambası

36-Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki ikaz ışığı, aşağıdakilerden hangisi devrede iken yanar?

- A) Dış aydınlatma arızası
- B) Far aralık kontrolü
- C) Uyarlamalı ışık sistemi
- D) Arka sis farları açık

37-Kavrama (debriyaj) sistemi, motorun hareketinin aşağıdakilerden hangisine iletilmesinde veya kesilmesinde görev yapar?

- A) Fren balatalarına
- B) Marş motoruna
- C) Vites kutusuna
- D) Alternatöre

38-Aşağıdakilerden hangisi, silindirdeki yanmış gazın egzoz borusu ve susturucu yoluyla dışarı atılmasını sağlar?

- A) Egzoz manifoldu
- B) Emme supabı
- C) Emme manifoldu
- D) Hava filtresi

39-Resimde görülen pozisyon, aşağıdaki durumların hangisinde uygulanır?

- a) Omurga yaralanması
- b) Şok

- c) Koma

- d) Tam tıkanma

40-Resimde görülen manevra, hangi amaçla uygulanır?

- A) Kanamanın durdurulması için
- B) Dolaşımın değerlendirilmesi için
- C) Yabancı cisim tıkanmalarında solunum yolunu açmak için
- D) Kemik kırıklarının tespit edilmesi için

DENEME TESTİ 3

41-Yetişkinlerde uygulanan temel yaşam desteğiyle ilgili olarak verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Kazazedeye 20 kalp masajı yaptıktan sonra suni solunuma geçilmesi
- B) Her 2 kurtarıcı nefesten sonra, havanın geriye çıkmasına izin vermeden tekrar suni solunum yapılması
- C) Suni solunum yapmak için ilk yardımcının, kazazedenin ağzını kendi ağzının içine alacak şekilde yerleştirmesi
- D) Göğüs kemiği 4 cm aşağı inecek şekilde kalp basısı uygulanması

42- Aşağıdakilerden hangisi yaşam bulgularından değildir?

- A) Vücut ısısı , kan basıncı
- B) Bilinç
- C) Sindirim ve boşaltım
- D) Solunum, dolaşım

43- Hasta/Yaralı değerlendirilirken solunum varlığı nasıl değerlendirilir?

- A) Bak-dinle-hisset yöntemi ile 10 sn dinlenir
- B) Yanındakilere sorulur
- C) "İyi misiniz" diye sorulur
- D) Nabzına bakılır

44-Aşağıdakilerden hangisi delici göğüs yaralanmalarında kazazedeye yapılan doğru bir ilk yardım uygulamasıdır?

- A) Ayaklarının yüksekte tutulup yüzüstü yatırılması
- B) Ağızdan ılık içecekler verilmesi
- C) Batan cismin çıkarılması
- D) Bilinci açık ise yarı oturur duruma getirilmesi

45-Hayat kurtarma zincirinin birinci halkası hangisidir?

- A) Hastane acil servisleri
- B) Sağlık kuruluşuna haber verme
- C) Olay yerinde yapılan temel yaşam desteği
- D) Ambulans ekiplerince yapılan müdahale

46-Aşağıdaki şıklardan hangisinde, vücutta nabız alınabilen bölge doğru olarak verilmiştir?

- A) Ön kol Damarı : Kolun iç yüzü dirseğin üstü
- B) Karın Damarı : Göbeğin 2 parmak altı
- C) Kol Damarı : Bileğin iç yüzü baş parmağın üst hizası
- D) Şah Damarı : Adem elmasının her iki yanında

47-Olay yerinin değerlendirilmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yaralının paniğe kapılmasını engellemek için yarasını görmesine izin verilmelidir
- B) Yaralı yerinden oynatılmamalıdır
- C) Yardım ekibi gelene kadar olay yerinde kalınmalıdır
- D) Hasta sıcak tutulmalıdır

CEVAPLAR :

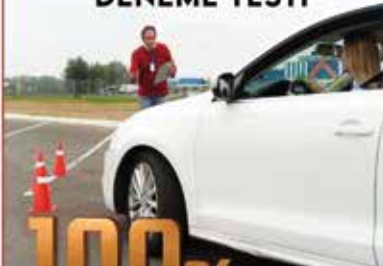
1-D , 2-C , 3-C , 4-B , 5-C , 6-B , 7-A , 8-B , 9-B , 10-A , 11-C , 12-D , 13-A , 14-A , 15-A , 16-B , 17-D , 18-D , 19-B , 20-D , 21-B , 22-C , 23-A , 24-A , 25-D , 26-A , 27-B , 28-A , 29-D , 30-D , 31-C , 32-A , 33-D , 34-D , 35-C , 36-A , 37-C , 38-A , 39-C , 40-C , 41-C , 42-C , 43-A , 44-D,45-B,46-D,47-A

TÜM SÜRÜCÜ ADAYLARIMIZA
TEORİK VE PRATİK SINAVLARDA
BAŞARILAR DİLERİZ.

DENEME TESTİ YAYINLARIMIZ

TRAFİK DERSİ - TRAFİK ADABI
İLK YARDIM DERSİ - MOTOR DERSİ

2025
SÜRÜCÜ KURSLARI
DENEME TESTİ

100%
SINAV BAŞARISI

SİPARİŞ HATTI
0216 784 26 25
0532 471 58 24
0532 429 58 25
www.onlinesinavlar.com.tr

TRAFİK - MOTOR - İLK YARDIM
TRAFİK ADABI DERSLERİ

ÜNİTE ÜNİTE
DENEME SORULARI

SİPARİŞ HATTI
0216 784 26 25
0532 471 58 24
0532 429 58 25
www.onlinesinavlar.com.tr

Maltepe / İSTANBUL
ISBN: 978-625-96933-0-9

WEB SİTESİ
www.onlinesinavlar.com.tr
DEMO TALEP
test@onlinesinavlar.com.tr
kitap@onlinesinavlar.com.tr

 ONLINE
SINAVLAR.COM.TR

KİTAP **SİPARİŞ HATTI**
0216 784 26 25
0532 347 58 24
0532 471 58 24
0532 429 26 25